

Nr 130

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i uppbördsförordningen, m. m.; givnen Stockholms slott den 31 mars 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272);

2) förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

3) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

4) förordning angående ändrad lydelse av 8 § och 12 § 1 mom. förordningen den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt;

5) förordning angående ändrad lydelse av 1 § 2 mom. förordningen den 31 december 1945 (nr 903) om utdebitering av tingshusmedel;

6) förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

7) lag angående ändring i lagen den 26 oktober 1951 (nr 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan;

8) förordning om ändrad lydelse av 5 § förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst;

9) förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall;

10) lag om ändrad lydelse av 72 § landstingslagen den 14 maj 1954 (nr 319);

11) förordning angående ändrad lydelse av 14 § 2 mom. och 20 § förordningen den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt;

12) förordning angående ändrad lydelse av 55 och 58 §§ förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt;

13) förordning om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring;

14) förordning om ändrad lydelse av 17 och 40 §§ förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.;

15) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering av folkpensioneringen;

16) förordning angående ändrad lydelse av 10 § förordningen den 21 maj 1965 (nr 153) om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

På grundval av uppborädsutredningens betänkande »Uppborädsfrågor» (SOU 1965: 23) framläggs i propositionen ett flertal förslag i syfte att förbättra skatteuppboräden. Bl. a. föreslås att ett allmänt ombud skall förordnas i varje län för att föra det allmännas talan i vissa uppborädsförslag. Vidare förordas vidgade möjligheter för de skattskyldiga att få anstånd med skattebetalning. Förslaget innebär bl. a. att anståndsfrågan i tvistiga taxeringsförslag i motsats till vad nu gäller skall bedömas oberoende av taxeringsintendentens ställningstagande. Ändrade bestämmelser rörande vissa skatteavdrag föreslås. Avdrag på retroaktiva lönebelopp, ackordsersättningar o. d. föreslås ske enligt särskild tabell som fastställs av centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden. Om skattskyldig inte lämnar debetsedel på preliminär skatt skall avdrag enligt förslaget i allmänhet göras enligt preliminärskattetabellen på arbetsgivarens hemort, varvid avdragsbeloppet förhöjs med 10 %. Lämnas inte debetsedel på kvarstående skatt föreslås skatteavdrag för sådan skatt skola ske med samma belopp som det samtidiga avdraget för preliminär skatt. Kvarstående och tillkommande skatt under 10 kr. föreslås inte skola uttas. Likaså avses överskjutande preliminär skatt under 10 kr. inte skola återbetalas.

Den nuvarande restavgiften, 4 %, som utgår när skatt inte betalas i rätt tid och ordning, lämnas i propositionen oförändrad. Som komplettering till restavgiften framläggs dock förslag om en s. k. tilläggsavgift som skall utgå när fordran på arbetsgivare för arbetstagares skatt varit obetald längre tid. För att effektivisera skatteuppboräden föreslås bl. a. möjlighet att ta ut arbetstagares skatt av den som handlar på arbetsgivarens vägnar. I förenklande och förtydligande syfte föreslås ändrade regler beträffande omdebitering, avkortning, restitution och preskription av skatt. Ränte-frågor i samband med debitering av skatt behandlas också i propositionen.

Vidare föreslås bestämmelser om skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst. Även detta förslag grundar sig på ett betänkande av uppborädsutredningen (Stencil Fi 1966: 7).

I anledning av riksdagens principbeslut år 1963 om övergång till datamaskinsystem (ADB-system) inom bl. a. taxerings- och uppborädsväsendet föreslås slutligen ett flertal i huvudsak tekniska ändringar i ett antal andra författningar som berör taxerings- och uppborädsfrågor.

1) Förslag
till
Förordning
om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Häri genom förordnas, *dels* att 32 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 skall upphöra att gälla, *dels* att 2 § 2 mom., 3 § 2 mom., 4 § 1 mom., 7, 10, 12, 22, 23 och 26 §§, 27 § 3 mom., 28, 31, 33, 35, 37 och 38 §§, 39 § 1 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 44 §, 45 § 1 mom., 48 § 1 och 2 mom., 49 och 50 §§, 53 § 1 och 3 mom., 54 §, 56 § 1 och 4 mom., 57 §, 58 § 1 mom., 68 § 1, 2 och 5 mom., 69 §, 70 § 2 mom., 71, 75, 83 och 84 §§, 85 § 1 mom., 86, 87 och 88 §§, punkt 5 av anvisningarna till 39 §, anvisningarna till 40 och 41 §§, punkt 1 av anvisningarna till 45 § samt anvisningarna till 49 § samma förordning¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att till 45 § förordningen skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., och till 69 § förordningen skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angiven lydelse, och *dels* att i nämnda förordning skall införas två nya paragrafer, betecknade 72 a och 77 a §§, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

2 mom. I denna förordning förstås med slutlig skatt: skatt, som debiteras på grund av sådant taxeringsbeslut eller sådan för överlämnad handling, som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda senast den 20 november under taxeringsåret;

slutlig skatt: skatt som påförts vid den årliga debiteringen på grund av taxeringsnämnds beslut eller på grund av annat beslut som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering;

preliminär skatt: — — — — — slutlig skatt;

kvarstående skatt: — — — — — slutlig skatt;

tillkommande skatt: *dels* skatt som debiteras på grund av sådant taxeringsbeslut, som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda efter den 20 november under taxeringsåret, *dels* skatt som påföres på grund av eftertaxering, *dels* ock skatt som utöver tidigare påförd

tillkommande skatt: skatt som skall erläggas på grund av eftertaxering eller enligt beslut om debitering sedan påföringen av slutlig skatt avslutats.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2 mom., 44 §, 53 § 1 mom., 57 §, 68 § 1 mom. och 83 § se 1966:243, av 3 § 2 mom., 22, 26, 31 och 35 §§, 48 § 1 och 2 mom. samt 84 § se 1954:340, av 4 § 1 mom. se 1965:80, av 10 § se 1963:300, av 23 och 33 §§ samt punkt 5 av anvisningarna till 39 § se 1964:354, av 27 § 3 mom. se 1959:558, av 39 § 1 mom. och anvisningarna till 40 § se 1962:666, av 40 §, 56 § 1 mom. och 68 § 5 mom. se 1958:300, av 49 § 1 mom. se 1962:194, av 58 § 1 mom. och 69 § 2 mom. se 1959:174, av 68 § 2 mom., 70 § 2 mom. och 86 § se 1961:314 samt av 69 § 1 mom. se 1960:155.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

skatt skall erläggas på grund av beslut rörande ändrad debitering;

inkomstår: det — — — — — föregått taxeringsåret;
 uppborðsår: tiden — — — — — nästföljande år.

3 §.

2 m o m. Preliminär skatt — — — — — preliminär B-skatt.

1. Preliminär A-skatt — — — — — bedriven rörelse.

Med tjänst — — — — — till avdrag.

Preliminär A-skatt skall utgå med belopp som angives i skattetabell, varom i 4 § förmåles, eller med den procent av inkomsten, varom i 7 § och 40 § andra stycket sägs. I särskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva annan beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

Preliminär A-skatt skall utgå enligt skattetabell, som avses i 4 §, eller enligt de grunder som angivas i 7, 12 eller 40 §. I särskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva annan beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

Är den, — — — — — av tjänst.

Är i — — — — — preliminär A-skatt.

Öretal som uppkommer vid beräkning av skatteavdrag skall jämnas till närmast högre hela kronal.

2. Preliminär B-skatt — — — — — särskild debitering.

4 §.

1 m o m. Har lokal — — — — — sådana tabeller.

Skattetabellerna skola — — — — — statlig inkomstskatt.

Tabellerna skola icke upptaga preliminär skatt för belopp, som motsvarar en till statlig eller kommunal inkomstskatt taxerad inkomst, understigande tvåtusenfyrhundra kronor, eller till sådan skatt beskattningsbar inkomst understigande etthundra kronor. Inkomstbelopp och skattebelopp skola angivas i helt antal kronor.

7 §.

Då inkomst av tjänst icke avser bestämd tidsperiod eller icke uppbares vid regelbundet återkommande tillfällen, skall preliminär A-skatt, därest annat icke föreskrivits, utgå med tjugufem procent av inkomsten

För inkomst av tjänst, som icke avser bestämd tidsperiod eller icke uppbares vid regelbundet återkommande tillfällen, skall utgå preliminär A-skatt med trettio procent av inkomsten.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

23 §.

Skatt skall ————— under uppbördstermin.

Uppbördsterminerna under ————— mån förskjutes.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden må om särskilda omständigheter därtill föranleda, efter *generalpoststyrelsens* hörande, föreskriva att uppbördstermin under viss månad skall infalla under annan tid än nyss sagts.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden må om särskilda omständigheter därtill föranleda, efter *poststyrelsens* hörande, föreskriva att uppbördstermin under viss månad skall infalla under annan tid än nyss sagts.

26 §.

Preliminär B-skatt skall debiteras i en gemensam post, därvid skattebeloppet avrundas till det närmast lägre hela krontal, vilket utan att öretal uppkommer är jämnt delbart med antalet av de uppbördsterminer varunder skatten skall förfalla till betalning. Preliminär skatt, som icke uppgår till sextio kronor i hemortskommunen eller till tvåhundra kronor i annan kommun än hemortskommunen, skall icke påföras med mindre den skattskyldige så begär.

Preliminär B-skatt skall debiteras i en gemensam post. Skattebeloppet avrundas till det närmast lägre hela krontal, som utan att öretal uppkommer är jämnt delbart med antalet av de uppbördsterminer under vilka skatten förfaller till betalning. Skatt som icke uppgår till trehundra kronor påföres icke.

Preliminär B-skatt ————— under uppbördsåret.

27 §.

3 m o m. Överstiger skattskyldigs ——— efter inkomståret.

Har slutlig eller kvarstående skatt blivit påförd med oriktigt belopp genom fel vid debiteringen eller har preliminär skatt blivit tillgodoräknad med felaktigt belopp eller skall kvarstående skatt av annan anledning nedsättas, skall ny beräkning av ränta göras enligt första stycket.

Vad i denna förordning stadgas angående kvarstående skatt skall, där icke annat angives, äga motsvarande tillämpning beträffande i föregående stycke omnämnd ränta.

Bestämmelserna i denna förordning om kvarstående och tillkommande skatt äga, där icke annat angives, motsvarande tillämpning beträffande ränta enligt detta moment.

28 §.

Kvarstående skatt, som icke uppgår till minst fem kronor, skall icke erläggas.

Kvarstående skatt under tio kronor uttages icke.

Kvarstående skatt skall förfalla till betalning:

Kvarstående skatt förfaller till betalning:

om skattens belopp uppgår till högst femtio kronor, under den förs-

under den första uppbördsterminen under uppbördsåret näst efter

(Nuvarande lydelse)

ta uppbördsterminen under uppbördsåret näst efter taxeringsåret; samt

om *skattens belopp* överstiger *femtio* kronor, med lika belopp under vardera av de båda första uppbördsterminerna under nämnda uppbördsår, dock att belopp, som *skall förfalla* under den *senare* terminen, *skall* avrundas till närmast lägre hela antal kronor, *därvid* återstoden *skall förfalla* under den *förra* terminen.

(Föreslagen lydelse)

taxeringsåret, om *skatten* uppgår till högst *tvåhundra* kronor; samt

med lika belopp under vardera av de båda första uppbördsterminerna under nämnda uppbördsår, om *skatten* överstiger *tvåhundra* kronor, dock att belopp, som *förfaller* under den *förra* terminen, avrundas till närmast lägre hela antal kronor, *varvid* återstoden *förfaller* under den *senare* terminen.

31 §.

Debitering av tillkommande skatt *skall ske* efter samma grunder, som gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt, *dock att* vid debitering på grund av eftertaxering *skall* iakttagas *vad* i 63 § kommunalskattelagen *finnes stadgat*.

Debitering av *skatteposter i samband med uträknande* av tillkommande skatt *sker* efter samma grunder, som gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt. Vid debitering på grund av eftertaxering iakttagas *bestämmelserna* i 63 § kommunalskattelagen.

Sänkning av viss skatt vid ändrad debitering avräknas mot höjning av annan skatt till följd av ändringen. Tillkommande skatt under tio kronor uttages icke.

Tillkommande skatt — — — — — 28 § sägs.

33 §.

För skattskyldig skall utfärdas debetsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt *samt* för tillkommande skatt. *Debetsedel skall upptaga å uppbördskortet eller i debiteringslängden angivna uppgifter.* Vid debetsedel skola *vara fogade* skatteanvisningar, avsedda för inbetalning av skatt.

Vid debetsedel, avseende preliminär skatt, skall därjämte vara fogat skattekort, upptagande å debetsedeln angivna uppgifter *angående* den skattskyldige *och det slag av skatt, som påförts honom.* *Upptager debetsedeln uppgift angående tillämplig skatttabell och kolumn i tabellen, skall jämväl nämnda uppgift angivas å skattekortet.* Vid de-

För skattskyldig skall utfärdas debetsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt *och* för tillkommande skatt. Vid debetsedel skola *fogas* skatteanvisningar avsedda för inbetalning av skatt *och, om så är påkallat, skattekort, upptagande* å debetsedeln angivna uppgifter *om* den skattskyldige, *och skatttabell.*

Närmare föreskrifter om debetsedel och handlingar som skola fogas till debetsedel meddelas av Kungl. Maj:t.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

betsedeln skall i sist angivet fall fogas ett exemplar av tabellen i fråga.

Debetsedel med — — — — — fastställt formulär.

35 §.

Debetsedel å slutlig skatt skall senast den 15 december under taxeringsåret *med posten utan kostnad* för den skattskyldige tillställas *denne under adress som är angiven i mantalslängd, taxeringslängd eller befolkningsregistret eller anmälts till den lokala skattemyndigheten.*

Debetsedel, avseende — — — — — under inkomståret.

Har skattskyldig tidigare icke haft inkomst, för vilken preliminär A-skatt *skolat utgöras, men börjar han under inkomståret uppbära* sådan inkomst, skall han ofördröjligen göra anmälan därom hos vederbörande lokala skattemyndighet. Denna har att *under i anmälningen uppgiven eller eljest känd adress till den skattskyldige skyndsamt översända* debetsedel.

Debetsedel å slutlig skatt skall tillställas den skattskyldige senast den 15 december under taxeringsåret.

Uppbär skattskyldig, som tidigare icke haft inkomst för vilken preliminär A-skatt *uttages*, sådan inkomst under inkomståret, skall han ofördröjligen göra anmälan därom hos vederbörande lokala skattemyndighet. Denna har att skyndsamt *sända* debetsedel till den skattskyldige.

37 §.

Därest skattskyldig som icke senast fem dagar efter den tidpunkt, som i 35 § första eller andra stycket eller i 36 § första stycket angives, erhållit vederbörlig debetsedel, hos *den lokala skattemyndigheten* gör anmälan härom, *åligger det denna att, om debetsedel bort utfärdas, under i anmälningen uppgiven eller eljest känd adress ofördröjligen översända sådan till den skattskyldige.* Anmälan, som här avses, bör göras senast tio dagar efter nyssnämnda tidpunkt.

Anmäler skattskyldig hos *lokal skattemyndighet, att han icke erhållit vederbörlig debetsedel sedan fem dagar förflutit* efter den tidpunkt som angives i 35 § första eller andra stycket eller i 36 § första stycket, *skall myndigheten ofördröjligen tillställa den skattskyldige sådan debetsedel som bort utfärdas.* Anmälan, som här avses, bör göras senast tio dagar efter nyssnämnda tidpunkt.

38 §.

Skattskyldig äger hos vederbörande lokala skattemyndighet, då behov av ytterligare skatteanvisningar föreligger eller anledning eljest uppkommit, *göra framställning om utfärdande av duplettdebetsedel.* *Har sådan framställning gjorts, skall duplettdebetsedel skyndsamt över-*

Skattskyldig äger hos vederbörande lokala skattemyndighet *utfå duplettdebetsedel, då behov av ytterligare skatteanvisningar föreligger eller anledning eljest uppkommit.* Duplettdebetsedel skall skyndsamt *sändas till den skattskyldige.*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

sändas till den skattskyldige under i framställningen uppgiven eller eljest känd adress.

39 §.

1 m o m. Vid utbetalning — — —

Har arbetstagare, vilken har att vidkännas skatteavdrag för preliminär A-skatt, att erlægga kvarstående skatt, som påförts i *kommun där han mantalsskrivits* för året näst före taxeringsåret, är arbetsgivaren skyldig att vid utbetalning av lön verkställa skatteavdrag *jämväl* för gäldande av sådan skatt. Avdrags-skyldighet föreligger dock icke, där-est anställningen är avsedd att vara kortare tid än en vecka. För *gäldan-*de av den kvarstående skatten skall arbetsgivaren vid varje utbetalnings-tillfälle avdraga belopp, *motsvaran-*de så stor del av den under näst-följande uppbördstermin förfallan-de skatten, som med hänsyn till an-talet utbetalningstillfällen före in-gången av den månad, då *nämnda* uppbördstermin infaller, belöper å utbetalningstillfället. Belopp, som avdrages vid annat utbetalningstill-fälle än det första, skall dock av-rundas till närmast lägre hela antal kronor och återstoden avdragas vid det första utbetalningstillfället.

Kungl. Maj:t — — — — — stycke sägs.

40 §.

Det åligger arbetstagare, som skall *erlägga* preliminär A-skatt, att ome-delbart efter *mottagandet* av debet-sedel å sådan skatt till arbetsgivaren överlämna *densamma*. *Har arbets-*tagare som nu *sagts att gälda kvar-*stående skatt, skall han *snarast* ef-ter det han mottagit debetsedel å slutlig skatt överlämna *denna* eller vederbörlig del därav till arbetsgiva-ren. *Tillträder* arbetstagaren *under tid*, då *skatteavdrag* skall *verkstäl-*las, *ny anställning*, skall debetsedeln överlämnas till den *nya arbetsgiva-*

erlägga (s k a t t e a v d r a g).

Har arbetstagare, vilken har att vidkännas skatteavdrag för preliminär A-skatt, att erlægga kvarstående skatt, som påförts i *hans hemorts-kommun* för året näst före taxe-ringsåret, är arbetsgivaren skyldig att vid utbetalning av lön verkställa skatteavdrag *även* för sådan skatt. Avdragsskyldighet föreligger dock icke, därest anställningen är avsedd att vara kortare tid än en vecka. För *betalning* av den kvarstående skatten skall arbetsgivaren vid var-je utbetalningstillfälle avdraga *det* belopp, *som motsvarar* så stor del av den under nästföljande upp-bördstermin förfallande skatten, som belöper å utbetalningstillfället med hänsyn till antalet utbetal-ningstillfällen före ingången av den månad, då *uppbördsterminen* in-faller. Belopp, som avdrages vid an-nat utbetalningstillfälle än det förs-ta, skall dock avrundas till närmast lägre hela antal kronor och återsto-den avdragas vid det första utbetal-ningstillfället.

1 m o m. Arbetstagare, som skall *vidkännas avdrag* för preliminär A-skatt, *skall* överlämna debetsedel å sådan skatt till arbetsgivaren ome-delbart efter *det han mottagit den*. *Annan* arbetstagare skall *snarast* för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å preliminär B-skatt, påförd i hemorts-kommunen, eller skattekort å sådan skatt eller intyg av lokal skattemy-nighet, att *han icke* har att erlägga preliminär A-skatt.

Fullgör icke arbetstagare *sin skyl-*dighet enligt *första stycket*, *skall av-*

(Nuvarande lydelse)

ren ofördröjligen efter det anställningen tillträts.

Arbetstagare, som icke har att gälda preliminär A-skatt, skall inom i första stycket angiven tid för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å preliminär B-skatt, påförd i hemortskommunen, eller skattekort å sådan skatt eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att erlægga preliminär A-skatt. Har debetsedel, skattekort eller intyg som nyss sagts ej uppvisats för arbetsgivaren och har till denne ej heller överlämnats debetsedel å preliminär A-skatt eller företetts skattekort å sådan skatt, skall skatteavdrag för preliminär A-skatt verkställas med tjugufem procent av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. Skatteavdrag som nyss sagts skall vid anställning, avsedd att vara kortare tid än en vecka, dock icke göras å dagsinkomst understigande tio kronor.

Skatteavdrag för kvarstående skatt verkställas allenast beträffande skattskyldig, för vilken göres skatteavdrag för preliminär A-skatt. Har sådan arbetstagare icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller vederbörlig del av debetsedeln och har han ej heller för arbetsgivaren uppvisat debetsedel el-

(Föreslagen lydelse)

drag för preliminär skatt göras enligt skattetabellen för den ort, där arbetsgivaren har sitt kontor eller lönen eljest utbetalas, efter följande grunder, nämligen

1) i fråga om inkomst som avses i 4 § 4 mom.: ett belopp, motsvarande avdrag enligt skattetabellen för sådan inkomst jämte tio procent av nämnda avdrag;

2) i fråga om inkomst som avses i 7 § första stycket: ett belopp, motsvarande avdrag för månadslön enligt den i 4 § 2 mom. första stycket vid 4) avsedda kolumnen i skattetabellen jämte tio procent av nämnda avdrag;

3) i fråga om inkomst som avses i 7 § andra stycket: ett belopp, motsvarande avdrag för sådan inkomst beträffande skattskyldig, som avses i 4 § 2 mom. första stycket vid 4), jämte tio procent av nämnda avdrag;

4) i övriga fall: ett belopp, motsvarande avdrag enligt den i 4 § 2 mom. första stycket vid 4) avsedda kolumnen i skattetabellen jämte tio procent av nämnda avdrag.

Åtnjuter arbetstagaren, förutom kontant inkomst, naturaförmån som avses i 8 § första stycket, skall skatteavdraget enligt andra stycket beräknas även på naturaförmånens värde för den tid lönen avser.

Förhöjningen av avdrag som avses i andra stycket vid 1)—4) skall utgöra minst en krona för daglön, fem kronor för veckolön, tio kronor för halvmånadslön och tvåveckorslön samt tjugu kronor för månadslön.

2 m o m. Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall omedelbart efter det han mottagit debetsedel å slutlig skatt överlämna den eller vederbörlig del därav till arbetsgivaren eller för arbetsgivaren uppvisa debetsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av lokal skattemyndighet att han

(Nuvarande lydelse)

ler del därav som nyss sagts eller in-
tyg av lokal skattemyndighet att han
icke har att erlægga kvarstående
skatt, skall under tid, då skatteav-
drag för sådan skatt skall verkstäl-
las, dylikt avdrag ske med tjugufem
procent av lönebeloppet vid varje av-
löningstillfälle. Att skatteavdrag som
nyss sagts icke skall verkställas vid
anställning, som är avsedd vara kor-
tare tid än en vecka, framgår av 39 §
1 mom.

Därest arbetstagaren åtnjuter jäm-
väl naturaförmån, varom i 8 § för-
sta stycket sägs, skall skatteavdrag
enligt andra eller tredje stycket be-
räknas jämväl i naturaförmånens
värde för den tid löneutbetalningen
avser.

Det belopp, som skall avdragas
enligt andra eller tredje stycket, av-
rundas till närmast lägre hela kron-
tal.

(Se vidare anvisningarna.)

41 §.

1 mom. Vill arbetstagare, att
skatteavdrag för gäldande av premi-
när A-skatt skall under inkomst-
året eller viss del därav verkställas
med större belopp än som enligt be-
stämmelserna här ovan skall ske,
och gör han anmälan härom hos ar-
betsgivaren, är denne skyldig att
från och med det avlöningstillfälle,
som infaller näst efter det två veckor
förflutit från det anmälningen sked-
de, verkställa det begärda skatteav-
draget.

44 §.

Länsstyrelsen skall — — — enligt bestämmelserna i 39—43 §§.

Det åligger — — — — — ovannämnda övervakning.

På begäran — — — av bestämmelserna i 39—43 §§.

(Föreslagen lydelse)

icke har att erlægga kvarstående
skatt.

Fullgör icke arbetstagare sin skyl-
dighet enligt första stycket, göres un-
der tid, då avdrag för kvarstående
skatt skall verkställas, avdrag för
sådan skatt vid varje avlöningstill-
fälle med lika stort belopp som skall
avdragas för preliminär A-skatt. Att
skatteavdrag för kvarstående skatt
icke skall verkställas vid anställning,
som är avsedd att vara kortare tid
än en vecka, framgår av 39 § 1 mom.

3 mom. Bestämmelserna om
skatteavdrag när debetsedel icke
lämnats tillämpas icke, om arbetsgi-
varen erhållit besked av länsstyrel-
sen eller den lokala skattemyndighe-
ten beträffande vederbörligt skatte-
avdrag från arbetstagarens lön. I
sådant fall skall arbetsgivaren göra
skatteavdrag enligt det erhållna be-
skedet.

(Se vidare anvisningarna.)

1 mom. Anmäler arbetstagare
till arbetsgivare att skatteavdrag för
preliminär A-skatt skall göras med
större belopp än som följer av be-
stämmelserna i denna förordning el-
ler eljest föreskrivits, är arbetsgiva-
ren skyldig att göra avdrag med det
begärda beloppet från och med det
avlöningstillfälle, som infaller näst
efter det två veckor förflutit från
det anmälningen skedde. Har lokal
skattemyndighet med stöd av 45 §
3 mom. beslutat om minskning av
skatteavdrag, äger arbetsgivaren
dock icke tillmötesgå arbetstagarens
begäran om förhöjt skatteavdrag.

Länsstyrelsen och den lokala skat-
temyndigheten äger på begäran av
arbetsgivare lämna besked beträf-
fande arbetstagares skatteavdrag.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

45 §.

1 m o m. Sedan debetsedel — — — — — fall, nämligen

1) då skattskyldig har att *utgöra* preliminär A-skatt och enligt under rättelse från *länsbyrå för folkbokföringen* sådan ändring skett i den skattskyldiges civilstånd, vartill hänsyn skall tagas vid taxering under året näst efter inkomståret;

2) då skattskyldig — — — — — efter inkomståret;

3) då skattskyldig — — — — — slutliga skatt;

4) då skattskyldig — — — — — tillämpliga; eller

5) då genom — — — — — synes påkallad.

I fall, — — — — — sexhundra kronor.

Oaktat vad — — — — — särskild omständighet.

Erhåller lokal — — — — — må erfordras.

Innan jämkning — — — — — är obehövt.

Jämkning må — — — — — efter inkomståret.

3 m o m. Sker avdrag för preliminär A-skatt för arbetstagare, som är försatt i konkurs, och kan det antagas att avdraget är större än som fordras för att den preliminära skatten skall motsvara den slutliga skatten, må den lokala skattemyndigheten efter ansökan av konkursboet genom jämkning förordna om minskning av skatteavdraget och i samband därmed meddela beslut om utbetalning till konkursboet av för mycket innehållen preliminär skatt.

Motsvarande gäller efter ansökan av utmätningsman när lön tages i anspråk genom införsel.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

48 §.

1 m o m. Skattskyldig, vars skattebetalningsförmåga på grund av arbetslöshet eller sjukdom eller eljest oförvållat blivit nedsatt, må *beviljas* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under högst två av de uppbördsterminer, vilka utlöpa närmast efter det ansökan om anstånd gjorts. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången

1 m o m. Skattskyldig, vars skattebetalningsförmåga blivit på grund av arbetslöshet eller sjukdom eller eljest oförvållat nedsatt, må *av lokal skattemyndighet* *erhålla* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under högst två av de uppbördsterminer, vilka utlöpa närmast efter det ansökan om anstånd gjorts. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden

(Nuvarande lydelse)

av den månad, *varunder* den första av nyssnämnda terminer infaller.

2 m o m. Värnpliktig, som inryckt till militärtjänstgöring och vars skattebetalningsförmåga till följd härav blivit nedsatt, må *beviljas* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under uppbördstermin, vilken helt eller delvis infaller under tiden för militärtjänstgöringen eller under tiden därefter, dock senast under tredje kalendermånaden efter den då tjänstgöringen upphör. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den uppbördstermin infaller som anståndet avser, dock att anstånd därutöver må beviljas för tiden intill dess den värnpliktige efter beviljad ledighet för återgång till civil verksamhet (hempermittering) eller hemförlovning tre kalendermånader i följd varit fri från tjänstgöring.

(Föreslagen lydelse)

må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, *under vilken* den första av nyssnämnda terminer infaller.

2 m o m. Värnpliktig, som inryckt till militärtjänstgöring och vars skattebetalningsförmåga till följd härav blivit nedsatt, må *av lokal skattemyndighet erhålla* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under uppbördstermin, vilken helt eller delvis infaller under tiden för militärtjänstgöringen eller under tiden därefter, dock senast under tredje kalendermånaden efter den då tjänstgöringen upphör. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den uppbördstermin infaller som anståndet avser, dock att anstånd därutöver må beviljas för tiden intill dess den värnpliktige efter beviljad ledighet för återgång till civil verksamhet (hempermittering) eller hemförlovning varit fri från tjänstgöring tre kalendermånader i följd.

49 §.

1 m o m. Skattskyldig, som *anfört besvär över taxeringsnämnds, prövningsnämnds eller skattedomstols beslut rörande taxering*, må *beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxeringen, därest vederbörande taxeringsintendent i yttrande över den skattskyldiges framställning om anstånd förklarar sig icke hava något att erinra mot bifall, helt eller delvis, till densamma. Under enahanda förutsättning må skattskyldig, som hos prövningsnämnd gjort ansökan om skatteberäkning för ackumulerad inkomst eller som anfört besvär över prövningsnämnds eller skattedomstols beslut angående dylik skatteberäkning, beviljas anstånd med inbetal-*

1 m o m. Skattskyldig *må av lokal skattemyndighet erhålla anstånd med inbetalning av skatt eller ränta*

1) *om taxeringsintendenten anfört besvär över taxering med yrkande om ändring till den skattskyldiges förmån: till belopp som betingas av taxeringsintendentens yrkande,*

2) *om den skattskyldige anfört besvär över taxering och taxeringsintendenten, helt eller delvis, tillstyrkt besvären eller ansökan om anstånd: till belopp som betingas av taxeringsintendentens yttrande,*

3) *om taxering blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende: till belopp som betingas av förbiseendet,*

(Nuvarande lydelse)

ning av skatt på grund av taxering, varigenom den ackumulerade inkomsten tages till beskattning. Anstånd må avse skatt till belopp, som betingas av taxeringsintendentens yttrande.

Har skattskyldig taxerats å mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet, må anstånd medgivnas med inbetalning, helt eller delvis, av ettdera eller båda av de skattebelopp, som påförts i anledning av taxeringen i fråga.

Anståndet skall gälla till dess två månader förflutit från dagen för prövningsnämndens eller vederbörande skattedomstols beslut i anledning av besvär eller ansökan som i första stycket avses.

2 m o m. Har dödsbo ansökt om befrielse från erläggande av skatt, som påförts den avlidne eller dödsboet, eller har dödsboet anfört besvär över beslut i sådan fråga, skall vad i 1 mom. första och tredje styckena sägs äga motsvarande tillämpning.

(Föreslagen lydelse)

4) om den skattskyldige taxerats på mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet: till belopp, motsvarande ettdera av eller båda de skattebelopp som påförts i anledning av taxeringen,

5) om skattskyldig gjort ansökan enligt förordningen den 21 maj 1965 (nr 153) om särskild skatteberäkning för makar: till belopp som betingas av ansökningen,

6) om skatt påförts obehörigen eller med för högt belopp på grund av fel vid debitering: till belopp som betingas av felaktigheten i debiteringen,

7) om preliminär skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas den skattskyldige, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och bliva avkortad enligt 65 § samt den skattskyldige icke erhållit jämkning inom den i 45 § 1 mom. sista stycket angivna tiden: till så stor del av skatten som kan antagas bliva avkortad.

2 m o m. Skattskyldig må av länsstyrelsen erhålla anstånd med inbetalning av skatt eller ränta

1) om den skattskyldige anfört besvär över taxering och erläggandet av skatt, som påförts i anledning av den icke lagakraftvunna taxeringen, skulle för den skattskyldige medföra betydande skadeverkningar eller eljest framstå såsom obilligt: till belopp som betingas av den skattskyldiges yrkande i fråga om taxeringen,

2) om ansökan gjorts angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst eller angående befrielse från erläggande av skatt, som påförts avliden person eller hans dödsbo, eller om skattskyldig eller dödsbo anfört besvär över beslut med anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären,

3) om ansökan gjorts angående avkortning enligt förordningen den

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 juni 1952 (nr 410) med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall eller angående befrielse enligt 85 § 2 mom. från erläggande av ränta å kvarstående skatt eller om besvär anförts över beslut i anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären.

Anstånd enligt första stycket vid 1) må medgivas endast om den skattskyldige ställer nöjaktig säkerhet hos länsstyrelsen om icke med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antagas, att det belopp som avses med anståndet ändå kommer att behörigen erläggas.

3 m o m. Anstånd må, utom i fall som avses i 1 mom. vid 7), meddelas att gälla längst intill dess två månader förflutit från dagen för beslut med anledning av ansökningen eller besvären. Meddelat anstånd må omedelbart återkallas, när skäl föreligger.

3 m o m. Gör skattskyldig gällande att han på grund av fel vid debiteringen påförts skatt obehörigen eller med för högt belopp och har han häri sökt rättelse hos lokal skattemyndighet, må den skattskyldige beviljas anstånd med erläggande av skatten eller del därav. Anståndet skall gälla till dess en månad förflutit från dagen för den lokala skattemyndighetens beslut i anledning av ansökningen om rättelse i debiteringen.

4 m o m. Om den preliminära skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas skattskyldig, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och om det överskjutande beloppet är helt eller delvis oguldet, må den skattskyldige, därest han försummat att begära jämkning inom den i 45 § 1 mom. sista stycket angivna tiden, beviljas anstånd med erläggande av så stor del av nämnda belopp, som kan antagas bli avkortat enligt 65 §.

(Se vidare anvisningarna.)

4 m o m. Den som åtnjutit anstånd med inbetalning av skatt enligt 2 mom. 1) skall erlägga ränta efter fem procent för år för den del av skatten som skall erläggas sedan anståndet upphört.

Räntan utgår från utgången av det uppbördsår, då skatten skulle ha erlagts om anstånd icke medgivits, till och med den dag då skatten erlägges. Uppkommer öretal vid ränteberäkningen, jämnas räntan till närmast högre hela kronor. Ränta skall ej utgå, om räntebeloppet skulle understiga fem kronor. Bifalles den skattskyldiges besvär, skall erlagd ränta återbetalas sedan taxeringen vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i denna förord-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ning om tillkommande skatt äga motsvarande tillämpning beträffande ränta enligt detta moment.

(Se vidare anvisningarna.)

50 §.

Beslut om anstånd, som i 48 och 49 §§ sägs, meddelas, efter skattskyldigs framställning, av den lokala skattemyndighet, som utfärdat debetsedel å den skatt som med anståndet avses.

Ansökan om — — — — — till prövning.

Beslut om — — — — — för denne.

I fråga — — — — — motsvarande tillämpning.

53 §.

1 m o m. Debiterad skatt samt sådan preliminär A-skatt, som av arbetsgivare innehållits med ledning av debetsedel, skall, där ej nedan i denna paragraf eller i 56 § annorlunda stadgas, senast under den uppbörds-termin, då skatten förfaller till betalning, medelst skatteanvisning inbetalas å fast postanstalt inom riket eller hos sådan penninginrättning, varom i 52 § sägs.

Inbetalning, som icke skall ske på sätt i nästföljande stycke sägs, må ock kunna fullgöras sålunda, att skattebeloppet medelst girering överföres till postgirokontorets skatteavdelning. För att dylik inbetalning, avseende viss uppbördstermin, skall anses fullgjord under denna termin, skall försändelse innehållande *girokort* jämte skatteanvisning eller skatteanvisningar ävensom, i sistnämnda fall, summerad förteckning över de olika skattebeloppen hava inkommit till postanstalt senast å terminens sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet

Beslut om anstånd enligt 48 § och 49 § 1 mom. meddelas av den lokala skattemyndighet, som utfärdat debetsedel å den skatt som anståndet avser.

1 m o m. Debiterad skatt samt sådan preliminär A-skatt, som av arbetsgivare innehållits med ledning av debetsedel, skall, där ej nedan i denna paragraf eller i 56 § annorlunda stadgas, senast under den uppbörds-termin, då skatten förfaller till betalning, medelst skatteanvisning inbetalas å postanstalt inom riket eller hos sådan penninginrättning, varom i 52 § sägs.

Inbetalning, som icke skall ske på sätt i nästföljande stycke sägs, må ock kunna fullgöras sålunda, att skattebeloppet medelst girering överföres till postgirokontorets skatteavdelning. För att dylik inbetalning, avseende viss uppbördstermin, skall anses fullgjord under denna termin, skall försändelse innehållande *gireringskort* jämte skatteanvisning eller skatteanvisningar ävensom, i sistnämnda fall, summerad förteckning över de olika skattebeloppen hava inkommit till postanstalt senast å terminens sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet

(Nuvarande lydelse)

medelst inbetalningskort eller *girokort* inbetalas eller överföres till *postgirokontot för skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden*. Samtidigt skola skatteanvisningar *jämte summerad förteckning över de olika skattebeloppen* insändas till *skatteavdelningen*. Dock äger statlig myndighet efter anmälan till *skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden*, så ock annan arbetsgivare, om han har minst *ett hundra* arbetstagare, efter tillstånd av *vederbörande länsstyrelse* insända skatteanvisningar avseende preliminär A-skatt *jämte summerad förteckning över de olika, vid varje uppbördstermin till skatteavdelningen inbetalda skattebeloppen* allenast en gång om året i samband med inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. I sist avsett fall skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända allenast en skatteanvisning på vilken upptagits sammanlagda beloppet av de för arbetstagaren gjorda skatteavdragen. Arbetsgivare, varom i detta stycke förmåles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt inbetala jämväl arbetsgivaren själv påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller *girokortet* ävensom i förekommande fall försändelsen hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

Vid inbetalning — — — — — avräknas härå.

3 m o m. Då särskilda skäl därtill äro må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, *generalpoststyrelsen* medgiva dels att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må, utan att *gölda* sådan särskild avgift eller restavgift *varom förmåles* i 54 eller 58 §, inbetala arbetstagares under uppbördstermin förfallande skatt efter utgången av

(Föreslagen lydelse)

medelst inbetalningskort eller *giringkort* inbetalas eller överföres till särskilt *skattepostgirokonto för länsstyrelsen i länet*. Samtidigt skola skatteanvisningar insändas till *länsstyrelsen*. Dock äger statlig eller *kommunal myndighet samt hushållningssällskap med stadgar, som fastställts av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer, och skogsvårdsstyrelse* efter anmälan till *länsstyrelsen*, så ock annan arbetsgivare, om han har minst *femtio* arbetstagare, efter tillstånd av *länsstyrelsen* insända skatteanvisningar avseende preliminär A-skatt allenast en gång om året i samband med inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. I sist avsett fall skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända allenast en skatteanvisning på vilken upptagits sammanlagda beloppet av de för arbetstagaren gjorda skatteavdragen. Arbetsgivare, varom i detta stycke förmåles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt inbetala jämväl arbetsgivaren själv påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller *giringkortet* ävensom i förekommande fall försändelsen hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

3 m o m. Då särskilda skäl därtill äro må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, *centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden* medgiva dels att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må, utan att *erlägga* sådan särskild avgift eller restavgift *som avses* i 54 eller 58 §, inbetala arbetstagares under uppbördstermin

(Nuvarande lydelse)

samma termin eller, beträffande arbetsgivare, som i 1 mom. tredje stycket sägs, efter den 18 i den månad, uppbördsterminen infaller, dels ock att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må inbetala skatt för arbetstagare i annan ordning än i denna förordning sägs.

(Föreslagen lydelse)

förfallande skatt efter utgången av samma termin eller, beträffande arbetsgivare, som i 1 mom. tredje stycket sägs, efter den 18 i den månad, uppbördsterminen infaller, dels ock att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må inbetala skatt för arbetstagare i annan ordning än i denna förordning sägs.

54 §.

Har skattskyldig eller annan arbetsgivare än i 53 § 1 mom. tredje stycket sägs försummat att under uppbördstermin inbetala *därunder förfallande* skatt, äger han att senast den 18 i den månad, under vilken terminen infallit, *å fast* postanstalt inom riket *medelst* skatteanvisning *erlägga* skatten, *därvid* han *tillika* skall *gälda* särskild avgift, utgörande för skattebelopp om

högst 20 kronor	— — — — —	hundra kronor.
Oavsett om	— — — — —	ett hundra kronor.
Inbetalas skatt	— — — — —	— särskilda avgiften.
Då särskilda	— — — — —	denna paragraf.

56 §.

1 m o m. Inbetalas i annat fall än i 53 § 1 mom. tredje stycket eller 54 § sägs skatt medelst skatteanvisning under tiden mellan två uppbördsterminer, skall skatten anses vara inbetald under den senare av dessa terminer, såvida icke av anteckning å inbetalningskort eller *girokort* eller eljest framgår att inbetalningen avser skatt, som förfallit till betalning under en tidigare uppbördstermin.

4 m o m. Skatt, som inbetalas till centrala skattekontot, skall anses vara inbetald den dag då inbetalningskort eller försändelse innehållande *girokort* inkommit till postanstalt.

Vid inbetalningen skall å inbetalningskortet eller *girokortet* angivas den skattskyldiges namn och postadress ävensom skatteslag, upp-

1 m o m. Inbetalas i annat fall än i 53 § 1 mom. tredje stycket eller 54 § sägs skatt medelst skatteanvisning under tiden mellan två uppbördsterminer, skall skatten anses vara inbetald under den senare av dessa terminer, såvida icke av anteckning å inbetalningskort eller *gireringskort* eller eljest framgår att inbetalningen avser skatt, som förfallit till betalning under en tidigare uppbördstermin.

4 m o m. Skatt, som inbetalas till centrala skattekontot, skall anses vara inbetald den dag då inbetalningskort eller försändelse innehållande *gireringskort* inkommit till postanstalt.

Vid inbetalningen skall å inbetalningskortet eller *gireringskortet* angivas den skattskyldiges namn, *debetsedelsnummer* och postadress

(Nuvarande lydelse)

bördsår och uppbördstermin, samt, där så kan ske, den skattskyldiges födelsetid och mantalsskrivningsadress samt debetsedelns nummer. Då arbetsgivare inbetalar genom skatteavdrag innehållen skatt, skall *därjämte* arbetsgivarens namn och adress angivas. Ej *må* inbetalnings- eller *girokort* avse mer än en skattskyldig och en skattepost.

Då arbetsgivare — — — — — tillhandahållen blankett.

(Föreslagen lydelse)

ävensom skattelag, uppbördsår och uppbördstermin. *Saknas uppgift om debetsedelnsnummer beträffande fysisk person* angives den skattskyldiges mantalsskrivningsadress och *personnummer eller födelsetid*. *Må* arbetsgivare inbetalar genom skatteavdrag innehållen skatt, skall *även* arbetsgivarens namn och adress angivas. Inbetalnings- eller *gireringskort* får ej avse mer än en skattskyldig och en skattepost.

57 §.

Penninginrättning, varom i 52 § sägs, postanstalt och postgirokontorets skatteavdelning skola redovisa inbetald skatt till *skatteavdelning vid postkontor i residensstad i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer*.

Skatteavdelning vid postkontor skall anteckna inbetald skatt å *uppbörds kort* samt upprätta restlängd i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

Penninginrättning, som avses i 52 §, postanstalt och postgirokontorets skatteavdelning skola redovisa inbetald skatt till *länsstyrelsen*.

Länsstyrelsen skall i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer anteckna inbetald skatt *för varje skattskyldig* samt upprätta restlängd.

58 §.

1 m o m. Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, skall utgå restavgift, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än *en krona*. *Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronotal*. Vad *nu sagts* skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den uppbördstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast

1 m o m. Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, skall restavgift utgå, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än *tio kronor*. *Öretal som uppkommer vid denna beräkning skall jämnas till närmast högre hela kronotal*.

Arbetsgivare, som avses i första stycket, skall utöver restavgift erlægga tilläggsavgift för varje påbörjad tidrymd av sex månader utöver den första efter utgången av den uppbörds månad, under vilken skatten rätteligen skolat erläggas, intill dess skatten inbetalas eller ock fastställes till betalning av den lokala skattemyndigheten. Tilläggsavgift

(Nuvarande lydelse)

den 18 i den månad under vilken nämnda uppbördsstermin infaller.

(Föreslagen lydelse)

skall för varje sådan tidrymd beräknas till fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mer än tolv öre för hel krona. Bestämmelserna i denna förordning om restavgift tillämpas även i fråga om tilläggsavgift.

Vad i första och andra styckena sägs skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den uppbördsstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast den 18 i den månad under vilken nämnda uppbördsstermin infaller.

68 §.

1 m o m. Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt eller har genom skatteavdrag enligt 40 § tredje stycket innehållits mer än som svarar mot den skattskyldige påförd kvarstående skatt, skall länsstyrelsen i det län, där skatten debiterats, skyndsamt ombesörja att det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige utan kostnad för denne. Restitution skall dock icke ske av belopp understigande fem kronor.

Sedan beslut, som i 45 § 2 mom. avses, inkommit till länsstyrelsen, skall länsstyrelsen utan kostnad för den skattskyldige till denne återbetala det belopp, som han enligt beslutet äger återbekomma.

Finner Kungl. Maj:t — — — — — därom förordna.

2 m o m. Har vid — — — — — mycket erlagts.

Finner länsstyrelsen — — — — — erlagd belopp.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återbekomma ytterligare överskjuta-

1 m o m. Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt eller har genom skatteavdrag enligt 40 § 2 mom. andra stycket innehållits mer än som svarar mot den skattskyldige påförd kvarstående skatt, skall länsstyrelsen i det län, där skatten debiterats, skyndsamt ombesörja att det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige. Restitution skall dock icke ske av överskjutande preliminär skatt under tio kronor.

Sedan beslut, som avses i 45 § 2 mom., inkommit till länsstyrelsen, skall länsstyrelsen utbetala i beslutet angivet belopp. Detsamma gäller belopp, som angives i beslut enligt 45 § 3 mom., i den mån beloppet inbetalats.

Den som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återbekomma ytterligare överskjutande

(Nuvarande lydelse)

tande preliminär skatt, äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, *kostnadsfritt* återbekomma vad han för mycket erlagt.

5 m o m. Vad i 3 och 4 mom. sägs *skall äga* motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbekomma skatt har att erlagga sjömansskatt.

(Föreslagen lydelse)

preliminär skatt äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, återbekomma vad han erlagt för mycket. *Belopp under tio kronor återbetalas endast när fråga är om rättelse av felaktighet i debitering eller avräkning.*

5 m o m. Vad i 3 och 4 mom. sägs *äger* motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbekomma skatt har att erlagga sjömansskatt *eller bevillningsavgift för särskilda förmåner och rättigheter eller kupongskatt.*

69 §.

1 m o m. Därest den — — — — — preliminär skatt.

Ränta som i föregående stycke sägs skall icke utgå å belopp, varå i 2 mom. omförmäld ränta tillgodoföres den skattskyldige.

Har slutlig eller kvarstående skatt genom fel vid debiteringen blivit påförd med oriktigt belopp eller har preliminär skatt blivit tillgodoräknad med felaktigt belopp eller skall slutlig eller kvarstående skatt av annan anledning nedsättas, göres ny beräkning av ränta enligt första stycket.

2 m o m. Den som — — — — — den skattskyldige.

Ränta enligt första stycket utgår, förutom å det skattebelopp som skall återbetalas, även å det belopp som beräknas enligt 1 mom. andra stycket.

Vid beräkning — — — — — skall iakttagas:

att ränta utgår för skatt, som preliminärt erlagts *under vederbörligt uppbördsår*, från utgången av nämnda år samt för annan skatt, därest den erlagts under förra hälften av ett *uppbördsår*, från och med den 1 därpå följande *september* och, därest den erlagts under senare hälften av ett *uppbördsår*, från och med den 1 därpå följande *mars*;

att ränta utgår för skatt som preliminärt erlagts *och för ränta enligt 1 mom. andra stycket* från utgången av *taxeringsåret* samt för annan skatt, därest den erlagts under förra hälften av ett *kalenderår*, från och med den 1 därpå följande *juli* och, därest den erlagts under senare hälften av ett *kalenderår*, från och med den 1 därpå följande *januari*;

att, därest — — — — — beloppet återbetalas.

3 m o m. *Har beslut, som föranlett ränta enligt 1 mom. andra stycket eller 2 mom., ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller utgått med lägre belopp, om ändringsbeslutet beaktats vid räntebereäkningen, är den skattskyldige*

(Nuvarande lydelse)

2 m o m. Har vid granskning hos riksrevisionsverket av verkställd debitering befunnits, att skatt blivit från debitering obehörigen utesluten eller till för ringa belopp påförd eller att preliminär skatt blivit gottskrivnen med för högt belopp, skall vederbörande länsstyrelse underrättas härom. Länsstyrelsen har att verkställa den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig, *och att, om förhållande, som nyss sagts, finnes föreligga*, efter hörande av den skattskyldige fastställa det belopp denne har att *gälda*.

Finner länsstyrelsen efter anmälan av lokal skattemyndighet eller eljest *sådant förhållande* vara för handen, skall länsstyrelsen *likaledes*, efter hörande av den skattskyldige, fastställa det belopp denne har att erlægga.

Åtgärder för uttagande av skatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten enligt verkställd debitering skolat erläggas.

(Föreslagen lydelse)

pliktig återbetala vad han sålunda uppburit för mycket. Bestämmelserna i denna förordning om tillkommande skatt äger därvid motsvarande tillämpning.

70 §.

2 m o m. Har vid granskning hos riksrevisionsverket av verkställd debitering befunnits, att skatt *eller ränta* blivit obehörigen utesluten från debitering eller påförd till för ringa belopp eller att preliminär skatt *eller ränta* blivit gottskrivnen med för högt belopp, skall vederbörande länsstyrelse underrättas härom. Länsstyrelsen har att verkställa den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig. *Föreligger* förhållande, som nyss sagts, *skall länsstyrelsen*, efter hörande av den skattskyldige *när så finnes påkallat*, fastställa det belopp denne har att *erlägga*.

Finner lokal skattemyndighet efter anmälan eller eljest *sådan felaktighet som avses i föregående stycke* vara för handen *eller att motsvarande felaktighet föreligger i beslut om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt*, skall *myndigheten*, efter hörande av den skattskyldige *eller arbetsgivaren när så finnes påkallat*, fastställa det belopp denne har att erlægga.

71 §.

1 m o m. Åtgärder för uttagande av skatt må icke vidtagas *mot skattskyldig* senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten skolat erläggas enligt verkställd debitering *eller, i fråga om preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. vid 2), fastställts till betalning*.

Utän hinder av vad i första stycket sägs må kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag i mål, där anstånd med betalning av skatt medgivits i anledning av besvär, verkställas inom en tid av två år från

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

utgången av det uppbördsår, då utslaget meddelades.

2 mom. Har arbetsgivare verkställt skatteavdrag för preliminär skatt men icke inbetalat det innehållna beloppet, må lokal skattemyndighet icke fastställa ansvarighet för arbetsgivaren senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då sådan kvarstående skatt skulle ha erlagts, som svarar mot preliminär skatt för det inkomstår då skatteavdraget verkställdes. Avser skatteavdraget kvarstående skatt, må fastställelsen icke ske senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten skolat erläggas enligt verkställd debitering.

Åtgärder för indrivning av skatt, som arbetsgivare innehållit genom skatteavdrag, må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då beslut om fastställelse enligt första stycket meddelades.

Har arbetsgivare underlåtit att verkställa skatteavdrag, må hans ansvarighet för skatten icke fastställas och ej heller åtgärder för uttagande av skatten vidtagas mot honom sedan arbetstagarens ansvarighet för skatten upphört enligt 1 mom.

Utan hinder av vad ovan föreskrivits må kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag varigenom arbetsgivare ålagts ansvarighet för arbetstagares skatt verkställas inom en tid av två år från utgången av det uppbördsår då utslaget meddelades.

72 a §.

Kungl. Maj:t eller myndighet, som Kungl. Maj:t bestämmer, förordnar i varje län ett allmänt ombud med behörighet som nedan sägs samt ersättare för sådant ombud.

Allmänt ombud äger hos lokal skattemyndighet yrka att arbetsgivare ålagges ansvarighet för arbetstagares skatt och må höras över ansökan eller besvär hos länsstyrelsen enligt denna förordning. Ombudet skall yttra sig över besvär i mål en-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ligt förordningen hos kammarrätten och Kungl. Maj:t.

Allmänt ombud skall föra det allmännas talan och må anföra besvär till skattskyldigs eller arbetsgivares förmån. Om allmänt ombuds besvärsmått föreskrives i 85 och 86 §§.

75 §.

Underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, utan skälig anledning att vederbörligen fullgöra denna skyldighet, är han jämte arbetstagaren ansvarig för skatt, vilken skatteavdraget skolat avse, till belopp som svarar mot vad han underlåtit att avdraga. Krav på erläggande av skattebelopp som nu sagts må följaktligen riktas mot såväl arbetsgivaren som arbetstagaren, dock att därest den sistnämnde vistas å känd ort inom riket arbetsgivaren må krävas endast om arbetstagaren underlåtit att efter anmaning gälda skattebeloppet i fråga.

Underlåter arbetsgivare utan skälig anledning att vederbörligen fullgöra sin skyldighet att verkställa skatteavdrag, är han jämte arbetstagaren ansvarig för skatt, vilken skatteavdraget skolat avse, till belopp som svarar mot vad han underlåtit att avdraga. Lokal skattemyndighet som utfärdat eller haft att utfärda arbetstagarens debetsedel beslutar om arbetsgivarens ansvarighet i nämnda fall.

Sedan beslut fattats enligt första stycket må krav på erläggande av skattebeloppet riktas mot såväl arbetsgivaren som arbetstagaren. Vistas arbetstagaren på känd ort inom riket, må arbetsgivaren krävas endast om det kan antagas att arbetstagaren underrättats om sin skyldighet att erlægga skattebeloppet.

Efterkommer arbetsgivaren — — — — — må beviljas.

Arbetsgivare eller — — — — — erlägg restavgift.

Har lokal skattemyndighet icke prövat, om arbetsgivare är skyldig att svara för arbetstagares skatt, skall utmätningsmannen, därest arbetsgivaren bestrider sådan skyldighet, av den lokala skattemyndigheten i orten inhämta besked, huruvida arbetsgivaren är att anse såsom ansvarig för skatten. Denna må hos arbetsgivaren uttagas endast därest sistnämnda myndighet finner sådan ansvarighet föreligga.

Därest arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut funnits icke vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som denne erlagt för arbetstagaren,

Därest arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut funnits icke vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som denne erlagt för arbetstagaren,

(Nuvarande lydelse)

jämte erlagd restavgift ävensom ränta efter fem procent för år.

(Föreslagen lydelse)

samt erlagd restavgift och ränta efter fem procent för år. Häftar arbetsgivare för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken han funnits ansvarig, äger han dock utfå endast vad som överstiger det obetalda skattebeloppet och restavgift. Förklaras arbetsgivare enligt senare meddelat beslut helt eller delvis ansvarig för skatten, är han skyldig återbetala uppbyren ränta i vad den avser skattebelopp för vilket han befunnits ansvarig. Därvid äger tredje stycket motsvarande tillämpning.

Har arbetstagares — — — — — å indrivningskvittot.

77 a §.

Har den som företräder arbetsgivare, som är juridisk person, verkställt skatteavdrag men uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att betala det innehållna beloppet i tid och ordning som i 77 § sägs, är han jämte arbetsgivaren betalningsskyldig för skattebeloppet. Betalningsskyldigheten må jämkas eller eftergivnas när särskilda skäl föreligga.

Talan om åläggande av betalningsskyldighet enligt första stycket föres vid allmän domstol.

Yrkande om åläggande av betalningsskyldighet för skattebelopp som nu sagts må icke framställas och ej heller åtgärder för indrivning av beloppet vidtagas sedan arbetsgivarens ansvarighet för samma skattebelopp bortfallit på grund av bestämmelserna i 71 §. Utan hinder härav må dom, varigenom sådan betalningsskyldighet ålagts, verkställas inom en tid av två år från utgången av det uppbördsår då domen vunnit laga kraft.

Den som erlagt skattebelopp på grund av betalningsskyldighet enligt första stycket äger söka beloppet åter av arbetsgivaren. Därvid gälla i tillämpliga delar bestämmelserna i 76 § om uttagande av skatt som arbetsgivare betalat för arbetstagare.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

83 §.

Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration eller att för jämkning inkomma med för den skattskyldige utfärdad debetsedel å preliminär skatt, eller

underlåter någon att hörsamma anmaning enligt 19 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han skatteavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 43 eller 78 §,

äger länsstyrelsen förelägga den försumlige lämpligt vite.

Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration eller att för jämkning inkomma med för den skattskyldige utfärdad debetsedel å preliminär skatt, eller

underlåter någon att hörsamma anmaning enligt 19 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han skatteavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 43 eller 78 §,

äger den lokala skattemyndigheten eller länsstyrelsen förelägga den försumlige vite. Vite må ej bestämmas under etthundra eller över femtusen kronor.

Vite må icke föreläggas staten, kommun eller annan menighet och ej heller tjänsteman i tjänsten.

Om uttagande — — — — — lokal skattemyndighet.

Har ändamålet med vitet förfallit, när fråga uppkommer om utdömande därav, må vitet ej utdömas. Har vitesföreläggande iakttagits först efter det anmälan enligt tredje stycket inkommit, skall ändamålet med vitet icke anses hava förfallit därigenom.

Vid prövning av anmälan enligt tredje stycket må även bedömas fråga, huruvida och med vilket belopp vitet bort erläggas.

84 §.

Förmenar någon, att slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att överskjutande preliminär skatt, varom i 68 § 1 mom. sägs, tillgodoräknats honom med för lågt belopp eller att felaktighet ägt rum vid utskrivandet av hans debetsedel, äger han att däri söka rättelse hos den lokala skatte-

Har slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt debiterats med för högt belopp eller överskjutande preliminär skatt tillgodoräknats med för lågt belopp eller föreligger annan felaktighet till den skattskyldiges nackdel i hans debetsedel, äger den lokala skattemyndighet som utfärdat debetsedeln vidtaga rättelse.

Föreligger motsvarande felaktig-

(Nuvarande lydelse)

myndighet, som verkställt debiteringen. Ansökan om rättelse skall ingivas till nämnda myndighet inom ett år efter det sökanden erhållit vederbörlig debetsedel.

(Föreslagen lydelse)

het i beslut om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt, äger den lokala skattemyndighet som meddelat beslutet vidtaga rättelse.

85 §.

1 m o m. Den, som — — — — — av beslutet.

Allmänt ombud äger anföra besvär över lokal skattemyndighets beslut rörande arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt. Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen inom två månader från den dag beslutet meddelades.

Talan må ej föras mot beslut varigenom vite förelagts.

86 §.

Över länsstyrelses beslut enligt denna förordning må besvär anföras hos kammarrätten, dock att klagan icke må föras över länsstyrelses beslut rörande preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag eller anstånd med inbetalning av skatt. Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen inom en månad från den dag, då klaganden erhöi del av beslutet, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke upptagas till prövning. Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till länsstyrelsen ingivits till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären till kammarrätten inkommit före utgången av nyss stadgade besvärstid. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till vederbörande länsstyrelse.

Över länsstyrelses beslut enligt denna förordning må besvär anföras hos kammarrätten. Talan får dock icke föras över länsstyrelses beslut rörande preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag, anstånd med inbetalning av skatt, framställning om försättande i konkurs, ackordsförslag, avskrivning av skatt eller föreläggande av vite.

Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen inom en månad från den dag, då klaganden erhöi del av beslutet vid påföljd att de icke upptagas till prövning. Den omständigheten att besvären ingivits till kammarrätten i stället för till länsstyrelsen utgör ej hinder för deras prövning, om de inkommit till kammarrätten före utgången av besvärstiden. I sådant fall skall kammarrätten omedelbart sända besvären till vederbörande länsstyrelse.

Besvärsrätt tillkommer den som beslutet avser, så ock, när fråga är om beslut enligt 68 § 2 mom. eller 70 § 2 mom. i anledning av under rättelse från riksrevisionsverket, vederbörande revisor.

Sedan besvären — — — — — giva anledning.

(Nuvarande lydelse)

Över kammarrättens utslag *må klagan* föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka *tillika* med bevis om dagen *för utslaget delfående* skola hava inkommit till finansdepartementet inom två månader från *den dag, då klaganden erhöll del av utslaget*, vid påföljd, *om den tid försittes*, att besvären icke upptagas till prövning.

Vid prövning av besvär över utdömande av vite *må jämväl frågan, huruvida vitet bort föreläggas, komma under bedömande.*

(Föreslagen lydelse)

Över kammarrättens utslag *får talan* föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka med bevis om dagen *då utslaget delgivits klaganden* skola hava inkommit till finansdepartementet inom två månader från *delgivningensdagen* vid påföljd att besvären icke upptagas till prövning.

Besvärsrätt tillkommer den som beslutet *eller utslaget* avser.

Allmänt ombud äger *anföra besvär* över länsstyrelses beslut rörande *arbetsgivares ansvarighet för arbetsgäres skatt, restavgift, ränta å kvarstående skatt eller iakttagelse vid riksrevisionsverkets granskning av verkställd debitering.* Ombudet äger *föra talan mot kammarrättens utslag i mål enligt denna förordning utan den begränsning som nu sagts.*

Ombudet *må föra talan även till skattskyldigs eller arbetsgivares förmån.*

87 §.

Besvär över beslut enligt denna förordning eller över taxering *befriar icke klaganden i vidare mån än i 49 § sägs från att i behörig ordning erlägga skatt.*

Besvär över beslut enligt denna förordning eller över taxering *inverkar icke på skyldigheten att erlägga den skatt, som besvären rör.*

Åtgärd enligt denna förordning *skall verkställas oavsett att det beslut eller utslag som föranleder åtgärden icke vunnit laga kraft. Beslut eller utslag i taxeringsmål, där taxeringen fastställts till lägre belopp än taxeringsintendenten yrkat eller medgivit, får dock icke föranleda restitution om taxeringsintendenten anmält hinder härför. I sistnämnda fall må länsstyrelsen på ansökan medgiva restitution, varvid bestämmelserna i 49 § 2 mom. sista stycket om ställande av säkerhet tillämpas.*

Bestämmelserna i *andra stycket om restitution äga motsvarande tillämpning i mål där allmänt ombud har besvärsrätt.*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

88 §.

Om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av skatt i Stockholm skall gälla, utöver eller i stället för vad i denna förordning är stadgat, vad Kungl. Maj:t därom särskilt förordnar.

Kungl. Maj:t äger förordna att uppgift som enligt denna förordning tillkommer länsstyrelse må fullgöras av annan myndighet.

Anvisningar

till 39 §.

5. Det ankommer — — — — — skall verkställas.

Nämnden äger medgiva att preliminär A-skatt, som skall utgå enligt skattetabell, må beräknas till annat belopp än som angives i tabellen under förutsättning att avvikelserna är ringa.

till 40 §.

I 40 § andra och tredje styckena angivna skatteavdrag med tjugufem procent av lönebeloppet skola ej verkställas, då det är för arbetsgivaren uppenbart att anställningen hos honom är att anse såsom bisyssla. Är så ej fallet, må avdrag underlåtas allenast därest arbetstägaren med intyg från lokal skattemyndighet styrker att fråga är om bisyssla.

I 40 § 1 mom. andra stycket och 2 mom. andra stycket angivna skatteavdrag skola ej verkställas, då det är uppenbart för arbetsgivaren att anställningen hos honom är att anse såsom bisyssla. Är så ej fallet, må avdrag underlåtas allenast därest arbetstägaren med intyg från lokal skattemyndighet styrker att fråga är om bisyssla.

Skatteavdrag skall ————— av anställningen.

Det åligger arbetsgivaren, att senast en vecka innan i 40 § tredje stycket angivet avdrag för kvarstående skatt med tjugufem procent av lönebeloppet första gången göres genom skriftlig eller muntlig hänvändelse till arbetstägaren uppmana denne att överlämna debetsedel å slutlig skatt eller vederbörlig del av sådan debetsedel eller på i sagda paragraf föreskrivet sätt visa att skatteavdrag för kvarstående skatt ej skall göras. Därvid skall arbetsgivaren tillika erinra arbetstägaren om det skatteavdrag, som eljest kommer att göras.

Det åligger arbetsgivaren, att senast en vecka innan i 40 § 2 mom. andra stycket angivet avdrag för kvarstående skatt första gången göres genom skriftlig eller muntlig hänvändelse till arbetstägaren uppmana denne att överlämna debetsedel å slutlig skatt eller vederbörlig del av sådan debetsedel eller på föreskrivet sätt visa att skatteavdrag för kvarstående skatt ej skall göras. Därvid skall arbetsgivaren tillika erinra arbetstägaren om det skatteavdrag, som eljest kommer att göras.

Arbetsgivarens val av skattetabell för beräkning av förhöjt avdrag enligt 40 § 1 mom. andra stycket bör godtagas, om skälig anledning får

(Nuvarande lydelse)

Har genom skatteavdrag jämlikt 40 § andra eller tredje stycket innehållits större belopp än vad enligt debetsedel, skattekort eller av lokal skattemyndighet utfärdat intyg, som arbetstagaren företett efter det avdraget gjorts, skall vid närmast följande uppbördstillfälle inbetalas, må arbetsgivaren mot kvitto tillhandahålla arbetstagaren vad sålunda för mycket innehållits.

Kan det — — — — — lokala skattemyndigheten.
Vad i — — — — — så förordnar.

till 41 §.

Då befrielse — — — till fullo, verkställas högst med belopp motsvarande viss angiven kvotdel av inkomstökningen.

Skatteavdrag för kvarstående skatt må såsom framgår av 42 § icke verkställas förrän skatteavdrag för preliminär skatt till fullo verkställts. Vid nedsättning av skatteavdraget för kvarstående skatt på grund av existensminimum bör den lokala skattemyndigheten därför taga hänsyn till dels den skattskyldiges existensminimum och dels den preliminära skatt den skattskyldige har att erlagga. Då särskilda skäl göra det påkallat, äger den lokala skattemyndigheten dels i erforderlig mån höja det belopp, som enligt vad nyss sagts skall förbehållas den skattskyldige, dels ock förordna, att vid inkomstökning utöver det förbehållna beloppet skatteavdrag må verkställas högst med belopp motsvarande viss angiven kvotdel av inkomstökningen.

(Föreslagen lydelse)

anses ha förelegat att tillämpa skatttabellen i fråga.

Har genom skatteavdrag enligt 40 § 1 mom. andra stycket eller 2 mom. andra stycket innehållits större belopp än vad som skall inbetalas vid närmast följande uppbördstillfälle enligt debetsedel, skattekort eller av lokal skattemyndighet utfärdat intyg, som arbetstagaren företett efter det avdraget gjorts, eller erhållet besked om skatteavdrag, skall arbetsgivaren, om icke särskilda hinder föreligga, mot kvitto tillhandahålla arbetstagaren vad som sålunda innehållits för mycket.

Skatteavdrag för kvarstående skatt må såsom framgår av 42 § icke verkställas förrän skatteavdrag för preliminär skatt till fullo verkställts. Vid nedsättning av skatteavdraget för kvarstående skatt på grund av existensminimum bör den lokala skattemyndigheten därför taga hänsyn till dels den skattskyldiges existensminimum och dels den preliminära skatt den skattskyldige har att erlagga. Då särskilda skäl göra det påkallat, äger den lokala skattemyndigheten dels i erforderlig mån höja det belopp, som enligt vad nyss sagts skall förbehållas den skattskyldige, dels ock förordna, att vid inkomstökning utöver det förbehållna beloppet skatteavdrag må verkställas högst med belopp motsvarande viss angiven kvotdel av inkomstökningen. I fråga om skattskyldig som är försatt i konkurs skall efter ansökan av den skattskyldige eller konkursboet tagas hänsyn även till vad den skattskyldige har att avstå till konkursboet av sin lön.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

till 45 §.

1. Har skattskyldig, som skall er-
lägga preliminär A-skatt, enligt un-
derrättelse från länsbyrå för folk-
bokföringen ändrat civilstånd un-
der förra delen av inkomståret, skall
lokal skattemyndighet utan särskild
anmälan från den skattskyldige vid-
taga den jämkning av nämnda skatt,
som av ändringen må betingas.

Lokal skattemyndighet — — — — — icke uttages.

till 49 §.

1. Lokal skattemyndighets beslut
i anledning av framställning om an-
stånd enligt 49 § 1 mom. första styc-
ket skall grundas på det yttrande
över framställningen, som det åliger
taxeringsintendent att avgiva.
Denne skall, därest detta med hän-
syn till föreliggande omständigheter
är möjligt, i yttrandet tillkännagiva
sitt ställningstagande till de över
taxeringen anförda besvären. Är ut-
redningen i besvärärendet icke av-
slutad och anser sig taxeringsinten-
denten med hänsyn härtill eller av
annat skäl icke kunna göra något
uttalande rörande sitt framtida ställ-
ningstagande till besvären, skall
detta meddelas den lokala skatte-
myndigheten, som i sådant fall har
att avslå framställningen om anstånd
med skattens erläggande.

2. I fall som avses i 49 § 1 mom.
andra stycket bör anståndet avse
skatten enligt den taxering, som kan
beräknas skola undanröjas. Har pre-
liminär skatt avräknats å slutlig
skatt enligt nämnda taxering, kan
anstånd beviljas även med betalning
av så stor del av skatten på grund av
den å rätt ort påförda taxeringen,
som motsvaras av nämnda prelimi-
nära skatt.

1. Har skattskyldig, som skall er-
lägga preliminär A-skatt, enligt un-
derrättelse från länsstyrelsen ändrat
civilstånd under förra delen av in-
komståret, skall lokal skattemyndig-
het utan särskild anmälan från den
skattskyldige vidtaga den jämkning
av nämnda skatt, som må betingas
av ändringen.

1. När särskilda skäl föreligga må
lokal skattemyndighet begära yttran-
de av taxeringsintendenten över an-
sökan om anstånd.

2. I fall som avses i 49 § 1 mom.
vid 4) bör anståndet avse skatten en-
ligt den taxering, som kan beräknas
skola undanröjas. Har preliminär
skatt avräknats å slutlig skatt enligt
nämnda taxering, kan anstånd be-
viljas även med betalning av så stor
del av skatten på grund av den å
rätt ort påförda taxeringen, som
motsvaras av nämnda preliminära
skatt.

3. Till ledning för prövning av an-
sökan om anstånd enligt 49 § 2 mom.
första stycket vid 1) angives följande.
Om skattebeloppet är förhållan-
devis ringa eller om den skattskyldi-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ges ekonomi allmänt sett är god, torde — om förutsättningar för anstånd eljest föreligga — anstånd ofta kunna medgivas utan att säkerhet ställas. Detsamma är förhållandet om det kan antagas, att besvären över taxeringen med hänsyn till bestämmelserna i 89 § taxeringsförordningen eller av annan anledning komma att avgöras inom en nära framtid. Om så anses lämpligt kan anståndstiden begränsas; förlängning av anståndstiden medges då först efter förnyad ansökan och prövning av den skattskyldiges förhållanden. Anstånd må begränsas till att avse en del av skattebeloppet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968, varvid följande skall iakttagas.

1. Förordningens bestämmelser gäller redan före ikraftträdandet i fråga om åtgärder som fordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

2. Bestämmelserna i 77 a § gäller icke i fråga om skatt som arbetsgivare innehållit före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser gäller efter ikraftträdandet i följande hänseenden, nämligen

a) 27 § 3 mom., 28 §, 68 § 1 mom. och 69 § i fråga om skatt på grund av taxering år 1967 eller tidigare år,

b) 40 § och anvisningarna till samma paragraf i fråga om avdrag för kvarstående skatt som förfaller till betalning under uppbördsterminerna i mars och maj 1968,

c) 53 § 1 och 3 mom. samt 57 § i fråga om skatt som inbetalas senast den 18 januari 1968,

d) 58 § 1 mom. och 71 § i fråga om skatt som förfaller till betalning eller skulle ha förfallit till betalning före ikraftträdandet, om skatteavdrag gjorts i behörig ordning,

e) 85 § 1 mom. och 86 § i fråga om besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

4. Utan hinder av vad ovan under 3. sägs gäller från förordningens ikraftträdande bestämmelserna i 71 § 1 mom. andra stycket. Från ikraftträdandet gäller den nya lydelsen av 58 § 1 mom. även beträffande skatt som avses under 3. d) ovan, om skatten fastställes till betalning efter nämnda tidpunkt, varvid tilläggsavgiften beräknas som om skatten skulle ha betalats i januari 1968. Vidare gäller bestämmelsen i 71 § 2 mom. sista stycket och den nya lydelsen av 85 § 1 mom. och bestämmelserna i 86 § om allmänt ombuds besvärsmålsrätt från ikraftträdandet i mål och ärende som avgöres efter sistnämnda tidpunkt.

2) Förslag

till

Förordning**om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. förordningen den 23 oktober 1908****(nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda****förmåner och rättigheter**

Härigenom förordnas, att 5 § 1 mom. förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

5 §.

1 m o m. I fråga — — — — — i allmänhet.

Har den, som är berättigad att återfå erlagd bevillningsavgift enligt denna förordning, i stället att erlägga skatt som avses i uppbördsförordningen, skola bestämmelserna i 68 § 3 och 4 mom. sistnämnda förordning äga motsvarande tillämpning.

Samtidigt med — — — — — andel därav.

Vid redovisningen — — — — — dem utbetalta.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Senaste lydelse av 5 § 1 mom. se 1952:360.**2** Bihang till riksdagens protokoll 1967. 1 saml. Nr 130

3) Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 46 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 samt anvisningarna till 19 och 60 §§ samma lag¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — — eller uppfostran;

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

3) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

2) för dels sådan tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

3) för dels sådan sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår varom fråga är, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

¹ Senaste lydelse av 46 § 2 mom. se 1966:274, av anvisningarna till 19 § se 1963:299 och av anvisningarna till 60 § se 1957:105.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

- 4) för belopp — — — — — varje barn.
 Har skattskyldig — — — — — eller underhållsbidraget.
 Därest skattskyldig — — — — — nämnda tid.
 Avdrag, som — — — — — 18 år.

Anvisningar

till 19 §.

Socialhjälp, begravninghjälp — — — — — influtna medlemsavgifter.
 Utbytes sådan — — — — — skattepliktig intäkt.
 Bestämmelsen att — — — — — sistnämnda lag.
 Skatteplikt föreligger — — — — — av motorfordon.
 Näringshjälp, som av allmänna Näringshjälp eller bidrag enligt
 medel utgår till partiellt arbetsföra 57, 58 eller 62 § arbetsmarknads-
 med flera, är icke att hänföra till kungörelsen den 3 juni 1966 (nr 368)
 skattepliktig inkomst, i den mån näringshjälp är icke att hänföra till skattepliktig
 av kostnader, för vilka rätt till avdrag inkomst, i den mån näringshjälp
 eller bidraget lämnats till bestridande eller bidraget lämnats till bestridande
 av kostnader, för vilka rätt till avdrag icke föreligger vare sig direkt
 såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag. såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag.

Skatteplikt föreligger — — — — — mottagarens utbildning.

Enligt 46 § — — — — — och 32 §§ .

till 60 §.

Till ledning — — — — — följande e x e m p e l.

1. Ett aktiebolag — — — — — 160 000 kronor.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 8 000 kronor, d. v. s. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas på församlingarna med 1 000 kronor, 3 000 kronor och 4 000 kronor. Överstiger den beskattningsbara inkomsten summa garantibelopp, skall det överskjutande beloppet fördelas enligt bestämmelserna i 56—59 §§.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 6 400 kronor, d. v. s. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas på församlingarna med 800 kronor, 2 400 kronor och 3 200 kronor. Överstiger den beskattningsbara inkomsten summa garantibelopp, skall det överskjutande beloppet fördelas enligt bestämmelserna i 56—59 §§.

2. I en — — — — — 140 000 kronor.

A:s beskattningsbara — — — — — på municipalsamhället.

3. En person — — — — — å municipalsamhället.

Denna lag träder i kraft såvitt avser anvisningarna till 19 och 60 §§ dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas såvitt avser dessa anvisningar första gången i fråga om 1967 års taxering. I övrigt träder lagen i kraft den 1 januari 1968 och tillämpas första gången vid 1968 års taxering.

4) Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 8 § och 12 § 1 mom. förordningen
den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt

Härigenom förordnas, att 8 § och 12 § 1 mom. förordningen den 12 februari 1943 om kupongskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

8 §.

Kupongskattekontoret skall — — — — — därtill föränleda.

Vid försummelse — — — — — motsvarande tillämpning.

Efterkommes icke föreläggande att inbetala kupongskatt och dröjsmålsränta, äger länsstyrelsen förordna om uttagande därav hos bolaget i den ordning som om indrivning av kronoutskylder finnes stadgat. Därvid skall iakttagas, att indrivningsavgift skall erläggas endast för kupongskattens kapitalbelopp samt att, därest indrivningsavgiften inom visst indrivningsdistrikt för ett och samma bolag överstiger 100 kronor, det överskjutande beloppet skall tillfalla staten.

Efterkommes icke föreläggande att inbetala kupongskatt eller dröjsmålsränta, skall länsstyrelsen förordna om uttagande därav hos bolaget. Därvid tillämpas bestämmelserna i uppbördsförordningen om indrivning och restavgift. Restavgift uttages dock icke på dröjsmålsränta.

Besvär över — — — — — efterkomma förordnandet.

12 §.

1 m o m. Har vid — — — — — innehållna beloppet.

Ansökan om — — — — — slutligen prövad.

Har den, som är berättigad återfå kupongskatt, i stället att erlägga skatt, som avses i uppbördsförordningen, skola bestämmelserna i 68 § 3 och 4 mom. sistnämnda förordning äga motsvarande tillämpning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Vad hittills föreskrivits i 8 § om statens andel i indrivningsavgift tillämpas vid indrivning, som verkställs av exekutiv förrättningsman, vilken erhållit rätt att uppbära andel i restavgifter efter den 1 januari 1965.

¹ Senaste lydelse av 8 § se 1957:66 och av 12 § 1 mom. se 1947:579.

5) Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 1 § 2 mom. förordningen den 31 december
1945 (nr 903) om utdebitering av tingshusmedel

Härigenom förordnas, att 1 § 2 mom. förordningen den 31 december 1945 om utdebitering av tingshusmedel¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

2 m o m. Till ledning för tingshusmedlens bestämmande skall *lokal skattemyndighet* varje år *efter slutade taxeringsförrättningar så fort ske kan* till tingshusbyggnadsskyldige *genom länsstyrelsen* insända *förteckning, som för varje kommun summariskt upptager* antalet skattekronor och skatteören som påförts enligt kommunalskattelagen.

2 m o m. Till ledning för tingshusmedlens bestämmande skall *länsstyrelsen senast den 10 augusti* varje år till tingshusbyggnadsskyldige insända *sammandrag över* antalet skattekronor och skatteören, som *på grund av taxeringsnämndernas beslut påförts inom tingshusbyggnadsskyldiges område enligt kommunalskattelagen. Sammandraget skall upptaga summan för hela området och hur mycket som belöper på* varje kommun.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Senaste lydelse av 1 § 2 mom. se 1954:156.

6) Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947
(nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

<p>1 m o m. Från sammanlagda — — — — — eller lotterivinst; sådan <i>i slutlig eller tillkommande</i> <i>skatt ingående</i> allmän kommunal- skatt och, i den mån avdrag icke åtnjutes enligt nästföljande stycke, tilläggs- pensionsavgift som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår, varom fråga är.</p>	<p>sådan allmän kommunalskatt och, i den mån avdrag icke åtnjutes enligt nästföljande stycke, tilläggs- pensionsavgift som påförts den skattskyldige under året näst före det taxeringsår, varom fråga är.</p>
--	--

Skattskyldig, som — — — — — kommunalskattelagen sägs.

Avdrag enligt — — — — — 6 § 3 mom.

Har sådan — — — — — i fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 mom. se 1967:40.

7) Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 26 oktober 1951 (nr 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan

Härigenom förordnas, att 1, 2, 4 och 5 §§ lagen den 26 oktober 1951 om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

1 §.

Avgifter till svenska kyrkan eller hennes prästerskap, kyrkomusiker eller betjäning, vilka efter kyrkostämmas beslut eller eljest utdebiteras efter de grunder som för kommunalutskylders utgörande i allmänhet äro stadgade, skola efter endast sextio procent av det belopp för skattekrona och skatteöre, vilket bestämts till utdebitering, påföras den, som är för inkomståret mantalsskriven här i riket men som vid ingången av inkomståret icke tillhör svenska kyrkan.

Sådan församlingsskatt enligt lagen den 2 juni 1961 (nr 436) om församlingsstyrelse, som efter kyrkofullmäktiges beslut eller eljest debiteras efter samma grunder som gälla för debitering av kommunalskatt, skall påföras den, som vid ingången av inkomståret icke tillhörde svenska kyrkan och som är mantalsskriven här i riket för inkomståret, efter endast sextio procent av det för debiteringen bestämda beloppet.

2 §.

Det åligger ————— enligt 1 §.

Har i stomme till debiteringslängd, som överlämnats till den lokala skattemyndigheten från länsbyrå för folkbokföringen, intagits uppgift att skattskyldig vid ingången av inkomståret icke tillhör svenska kyrkan, skall debiteringen ske i enlighet med den sålunda lämnade uppgiften.

4 §.

Har rätt till skattenedsättning enligt 1 §, på grund av oriktig uppgift från länsbyrå för folkbokföringen eller av annan anledning, icke beak-

Har rätt till skattenedsättning enligt 1 § icke beaktats vid debiteringen äger den skattskyldige söka rättelse hos den lokala skattemyndighet

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1953:402.

(Nuvarande lydelse)

tats vid debiteringen äger den skattskyldige söka rättelse hos den lokala skattemyndighet som *verkställt debiteringen*; och skall därvid *vad i uppbördsförordningen är stadgat angående rättelse av felaktig debitering av slutlig eller tillkommande skatt äga tillämpning.*

(Föreslagen lydelse)

som *utfärdat debetsedeln*. Därvid *tillämpas bestämmelserna i uppbördsförordningen om rättelse av felaktig debitering av slutlig eller tillkommande skatt.*

5 §.

I denna lag förstås med

t a x e r i n g s å r: det — — — — — verkställs; samt

i n k o m s t å r: det — — — — — föregått taxeringsåret.

Vad i denna lag stadgas angående länsbyrå för folkbokföringen skall beträffande stad, där det tryckande registret föres hos den lokala skattemyndigheten, avse sistnämnda myndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

8) Förslag

till

Förordning**om ändrad lydelse av 5 § förordningen den 30 november 1951 (nr 763)
angående beräkning av statlig inkomstskatt för
ackumulerad inkomst**

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 30 november 1951 angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***5 §.**

Bifalles ansökan varom i 4 § sägs, skall länsstyrelsen meddela förordnande om avkortning eller, där restitution skall ske, tillställa den skattskyldige honom tillkommande belopp *över postgiro*.

Å *restituerat belopp* utgår icke ränta.

Bifalles ansökan varom i 4 § sägs, skall länsstyrelsen meddela förordnande om avkortning eller, där restitution skall ske, tillställa den skattskyldige honom tillkommande belopp. *Därvid tillämpas bestämmelserna i 87 § uppbördsförordningen. Vid restitution utgår icke ränta enligt 69 § 2 mom. uppbördsförordningen.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser angående ränta gäller dock i fråga om skatt på grund av 1967 eller tidigare års taxering.

9) Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) med
bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall

Härigenom förordnas, att 3, 4 och 5 §§ förordningen den 6 juni 1952 med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall, där avkortning kan ske, sådan i första hand äga rum. Kan avkortning icke ske eller kan sådan ske allenast till viss del, skall det enligt 2 § beräknade beloppet, i den mån det ej kunnat avkortas och det täckes av erlagt skattebelopp, återbetalas till den skattskyldige. Å sålunda återbetalat belopp utgår icke ränta.

Vid tillämpning av denna förordning skall, där avkortning kan ske, sådan i första hand äga rum. Kan avkortning icke ske eller kan sådan ske allenast till viss del, skall det enligt 2 § beräknade beloppet, i den mån det ej kunnat avkortas och det täckes av erlagt skattebelopp, återbetalas till den skattskyldige. Å sålunda återbetalat belopp utgår icke ränta *enligt 69 § 2 mom. uppbördsförordningen.*

4 §.

Den som enligt denna förordning vill åtnjuta avkortning av påford skatt eller restitution av erlagd skatt eller båda dessa förmåner har att därom göra ansökan hos länsstyrelsen i det län, inom vilket han taxerats till statlig inkomstskatt för det taxeringsår varom fråga är, *eller, därest han taxerats till sådan skatt i Stockholms stad, till överståthållarämbetet.*

Ansökan skall vara *nämnda myndighet* tillhanda före utgången av kalenderåret *näst* efter taxeringsåret, *vid äventyr att avkortning eller restitution enligt denna förordning icke må beviljas. Därest de i 2 § angivna förutsättningarna för åtnjutande av avkortning eller restitution*

Den som enligt denna förordning vill åtnjuta avkortning av påford skatt eller restitution av erlagd skatt eller båda dessa förmåner har att därom göra ansökan hos länsstyrelsen i det län, inom vilket han taxerats till statlig inkomstskatt för det taxeringsår varom fråga är.

Ansökan skall vara *länsstyrelsen* tillhanda före utgången av *det femte* kalenderåret efter taxeringsåret. Föreligga de i 2 § angivna förutsättningarna för åtnjutande av avkortning eller restitution först efter det kammarrätten eller Kungl. Maj:t meddelat utslag angående *ifrågava-*

(Nuvarande lydelse)

föreligga först efter det kammarrätten eller Kungl. Maj:t meddelat utslag angående sökandens taxering för ifrågavarande år, skall ansökningsen vara *myndigheten* tillhanda inom ett år efter det kammarrättens utslag vunnit laga kraft eller Kungl. Maj:ts utslag meddelats.

Ansökan göres — — — — — av riksskattenämnden.

(Föreslagen lydelse)

rande taxering eller efter det sökanden *åsatts eftertaxering*, skall ansökningsen vara *länsstyrelsen* tillhanda inom ett år efter det kammarrättens utslag vunnit laga kraft eller Kungl. Maj:ts utslag meddelats eller *eftertaxeringen skett*. *Har ansökan icke inkommit till länsstyrelsen inom nu angiven tid, upptages den icke till prövning.*

5 §.

Finnes ansökning böra bifallas, skall länsstyrelsen eller *överståthållarämbetet* antingen meddela förordnande om avkortning eller tillställa sökanden honom tillkommande *restituerat* belopp över *postgiro* eller ock vidtaga båda dessa åtgärder.

Finnes ansökning böra bifallas, skall länsstyrelsen antingen meddela förordnande om avkortning eller, *där återbetalning skall ske*, tillställa sökanden honom tillkommande belopp eller ock vidtaga båda dessa åtgärder. *Därvid tillämpas bestämmelserna i 87 § uppbördsförordningen.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968 och gäller även i fråga om skatt som påförts dessförinnan. Äldre bestämmelser angående ränta gäller dock i fråga om skatt på grund av 1967 eller tidigare års taxering.

10) Förslag

till

Lag**om ändrad lydelse av 72 § landstingslagen den 14 maj 1954 (nr 319)**

Härigenom förordnas, att 72 § landstingslagen den 14 maj 1954 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

72 §.

Till ledning för landstingsskattens bestämmande skall *lokal skattemyndighet* varje år *efter slutade taxeringsförrättningar så fort ske kan* till förvaltningsutskottet *genom länsstyrelsen* insända *förteckning, som för varje kommun summariskt upptager* antalet skatte kronor och skatteören, som påförts enligt kommunalskattelagen. *Förvaltningsutskottet låter däröver upprätta sammandrag, upptagande* summan för hela landstingskommunen, *samt* hur mycket som belöper på varje kommun.

Till ledning för landstingsskattens bestämmande skall *länsstyrelsen senast den 10 augusti* varje år till förvaltningsutskottet insända *sammandrag över* antalet skatte kronor och skatteören, som *på grund av taxeringsnämndernas beslut* påförts *inom landstingskommunens område enligt kommunalskattelagen. Sammandraget skall upptaga* summan för hela landstingskommunen *och* hur mycket som belöper på varje kommun.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

11) Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 14 § 2 mom. och 20 § förordningen
den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt

Härigenom förordnas, att 14 § 2 mom. och 20 § förordningen den 16 maj 1958 om sjömansskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

14 §.

2 m o m. Inbetalas sjömansskatt senare än i 1 mom. sägs, skall restavgift utgå med fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts i rätt tid. Uppkommer vid beräkningen öretal, iakttages att öretal över femtio avrundas uppåt och annat öretal avrundas nedåt till helt krontal, dock att restavgift icke i något fall utgår med mindre än en krona.

2 m o m. Inbetalas sjömansskatt senare än i 1 mom. sägs, skall restavgift och tilläggsavgift utgå beräknade enligt bestämmelserna i 58 § 1 mom. första, andra och tredje styckena uppbördsförordningen. Tilläggsavgiften bestämmes därvid i förhållande till det antal tidrymder av sex månader, utöver den första, som påbörjats efter utgången av den tidpunkt, då skatten rätteligen skolat erläggas, intill dess skatten inbetalas eller revisionskrav fastställs enligt 17 § 2 mom.

20 §.

Åtgärder för uttagande av sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag verkställes eller skolat verkställas.

Har redare underlåtit verkställa avdrag för sjömansskatt, må hans ansvarighet för skatten icke fastställas och ej heller åtgärder för uttagande av skatten vidtagas mot honom senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag skolat verkställas.

Revisionskrav mot redare i anledning av att innehållen sjömansskatt icke inbetalats må icke fastställas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdraget verkställdes.

Åtgärder för indrivning av innehållen sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket fråga om faststäl-

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

lelse av revisionskravet prövats av sjömansskattenämnden.

Utan hinder av vad ovan föreskrivits må kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag, varigenom redare ålagts ansvarighet för sjömansskatt, verkställas inom en tid av två år från utgången av det uppbördsår då utslaget meddelades.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om skatt som innehållits eller rätteligen skulle ha innehållits genom skatteavdrag före ikraftträdandet. Utan hinder härav gäller den nya lydelsen av 14 § 2 mom. även i fråga om skatt som nyss nämnts, om skatten fastställs till betalning efter ikraftträdandet, och bestämmelserna i 20 § sista stycket i mål och ärende som avgöres efter sistnämnda tidpunkt. Därvid beräknas tilläggsavgiften som om skatten skulle ha betalats i januari 1968.

12) Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 55 och 58 §§ förordningen den

1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt

Häri genom förordnas, att 55 och 58 §§ förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

55 §.

Skattskyldig, som anfört besvär över beslut rörande taxering till allmän varuskatt, må beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxeringen. I fråga om sådant anstånd skola bestämmelserna i 49 § 1 mom. uppbördsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Bestämmelserna i 49 § 1 mom. vid 1)—3) samt 2 mom. uppbördsförordningen om anstånd i vissa fall med inbetalning av skatt skola äga motsvarande tillämpning i fråga om allmän varuskatt.

58 §.

Har deklaration ej avgivits och preliminär allmän varuskatt ej inbetalats inom föreskriven tid eller har skattskyldig underlåtit att inom sådan tid inbetala i avgiven deklaration angivet belopp, skall restavgift utgå å icke inbetalat belopp. Vad nu sagts skall gälla jämväl där preliminär allmän varuskatt eljest fastställt till betalning och skatten ej inbetalats inom i fastställelsebeslutet angiven tid, så ock där skattskyldig underlåtit att inbetala kvarstående eller tillkommande allmän varuskatt i tid och ordning som i 50 eller 51 § sägs.

Har deklaration ej avgivits och preliminär allmän varuskatt ej inbetalats inom föreskriven tid eller har skattskyldig underlåtit att inom sådan tid betala den skatt som skall utgå enligt avgiven deklaration, skall restavgift utgå å icke inbetalat belopp. Vad nu sagts skall gälla jämväl där preliminär allmän varuskatt eljest fastställt till betalning och skatten ej inbetalats inom i fastställelsebeslutet angiven tid, så ock där skattskyldig underlåtit att inbetala kvarstående eller tillkommande allmän varuskatt i tid och ordning som i 50 eller 51 § sägs.

Restavgiften utgår efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt krontal.

Restavgiften utgår efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mindre än tio kronor. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt krontal.

Vad i — — — — — är fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser i 58 § andra stycket gäller dock i fråga om skatt som förfaller till betalning före ikraftträdandet.

13) Förslag

till

Förordning

**om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 18 december 1959 (nr 551)
angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen
om allmän försäkring**

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen den 18 december 1959 angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

8 §.

Har belopp — — — — — stycket sägs.

Om pensionsgrundande — — — — — pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsgrundande inkomst som lokal skattemyndighet bestämt senast den 20 november under taxeringsåret skall, därest debetsedel å slutlig skatt utfärdas för den försäkrade angivas å debetsedeln. Har pensionsgrundande inkomst bestämts efter nämnda tidpunkt, skall underrättelse härom sändas till den försäkrade.

Pensionsgrundande inkomst skall angivas på debetsedel å slutlig skatt när så kan ske. I annat fall skall särskild underrättelse om den pensionsgrundande inkomst som bestämts sändas till den försäkrade.

Har verkställd — — — — — den försäkrade.

Underrättelse enligt — — — — — över beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Förordningen omtryckt se 1962:395. Senaste lydelse av 8 § se 1966:244.

14) Förslag

till

Förordning**om ändrad lydelse av 17 och 40 §§ förordningen den 18 december 1959****(nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen****om allmän försäkring, m. m.**

Härigenom förordnas, att 17 och 40 §§ förordningen den 18 december 1959 angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***17 §.**

Arbetsgivaravgift uppgående — — — — — därtill föreligga.

Riksförsäkringsverket skall särskilt för varje uppbördsdistrikt, såvitt gäller Stockholm före den 1 augusti och i övrigt före den 1 september under året näst efter utgiftsåret, lämna vederbörande lokala skattemyndighet uppgift om de arbetsgivaravgifter som skola påföras i samband med slutlig skatt.

Riksförsäkringsverket skall lämna uppgift om de arbetsgivaravgifter, som skola påföras i samband med slutlig skatt, enligt föreskrifter som meddelas av centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden efter samråd med verket.

40 §.

Tilläggsavgift skall vara erlagd före den 1 oktober året näst efter taxeringsåret eller, såvitt gäller i tillkommande skatt ingående tilläggsavgift, inom fyra månader efter utgången av den månad, under vilken den sista av de för skatteinbetalningen bestämda uppbördsterminerna infallit.

Tilläggsavgift som ingår i slutlig skatt skall vara erlagd före den 1 oktober året näst efter taxeringsåret. Avgift som icke ingår i slutlig skatt skall vara erlagd inom åtta månader efter utgången av den månad, då underrättelse om debitering av avgiften meddelades den försäkrade.

Har tilläggsavgift, — — — — — stycket stadgas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tilläggsavgift som debiteras före ikraftträdandet.

¹ Förordningen omtryckt se 1962:396. Senaste lydelse av 40 § se 1964:158.

15) Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering av folkpensioneringen**

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 25 maj 1962 om finansiering av folkpensioneringen¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall, såvitt ej annat följer av vad i andra stycket sägs, envar erlægga folkpensionsavgift för år, då för honom beräknats till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst, under förutsättning att han vid utgången av detta år fyllt minst aderton och högst sextiosex år, att han varit här i riket mantalskriven för året näst före taxeringsåret samt att han vid *tidpunkten för tryckningen av stamme till inkomstlängd* för taxeringsåret var svensk medborgare.

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall, såvitt ej annat följer av vad i andra stycket sägs, envar erlægga folkpensionsavgift för år, då för honom beräknats till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst, under förutsättning att han vid utgången av detta år fyllt minst aderton och högst sextiosex år, att han varit här i riket mantalskriven för året näst före taxeringsåret samt att han vid *ingången av året näst före taxeringsåret* var svensk medborgare.

Folkpensionsavgift skall ————— före taxeringsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gäller dock beträffande folkpensionsavgift som påföres för år 1967 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1965:74.

16) Förslag

till

Förordning**angående ändrad lydelse av 10 § förordningen den 21 maj 1965 (nr 153)
om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar**

Härigenom förordnas, att 10 § förordningen den 21 maj 1965 om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

10 §.

Bifalles ansökan om skatteberäkning enligt denna förordning senast den 20 november under taxeringsåret, skall skatteberäkningen iakttagas vid debitering av slutlig skatt.

Bifalles ansökan om skatteberäkning senare, skall belopp varmed skatt nedsättes avkortas eller, där restitution skall ske, tillställas den skattskyldige på sätt som anges i uppbördsförordningen. På restituerat belopp utgår icke ränta.

Föranleder skatteberäkning, varom beslut meddelats efter den 20 november under taxeringsåret att ytterligare skatt skall uttagas, äga uppbördsförordningens bestämmelser om tillkommande skatt tillämpning.

Beslut om skatteberäkning enligt denna förordning skall iakttagas vid debitering av slutlig skatt, när så kan ske med hänsyn till tidpunkten för beslutet och debiteringen.

Har beslut om skatteberäkning icke iakttagits vid debiteringen av slutlig skatt, skall belopp, varmed skatt nedsatts, avkortas och tillkommande skatt debiteras i den mån ytterligare skatt skall uttagas på grund av beslutet. Vid restitution utgår icke ränta enligt 69 § 2 mom. uppbördsförordningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser angående ränta gäller dock i fråga om skatt på grund av 1967 eller tidigare års taxering.

*Utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 31
mars 1967.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden, STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER ODHNOFF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter vissa frågor om *uppbördsförfarandet m. m.* och anför.

Inledning

*Uppbördsutredningen*¹, som tillsattes med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 5 juni 1959 (direktiv se berättelsen till 1961 års riksdag s. 161) avlämnade den 11 mars 1965 betänkandet »Uppbördsfrågor» (SOU 1965: 23).

Efter remiss har *yttranden* över betänkandet avgetts av justitiekanslersämbetet, riksåklagarämbetet, Svea hovrätt, riksförsäkringsverket, poststyrelsen, kammarrätten, riksrevisionsverket, centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden (CFU), sjömansskattenämnden, exekutionsväsendets organisationsnämnd, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Uppsala, Södermanlands, Kronobergs, Kalmar, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Västmanlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län, kronofogdemyndigheten i Norrköpings distrikt, Svenska stadsförbundet, Svenska kommunförbundet, Sveriges advokatsamfund, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges lantbruksförbund, Föreningen auktoriserade revisorer, Svenska revisorsamfundet, Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges redareförening, Svenska bankföreningen, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges stadsfogdar,

¹ Ledamöter hovrättspresidenten Erik Åqvist t. o. m. den 31 maj 1961, tillika ordförande, rättschefen Erik Reuterswärd från sistnämnda datum, ordförande, byråchefen Bertil Ehnбом, landskamreraren Rolf Lindqvist och länsassessorn Gustaf Åhström. Expert fr. o. m. den 2 oktober 1961 rådmannen Axel Öberg.

Sveriges häradsarkivarförening, Tjänstemannaföreningen vid Kronofogdemyndigheten, Riksförbundet landsbygdens folk, Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger, Svenska byggnadsentreprenörföreningen, Sveriges centrala restaurangaktiebolag samt Köpmannaföreningarnas central för ackords- och konkursärenden. Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska bankföreningen och Sveriges industriförbund har avlämnat ett gemensamt yttrande — i det följande betecknat som yttrande av näringslivets skattedelegation — medan Sveriges lantbruksförbund och Riksförbundet landsbygdens folk som egna yttranden åberopat ett utlåtande från lantbrukets skattedelegation. Riksåklagarämbetet har bifogat inhämtade yttranden från överståthållarämbetet och ett antal åklagare. Vissa länsstyrelser har till sina yttranden fogat uttalanden över betänkandet från lokala myndigheter, i huvudsak kronokamrerare och häradsarkivare.

Den 13 september 1966 avlämnade utredningen betänkandet »Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst» (Stencil Fi 1966:7). *Yttranden* har efter remiss avgetts över betänkandet av hovrätten för Västra Sverige, lagberedningen, kammarrätten, riksrevisionsverket, CFU, sjömansskattenämnden, exekutionsväsendets organisationsnämnd, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Södermanlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Värmlands och Västerbottens län, Sveriges advokatsamfund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges lantbruksförbund, Föreningen auktoriserade revisorer, TCO, Landsorganisationen i Sverige (LO), Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges kronofogdar, Sveriges häradsarkivarförening och Ackordscentralen i Stockholm. Sveriges lantbruksförbund har som eget yttrande åberopat ett utlåtande av lantbrukets skattedelegation. Ett antal länsstyrelser har till sina egna yttranden fogat uttalanden över betänkandet från lokala skattemyndigheter.

De båda betänkandena har fått ett i huvudsak gynnsamt mottagande vid remissbehandlingen.

I det först omnämnda betänkandet har utredningen behandlat vissa frågor inom uppbördsväsendet, där ändringar av nuvarande bestämmelser ansetts påkallade för att skatteuppbörden skall bli effektivare och mera rättvis. Utredningen har sålunda föreslagit att ett allmänt ombud skall få uppgiften att föra det allmännas talan i vissa slags uppbördsfall och att möjligheten att få anstånd med betalning av skatt skall utvidgas väsentligt. Det nuvarande skatteavdraget när debetsedel inte lämnats till arbetsgivare föreslås skola höjas i vissa fall. Även en höjning och differentiering av restavgiften förordas. I åtskilliga frågor där praxis hittills varit oklar eller där nuvarande bestämmelser inte kunnat uppfattas som rättvisa eller ändamålsenliga föreslås nya regler, som i huvudsak berör frågor om restitution och preskription av skatt, vissa räntefrågor och den tekniska innebörden av begreppet tillkommande skatt. Utredningen föreslår vidare att ställföreträdare för juridisk person under vissa villkor skall kunna åläggas att

betala skatt, som innehållits av anställds lön men inte inbetalts till det allmänna, och att beloppsgränserna för skatt, som skall återbetalas till skattskyldig eller inte utkrävas, skall höjas. I sitt andra betänkande föreslår utredningen bl. a. att det nuvarande förbudet mot skatteavdrag från konkursgäldenärs lön skall upphävas.

Utredningens författningsförslag avser ändringar i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272) (UF) m. fl. författningar avseende debitering eller uppbörd. Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1 och 2*.

I samband med föredragningen av de frågor som föranlett Kungl. Maj:ts prop. nr 88 till årets riksdag nämnde jag att jag ämnade senare föreslå Kungl. Maj:t att för innevarande riksdag lägga fram förslag om de författningsändringar som CFU ansett påkallade på grund av övergången till automatisk databehandling (ADB) inom uppbördsväsendet (SOU 1966: 16). Jag avser att nu ta upp CFU:s ändringsförslag, som i huvudsak är av teknisk art. Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilaga 3*.

Slutligen ämnar jag i förevarande sammanhang föreslå vissa ändringar av uppbördsregler, som inte har direkt samband med de tidigare berörda förslagen. Jag kommer också att beröra ett par skrivelser i vilka föreslås ändringar av gällande bestämmelser i UF.

Uppbördsutredningen och remissyttrandena

Företrädare för det allmänna i uppbördsomål

Utredningen

Spörsmålet om inrättande av ett allmänt ombud i uppbördsomål behandlas i betänkandet på s. 50—60. Härav kan följande återges beträffande utredningens förslag.

Till att börja med konstateras, att bestämmelser inte finns beträffande allmänt ombud i uppbördsomål liknande de bestämmelser som gäller ombud för det allmänna i skatteprocessen. Därvid bortses från föreskriften att revisor i riksrevisionsverket äger anföra besvär över beslut som länsstyrelse meddelar över verkets anmärkningar mot debiteringsåtgärder. Beträffande talan på det allmännas vägnar i uppbördsomål är man i övrigt hänvisad till vad som allmänt gäller om bevakandet av kronans rätt.

Utredningen uttalar som sin mening, att behov föreligger av ett allmänt ombud i uppbördsomål men att detta behov inte är särskilt omfattande. Med hänsyn till länsstyrelses ställning som tillsynsmyndighet över de lokala skattemyndigheterna anser utredningen att man kan avstå från att ge det

allmänna ombudet besvärsmått i fråga om beslut av lokal skattemyndighet. Inte heller anser utredningen det påkallat att ombudet har besvärsmått över länsstyrelses beslut i sådana uppbördsfrågor där bedömandet hänför sig till relativt enkla fakta, såsom frågor om debitering av slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt, avkortning, avskrivning och i de flesta fall av restitution av och efterkrav på skatt samt om ränteberäkning i samband med restitution.

Utredningen erinrar om att behovet av ett allmänt ombud i uppbördsråål har varit särskilt påfallande när fråga uppkommit om arbetsgivares ekonomiska ansvar då denne underlåtit att göra skatteavdrag vid löneutbetalning. Många ärenden om arbetsgivares ansvarighet gäller betydande belopp och vid ärendenas avgörande uppkommer inte sällan svåra bedömningsfrågor. Utredningen anser det därför önskvårt med bestämmelser som ger möjlighet för ett allmänt ombud att överklaga länsstyrelses beslut i dessa ärenden. Samma bör enligt utredningen vara fallet beträffande ärenden angående befrielse från restavgift och ränta på kvarstående skatt. Även vid avgörandet av sådana ärenden kan lätt uppstå delade meningar på grund av att prövningen ofta är förenad med skälighetsbedömning eller bevisprövning. Utredningen anser vidare att besvärsmått över länsstyrelses beslut rörande inom riksrevisionsverket framställd anmärkning mot debitering bör flyttas över från revisor hos verket till det allmänna ombudet. Länsstyrelsen bör kunna höra ombudet i sådana mål, där ombudet äger besvärsmått. Slutligen bör det allmänna ombudet fungera som part i uppbördsråål i kammarrätten och regeringsrätten även i de mål som ombudet själv inte fullföljt dit. Över kammarrättens utslag i uppbördsråål bör ombudet alltid kunna föra talan i den mån länsstyrelses beslut ändrats genom utslaget.

Utredningens förslag i dess helhet beträffande inrättandet av ett allmänt ombud kan sammanfattas på följande sätt. Kronans talan i uppbördsråål skall föras av ett allmänt ombud inom varje län. Som ombud skall fungera den befattningshavare vid länsstyrelsen som Kungl. Maj:t förordnar därtill. Allmänt ombud äger anföra besvär i fråga om länsstyrelses beslut som innebär nedsättning i eller befrielse från arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt, restavgift eller ränta på kvarstående skatt samt beslut rörande hos riksrevisionsverket framställd anmärkning mot debitering. Mot kammarrättens utslag får ombudet anföra besvär även i andra uppbördsråål än de nyssnämnda i den mån länsstyrelses beslut ändrats genom utslaget. Vid länsstyrelses prövning av ansökan eller besvär har ombudet inte ställning som part men kan höras av länsstyrelsen. I kammarrätten och regeringsrätten är ombudet däremot alltid part i uppbördsråål.

F. n. äger skattskyldig anföra besvär över länsstyrelses beslut rörande avskrivning av skatt. Sådan avskrivning är emellertid en bokföringsåtgärd som inte inverkar på skyldigheten att erlägga skatt. Utredningen före-

slår därför att besvärsrätten i detta hänseende slopas. Om så sker, uttalar utredningen, behövs inte heller besvärsrätt för det allmänna ombudet i dessa fall.

Remissyttrandena

Det övervägande antalet remissinstanser tillstyrker i princip att allmänt ombud förordnas i uppbörds-mål. *Justitiekanslersämbetet* erinrar om att ämbetet tidigare uttalat önskemål om att ett sådant särskilt allmänt ombud borde förordnas och finner därför all anledning att biträda utredningens förslag i denna del. Tillstyrkande föreligger från *kammarrätten*, samtliga hörda *länsstyrelser*, *Sveriges advokatsamfund*, *lantbrukets skattedelegation* m. fl. remissinstanser. Ett par *härads-skrivare*, som hörts av länsstyrelser, anser att frågan om allmänt ombud bör vila i avvaktan på landskontorsutredningens förslag, medan några remissinstanser uttalar tveksamhet om behovet av ett allmänt ombud i uppbörds-mål utan att direkt avstyrka förslaget.

I frågan huruvida det allmänna ombudet bör knytas till länsstyrelse eller ett centralt verk uttalas olika meningar. *Riksrevisionsverket* ifrågasätter sålunda om inte befogenheten att föra det allmännas talan i uppbörds-mål bör centraliseras till CFU. Som skäl härför anförs att CFU enligt 72 § UF bl. a. skall öva tillsyn över skatteuppbörden och meddela bindande förklaring beträffande verkställande av skatteavdrag. En effektivisering av skatteuppbörden genom arbetsgivarna bör därför i första hand ske genom att CFU vägleder de lokala skattemyndigheterna och länsstyrelserna. Därvid bör givetvis bl. a. kammarrättens och regeringsrättens utslag tjäna som underlag. Om man inrättar en ombudsinstitution på länsstyrelseplanet med den av utredningen föreslagna begränsade besvärsrätten uppnås enligt verkets mening inte i någon större utsträckning en enhetligare bedömning av arbetsgivaransvaret och en effektivare uppbörd. *Länsstyrelsen i Kalmar län* anser att ombudet bör inta en fullt självständig ställning i uppbörds-målen och att en tjänsteman vid CFU eller riksrevisionsverket bäst skulle kunna uppfylla detta krav och även kunna bättre än lokala ombud i länen befrämja en enhetlig praxis. *Lantbrukets skattedelegation* pekar på svårigheten att inom länsstyrelserna finna befattningshavare som är kompetenta för uppgiften som allmänt ombud eftersom de som i sin tjänst behandlar uppbörds-ärenden inte kan komma i fråga enligt utredningens förslag. De flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan anser emellertid att ett allmänt ombud bör förordnas för varje län.

Ett antal *länsstyrelser* förordar förslaget att länsstyrelsetjänsteman utses till allmänt ombud i uppbörds-mål. *Exekutionsväsendets organisationsnämnd* ifrågasätter om inte det allmänna ombudets uppgifter bör anförtros någon tjänsteman utanför länsstyrelsen som justitiekanslersämbetet finner lämplig för dessa arbetsuppgifter. *CFU* framhåller att i varje län bör

finnas ersättare för det allmänna ombudet. Med hänsyn till att rörligheten bland länsstyrelsens personal är stor antar nämnden, att antalet fall då nytt allmänt ombud eller ersättare skall utses, inte blir ringa och att det i vissa fall kan vara angeläget att nytt ombud snabbt utses. Det föreslås därför att uppgiften att utse allmänt ombud delegeras till nämnden. Ensam bland remissinstanserna ifrågasätter *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* om det inte med hänsyn till förekommande personalomflyttningar skulle vara mest praktiskt att låta länsstyrelsen utse allmänt ombud och ersättare för denne.

De flesta remissinstanserna har inte haft något att invända mot vad utredningen föreslagit om ombudets befogenheter och skyldigheter. Uttryckligen tillstyrks förslaget i denna del oförändrat av bl. a. *direktionen för Stockholms stads uppborrdsväsen* — utom såvitt det avser fullföljd mot länsstyrelsens beslut över riksrevisionsverkets anmärkningar mot debitering — samt av *uppborrdverket i Hälsingborg* och *Föreningen Sveriges kronokamrerare*. Från andra håll föreslås ändringar i utredningens förslag vilka inskränker eller utvidgar ombudets befogenheter enligt förslaget.

Riksrevisionsverket, som uttalat att befogenheten att föra det allmänna talan i uppborrdsmål bör centraliseras till CFU, anser att besvärsrätten härvid kan begränsas till att gälla sådana kammarrättens utslag som innebär ändring av länsstyrelsens beslut. För att en ökad tillsyn skall möjliggöras anser verket det lämpligt att lokal skattemyndighet och länsstyrelse åläggs att inhämta CFU:s yttrande i tveksamma mål. *Näringslivets skattedelegation* anser det fullt tillräckligt att ett allmänt ombud förordnas hos länsstyrelsen med uppgift att företräda det allmänna i processen hos högre instanser. Delegationen framhåller att de mål i vilka utredningen föreslagit besvärsrätt för ett allmänt ombud sällan rör fråga om tolkning av bestämmelser utan oftast skönsmässiga bedömningar. Det är enligt delegationen tveksamt om en underordnad befattningshavare bör anförtros den delikata uppgiften att sätta i gång en process på grund av att han vid sin bedömning av en fråga kommit till annat resultat än länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Kalmar län och *näringslivets skattedelegation* anser inte anledning föreligga att på allmänna ombudet överflytta besvärsrätten för revisor hos riksrevisionsverket vad gäller skattedebiteringar som föranlett anmärkning. Länsstyrelsen påpekar att den nuvarande ordningen i detta hänseende fungerar tillfredsställande och delegationen uttalar att en sådan överflyttning torde leda till dubbelarbete.

Ett antal remissinstanser föreslår utvidgad befogenhet för det allmänna ombudet, bl. a. i fråga om besvärsrätten.

Justitiekanslersämbetet anser att det allmänna ombudets befogenheter är alltför begränsade i förslaget och anför härom.

Till grund för den föreslagna begränsningen i detta hänseende har legat uppfattningen att det, med hänsyn till den länsstyrelse tillkommande be-

fogenheten att bevaka kronans rätt och förordna ombud för utförande av kronans talan, i princip inte skulle erfordras att det allmänna ombudet hade besvärsmätt i fråga om beslut av länsstyrelse. Enligt ämbetets mening synes det kunna ifrågasättas, om man inte, då man i uppborrdsförarandet ger plats för ett särskilt allmänt ombud, också bör ge detta sådana befogenheter att länsstyrelsen ej skall behöva inträda i hithörande mål med stöd av sin allmänna befogenhet att bevaka kronans rätt. Ämbetet vill i detta sammanhang framhålla vad i betänkandet anförts i anslutning till frågan om det allmänna ombudets funktion i allmänhet, nämligen att man ej kan bortse från att det trots allt kan uppstå fall av annat slag som i lika hög grad bör omfattas av bestämmelserna angående ett allmänt ombud. Denna synpunkt synes beaktansvärd även för frågan om omfattningen av det allmänna ombudets besvärsmätt.

Även *kammarrätten* anser att det allmänna ombudets besvärsmätt fått en alltför snäv begränsning i utredningens förslag, särskilt i frågor om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt. Kammarrätten erinrar om utredningens uttalande att man i princip bör kunna avstå från att ge det allmänna ombudet besvärsmätt i fråga om beslut av lokal skattemyndighet och anför vidare bl. a.

Detta uttalande bygger på det principiella ställningstagandet att något behov av prövning av lokal skattemyndighets beslut inte skulle föreligga med hänsyn till länsstyrelses ställning såsom tillsynsmyndighet över de lokala skattemyndigheterna. Även om flertalet lokala skattemyndigheter f. n. får antas ha en restriktiv inställning vid sin rättstillämpning, synes det dock principiellt mindre tillfredsställande att deras beslut skall vara undantagna från ombudets besvärsmätt. Det framstår såsom angeläget, att möjlighet i någon form tillskapas för att ge ombudet rätt att i enskilda fall ingripa och få lokal skattemyndighets beslut prövat av länsstyrelse.

Längst i fråga om utvidgning av besvärsmätten går *länsstyrelsen i Norrbottens län*, som föreslår att besvärsmätten skall omfatta även lokal skattemyndighets beslut, i varje fall sådana som rör större ekonomiskt värde. Länsstyrelsen påpekar att fastän länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för de lokala skattemyndigheterna fall dock kan förekomma, där sakfrågan är så svårbedömbär och tveksam, att länsstyrelsen inte har anledning att påkalla rättelse. Länsstyrelsen finner det inte heller lämpligt att lokal skattemyndighet i dylika fall skall meddela ett för den skattskyldige ofördelaktigt beslut enbart för att få sakfrågan under prövning av högre instans. Lokal skattemyndighet kan åläggas skyldighet att lämna ombudet meddelande om uppborrdssärenden av nämnda slag.

Bl. a. *Föreningen Sveriges stadsfogdar* anser besvärsmätten böra omfatta lokal skattemyndighets beslut rörande arbetsgivaransvar, jämkning med därav föranledd återbetalning av stora kontantbelopp samt tillämpning av dubbelbeskattningsavtal. Besvärsmätt för allmänna ombudet i fråga om lokal skattemyndighets beslut om jämkning förordas också av *CFU*. Nämnden erinrar om att länsstyrelsen f. n. inte har möjlighet att rätta ett fel-

aktigt beslut om jämkning av preliminär skatt, även om beslutet skall för-
anleda återbetalning av preliminär skatt genom länsstyrelsens försorg, så-
vida inte den skattskyldige överklagar jämningsbeslutet.

Länsstyrelsen i Hallands län förordar att allmänna ombudets besvärsmått
får gälla alla mål om ansvarighet för arbetstagares skatt, dvs. att ombudet
skall få föra talan också till arbetsgivarens förmån. Länsstyrelsen anför
som skäl för detta förslag.

Liksom i fråga om taxeringsprocessen måste man utgå från att allmän-
heten inte så sällan saknar den insikt i hithörande ting som är nödvändig
för att tillvarata sin rätt. Det kan vidare inträffa att länsstyrelsens beslut av
någon anledning blivit felaktigt och att detta upptäcks för sent för att själv-
rättelse skall kunna vidtagas och den skattskyldige, som anser sig felaktigt
behandlad, vägrar att anföra besvär. I detta sammanhang ligger det nära
till hands att hänvisa till förarbetena till 1956 års taxeringsförordning. Då
betonades att taxeringsintendenten i vissa fall finge anses ha skyldighet
att anföra besvär jämväl till de skattskyldigas förmån. I viss utsträckning
gäller vad då anfördes också det ifrågavarande området. Det bör också
framhållas att motsvarande begränsning saknas i fråga om allmänna om-
budet i sjömansskattefrågor (32 § 1 mom. förordningen den 16 maj 1958,
nr 295, om sjömansskatt) och att detta ombud på grund av sjömansskattens
konstruktion redan fungerar på samma sätt som det för den allmänna
uppbörden nu föreslagna ombudet. Som exempel kan nämnas att båda skall
kunna överklaga beslut om befrielse från restavgift och om revisionskrav
(= arbetsgivaransvarighet).

Även *Sveriges köpmannaförbund* föreslår att allmänna ombudet ex officio
skall få anföra besvär till skattskyldigs fördel. *Föreningen Sveriges stads-
fogdar* framför samma förslag.

Sveriges advokatsamfund anser att allmänna ombudet borde få ställning
som part även vid länsstyrelsens prövning av ansökan eller besvär i upp-
bördsfrågor, möjligen med undantag för sådana fall i vilka länsstyrelsen
finner utgången uppenbar.

Anstånd med betalning av skatt

Utredningen

Nu gällande regler beträffande rätt till anstånd med skattebetalning och
utredningens förslag i denna del framgår av s. 63—90 i betänkandet. Här-
av må erinras om följande.

Enligt UF gäller som allmän regel, att besvär över taxering eller yrkande
om nedsättning i eller befrielse från skatt inte fritar från skyldighet att i
föreskriven tid och ordning betala den skatt som debiterats på grund av
taxeringen. Skattskyldig kan emellertid under vissa förutsättningar få an-
stånd med skattebetalningen. Anstånd kan enligt UF sålunda komma i fråga

när skattskyldig oförvållat fått sin skattebetalningsförmåga nedsatt och därför har svårighet att erlægga utgående skatt i rätt tid, t. ex. vid sjukdom eller i samband med militärtjänstgöring. Beträffande skattskyldig som anfört besvär över sin taxering gäller att anstånd medges till dess taxerings- eller debiteringsfrågan blivit prövad om taxeringsintendenten i yttrande över besvären förklarar sig ämna tillstyrka bifall helt eller delvis. Bestämmelserna om anstånd är intagna i 48 och 49 §§ UF. Anstånd begärs hos den lokala skattemyndigheten, vars beslut kan överklagas hos länsstyrelsen. Över länsstyrelsens beslut i sådan fråga får klagan inte föras.

Utredningen föreslår i princip inte ändring av den allmänna regeln att skattskyldig, oberoende av om besvär över åsatt taxering anförts eller ej, i vanlig tid och ordning skall betala skatten enligt taxeringen. Framförda ändringsförslag går närmast ut på vissa uppmjukningar av de nuvarande bestämmelserna.

Mot gällande anståndsbestämmelser har bl. a. invänts, att möjligheterna att bevilja anstånd med betalning av skatt i samband med att den skattskyldige anfört besvär över sin taxering är beroende av taxeringsintendentens ställningstagande till taxeringsfrågan. Utredningen föreslår att anstånd får meddelas i dessa fall utan hinder av att taxeringsintendenten inte hunnit ta ställning till taxeringsfrågan eller förklarar sig ämna helt eller delvis avstyrka den skattskyldiges besvär. Förutsättning för anstånd skall vara att skattens betalning i behörig tid skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller eljest framstå som uppenbart obillig. Som ytterligare villkor skall gälla att den skattskyldige ställer godtagbar säkerhet för skattebeloppet. Om det med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas att skatten ändå kommer att betalas i rätt tid, föreslås anstånd kunna beviljas utan att säkerhet ställs. Beslut om anstånd i anledning av att skattskyldig anfört besvär över taxering bör enligt utredningen meddelas av länsstyrelsen, som även har att förvalta ställd säkerhet.

Utredningen föreslår vidare möjlighet för länsstyrelse att medge anstånd med skatt i samband med ansökan eller besvär som avser särskild skatteberäkning för s. k. ackumulerad inkomst eller tillämpning av den s. k. 80-procentregeln. En motsvarande möjlighet förordas vid ansökan eller besvär avseende ränta på kvarstående skatt.

I övrigt innebär förslaget i denna del endast mindre justeringar. Lokal skattemyndighet föreslås sålunda i fortsättningen kunna meddela anstånd när taxeringsintendent anfört besvär till den skattskyldiges förmån eller — liksom f. n. — när den skattskyldiges taxeringsbesvär tillstyrkts av taxeringsintendenten. Vidare föreslås, att lokal skattemyndighet skall få meddela anstånd i dubbeltaxeringsfall, vilket i stort sett överensstämmer med gällande rätt, och, utan taxeringsintendentens hörande, när taxeringen bli-

vit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende. I dessa fall skall liksom hittills besvärsrätt till länsstyrelsen finnas. Anstånd som meddelas av länsstyrelsen eller lokal skattemyndighet bör omedelbart kunna återkallas om skäl föreligger därtill.

Den nuvarande bestämmelsen att besvär inte får anföras över länsstyrelses beslut i anståndsärenden föreslås bibehållen.

Anstånd avses skola medges med så stort belopp som betingas av den genom besvären eller på annat sätt avsedda åtgärden. Beslutet skall i allmänhet gälla till dess två månader förflutit från dagen för beslut i anledning av ansökningen eller besvären.

Remissyttrandena

En utvidgning av möjligheterna till anstånd med skattebetalning hälsas genomgående med stor tillfredsställelse av remissinstanserna. Vissa remissinstanser anser emellertid att utredningen inte gått tillräckligt långt i uppjukande riktning. Allmänt kan sägas att utredningens förslag i princip tillstyrks av de hörda myndigheterna och föreningarna av chefstjänstemän inom uppbördsväsendet, medan näringslivets organisationer önskar en längre gående anstånds rätt än vad utredningen förordat.

De länsstyrelser som yttrat sig i anståndsfrågan anser över lag att utredningens förslag är väl motiverat och att det så långt möjligt avhjälpes förefintliga brister i nu gällande bestämmelser. Vissa länsstyrelser understryker emellertid att de föreslagna bestämmelserna ställer stora krav på länsstyrelserna. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* pekar på villkoret att betalningen av skatten skulle medföra betydande skadeverkningar eller eljest framstå såsom uppenbart obillig. Det blir ofta förenat med stora svårigheter för länsstyrelsen att snabbt få en klar bild av sökandens aktuella ekonomiska situation även om man självfallet förutsätter erforderlig medverkan från dennes sida. Länsstyrelsen ifrågasätter om taxeringstvistens beskaffenhet helt bör lämnas åsido vid anståndsfrågans prövning. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, som likaså tillstyrker utredningsförslaget i princip, befarar att undersökningen inte — såsom utredningen tänkt sig — kommer att stanna vid att avse den skattskyldiges ekonomiska förhållanden utan måste omfatta även själva taxeringsfrågan och utsikterna att vinna ändring däri. Om det är obilligt eller ej för den skattskyldige att i behörig tid betala skatt som påförts med anledning av en inte lagakraftvunnen taxering torde nämligen knappast kunna bedömas utan att taxeringsfrågans läge på detta sätt blivit beaktat. Den föreslagna ordningen innebär därför beträffande dessa anståndsärenden att minst två befattningshavare vid länsstyrelsen måste tränga in i taxeringsfrågan, nämligen dels den intendent som har att handlägga taxeringsbesvären, dels den tjänste-

man som skall pröva anståndsansökningen. Detta framstår enligt länsstyrelsen som en besvärande belastning särskilt under rådande knapphet på personal.

Länsstyrelsen i Uppsala län understryker vikten av att anstånd inte medges slentrianmässigt. Anståndsvillkoren måste noggrant beaktas i det speciella fallet, särskilt bestämmelserna om säkerhet.

Av hörda myndigheter anser *länsstyrelsen i Malmöhus län* att utredningsförslaget är alltför snävt. Om de föreslagna anståndsvillkoren tillämpas efter ordalydelsen medger de knappast anstånd mer än i ett fåtal fall, framhåller länsstyrelsen. Villkoren synes förutsätta att det rör sig om stora skattebelopp. Det kommer ofta att visa sig att skattskyldig som i och för sig faller in under bestämmelserna inte förmår ställa godtagbar säkerhet. Trots att tillämpningsområdet synes bli snävt kan ett stort antal ansökningar befaras eftersom den skattskyldige ofta kommer att finna anstånd angeläget. Man får därför förutse en ökad arbetsbelastning för myndigheterna utan motsvarande nytta för de skattskyldiga. Själva ståndpunktstagandet blir en besvärlig avvägningsfråga enligt länsstyrelsen som anser att prövningen bör ske efter friare linjer utan alltför mycken avvägning i det enskilda fallet.

Som förut nämnts förordar näringslivets organisationer genomgående ytterligare uppmjukningar av anståndsreglerna. Mycket liberalare regler för den skattskyldige än som föreslagits önskar sålunda *näringslivets skattedelegation*, *Sveriges köpmannaförbund*, *Sveriges hantverks- och industriorganisation*, *lantbrukets skattedelegation*, *Sveriges redareförening*, *Föreningen auktoriserade revisorer* och *Svenska byggnadsentreprenörföreningen*. Även *Sveriges advokatsamfund* förordar längre gående anståndsregler. Näringslivets skattedelegation erinrar om den allmänna regeln i 87 § UF att besvär över taxering inte fritar från skyldighet att i föreskriven tid och ordning betala skatt enligt verkställd taxering och debitering. Utredningen har inte fört någon diskussion om det berättigade i denna bestämmelse, vars riktighet delegationen anser att man kan ifrågasätta från rättssäkerhetsynpunkt. Frågan om ändring av den allmänna bestämmelsen bör prövas i samband med att ställning tas till besvärssakkunnigas förslag till allmän lag om förvaltningsförfarandet, uttalar delegationen, som vidare anser att en liberalisering av anståndsreglerna bör ske redan nu. Mot utredningsförslaget invänds att alltför mycket avseende fästs vid effektivitetsintresset och att utredningen underlåtit att tillräckligt beakta de enskilda skattskyldigas berättigade anspråk att inte behöva betala skatt på grund av en taxering, som ännu inte slutgiltigt avgjorts. Enligt skattedelegationens uppfattning föreligger ingen anledning att vara särskilt restriktiv i fråga om anståndsmöjligheterna.

Lantbrukets skattedelegation anser att förslaget inte innebär några nämnvärda lättnader jämfört med gällande regler utan snarare måste sägas till-

spetsa förhållandet mellan uppbördsmyndigheterna och de skattskyldiga. Delegationen kan inte godta uppfattningen att endast den skattskyldiges möjlighet att betala skatten skall vara avgörande för anståndsfrågan. Stor vikt måste också fästas vid ärendets natur. Utredningens argumentering visar på denna punkt ringa förståelse för den skattskyldige och hans svårigheter. Ett mer realistiskt förslag anser delegationen vara att man anknyter anstånds-rätten till det tvistiga beloppets storlek i förhållande till de totala taxeringarna. En lämplig gräns kunde vid inkomsttaxering vara en tiondel av taxerad inkomst och vid förmögenhetstaxering lägst 50 000 kr. Vid anstånd borde i princip ställas godtagbar säkerhet för skattebeloppet.

Svenska byggnadsentreprenörföreningen föreslår att anstånd medges om skatten på de belopp som besvärerna avser överstiger en femtedel av den slutliga skatt som utgår på grund av taxeringen i första instans. Föreningen tillägger att ett visst minimibelopp kan anges för att undvika ansökningar om småbelopp.

Föreningen auktoriserade revisorer finner det angeläget att anståndsbestämmelserna uppmjukas och påpekar att en inadvertens synes föreningen föreligga om man jämför de föreslagna villkoren för anstånd med möjligheten att undgå kravet på säkerhet. Som förutsättning för anstånd anges att fråga skall vara om betydande skadeverkningar eller att det skall vara uppenbart obilligt att skatten erläggs. Å andra sidan uppställs som förutsättning för att säkerhetskravet skall kunna efterges att fråga är om ett förhållandevis ringa skattebelopp eller om en skattskyldig med god ekonomi.

Även *Sveriges redareförening* anser förslaget för snävt. För att undvika subjektiva bedömningar föreslås att rätt till anstånd alltid skall föreligga om olika bedömanden föreligger i skilda instanser eller om skiljaktig mening förelegat inom samma instans.

Flera remissinstanser opponerar mot utredningens uttalande att anstånd enligt de nya bestämmelserna i praktiken inte skulle vara aktuellt för löntagare. Gentemot utredningens hänvisning i dessa fall till möjligheten till anstånd vid sjukdom och liknande orsaker anför *uppbördsverket i Uppsala* att anstånd vid sjukdom är begränsat i tiden och på andra sätt. Om preliminärskatteformen får bestämma anstånds-rätten gynnas löntagare med B-skatt framför dem som har A-skatt. Liknande synpunkter framför *Föreningen Sveriges kronokamrerare* och *Föreningen Sveriges stadsfogdar*. Det påpekas också att den avsedda begränsningen inte kommit till uttryck i lagtexten.

Vad beträffar kravet på säkerhet föreligger delade meningar bland remissinstanserna. På vissa håll anser man att utredningen underskattat svårigheterna att åstadkomma sådan säkerhet som bestämmelserna fordrar. Vidare anförs att utredningen inte tillräckligt beaktat de oförmånliga verkningarna för de skattskyldiga om de tvingas realisera sin egendom för att

betala skatt. Från länsstyrelsehåll önskas större frihet för länsstyrelsen vid prövning av säkerhetsfrågan. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* anser bestämmelserna så rigorösa att endast större förmögenhetsägare kan väntas uppfylla villkoren. *Länsstyrelsen i Värmlands län* påpekar att det torde vara svårt att få bankgaranti för så lång tid som två år vilket de föreslagna bestämmelserna förutsätter.

Näringslivets skattedelegation erinrar om att kostnaden för att ställa säkerhet allmänt sett brukar uppskattas till 1 %. Säkerhet bör enligt delegationen fordras endast i undantagsfall och bestämmelserna härom bör utformas efter mönster av reglerna för skingringsförbud i tvistemål i rättegångsbalken. Liknande synpunkter anför *Svenska byggnadsentreprenörföreningen* som föreslår att säkerhet föreskrivs endast för det fall att risk föreligger att skattebeloppet inte kommer att betalas. Därvid bör fastighetsinteckning inom taxeringsvärdet godtas. *Sveriges hantverks- och industriorganisation* framhåller att kravet på säkerhet inte medför någon lättnad för dem som bäst behöver den. Organisationen påpekar att om skatteindrivningen gentemot företagare görs så hårdhänt att betalningssvårigheter uppstår drabbas inte bara företagaren utan också hans anställda.

Ett flertal remissinstanser, däribland *lantbrukets skattedelegation*, anser att intecknat skuldebrev liksom aktier i regel bör godtas som säkerhet. Även aktier som inte är börsnoterade bör kunna komma i fråga. Delegationen anser vidare att säkerhet inte bör fordras så länge anståndet gäller skatt varom tvistas hos prövningsnämnden. *Sveriges köpmannaförbund* menar att företagsinteckning bör kunna godtas som säkerhet.

Vissa remissinstanser, som föreslår en uppmjukning av säkerhetskravet, anser att man å andra sidan kan uppställa krav på ränta eller restavgift på belopp som vid anståndstidens slut visar sig skola betalas. Hit hör *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, *CFU*, *Sveriges advokatsamfund* samt *Föreningen Sveriges häradsskrivare*.

Vad beträffar anståndsmyndighet tillstyrks i allmänhet utredningens förslag att vissa anståndsärenden liksom nu avgörs hos den lokala skattemyndigheten medan andra bedöms av länsstyrelsen som första instans. *Stadsfogdeföreningen* påpekar att det ingår i arbetsrutinen hos kronofogdemyndigheten att pröva skattskyldigs betalningsförmåga och att skäl därför kan anföras för att lägga viss beslutanderätt hos denna myndighet, särskilt som det ibland torde vara nödvändigt att inhämta yttrande därifrån. Vissa kronofogdemyndigheter som hörts i ärendet är inne på samma tankegång liksom *länsstyrelsen i Malmöhus län*.

En och samma myndighet såsom beslutande i första instans önskas på några håll, t. ex. av *länsstyrelsen i Uppsala län*. En sådan ordning skulle givetvis förenas med besvärsrätt till länsstyrelsen. I varje fall saknas anledning att frånta lokal skattemyndighet beslutanderätten när det gäller anstånd på grund av ansökningar om skatteberäkning för ackumulerad inkomst eller dödsbobefrielse anser bl. a. *häradsskrivarföreningen*.

En del remissinstanser pekar på att anordningen med två olika myndigheter som beslutande i första instans skapar kompetenskonflikter. *Uppbördsverket i Hälsingborg* tillägger i denna fråga att det kommer att bli tveksamt om skattskyldig, som tillskriver länsstyrelsen sedan han fått avslag på anståndsansökan hos lokal skattemyndighet, anför besvär över beslutet eller begär anstånd enligt de bestämmelser där länsstyrelsen är första instans.

Att besvärsrätt över länsstyrelses beslut inte skall finnas anser ett flertal remissinstanser otillfredsställande. I första hand åberopas att anståndsfrågan i så fall kan komma att bedömas av endast en instans. *Näringslivets och lantbrukets skattedelegationer* anser att klagan bör få föras hos kammarrätten. Samma uppfattning har *länsstyrelserna i Södermanlands och Väster-norrlands län*, som understryker att de föreslagna bestämmelserna förutsätter en grannliga prövning och att besvärsrätten till en gemensam överinstans är ägnad att främja en enhetlig rättstillämpning.

Några remissinstanser påpekar att utredningens tanke att anstånd inte skulle ifrågakomma vid okynnesbesvär bör komma till uttryck i författningstexten. *Sveriges advokatsamfund* anser att avfattningen bör vara sådan att minsta tvekan huruvida okynnesbesvär föreligger eller ej bör leda till prövning i sakfrågan.

Behovet av anstånd vid tillämpning av den s. k. 80-procentregeln och bestämmelserna om befrielse från ränta på kvarstående skatt ifrågasätts av några remissinstanser. Tveksamhet uttalas också beträffande behovet av regler i detta hänseende när skatteskulden beror på felräkning. Det erinras om att lokal skattemyndighet numera enligt särskild lagstiftning har möjlighet att snabbt rätta förhållandet i sådana fall.

Skatteavdrag när debetsedel inte lämnats, m. m.

Utredningen

På s. 91—109 i betänkandet behandlar utredningen frågan om skatteavdrag då debetsedel inte lämnats samt vissa därmed sammanhängande frågor. Härav må följande återges.

Arbetslagare, som betalar preliminär A-skatt, skall genast efter mottagandet av debetsedeln lämna denna till arbetsgivaren. Kan han inte delta får han i stället förete det vid debetsedeln fogade skattekortet. Arbetsgivaren skall sedan göra skatteavdrag enligt tillämplig skattetablell (39 § UF). Den lokala skattemyndigheten kan emellertid i vissa fall förordna att avdrag skall ske efter annan grund, t. ex. efter viss procent av inkomsten, och det åligger då arbetsgivaren att göra avdrag i enlighet härmed (4 § UF). Avdrag med annat belopp än som anges i skattetablellerna ifrågakommer också då

den utbetalade ersättningen inte avser bestämd tidsperiod eller inte uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen. För dessa fall skall preliminär A-skatt i princip utgå med 25 % av inkomsten (7 § UF). Avdrag efter andra grunder än efter skattetabell får ske även när CFU gett föreskrift härom. Större preliminärskatteavdrag än eljest skall vidare göras på arbetstagarens begäran (41 § UF). Om arbetstagare, som betalar preliminär A-skatt, underlåter att lämna debetsedel eller förete skattekort, skall arbetsgivaren i princip göra skatteavdrag med 25 % av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. Samma avdrag gäller om arbetstagare, som fått debetsedel på preliminär B-skatt, inte uppvisat den för arbetsgivaren och inte heller företett skattekort eller intyg av lokal skattemyndighet att A-skatt inte skall betalas (40 § UF). Det nu sagda gäller dock inte vid bisyssleinkomster (anvisningarna till 40 § UF).

När arbetstagare med preliminär A-skatt skall betala kvarstående skatt, åligger det arbetsgivaren att under tiden januari—april även göra skatteavdrag för kvarstående skatt som påförts i hemortskommunen. Om arbetstagaren inte lämnat sin debetsedel på slutlig skatt och inte heller genom intyg av lokal skattemyndighet styrkt att han inte har att betala kvarstående skatt, gör arbetsgivaren avdrag med 25 % av lönebeloppet (40 § UF).

Utredningen konstaterar att det gällande 25-procentiga skatteavdraget, när debetsedel inte överlämnas, tidigare var ett mer verksamt påtryckningsmedel för de skattskyldiga än vad det f. n. är. Allt fler skattskyldiga har numera uppnått inkomstlägen i vilka skatteuttaget överstiger 25 %. Visserligen har de skattskyldiga såvitt utredningen kunnat utröna ännu inte avsiktligt begagnat reglerna om det 25-procentiga avdraget i någon större omfattning för att få för lågt skatteavdrag. Det synes dock utredningen inte uteslutet att ett missbruk av regeln kan bli vanligare i en framtid. Med hänsyn bl. a. härtill bör enligt utredningen nya avdragsregler övervägas för detta område. Utredningen skiljer mellan å ena sidan skatteavdrag på inkomst av tjänst, som avser bestämd tidsperiod om minst en vecka och uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen (i det följande benämnt skatteavdrag på lön) och å andra sidan skatteavdrag på dagsinkomst av anställning, som är avsedd att vara kortare tid än en vecka, s. k. korttidsanställning. Vidare behandlas särskilt skatteavdrag för kvarstående skatt och skatteavdrag vid oregelbundna inkomster.

Utredningen har undersökt fem alternativ till lösning av frågan om preliminär A-skatt på lön, nämligen avdrag enligt förhöjd enhetlig procentsats (alt. 1), avdrag enligt kol. 1 i skattetabellen dvs. avdrag såsom för ensamstående (alt. 2), avdrag enligt skattetabellens kol. 1 med viss förhöjning (alt. 3), avdrag enligt särskild kolumn i skattetabellen (alt. 4) och slutligen avdrag enligt ett gruppsystem (alt. 5). Vid diskussionen av dessa framhåller utredningen att alt. 2 och 3 synes ha bestämt företräde

framför övriga alternativ. Alt. 2 sägs emellertid ha den nackdelen att det för arbetstagare som rätteligen skall hänföras till kol. 1 inte innebär nämnvärd påtryckning att lämna debetsedeln. Vidare ger det vissa om än inte stora möjligheter för några kategorier skattskyldiga att få obehöriga skattekrediter genom att underlåta lämna debetsedel. I dessa hänseenden medför däremot alt. 3 tillfredsställande effekt. Utredningen framhåller vidare att en reformering av bestämmelserna bör så långt möjligt medföra samma konsekvenser för olika arbetstagare. Även från denna synpunkt är alt. 3 lämpligt. Utredningen förordar därför detta alternativ och föreslår att, när debetsedel eller skattekort inte företes, skatteavdrag för preliminär skatt på inkomst av tjänst, vilken avser bestämd tidsperiod om minst en vecka och uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen, skall utgå med belopp som anges i skattetabellen för ort där arbetsgivaren har sitt kontor, förhöjt med 10 % av inkomsten.

Preliminärskatteavdrag vid korttidsanställning görs f. n. enligt särskild tabell, gemensam för hela riket. Tabellen är indelad i tre kolumner, en för fall, då bara kontant lön utgår, och två för de fall då kontantlönen kombinerats med naturaförmåner (ett resp. minst två mål mat om dagen). Det avdrag, som utgår enligt kolumnen för kontantlön med minst två mål (hel kost) överstiger motsvarande avdrag i kolumnen för enbart kontant lön med högst 3 kr. Utredningen framhåller att också dessa regler medger vissa möjligheter till en inte obetydlig skattecredit för arbetstagaren genom underlåtelse att lämna debetsedel eller skattekort. Redan detta förhållande motiverar att avdragsreglerna ändras. Härtill kommer, anför utredningen, att önskemålet att debetsedel eller skattekort uppvisas för underlättande av redovisningen av arbetstagarnas skatt inte minst gäller i fråga om arbetstagare med korttidsanställning. En höjning av avdraget kan därför övervägas och bör helst göras så stor att den även utgör ett påtryckningsmedel för att arbetstagarna skall lämna debetsedel eller skattekort. Denna effekt torde erhållas först vid en höjning som är relativt stor i förhållande till dagsinkomsten men en större höjning inger utredningen betänkligheter. Det framhålls att korttidsanställning oftast tillämpas beträffande en mycket rörlig och tillfällighetsbetonad arbetskraft, såsom vid hamnarbete och arbete inom restaurangbranschen. Det kan inte uteslutas, att ett höjt skatteavdrag på lön till denna arbetskraft kan få vissa konsekvenser som ur helt andra synpunkter än de rent skattemässiga inte är önskvärda. Risk kan sålunda då tänkas uppkomma att många, som nu åtar sig tillfällighetsarbete, avstår därifrån. Utredningen finner därför, att en avdragsregel i fråga om korttidsanställning bör utformas enbart i syfte att förhindra för låga skatteavdrag. Med hänsyn härtill förordas att skatteavdrag vid korttidsanställning beräknas efter resp. kolumn i tabellen, vare sig debetsedel lämnas eller ej.

Beträffande skatteavdrag för kvarstående skatt framhåller utredningen att den från lokala skattemyndigheter och arbetsgivare erfarit, att åtskilliga arbetstagare underlåter att lämna debetsedel å slutlig skatt, om de därigenom får ett lägre kvarskatteavdrag än som skall utgå om debetsedeln företes. De gällande reglerna på området har därför ansetts böra omprövas.

Utredningen konstaterar att ett schablonavdrag som motsvarar vad som rätteligen bör dras av är svårare att konstruera i fråga om kvarstående skatt än beträffande preliminär skatt, eftersom kvarskattens storlek är helt oberoende av den inkomst från vilken skatteavdrag för kvarstående skatt skall ske. Om verklig överensstämmelse mellan skatteavdrag och kvarstående skatt skall kunna erhållas, torde det vara nödvändigt att övergå till en metod liknande den som tillämpades före år 1951. Denna metod innebar att arbetsgivare som inte erhöll arbetstagares debetsedel å slutlig skatt anmälde detta till den lokala skattemyndigheten och därvid fick upplysning om ev. kvarskatt. En sådan lösning anser dock utredningen medföra praktiska olägenheter och avvisar den därför. Utredningen finner att man även i fortsättningen får nöja sig med en regel, som å ena sidan i möjlig mån förhindrar att kvarstående skatter restförs, och å andra sidan innebär en påtryckning på flertalet skattskyldiga att lämna debetsedeln å slutlig skatt. Härvid anser utredningen att endast ett procentuellt beräknat avdrag bör komma i fråga.

Vid övervägande av lämplig procentsats finner utredningen det tveksamt om ett större avdrag än det nuvarande på 25 % bör införas. Det erinras om att en arbetstagare genom att underlåta att lämna debetsedeln å slutlig skatt vinner bara några månaders betalningsanstånd. Vidare påpekas att de nuvarande reglerna innebär att arbetstagaren i sådant fall kan få vidkännas ett skatteuttag på 88 % i de högsta inkomstlägena. Överlämnar den skattskyldige i dessa fall inte heller debetsedel å preliminär skatt kan uttaget stiga ända till 98 % om det föreslagna uttaget av preliminär skatt samtidigt görs. Mot bakgrunden härav anser utredningen att de nuvarande bestämmelserna om avdrag för kvarstående skatt bör lämnas oförändrade.

Utredningen framhåller att nuvarande skatteavdrag på oregelbunden inkomst, 25 %, inte utgör något tvångsmedel för att förmå skattskyldig att förete debetsedel utan en metod att ta ut preliminär skatt när skatttabell inte kan användas. Utredningen diskuterar till en början om tillräckliga skäl finns för ändring av gällande regler. Därvid anges att det inte varit möjligt att få en bestämd uppfattning om dessa reglers verkningar. Det är dock enligt utredningen uppenbart, att avdrag efter 25 % i dessa fall ofta och kanske mestadels innebär ett alltför lågt skatteavdrag, vilket leder till kvarstående skatt. Detta förhållande anser ut-

redningen inte vara skäl till någon generell höjning av procentsatsen, eftersom lön av oregelbunden karaktär ofta betalas ut under sådana förhållanden att avdrag verkställs på annat sätt än efter 25 %, t. ex. enligt tabell, enligt begäran av arbetstagare som förhöjt skatteavdrag osv. En höjning av avdraget finner utredningen däremot befogad för de fall där debetsedel eller skattekort inte lämnas till arbetsgivaren. Härigenom förhindras att arbetstagare, som enligt beslut av den lokala skattemyndigheten skall betala preliminärskatt med viss procent av inkomsten, utnyttjar möjligheten till för lågt skatteavdrag genom att underlåta att lämna debetsedeln. Avdrag bör i dessa fall liksom nu göras med en viss andel av inkomsten men efter högre procentsats än den som tillämpas f. n. Vid procentsatsens bestämmande har utredningens syfte främst varit att förhindra, att ett relativt fåtal arbetstagare med stora och oregelbundet inflytande inkomster kan få vissa inte avsedda skatteförmåner. Utredningen föreslår därför att avdrag för preliminär A-skatt på oregelbundet inflytande inkomster skall ske med hälften av inkomsten då debetsedel eller skattekort inte företes.

Sammanfattningsvis innebär utredningens förslag i denna del följande. Då debetsedel eller skattekort inte lämnas till arbetsgivaren, skall skatteavdrag för preliminär skatt på lön ske med belopp som anges i den för ensamstående avsedda kolumnen i tabellen för arbetsgivarens hemort förhöjt med 10 % av inkomsten. Vid korttidsanställning, dvs. anställning som är avsedd att vara kortare tid än en vecka, skall dock avdraget beräknas efter resp. kolumn i tabellen, även om debetsedel ej lämnats. Från oregelbundna inkomster slutligen skall arbetsgivaren dra preliminär skatt med hälften av inkomsten när debetsedel eller skattekort inte lämnats.

Remissyttrandena

Utredningens förslag beträffande skatteavdrag när debetsedel inte lämnats har fått ett övervägande positivt mottagande av remissinstanserna. I huvudsak på de av utredningen anförda skälen tillstyrks det eller lämnas uttryckligen utan erinran av *poststyrelsen*, *CFU*, *länsstyrelsen i Uppsala län*, *Sveriges köpmannaförbund* och *TCO*. Vidare har flera remissinstanser godtagit förslaget med endast vissa detaljanmärkningar, bl. a. *överståthållarämbetet*, *länsstyrelserna i Västmanlands och Västerbottens län* samt *kronofogdemyndigheten* och *uppbördsverket i Göteborg*.

Flera remissinstanser har emellertid ställt sig kritiska mot förslaget. Invändningarna riktar sig främst mot att de nuvarande tämligen enhetliga reglerna för skatteavdrag när debetsedel inte lämnats skulle ersättas med flera olika bestämmelser. Denna uppfattning företräds av *länsstyrelserna i Malmöhus, Värmlands och Norrbottens län*, *uppbördsverket i Hälsingborg*, *Sveriges hantverks- och industriorganisation*, *näringslivets skattedelegation*,

Föreningen Sveriges kronokamrerare, Sveriges häradskrivarförening samt Tjänstemannaföreningen vid Kronofogdemyndigheten.

Näringslivets skattedelegation är ense med utredningen om att det är nödvändigt med särskilda bestämmelser i syfte att förmå arbetstagare att lämna debetsedel till sin arbetsgivare och att en viss skärpning av gällande bestämmelser är påkallad. Skattedelegationen anser emellertid utredningens förslag vara förenat med alltför stora administrativa olägenheter för arbetsgivarna. Från teknisk synpunkt är enligt skattedelegationens mening ett avdrag med bestämd procentsats avgjort att föredra. Ett sådant avdrag kan lätt omhänderhas också på tekniskt mindre väl utrustade arbetsplatser och det torde inte vålla särskilda svårigheter i datatekniskt hänseende. Skattedelegationen förordar att det fasta avdraget höjs från nuvarande 25 % till förslagsvis 40 % av lönen och tillämpas i samma fall som nu. Beträffande avdraget vid korttidsanställning tillstyrks utredningens förslag.

Länsstyrelsen i Malmöhus län medger att gällande skatteavdrag på 25 % av lönen i vissa fall har varit för lågt och medfört att debetsedel i en del fall inte lämnats. Emellertid anser länsstyrelsen inte att detta förekommit i sådan utsträckning att skäl föreligger för de av utredningen föreslagna tre specialreglerna, som inbördes skiljer sig inte bara i fråga om avdragsbeloppen utan också när det gäller anställningens art. Redan de nuvarande reglerna på detta område är enligt länsstyrelsens mening besvärliga för arbetsgivarna och länsstyrelsen finner inte tillräckliga skäl föreligga för en ytterligare uppsplättning. Om avdraget på 25 % höjdes till 35 % utan annan förändring av reglerna skulle enligt länsstyrelsens mening önskad effekt uppnås. För enhetlighetens skull bör i sådant fall också avdraget för kvarstående skatt ändras från 25 % till 35 %.

Remissinstansernas uppfattning i de olika detaljfrågorna kan sammanfattas på följande sätt.

Beträffande skatteavdrag för preliminär skatt på lön förordas avdrag efter förhöjd enhetlig procentsats av bl. a. *länsstyrelserna i Malmöhus, Värmlands och Norrbottens län samt näringslivets skattedelegation.*

Avdrag enligt skattetabellens kol. 1 utan förhöjning tillstyrks av *Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger*. Föreningen framhåller att det främst är de extra anställda som i relativt stor utsträckning underlåter att lämna debetsedel och att avdrag enligt sistnämnda alternativ för denna kategori i allmänhet medför tillräckligt skatteavdrag. En ordning med avdrag enligt tabell utan tillägg i dessa fall överensstämmer också bäst med utredningsförslaget i fråga om korttidsanställda. Detta är enligt föreningens mening lämpligt, eftersom gränsen mellan de nämnda två kategorierna skattskyldiga är flytande.

Utredningen förordar för egen del avdrag enligt tabellens kol. 1 med viss förhöjning. Förhöjningen föreslås därvid till 10 % av lönebeloppet. För-

slaget tillstyrks av *poststyrelsen*, *överståthållarämbetet* samt *häradskrivarna i Örnsköldsviks och Umeå norra fögderier* och lämnas uttryckligen utan erinran av *kammarrätten*.

Länsstyrelsen i Hallands län förordar en från teknisk synpunkt något annorlunda lösning, som innebär att förhöjningen av skattebeloppet bestäms till 10 % av skatten i stället för 10 % av lönen. Länsstyrelsen framhåller att utredningens förslag hårdast drabbar de lägre inkomsttagarna, där den nuvarande 25-procentregeln åtminstone från fiskal synpunkt kan sägas fungera tillfredsställande. Enligt utredningens förslag blir höjningen för en arbetstagare som inte lämnar debetsedel maximalt 40 % av skatten om han är hänförlig till kol. 1 och 70—80 % om kol. 2 är tillämplig. Om kol. 4 skulle ha använts får arbetstagare i de lägsta inkomstskikten betala omkring 500 % av den verkliga preliminärskatten. Länsstyrelsen finner med hänsyn härtill att en förhöjning av skatten med 10 % av lönen i vissa fall blir alldeles för hög. En lämpligare avvägning erhålls enligt länsstyrelsens uppfattning om man av den försumlige arbetstagaren tar ut 110 % av skatten enligt kol. 1 eller — där skatten är högre i kol. 3 — enligt denna kolumn. En sådan regel synes länsstyrelsen lämpligare också från praktisk synpunkt därigenom att den torde vara lättare att tillämpa för arbetsgivarna och sannolikt också enklare att handha vid en kommande databehandling.

Avdrag enligt särskild kolumn föreslås av bl. a. *uppbördsverken i Uppsala och Hälsingborg*, *häradskrivarna i Göteborgs och Arvidsjaurs fögderier*, *lantbrukets skattedelegation*, *Föreningen Sveriges stadsfogdar* och *Svenska byggnadsentreprenörföreningen*.

Uppbördsverket i Uppsala delar inte utredningens uppfattning att det sistnämnda alternativet är alltför omständligt och ägnat att minska skatttabellernas överskådlighet. Verket framhåller att själva uträkningen av de förhöjda skattebeloppen inte medför någon svårighet eftersom den sker maskinellt. Risker för att skatttabellerna blir mindre överskådliga kan elimineras genom att den nya kolumnen inramas på ett särskiljande sätt. Den särskilda kolumnen har enligt uppbördsverket de fördelarna att arbetsgivaren direkt kan avläsa skatteavdraget och att arbetsgivarkontrollen underlättas. Dessutom får arbetsgivaren genom själva tabelluppställningen besked om den nya metoden. Härtill kommer, framhåller uppbördsverket vidare, den förebyggande verkan som ligger i att arbetstagaren själv kan övertyga sig om vad det kostar honom att inte överlämna debetsedeln, något som inte med samma tydlighet framgår om förhöjningen skall räknas ut särskilt. — Liknande synpunkter framförs av *uppbördsverket i Hälsingborg*.

Lantbrukets skattedelegation framhåller att arbetsgivarna inte bör belastas med de uträkningar som erfordras för tillämpning av förslaget. En särskild kolumn, gemensam för hela riket, bör i stället tillämpas. I samma riktning uttalar sig *Svenska byggnadsentreprenörföreningen*.

Utredningens förslag att skatteavdrag vid korttidsanställning skall ske efter tabell när debetsedel inte lämnats, tillstyrks eller lämnas utan erinran av *överståthållarämbetet, länsstyrelsen i Hallands län, näringslivets skattedelegation, Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger* och *Sveriges centrala restaurangaktiebolag*.

Den jämfört med nuvarande regler mildare utformning som förslaget i denna del fått inger *kammarrätten* vissa betänkligheter med hänsyn bl. a. till önskvärdheten av att i möjlig mån minska myndigheternas omfattande arbete med att identifiera och tillgodoföra skattskyldiga de skattemedel som betalats in utan att debetsedelnummer angetts. Förslaget innebär enligt *kammarrättens* mening risk för att flera än som nu är fallet kommer att underlåta att lämna debetsedel. Dessutom kan befaras att många kommer att föredra korttidsanställning i stället för en längre anställning vilket får betecknas som en inte önskvärd utveckling. *Kammarrätten* framför dock inte här något eget förslag.

I åtskilliga remissyttranden föreslås andra regler för skatteavdrag vid korttidsanställning än dem som utredningen förordat eller diskuterat.

Häradsskrivaren i Gällivare fögderi anför att skatteavdrag i förevarande fall bör ske efter korttidstabellens kolumn avseende arbetstagare med hel kost, innebärande en viss skärpning jämfört med utredningens förslag. En följd av en sådan skärpt regel kunde enligt *häradsskrivaren* bli att personer som från kyrkobokföringssynpunkt är svåra att anträffa kunde förmås att ordna sin kyrkobokföring.

Länsstyrelsen i Malmöhus län förordar att skatteavdrag vid korttidsanställning sker med 35 % eller sålunda med den procentsats som enligt *länsstyrelsen* bör tillämpas generellt. Denna ordning föreslås som andrahandsalternativ av *Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger*.

En regel av innebörd att skatteavdrag skall ske enligt den kolumn som anger högsta skatteuttag i korttidstabellen och därjämte 10 % av daglönen föreslås av *länsstyrelsen i Västerbottens län*.

Uppbördsverket i Hälsingborg ifrågasätter om inte utredningen överdrivit farhågorna för att skärpta skatteavdrag vid korttidsanställningar skulle medföra »vissa från helt andra synpunkter än de rent skattemässiga inte önskvärda konsekvenser». För vissa av dessa arbetstagare kommer enligt *uppbördsverkets* uppfattning en förhöjning av skatteavdragen varken att innebära att de i större utsträckning än tidigare avhåller sig från arbete eller att debetsedel lämnas. I de fall då skatteavdraget har betydelse för den skattskyldige torde ett förhöjt skatteavdrag medverka till att debetsedel lämnas. F. n. kan i många fall — trots omfattande utredningar och efterforskningar — skattebeloppen för dessa tillfälliga arbetstagare inte identifieras på grund av bristfälliga uppgifter. Beloppen kan därför inte heller gottskrivas vederbörande. Detta kunde emellertid förhindras om man hade uppgift om debetsedelns nummer. Mot bakgrunden härav finner *uppbörds-*

verket att skatteavdrag i dessa fall bör ske efter samma regler som verket förordnat beträffande den stadigvarande arbetskraften, dvs. efter särskild kolumn i skattetabellen.

Riksrevisionsverket finner det inte orealistiskt att anta att en måttlig höjning av skatteavdraget vid korttidsanställning i förening med att arbetsgivaren åläggs att meddela den anställde konsekvensen av försummelse att lämna skattsedel verksamt kan bidra till en bättre ordning.

Utredningens förslag att skatteavdraget för kvarstående skatt när debetsedel inte lämnas skall ske med oförändrat 25 % av inkomsten lämnas uttryckligen utan erinran av *överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Hallands och Västerbottens län, Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger* samt *Sveriges centrala restaurangaktiebolag*.

Länsstyrelsen i Malmöhus län förordar i överensstämmelse med sin uppfattning om enhetliga avdragsregler att skatteavdraget också i förevarande fall sker med 35 % oavsett inkomstens storlek.

Uppbördsverket i Hälsingborg fäster uppmärksamheten på den praxis beträffande skatteavdrag vid kvarskatt som enligt bindande förklaring från CFU utbildat sig inom husbyggnads- och anläggningsindustrin. Inom denna yrkeskategori, där stora kvarstående skatter ofta uppkommer på grund av de stora och oregelbundna ackordsöverskotten, sker i regel avdrag för kvarskatten med samma belopp som för den preliminära skatten. Denna avdragsmetod är, framhåller uppbördsverket, enkel att tillämpa för arbetsgivarna och torde i de flesta fall vara ett effektivare påtryckningsmedel för att framtvunga debetsedel på slutlig skatt än 25-procentavdraget. Uppbördsverket förordar därför att skatteavdrag för kvarstående skatt sker efter samma kolumn i skattetabellen som gäller för den preliminära skatten.

Exekutionsväsendets organisationsnämnd erinrar om det före år 1951 tillämpade förfarandet. Detta innebar att den lokala skattemyndigheten efter anmälan från arbetsgivare tillställde denne debetsedel för arbetstagare som inte överlämnat debetsedel å slutlig skatt. Nämnden framhåller vidare att det efter ADB-reformens genomförande den 1 januari 1968 kommer att finnas register hos de lokala skattemyndigheterna över alla mantalsskrivna personer, upplagt såväl i bokstavsordning som i födelsennummerordning. Dessutom kommer ett centralt register för hela riket att finnas hos CFU. Detta medför enligt nämnden att de av utredningen påpekade olägenheterna med den äldre ordningen i form av merarbete för myndigheter och arbetsgivare inte längre kommer att föreligga. Det bör därför övervägas, anser nämnden, om man inte i samband med denna reform borde återgå till den äldre ordningen i fall då debetsedel å slutlig skatt inte lämnas till arbetsgivaren. Härigenom skulle man kunna inbespara den arbetskraft som nu sysselsätts med identifiering av inbetalda skatteposter, onödiga krav, reklamationer osv.

Överståthållarämbetet fäster i sammanhanget uppmärksamheten på ett spörsmål som väsentligen uppkommer när ADB tillämpas vid skatteuppbörden. Avdragsgrund (kolumn eller motsvarande) och avdragsbelopp inbefattas i ett magnetband. Om arbetsgivaren använder sig av ADB-system vid löneutbetalningen bör han enligt uppbördsverkets mening kunna ha tillgång till »skattebandet» (kopia därav) och överföra skattedata till »lönebandet». Han behöver då inte från arbetstagare som är upptagen på skattebandet infordra debetsedel eller annat besked. Tillämpas denna metod blir skatteavdrag alltid verkställt som om debetsedel inlämnats till arbetsgivaren. Arbetstagare kan inte skaffa sig lägre skatteavdrag än som annars skulle göras genom att underlåta att lämna debetsedel. Den angivna metoden tillämpas f. n. beträffande anställda hos Stockholms stad för vilka uppbördsverket utfärdat debetsedel. Därvid har stundom förekommit protester mot att 25-procentreglerna försatts ur spel. Det synes emellertid ämbetet önskvärt med ett uttalande i nu förevarande sammanhang om att hinder inte möter mot det tillämpade förfarandet.

Det av utredningen framförda förslaget att skatteavdrag vid oregelbundet inflytande inkomster skall ske med 50 % när debetsedel inte lämnas och med 25 % i andra fall biträds av *överståthållarämbetet* och lämnas uttryckligen utan erinran av *länsstyrelsen i Hallands län*.

Åtskilliga remissinstanser anför emellertid från utredningsförslaget avvikande meningar. Härvid synes den allmänna uppfattningen vara att 50-procentavdraget, såsom utredningen själv påvisar, kommer att vara för högt i många fall.

Länsstyrelsen i Malmöhus län förordar även i förevarande fall avdrag med 35 % av lönen.

Uppbördsverket i Hälsingborg finner avdraget böra ske efter samma procentsats för alla oregelbundna inkomster, oavsett om debetsedel lämnas eller inte. Procentsatsen kan härvid ev. höjas till 30—35. Uttalanden i samma riktning gör *länsstyrelsen i Västmanlands län*.

Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranger samt *Sveriges centrala restaurangaktiebolag* påpekar att 50-procentavdraget inom restaurangbolagens område främst skulle bli tillämpligt när semesterersättning betalas ut. Avdraget är i dessa fall, framhålls det, i regel för högt, vilket skulle leda till irritation hos personalen och föranleda onödiga återbetalningar. Med hänsyn härtill föreslår remissorganen, att avdraget, i vart fall i fråga om semesterersättningar, begränsas till 35 %.

Svenska byggnadsentreprenörföreningen berör vissa nackdelar i nu gällande principer för preliminärskatteavdrag på ackordsöverskott. Om ett byggnadsföretag tillämpar exempelvis 14-dagarslön, skall ackordsöverskott uppdelas i delar om 2 000 kr. eller mindre, på vilka skatt dras separat efter en 14-dagarsstabell. Skatteuttaget i olika inkomstlän blir därvid varierande.

Om härtill beaktas att ackordsöverskotten i dag är relativt höga, torde resultatet bli, framhåller föreningen, att i allmänhet innehålls för litet preliminärskatt på ackordsöverskotten. Detta torde vara en bidragande orsak till den förhållandevis höga kvarskattefrekvensen bland byggnads- och anläggningsarbetare. Principerna för preliminärskatteavdrag på ackordsöverskott synes därför föreningen böra ändras så att den procentsats, som gäller vid 2 000 kr., tillämpas även på den del av ackordsöverskottet som överstiger 2 000-kronorsgränsen.

Restavgift

Utredningen

Frågan om ändrade regler för restavgiften behandlas på s. 110—138 i betänkandet. Inledningsvis lämnas en beskrivning av gällande bestämmelser på området.

Om skattskyldig eller arbetsgivare, som gjort skatteavdrag, underlåter att betala skatt i föreskriven tid och ordning, är han skyldig att betala restavgift, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten som inte erlagts i tid. Avgiften är dock alltid minst en krona (58 § UF). Vidare är arbetsgivare skyldig erlagga restavgift, om han försummar att innehålla skatt (75 § UF). I sådant fall kan också arbetstagaren bli skyldig att betala restavgift. Om betalning av skatt under rätt uppbördstermin försummas utgår respitavgift i stället för restavgift om skatten erläggs senast den 18 i uppbörds månaden med skatteanvisning på postanstalt (54 § UF). Respitavgiften är 20 resp. 50 öre för skattebelopp om högst 20 resp. 50 kr. och för högre skattebelopp en krona för varje påbörjat hundratal kronor. Högsta avgift är 100 kr. och detta oavsett om inbetalningen avser en eller flera skatteposter.

Länsstyrelse kan befria från restavgift eller respitavgift, om särskilda omständigheter föreligger. Enligt cirkulärskrivelse från riksrevisionsverket till länsstyrelserna den 24 januari 1955 får befrielse från hela restavgiften meddelas när skatt avkortas eller restitueras, när skatt inbetalts i rätt tid men i fel ordning eller när giltig ursäkt kan visas för den försenade inbetalningen.

Utredningen konstaterar att restavgiften har stor betydelse särskilt för uppbördsresultatet beträffande B-skatt och skatt som arbetsgivare innehållit av arbetstagares inkomst genom skatteavdrag. Efter att ha redovisat vissa synpunkter av såväl principiell som praktisk natur uttalar utredningen, att den inte anser sig kunna förorda att restavgiften konstrueras som en ränta. En sådan konstruktion skulle innebära att avgiftens storlek i det enskilda fallet blir beroende av det tempo i vilket indrivningen sker. Enligt utredningen bör det emellertid vara indrivningsmyndigheternas uppgift att söka förkorta tiden för indrivningen. Vad särskilt angår räntavgift beträffande innehållen men ej redovisad skatt uttalar utredningen, att en sådan avgift skulle medföra merarbete för indrivningsmyndigheterna.

I fortsättningen diskuterar utredningen storleken av restavgiften. Det påpekas att en tidpunkt av ca sex månader normalt hinner förflyta från skattens förfallodag och till dess indrivningsåtgärder kan påbörjas av den restförda skatten. Nuvarande procentsats kan med hänsyn härtill synas något låg men å andra sidan motsvarar restavgiften en betydande ränta för den som betalar relativt snart efter uppbördsterminens utgång, särskilt om man tar hänsyn till att den inte är avdragsgill vid taxeringen. Utredningen anser därför att utrymmet för en höjning av procentsatsen är relativt litet.

Frågan om restavgift när arbetsgivare inte betalt innehållen skatt i rätt tid diskuteras utförligt i betänkandet. Utredningen anser att en fast avgift är det lämpligaste påtryckningsmedlet gentemot det helt övervägande antalet arbetsgivare. Emellertid förekommer det att arbetsgivare konsekvent redovisar innehållen preliminär skatt med för lågt belopp, att arbetsgivares registrering hos lokal skattemyndighet fördröjs på grund av att skatten inte redovisas i föreskriven ordning eller att lokal skattemyndighets beslut att fastställa preliminär A-skatt till betalning försenas avsevärt genom att arbetsgivare inte frivilligt tillhandahåller bokföringshandlingar. I nämnda fall är det enligt utredningens mening mindre tillfredsställande att arbetsgivaren får vidkännas samma avgift som i de fall då skatten betalas någon tid efter uppbördsterminens utgång eller relativt snart därefter blir föremål för utmätningsmans åtgärder. Utredningen anser därför att en särskild tilläggsavgift skall utgå om innehållen skatt varit obetald viss längre tid.

Utredningens förslag beträffande restavgiften innebär följande. Den nuvarande restavgiften om fyra öre för varje hel krona obetald skatt höjs till sex öre. Arbetsgivare, som gjort skatteavdrag men inte redovisat innehållet belopp inom föreskriven tid, skall dessutom betala särskild tilläggsavgift. Avgiften skall utgå med sex öre för varje hel krona av det obetalda beloppet och beräknas för varje påbörjat år, med början ett år från utgången av den månad, då beloppet bort erläggas, till dess det erläggs eller fastställs till betalning av lokal skattemyndighet. Utgående tilläggsavgift skall anges i fastställelsebeslutet.

Utredningen förordar motsvarande ändringar beträffande restavgift enligt 58 § förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt och 20 § förordningen om sjömansskatt. Vidare föreslås att redare i likhet med andra arbetsgivare skall erlægga tilläggsavgift, om innehållen skatt ej betalats inom viss tid.

I detta sammanhang föreslår utredningen ytterligare en ändring av 58 § förordningen om allmän varuskatt. I nämnda paragraf första stycket stadgas f. n. att restavgift utgår om skattskyldig underlåtit att inom föreskriven tid »inbetala i avgiven deklaration angivet belopp». Vid tillämpningen av bestämmelsen har ansetts tveksamt om en skattskyldig är skyldig erlægga restavgift t. ex. i sådant fall, då han visserligen betalt den skatt som han angett

i sin preliminära deklARATION men i deklARATIONEN angett lägre skatt än som i och för sig skulle följa av andra uppgifter i deklARATIONEN. Utredningen anser, att skattskyldig i dylikt fall skall erlägga restavgift i den mån han betalar ett skattebelopp, som är lägre än det som grundas på uppgifterna om skattepliktig omsättning, och föreslår därför en ändrad lydelse av författningens rummet i fråga.

Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser, som yttrat sig i frågan huruvida restavgiften bör konstrueras som en löpande ränta, avvisar en sådan lösning på i huvudsak samma skäl som utredningen anfört för sitt ställningstagande på denna punkt. Särskilt *kammarrätten* understryker, att med en långt driven räntejämförelse kunde befaras att restavgiften skulle komma att uppfattas som en form av låneränta, vilket indirekt kunde bibringa skattskyldiga den föreställningen att samhället på visst sätt godtagit denna form av skattecredit.

Utredningens förslag beträffande restavgiften har i princip godtagits av flertalet remissinstanser. Oreserverat tillstyrkande av förslaget föreligger från bl. a. *CFU, kronofogdemyndigheten i Stockholm, direktionen för Stockholms stads uppborðsväsen, länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus, Hallands, Värmlands, Västernorrlands och Västerbottens län, kronofogdemyndigheten i Göteborg, Tjänstemannaföreningen vid Kronofogdemyndigheten och Sveriges hantverks- och industriorganisationer*.

Ett par remissinstanser avstyrker dock höjning av restavgiften. Till dessa hör *kammarrätten*, som anser att de i betänkandet anförda skälen närmast talar för en oförändrad avgift och att i vart fall skäl inte torde föreligga för en så stor höjning av avgiften som med 50 %. *Länsstyrelsen i Södermanlands län*, som i likhet med utredningen anser att restavgiften främst bör ses som ett påtryckningsmedel för betalning av skatten under uppborðsterminerna, är inte övertygad om att en avgiftshöjning skulle medföra ökad betalning i rätt tid och förordar därför att avgiften blir oförändrad. Enligt länsstyrelsen är flertalet skattskyldiga, som resterar med skatt, personer som av olika anledningar saknar betalningsförmåga, bl. a. på grund av ålder eller sjukdom. Vid en betalning av restförd skatt efter tre, fyra och sex månader efter uppborðstermins utgång skulle med den föreslagna restavgiften av 6 % årsräntan uppgå till ej mindre än 24, 18 resp. 12 %. *Näringslivets skattedelegation* avstyrker höjning av restavgiften med förmodande, att betalning i det helt övervägande antalet fall sker inom kortare tid än sex månader från uppborðsterminen. I dessa fall uppgår den effektiva räntan f. n. till minst 8 %. Föreningen uttalar, att bristande betalningsförmåga som regel torde vara orsaken till de mer avsevärda förseningarna och inte bristande vilja att betala skatten eller önskan att göra en räntevinst. Avstyrkande föreligger vidare från *Sveriges hantverks- och industriorganisationer*.

sation, som anser att dröjsmål med betalningen ofta beror på oavsiktlig försummelse och att en höjning av avgiften i vart fall bör medföra att uppbördsterminerna förlängs. Organisationen anser det dock motiverat med en höjning i fall då arbetsgivare inte redovisar innehållen skatt i rätt tid. Även *Föreningen auktoriserade revisorer* och *Svenska revisorsamfundet* avstyrker den föreslagna höjningen. Den sistnämnda instansen förordar i stället för avgift en straffränta, så att restavgiften blir helt beroende av den otillåtna kredittiden.

Åtskilliga remissinstanser framför egna förslag beträffande restavgiftens utformning. *Riksrevisionsverket* påpekar att en viss differentiering av restavgiften torde kunna förenas med de efter indrivningsväsendets förstatligande införda arbetsrutinerna, enär numera en fast gräns upprätthålls mellan den första kravverksamheten sedan indrivningshandlingarna mottagits och det fortsatta indrivningsarbetet. Verket anser att en uppdelning av restavgiften i två fasta delar kan antas påskynda betalningen av restförd skatt. Den andra delen av avgiften skulle påföras endast om skatten ej betalas inom viss tid, som angetts i en anmaningsskrivelse. En fördel med en sådan uppdelning av restavgiften skulle vara att den som försummat skattebetalning i rätt tid av tillfälligt förbiseende men som erlägger det restförda beloppet senast inom den tid som anges i en första kravskrivelse inte drabbas av lika hård påföljd som den vars försummelse föranleder egentliga exekutiva åtgärder.

Uppbördsverket i Hälsingborg föreslår en rörlig avgift med förslagsvis räntepåslag varje månad. Förslaget skulle visserligen enligt verket medföra mer arbete för indrivningsmyndigheten men å andra sidan ha en starkt betalningsstimulerande effekt. *Länsstyrelsen i Västmanlands län* föreslår en restavgift om 4 % för påbörjat år från sista förfallodagen för skatten och därefter 2 % för varje påbörjat år utöver det första tills skatten betalats. *Sveriges köpmannaförbund* uttalar, att det inte är rimligt att den som bemödar sig om att betala snabbt drabbas av högre kostnad än den som försöker fördröja indrivningen. Förbundet föreslår en låg fast avgift i botten, förslagsvis 3 %, som därefter ökas med 1 % för varje tremånadersperiod efter utgången uppbörds månad, sammanlagt dock högst 8 %. *Föreningen Sveriges kronokamrerare* framhåller att det ofta märks en strävan hos skattskyldiga att kompensera sig för restavgiften genom att förhålla inbetalningarna och anser därför att restavgiften bör utgå med lägre procentsats om skatten erläggs inom kortare tid från förfallodagen. Föreningen anser inte den föreslagna höjningen tillräcklig och föreslår för sin del en restavgift om 8 % på preliminär, kvarstående och tillkommande skatt men att avgiften begränsas till halva beloppet om betalning erläggs senast under fjärde kalendermånaden efter betalningsterminen. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* uttalar att en stor del av de skattskyldiga som regelmässigt häftar för rest-

förda skatter enligt länsstyrelsens erfarenhet visserligen har relativt goda inkomster men att de funnit att försenad skatteinbetalning innebär ekonomisk fördel. Restavgiften föreslås därför höjd till 8 %.

Den av utredningen föreslagna tilläggsavgiften i fall då arbetsgivare inte betalar innehållen skatt tillstyrks i princip av flertalet remissinstanser som yttrat sig i frågan. Den godtas i föreslaget skick av bl. a. *CFU, direktionen för Stockholms stads uppördsväsen, länsstyrelserna i Uppsala och Västerbottens län samt kronofogdemyndigheten i Varbergs och Norrköpings distrikt. Sveriges redareförening* avvisar helt tanken att förhöjd avgift uttas på innehållen skatt och anser att det allmänna i stället genom andra åtgärder, framför allt genom ett omdömesgillt utnyttjande av straffbestämmelserna i 80 § UF, bör försöka minska frekvensen av för sena betalningar av innehållen skatt. Även *näringslivets skattedelegation* anser att straffsanktionen är tillräckligt påtryckningsmedel för att få flertalet arbetsgivare att betala innehållen skatt. Om någon ekonomisk sanktion skall finnas vid sidan av straffpåföljden bör denna ges karaktär av skadestånd. Föreningen, som anser att restavgiften bör vara 4 % liksom hittills om förseningen av betalningen inte överstiger ett år, föreslår att ränta bör utgå efter 6 % om året för den del av dröjsmålstiden, som överskrider ett år från uppördsterminen. Skillnad bör enligt föreningens mening härvidlag inte göras mellan innehållen skatt och annan ej inbetald skatt.

Svenska byggnadsentreprenörföreningen uttalar att endast faktisk ränta bör utgå efter förslagsvis 9 % om ett företag försummar skattebetalning i rätt tid någon enstaka gång och kortare tid. Dessutom bör en särskild expeditionsavgift utgå för de administrativa kostnader som statsverket åsamkas på grund av att skatten inte erlagts i tid. Föreningen anser däremot att den av utredningen föreslagna regeln bör tillämpas mot företag som ständigt felar med betalning av skatten.

Flera remissinstanser föreslår en i princip annorlunda utformad tilläggsavgift än den utredningen föreslagit. Andra instanser framför ändringsförslag som berör detaljer i förslaget. *Föreningen Sveriges kronokamrerare* anser utredningens förslag om tilläggsavgift alltför komplicerat. Föreningen erinrar om att tilläggsavgifterna skulle komma att beräknas från flera tidsperioder eftersom ett och samma fastställelsebeslut kan omfatta skattebelopp som hänför sig till flera uppördsterminer. Enklare vore det därför enligt föreningens mening att en enda avgift pålades i samband med utfärdande av fastställelsebeslut. Föreningen föreslår en sådan fastställelseavgift om 4 %. *Kammarrätten* är tveksam beträffande vissa detaljer i förslaget rörande restavgift för arbetsgivare, såsom avgiftens storlek och tidpunkten för uttagande av tilläggsavgift. Kammarrätten föreslår att grundavgiften behålls vid 4 % men att skyldigheten att betala en tilläggsavgift om

6 % förläggs till en tidigare tidpunkt än enligt förslaget, exempelvis redan till tidpunkten sex månader efter utgången av uppbörds månaden. Ytterligare tilläggsavgifter kan därefter stadgas för varje påbörjat år. Som skäl för sitt förslag anför kammarrätten.

Försummelser av nu ifrågavarande slag torde i huvudsak ha sin orsak i ren glömska eller i kreditbehov. En höjning av grundavgiften i enlighet med förslaget får därför antagas allenast i ringa omfattning komma att medföra att antalet försummelser minskar. Särskilt beträffande dem som av glömska försummat inbetalning torde effekten bli blygsam, åtminstone sett på längre sikt. Såsom påpekats i betänkandet motsvarar redan nu gällande restavgift vid kortare dröjsmål en ej obetydlig årsränta. En höjning av restavgiften (grundavgiften) får därför antagas ha en inte obetydlig negativ effekt på så sätt att många för att kompensera höjning kommer att betala senare. Detta torde särskilt vara att förvänta av dem som ha kreditproblem. Den av kammarrätten föreslagna lösningen torde inte medföra några negativa effekter på kortvariga försummelser, samtidigt som ett bättre påtryckningsmedel erhålls på dem som försöka skaffa sig längre krediter.

Bl. a. *länsstyrelsen i Norrbottens län* ifrågasätter om inte intervallerna för tilläggsavgift bör sättas till ett halvt år i stället för ett år som utredningen föreslagit. En kortare intervall skulle vara ett effektivt medel mot underlåtenhet att inbetala innehållen skatt. *Länsstyrelsen i Hallands län* anser att tilläggsavgiften i samtliga fall skall beräknas fram till den tidpunkt då skattebeloppet betalas. Länsstyrelsen anser det otillfredsställande att tidpunkten för fastställande av betalning skall vara avgörande för tilläggsavgiftens storlek. Liknande mening uttalar bl. a. *länsstyrelsen i Västmanlands län*.

Ett flertal remissinstanser anser att tilläggsavgiften bör beräknas genom procentpåslag för varje månad som skatten är obetald.

I sammanhanget har ett par remissinstanser framfört förslag och gjort påpekanden som berör restavgiftens utformning. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* ifrågasätter om inte lägsta restavgift borde fastställas till 10 kr., vilket skulle förenkla avgiftsuträkningen. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anser att behov föreligger av bestämmelser om beräkning av tilläggsavgift när det inte kan utrönas vid vilka tillfällen eller med vilka belopp lön utbetalts eller skatt innehållits av arbetsgivare. Länsstyrelsen föreslår att lön och skatteavdrag i dylika fall skall anses belöpa till lika del på envar av de månader, som ingår i anställningstiden.

*Omdebitering, avkortning och restitution***Utredningen**

Frågan om ändrade bestämmelser rörande omdebitering, avkortning och restitution av skatt behandlas i betänkandet på s. 139—151. Härav må följande återges.

Om ett skattebelopp, som efter debitering eller fastställelse bokförts i räkenskaper, nedsätts på grund av ändring i åsatt taxering eller i debiterings- eller fastställelsebeslut, kommer detta att föranleda s. k. avkortning i räkenskaper, i den mån beloppet är obetalt. Om ett skattebelopp avförs ur räkenskaper av andra skäl, t. ex. på grund av att den skattskyldige saknar utmätningsbara tillgångar, betecknas detta i UF som avskrivning.

Gällande bestämmelser om avkortning är intagna i 65 § UF, som innehåller följande. Avkortning av ogulden debiterad preliminär B-skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt skall äga rum, då någon vunnit nedsättning i eller befrielse från honom påförd taxering eller debitering samt då dödsbo befriats från skyldighet att erlagga skatt. Om skattskyldig vid debitering av slutlig skatt gottskrivits debiterad preliminär B-skatt eller till betalning fastställd innehållen preliminär A-skatt till högre belopp än den slutliga skatten, skall vidare överskjutande belopp av dessa skatter avkortas i den mån det är oguldet. Kvarstående skatt, som arbetsgivare innehållit genom skatteavdrag eller enligt lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta men inte redovisat, skall avkortas såvitt angår den skattskyldige. Vidare förekommer avkortningsfall som inte närmare regleras av stadganden i UF.

Beslut om avkortning fattas av länsstyrelse efter anmälan från utmätningsman. Enligt 40 § uppbördskungörelsen den 16 oktober 1953 (nr 628) (UK) skall anmälan om avkortning inges senast den 15 i varje månad.

Beträffande restitution av skatt (45, 68, 75 §§ UF samt 48 § UK) kan lämpligen skiljas mellan å ena sidan preliminär skatt och å andra sidan slutlig, kvarstående och tillkommande skatt. Restitution av preliminär skatt sker om erlagd preliminär skatt överstiger motsvarande slutliga skatt och i vissa andra fall då skattskyldig är berättigad återfå överskjutande preliminär skatt. Restitution av slutlig, kvarstående och tillkommande skatt sker då länsstyrelsen funnit att skatt påförts obehörigen eller med för högt belopp samt då skattskyldig får nedsättning i eller befrielse från dylik skatt.

Om beslut, varigenom arbetsgivare förklarats ansvarig för arbetstagares skatt, helt eller delvis upphävs av högre instans, skall skatt som erlagts i enlighet med det tidigare fastställelsebeslutet återbetalas till arbetsgivaren.

Den som skall erhålla restitution i enlighet med dessa regler är emeller-

tid inte obetingat berättigad att få ut beloppet. Restitutionsbeloppet tas nämligen i första hand i anspråk för betalning av restförda skatter eller för tillkommande skatt, som påförts eller kan antas bli påförd (68 § 3 och 4 mom. UF).

Av UF framgår inte direkt om avkortning eller restitution på grund av utgången i taxeringsprocess skall vidtas omedelbart eller om laga kraft skall inväntas. Såvitt angår avkortning synes detta spörsmål inte heller ha berörts i samband med bestämmelsernas tillkomst. Regeringsrätten har i ett rättsfall fastställt länsstyrelses beslut att vägra restitution med hänsyn till att kammarrättens utslag i taxeringsfrågan inte vunnit laga kraft, se regeringsrättens årsbok (RÅ) 1924 ref. 1. Återbetalning av överskjutande preliminär skatt, som uppkommer vid debitering av slutlig skatt på grundval av taxeringsnämnds beslut, verkställs däremot oavsett om beslutet vunnit laga kraft eller inte.

Restitution utan avvaktan på laga kraft verkställs vidare på grundval av debitering av slutlig skatt enligt prövningsnämnds beslut, som meddelats i sådan tid, att det kunnat beaktas vid debiteringen. Även i dessa fall begränsas utbetalningen enligt stadgandena i 68 § 4 mom. UF.

I övriga skandinaviska länder gäller, att åtgärder för skattens uttagande skall upphöra och erlagd skatt restitueras, om åsatt taxering undanröjs eller nedsätts av högre instans, oberoende av om beslutet vunnit laga kraft. Om nedsättningen meddelas av civil domstol skall enligt dansk och norsk rätt beslutet dock verkställas först sedan detta vunnit laga kraft.

Utredningen finner det önskvärt att bestämmelserna om avkortning och restitution, som f.n. föranleder tveksamhet och ojämnhet i tillämpningen, får en klarare utformning. Avkortning och restitution föregås alltid av omdebitering, varför frågan närmast rör utformningen av bestämmelserna om när omdebitering skall ske. Härvid kan man lämpligen skilja mellan omdebitering till följd av beslut om nedsättning av skatt, som inte erlagts, och å andra sidan omdebitering som avser en redan betald skatt.

Utredningen anser det vara konsekvent och praktiskt att ett obetalt skattebelopp, som till följd av beslut om nedsättning av taxeringen inte skall erläggas, avkortas oavsett om beslutet vinner laga kraft eller ej. Enligt utredningens mening är ett medgivande av anstånd med skattens erläggande, vilket är en annan tänkbar lösning, inte förmånligare för det allmänna än beslut om omdebitering och avkortning.

Beträffande omdebitering när nedsättning av taxering berör redan erlagd skatt uttalar utredningen som sin mening, att en från såväl praktisk som principiell synpunkt helt konsekvent verkställighetsregel kan erhållas endast om varje beslut, som medför sänkt taxering, får verkställas utan avvaktan på laga kraft, dvs. även i de fall då ett skattebelopp skulle komma att restitueras. Med en sådan utformning ernås full överensstämmelse med vad som gäller i fråga om de administrativa besvärmyndigheternas

beslut i Danmark, Finland och Norge. Några skatteförluster av betydelse för det allmänna befaras inte uppkomma.

Sammanfattningsvis innebär utredningens förslag till nya bestämmelser rörande omdebitering, avkortning och restitution följande.

I överensstämmelse med vad som gäller i de nordiska grannländerna skall prövningsnämnds och kammarrättens beslut verkställas utan avvaktan på laga kraft. Detta skall gälla även när arbetsgivare befrias från ansvar för arbetstagares skatt och på grund därav blir berättigad till restitution. Om arbetsgivaren häftar i skuld för egen eller arbetstagares skatt skall belopp, som annars skulle ha restituerats, tas i anspråk för betalning av skulden. Bestämmelse att restitution eller avkortning får ske utan avvaktan på laga kraft föreslås även i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst och i förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall.

Remissyttrandena

Utredningens förslag rörande omdebitering, avkortning och restitution av skatt har rönt ett positivt mottagande i remissyttrandena. Det tillstyrks av de allra flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan, såsom *CFU, direktionen för Stockholms stads uppborðsväsen, uppborðsverket i Hälsingborg, Sveriges köpmannaförbund, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Sveriges häradsarkivarförening, lantbrukets skattedelegation* och *Svenska byggnadsentreprenörföreningen. Länsstyrelsen i Uppsala län*, som tillstyrker förslaget, anser detta inte medföra nämnvärd risk för förluster för statsverket med hänsyn till det relativt få fall i vilka höjning av taxering sker efter besvär hos kammarrätten eller regeringsrätten. Det föreslagna förfarandet innebär enligt länsstyrelsen en förenkling i ärendenas handläggning. *Länsstyrelsen i Västerbottens län* biträder förslaget under påpekande, att den redan nu verkställer omdebitering, avkortning och restitution av prövningsnämndens beslut oavsett om de vunnit laga kraft eller ej.

Näringslivets skattedelegation tillstyrker förslaget utom i vad det avser beslut, varigenom arbetsgivare förklarats ansvarig för arbetstagares skatt. Föreningen ifrågasätter om inte verkställigheten i normalfallet bör ske först sedan lagakraftgäande beslut föreligger i enlighet med de allmänna principer som besvärssakkunniga angivit i sitt betänkande SOU 1966: 70.

Föreningen Sveriges stadsfogdar framför vissa kritiska synpunkter mot förslaget. Föreningen erinrar om utredningens uttalande att — om skattskyldig försätts i konkurs sedan ny debitering verkställts enligt högre instans beslut om höjning av taxering — de föreslagna reglerna kommer att medföra att bevakning kan ske med förmånsrätt genom att två år inte hun-

nit förflyta från förfallotiden för den tillkommande skatten till ingivandet av konkursansökningen. Föreningen påpekar, att utredningens uttalande inte har relevans när fråga är om eftertaxering, eftersom förmånsrätten inte avser skatt som påförts på grund av eftertaxering och som annars skulle ha förfallit till betalning inom den tid för vilken förmånsrätt gäller i vanliga fall. Vidare erinrar föreningen om att förmånsrätt på grund av utmätning (enligt 17 kap. 8 och 9 §§ handelsbalken) går förlorad om, såsom utredningen föreslagit, den skatt för vilken utmätningen skett restitueras utan avvaktan på lagakraftgående taxering.

Slutligen framhåller föreningen att det trots bestämmelserna i 68 § 4 mom. UF inte alltid är möjligt att kvitta den överskjutande skatt som uppstår vid omdebitering mot restförd skatt som påförts konkursgäldenären. Om nämligen ett med förmånsrätt bevakat skattebelopp skulle avkortas, kan den överskjutande skatt som därvid uppkommer ej kvittas mot bevakat skattebelopp utan förmånsrätt. Den överskjutande skatten måste i stället överlämnas till konkursboet.

Preskription av skatt

Utredningen

Behovet av nya bestämmelser i fråga om preskription av skatt behandlas på s. 152—169 i betänkandet. Utredningens förslag i förevarande avseende innebär följande.

Påförd skatt skall liksom hittills preskriberas fem år efter utgången av det uppbördsår under vilket den bort erläggas enligt verkställd debitering eller den fastställts till betalning.

Beträffande arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt, för vilket likaså f. n. gäller en femårig preskriptionstid, föreslås gälla två preskriptionstider.

Den ena avser i första hand den tid inom vilken ett skattebelopp kan fastställas till betalning. Tiden utgör fem år som — i fråga om preliminär A-skatt — räknas från utgången av det uppbördsår, under vilket arbetstägaren bort erlægga kvarstående skatt för det inkomstår då skatteavdraget gjordes eller borde ha gjorts. I fråga om ansvarighet för kvarstående skatt skall femårsperioden för fastställelse räknas från utgången av det uppbördsår då skatten förföll till betalning. De på detta sätt beräknade tiderna skall gälla även beträffande indrivningen av till betalning fastställt skattebelopp, när detta avser preliminär eller kvarstående skatt som arbetsgivare underlåtit att innehålla genom skatteavdrag. Om ej innehållen preliminär skatt fastställts till betalning hos arbetsgivaren räknas dock preskriptionstiden för indrivning från utgången av det uppbördsår när fastställelsen skedde.

Den andra preskriptionstiden avser indrivning av innehållen men ej re-

dovisad preliminär eller kvarstående skatt. Härför skall gälla en särskild femårig preskriptionstid, räknad från utgången av det uppbördsår under vilket beloppet fastställdes till betalning.

När anstånd beviljats i avvaktan på att besvär rörande taxering skall avgöras, får utan hinder av annars gällande preskriptionstid åtgärder vidtas för att ta ut det skattebelopp, som anståndet avsett, till dess två år förflutit från utgången av den månad då kammarrätten eller regeringsrätten meddelade utslag i anledning av besvären. Likaledes skall skattebelopp, för vilket arbetsgivare är ansvarig enligt utslag av kammarrätten eller regeringsrätten, alltid kunna tas ut under en tid av två år från utgången av den månad då utslaget meddelades.

Slutligen berör utredningen frågan om tillämpningen av preskriptionsreglerna sedan utmätning för skatt skett enligt UF och erinrar därvid om att bestämmelserna i 88 c § utsökningslagen om viss tidsfrist för utmätt egendoms försäljning inte gäller vid utmätning för skatt (60 § 3 mom. UF). Någon sådan tidsfrist gäller över huvud taget inte vid utmätning för skattefordran.

Utredningen påpekar att utmätningsmännen i praktiken anser sig ha relativt obegränsade möjligheter att vänta med försäljning av egendom som utmätts för skatt. I regel torde ett uppskjutande av försäljningen helt ske i den skattskyldiges intresse och på dennes begäran för att ge honom rådrom att på annat sätt betala skatteskulden. Man torde dock i allmänhet inte våga låta anstå med försäljningen till dess preskription inträtt med hänsyn till den utformning stadgandet härom har. Preskriptionsbestämmelsen i 71 § UF är avfattad så, att åtgärder för uttagande av skatt inte må vidtagas senare än osv. Denna avfattning av preskriptionsregeln har tillkommit i förtydligande syfte. Härmed avsågs att klarlägga, påpekar utredningen, att det avgörande för kronans möjligheter att erhålla utdelning i skattskyldigs konkurs är att kronans konkursansökan görs eller — om den skattskyldige försatts i konkurs på annans begäran — kronans skattefordran bevakas före preskriptions inträdande.

Remissyttrandena

Utredningens förslag om regler beträffande preskription m. m. har mottagits positivt av remissinstanserna. Förslaget tillstyrks oförändrat eller lämnas uttryckligen helt utan erinran av bl. a. *direktionen för Stockholms stads uppbördsväsen, länsstyrelserna i Uppsala och Västerbottens län, kronofogdemyndigheten i Norrköpings distrikt, Sveriges köpmannaförbund, näringslivets skattedelegation, Föreningen Sveriges kronokamrerare och Sveriges häradskrivarförening*. Endast *justitiekanslersämbetet* framför en viss principiell kritik mot förslaget. Ämbetet uttalar att de föreslagna reglerna visserligen i huvudsak innebär ett lagfästande av vad som ansetts gälla, men

reglerna måste te sig krångliga inte bara för allmänheten utan också för myndigheter som blott undantagsvis har att ta ställning till frågan om preskription av skatt, t. ex. domstolar. Ämbetet anser att en förenkling av preskriptionsreglerna skulle vara önskvärd men är för sin del inte berett att ange hur en sådan skulle genomföras.

Enligt förslaget skall preskription i vissa fall inträda två år efter utgången av månad, varunder utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t meddelats. *CFU* påpekar att detta innebär ett genombrytande av regeln att preskription sker vid uppbördsårs utgång. Nämnden anser det fördelaktigare såväl vid indrivning av skatt som i övrigt med endast en preskriptionstid under året och föreslår därför att preskription i besvärfallen skall inträda två år efter utgången av det uppbördsår, då utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t meddelats.

Svea hovrätt påpekar att den föreslagna preskriptionstiden i fråga om åtgärder för indrivning av skatt som arbetsgivare innehållit även gäller beträffande ställföreträdarens ansvar för sådan skatt. Särskilt beträffande fåmansbolag, påpekar hovrätten, kan den situationen uppkomma, att — efter långvarigt utredningsarbete — ställföreträdaren vid mot honom förd talan om solidarisk betalningsskyldighet visar sig svår att anträffa och att han även söker förhålla rättegången. Dom mot honom kan då komma att meddelas vid en tidpunkt, när den ej längre är exigibel. Den föreslagna preskriptionstiden i 71 § 2 mom. sista stycket UF, två år från utgången av den månad då kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag meddelades, bör därför enligt hovrättens mening gälla även för allmän domstols lagakraftvunna dom, varigenom ställföreträdare förpliktats att jämte arbetsgivaren svara för skattebelopp. Hovrätten anser dock, att preskriptionstiden inte i något fall bör överstiga tio år.

Justitiekanslersämbetet framhåller rörande tolkningen av regeln att åtgärder för uttagande av skatt inte får vidtas senare än fem år efter viss angiven tidpunkt följande. Om regeln har den innebörden att även försäljning av utmätt gods skall ha ägt rum före preskriptionstidens utgång, måste utmätningen återgå i fall försäljning inte medhunnits. För egen del är ämbetet benäget att ansluta sig till en annan uppfattning om bestämmelsens innebörd. Det bör vara tillräckligt, att själva utmätningen — innefattande utmätningförklaringen och säkerställandet — skett inom preskriptionstiden. En annan sak är det enligt ämbetet att även försäljningen bör ske inom nämnda tid om inte särskilda skäl föranleder annat. Har försäljningen i något fall fått anstå bör den företas utan onödigt dröjsmål. Ämbetet uttalar slutligen, att ett klarläggande av preskriptionsregelns innebörd skulle vara av värde med hänsyn till den osäkerhet som råder om hur den är att förstå såvitt avser utmätning. *Exekutionsväsendets organisationsnämnd* framhåller vikten av att preciserade regler ges om försäljning efter preskriptionsinträde. Nämnden uttalar att sådana regler exempelvis

kan ange när och i vilka fall försäljning kan ske eller en tidpunkt efter vilken försäljning över huvud taget ej må äga rum. Även *Föreningen Sveriges stadsfogdar* önskar ett uttalande i denna fråga och anför bl. a.

Föreningen anser liksom utredningen, att exekutiv försäljning av utmätt egendom samt fördelning av köpeskillingen bör ske före skattepreskriptionens inträde. Som utredningen framhållit kan dock inträffa fall, då försäljningen ej hinns med innan skattefordringen preskriberas eller också kan en försäljning förväntas ske till uppenbart underpris. Som ytterligare exempel kan nämnas exekutiv försäljning av en utmätt fordran, som sekundogäldenären punktligt avbetalar men ej är skyldig slutbetala, förrän efter tiden för skattens preskription. I dylika fall bör hinder ej möta för exekutiv försäljning eller emottagande av likvid samt fördelning av köpeskillingen även efter tiden för skattens preskription, om så skulle visa sig nödvändigt.

Arbetsgivarna och uppbördsförfarandet

Utredningen

Vad i betänkandet anförts beträffande arbetsgivarna och uppbördsförfarandet (s. 170—190) berörs i det följande endast i den mån utredningens överväganden utmynnat i förslag till nya bestämmelser.

Enligt 78 § 1 mom. tredje stycket UF åligger det arbetsgivare att efter anmaning av föredraganden i uppbördsärenden hos länsstyrelsen eller av lokal skattemyndighet tillhandahålla bokföringshandlingar eller anteckningar för kontroll av skatteavdrag samt att lämna uppgift om anställda arbetstagare, utbetalda löner och beloppet av verkställda skatteavdrag. Om arbetsgivaren inte hörsammar anmaningen, kan länsstyrelsen förelägga honom lämpligt vite. Länsstyrelsen kan även förelägga vite för att förmå arbetsgivare att fullgöra sin skyldighet att verkställa skatteavdrag (83 §). Förelagt vite utdöms av länsstyrelsen. Om räkenskapshandlingar eller anteckningar inte ställts till förfogande, kan länsstyrelsen enligt lagen den 16 juni 1961 (nr 332) om handräckning vid taxeringsrevision meddela beslut om handräckning för handlingarnas eftersökande och omhändertagande.

Frågan om rätt för lokal skattemyndighet att förelägga vite enligt 83 § UF har närmast aktualiserats av 1957 års riksdagsrevisorerna (§ 23), som påpekade att man om sådan rätt infördes skulle undvika omgången över länsstyrelse när vitesföreläggande gentemot arbetsgivare kommer i fråga. Revisorerna erinrade i samband därmed om att taxeringsnämnd enligt taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623) utrustats med befogenhet att förelägga vite.

Utredningen anser betänkligheter inte kunna anföras mot att lokal skattemyndighet får rätt att förelägga tredskande arbetsgivare vite och erinrar om att lokal skattemyndighet bemyndigats förelägga vite enligt förordning-

en den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. Som särskilt värdefullt anser utredningen det vara om lokal skattemyndighet kunde ålägga arbetsgivare att vid vite lämna uppgift om anställda arbetstagare, utbetalda löner och beloppet av verkställda löneavdrag. Det förutsätts att de lokala skattemyndigheterna iakttar återhållsamhet vid tillämpningen av de föreslagna vitesbestämmelserna och att vite tillgrips först sedan andra utvägar prövats.

Utredningen föreslår således att lokal skattemyndighet erhåller samma rätt att förelägga vite som enligt 83 § UF f. n. tillkommer länsstyrelse. Vitet bör i likhet med vad som gäller enligt 123 § taxeringsförordningen bestämmas till lägst 100 kr. och högst 5 000 kr. och får inte föreläggas staten, kommun eller annan menighet och inte heller ämbets- eller tjänsteman i tjänsten. Likaså föreslår utredningen att på sätt som skett i 124 § taxeringsförordningen bestämmelse införs i UF om att vite inte får utdömas, om det visar sig att ändamålet med detsamma förfallit. Vidare bör gälla att ändamålet med vitet inte skall anses ha förfallit, om vitesföreläggandet iakttagits först efter det framställning gjorts om vitets uttagande. Utredningen anser även att i UF bör införas bestämmelse om att besvär inte må föras över beslut varigenom vite förelagts.

Det finns i UF inga regler om ansvarighet för arbetsgivarers ställföreträdare. I straffrättsligt hänseende torde dock gälla att arbetsgivarers ställföreträdare, som underlåtit att verkställa skatteavdrag på arbetstagares lön eller inte inbetalt innehållen skatt inom föreskriven tid, ådrar sig samma straffansvar som stadgas för arbetsgivare.

Vidare gäller särskilt skadeståndsansvar för arbetsgivarers ställföreträdare enligt vissa regler i aktiebolagslagen den 14 september 1944 (nr 705). En sammanfattning av bestämmelserna på detta område lämnas i betänkandet på s. 182—183.

Utredningen konstaterar att möjligheterna f. n. är begränsade att göra ställföreträdare för aktiebolag eller annan juridisk person ansvarig för skattebelopp som innehållits och som den juridiska personen svarar för men saknar möjlighet att betala. Särskilt i fråga om de s. k. fåmansbolagen är nackdelarna med en sådan ordning framträdande. Beträffande dessa bolag, framhåller utredningen, har det inte sällan visat sig att verkställande direktören eller annan som företräder bolaget förfarit på sådant sätt att den bristande redovisningen föranleder utdömande av straff. Ställföreträdaren riskerar dock inte att behöva ersätta den innehållna men oredovisade skatten med egna medel, fastän det egna bolaget helt saknar tillgångar. Utredningen anser därför befogat med ändrade regler på området.

Utredningen avvisar tanken på att konstruera ansvarigheten som ett skadeståndsansvar. I detta avseende hänvisar utredningen till två av högsta domstolens domar (Nytt Juridiskt Arkiv 1957 s. 757 och 761) enligt vilka

den som fällt till ansvar enligt 80 § 1 mom. andra stycket UF för underlåtenhet att redovisa innehållen skatt i brist på uttryckligt stadgande inte kan förpliktas att som skadestånd betala det oredovisade skattebeloppet.

Utredningen föreslår att den som företräder juridisk person och av uppsåt eller grov oaktsamhet underlåter att redovisa innehållet skattebelopp på därom särskilt förd talan skall kunna förpliktas att solidariskt med den juridiska personen svara för beloppet. När särskilda skäl föreligger skall ställföreträdarens betalningsskyldighet dock kunna jämkas eller efterges. Ställföreträdare, som betalat innehållet skattebelopp, skall enligt förslaget ha regressrätt mot arbetsgivaren och bör vidare kunna påräkna biträde av utmätningsman för att få ut det erlagda beloppet av bolaget.

Utredningen föreslår vidare att det allmänna talan om betalningsansvar för ställföreträdare i princip skall utföras av åklagare. Denne bör enligt utredningen kunna föra sådan talan såväl i samband med själva åtalet som när målet på grund av brottspreskription eller annan anledning skall handläggas i den ordning som gäller för tvistemål. I sistnämnda fall anser utredningen lämpligast att behörighetsreglerna utformas enligt vad som i allmänhet gäller angående bevakning av kronans rätt. En närmare redogörelse för utredningens förslag i detta avseende har lämnats i kapitlet rörande allmänt ombud i uppbornsmål (s. 50—52 i betänkandet). I fråga om fullföljd av talan i mål av nu förevarande slag föreslår utredningen att det allmänna företräds av justitiekanslersämbetet, när sådant mål handläggs i samband med brottmålet. Ämbetet bör dock vara oförhindrat att uppdra åt vederbörande åklagare att utföra talan. Skall målet handläggas i högre instans som tvistemål, bör det allmänna företrädas av ämbetet. En annan lösning är att det får ankomma på länsstyrelsen att i varje särskilt fall förordna lämplig person att i underrätt föra det allmänna talan.

Utredningen förordar vidare att dess förslag till preskriptionsbestämmelser får motsvarande tillämpning beträffande ställföreträdarens solidariska betalningsskyldighet. Detta innebär att ställföreträdaren inte skall kunna förpliktas att betala det skattebelopp som innehållits, om fastställelse på grund av preskription inte kan ske gentemot den juridiska personen. Har beloppet å andra sidan fastställts till betalning, bör ställföreträdaren kunna åläggas att utge beloppet så länge detta inte preskriberats för indrivningsåtgärder gentemot den juridiska personen.

Remissyttrandena

Utredningens förslag att de lokala skattemyndigheterna skall få förelägga arbetsgivare vite för bl. a. utfående av de bokföringshandlingar m. m. som erfordras för kontroll av skatteavdrag, tillstyrks eller lämnas utan erinran av *CFU, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Uppsala, Kronobergs, Kalmar, Hallands, Värmlands, Västernorrlands och Västerbottens*

län, exekutionsväsendets organisationsnämnd, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges stadsfogdar, lantbrukets skattedelegation, Svenska stadsförbundet, SACO samt Sveriges häradsskrivarförening.

Enligt CFU skulle den föreslagna bestämmelsen medföra att kontroll av verkställda skatteavdrag påskyndades. *Länsstyrelsen i Västerbottens län* anser förslaget i förevarande avseende vara ägnat att leda till ett snabbare förfarande och en viss arbetsbesparing.

Avvikande mening i fråga om vitesförslaget framför *näringslivets skattedelegation*, som framhåller att den hittillsvarande rätten för taxeringsnämnderna att utsätta viten ingalunda är invändningsfri och att samma behov av skyndsamhet som i taxeringsförfarandet sällan är för handen i uppbördsärenden. Vidare anförs att någon olägenhet knappast lär kunna påvisas av att vitesföreläggandena beslutas av länsstyrelse i stället för av lokal skattemyndighet. Arbetsgivarna har intresse av att vitesföreläggandena övervägs av en myndighet inom länet med erfarenhet även från andra rättsområden. Det påpekas att arbetsgivarna endast i trängande fall bör besväras med förfrågningar rörande uppborðsförfarandet, särskilt som någon ersättning för deras besvär med uppborðsarbetet inte utgår. Någon effektiv garanti för att erforderlig återhållsamhet iaktas erhålls inte om den myndighet, som önskar uppgifterna, får rätt att förstärka sitt krav med vitesföreläggande. Liknande synpunkter anför *Svenska revisorsamfundet* som avstyrker förslaget. *Kronofogdemyndigheten i Norrköpings distrikt* framhåller, att det redan inom ramen för nu gällande bestämmelser föreligger möjligheter att verkningsfullt ingripa mot försumliga arbetsgivare och uttalar, att någon ytterligare lagstiftning i detta avseende därför inte erfordras.

Förslaget om införande i vissa fall av ansvarighet för arbetsgivares ställföreträdare rörande innehållen skatt har i huvudsak mottagits positivt av remissinstanserna. Några ställer sig dock kritiska till förslagets rent juridiska konstruktion. Förslaget tillstyrks eller lämnas utan erinran av *CFU, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Uppsala, Kronobergs, Kalmar, Hallands, Värmlands, Västernorrlands och Västerbottens län, exekutionsväsendets organisationsnämnd, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges stadsfogdar, lantbrukets skattedelegation, Svenska stadsförbundet, Sveriges häradsskrivarförening och Sveriges köpmannaförbund.*

CFU befarar en ökning av antalet sådana fall i vilka bolags aktiekapital går förlorat samtidigt som skulder till vissa borgenärer likvideras medan statsverket förlorar sin fordran på innehållen skatt. Nämnden framhåller att delägare i handelsbolag kan förpliktas att solidariskt med handelsbolaget erlägga innehållen skatt och anser att det inte finns någon anledning att delägare i aktiebolag under de av utredningen angivna omständigheterna

bör behandlas annorlunda. *Sveriges köpmannaförbund* ansluter sig till förslaget men framhåller att möjligheten att föra talan mot ställföreträdare bör tillämpas restriktivt.

Bland de remissinstanser som i olika avseenden ställer sig negativa till förslaget om ansvarighet för arbetsgivares ställföreträdare är *justitiekanslersämbetet*. Ämbetet utgår från att det ur allmän synpunkt föreligger behov av att kunna ålägga arbetsgivares ställföreträdare ansvarighet för oredovisade skatter. Ämbetet godtar de av utredningen åberopade skälen för att inte utforma ersättningsskyldigheten som ett skadeståndsansvar och finner inte anledning till erinran mot att betalningsansvaret på detta sätt begränsas till fall av brottsligt förfarande från ställföreträdarens sida. Det synes även lämpligt att såsom föreslagits ställföreträdarens ersättningsskyldighet blir solidarisk i förhållande till arbetsgivarens betalningsansvar och att ställföreträdaren får regressrätt. Ämbetet konstaterar att utredningen vid den närmare utformningen av reglerna om betalningsåläggande mot ställföreträdaren inte betraktat detta som en straffrättslig påföljd för hans brott utan närmast som ett enskilt anspråk för kronan på grund av brottet. Ämbetet ifrågasätter emellertid, om ett sådant betraktelsesätt är det naturligaste och anför att något hinder inte torde föreligga att utforma ställföreträdarens ersättningsskyldighet som en straffrättslig påföljd såsom skett t. ex. beträffande straffskatt enligt skattestrafflagen. Eftersom meningen är att ställföreträdarens ersättningsansvar skall inträda endast som en följd av brottsligt förfarande från hans sida, bör detta ansvar enligt ämbetets mening också betraktas som en straffrättslig påföljd. Med en sådan ordning, anför ämbetet, skulle åklagaren ha att föra talan om utkrävande av betalningsansvar gentemot ställföreträdaren i det brottmål som avser ställföreträdarens straffansvar enligt 80 § 1 mom. andra stycket UF. Har straffet preskriberats, synes åklagaren kunna föra talan om ställföreträdarens betalningsskyldighet för den oredovisade skatten enligt 17 § första stycket rättegångsbalkens promulgationslag.

Riksåklagarämbetet anser att den föreslagna solidariska betalningsskyldigheten svårligen torde kunna inordnas i gällande påföljdssystem och framhåller, att man knappast kan godta en brottssanktion, som till sin konstruktion direkt är avhängig av om tredje man — i detta fall den juridiska personen — efter brottets fullbordan fullgjort en prestation och som tillika skulle vara så beskaffad, att den dömde efter utgivande av vad han blivit ålagd att betala ägde att med utmätningsmannens hjälp hos tredje man söka åter vad han erlagt. Under hänvisning till rättsfall, som redovisats i Nytt Juridiskt Arkiv 1957 s. 757, framhåller ämbetet, att oredovisade skattebelopp inte kan skadeståndsvis utkrävas av den som fällts till ansvar för försummelsen. Enligt ämbetets mening står knappast någon annan möjlighet till buds än att reglera solidarisk betalningsskyldighet för ställföreträdare i UF. Åklagare synes därvid enligt ämbetets uppfattning inte böra åläggas

att ta befattning med ansvarets utkrävande. Utöver det nu anförda åberopar ämbetet yttrande, avgivet av *överåklagaren i Stockholm*. Av detta yttrande framgår att överåklagaren ställer sig kritisk till förslaget ur såväl principiella som praktiska synpunkter. Överåklagaren ifrågasätter om inte spörsmålet med hänsyn till lagstiftningsfrågans räckvidd borde tas upp till övervägande i ett större sammanhang. Vidare framhålls bl. a. att betalningsskyldigheten inte är någon påföljd enligt brottsbalkens terminologi och knappast heller sådan särskild rättsverkan som nämns i 1 kap. 8 § brottsbalken. Överåklagaren anser betalningsskyldigheten utgöra ett helt nytt rättsinstitut.

Vad angår de föreslagna preskriptionsbestämmelserna anser överåklagaren, att preskriptionstiden såvitt rör ställföreträdarens solidariska betalningsskyldighet kommer att bli tio år, inte fem år som utredningen förutsatt. De preskriptionstider som stadgas i 71 § UF torde nämligen inte utan vidare kunna anses tillämpliga på ansvarighet enligt förslaget till 80 § UF, utan för att så skall bli fallet bör enligt överåklagarens mening en särskild preskriptionsbestämmelse införas. Även för det fall att betalningsskyldigheten bedöms som ett från särskild rättsverkan fristående nytt rättsinstitut anser överåklagaren behov föreligga av särskilda regler i nu berörda behörighets- och preskriptionsfrågor. Utredningens förslag att åklagare i princip skall föra talan om ådömande av betalningsskyldighet lämnas utan erinran av överåklagaren, under förutsättning att betalningsskyldigheten är konstruerad som en straffrättslig reaktion och att talan förs i samband med att åtal väcks. Däremot avstyrker överåklagaren att sådan talan förs av åklagare utan samband med åtals väckande.

SACO framför liknande synpunkter som riksåklagarämbetet. Organisationen anser det tveksamt, om tillräckliga skäl kan förebringas för att införa en ny straffrättslig reaktionsform av den föreslagna karaktären. Förslaget att åklagaren skall föra talan även i den för tvistemål stadgade ordningen avstyrks med motivering att ett sådant förfarande torde ligga helt utanför åklagarens huvuduppgift att bekämpa brottsverksamhet.

Svea hovrätt åberopar utredningens uttalande, att ställföreträdarens betalningsskyldighet inte utgör skadestånd till följd av brott och anser det mot denna bakgrund främmande att införa bestämmelserna härom som ett tredje stycke under 80 § 1 mom. UF, som behandlar arbetsgivares straffansvar. I stället bör dessa bestämmelser infogas som ett andra stycke till 77 §, som behandlar uttagande av skattebeloppet hos arbetsgivaren själv. Genom tillägg i sistnämnda stycke att »beloppet må uttas i ovan angiven ordning» klargörs enligt hovrätten att beloppet såsom beträffande arbetsgivare kan uttas även genom införsel. Bestämmelsen om ställföreträdarens regressmöjlighet gentemot arbetsgivare föreslår hovrätten infogad i 77 § andra stycket som en sista punkt.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har inte något i princip att erinra

mot utredningens förevarande förslag och anser det vara av betydligt större värde för det allmänna att ansvarigheten för ej innehållna skatteavdrag kan göras gällande som en påföljd enligt UF än som vanligt skadestånd. Länsstyrelsen anser dock att sådant ansvar bör begränsas till de mera grava fallen och att ställföreträdarens solidariska ansvarighet för ifrågavarande skattebelopp sålunda bör göras gällande endast i fall av uppsåt. Länsstyrelsen anser att talan om utkrävande av betalningsansvaret hos ställföreträdaren bör föras av åklagare i första instans oberoende av om brottet preskriberats eller ej.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län ansluter sig likaledes till förslaget. Länsstyrelsen understryker emellertid domstolarnas, åklagarnas och polismyndigheternas arbetsbörda och ifrågasätter, om man inte av praktiska skäl bör gå ett steg längre och föreskriva att ställföreträdaren regelmässigt har att solidariskt med den juridiska personen svara för innehållna skattebelopp. En sådan regel, anför länsstyrelsen, innebär att vid bristande redovisning krav kan riktas direkt mot ställföreträdaren. Denne skulle dock, om han anser sig ha förfarit endast oaktsamt, ha möjlighet att bringa saken under domstols prövning.

TCO menar att skäl talar för att göra ställföreträdare solidariskt ansvarig med bolaget för innehållen, ej redovisad skatt. Organisationen anser att begreppet ställföreträdare måste klarläggas och med hänsyn till att fall kan tänkas förekomma, där ställföreträdaren med avseende på den uraktlåtna skatteredovisningen handlar på order av arbetsgivaren, uttalas tveksamhet till en bestämmelse om solidariskt ansvar vid uppsåtlig uraktlåtenhet. Däremot bör en verkställande direktör, som tillika har aktier av stor betydelse, kunna åläggas solidariskt betalningsansvar vid uppsåtlig underlåtenhet. Organisationen kan inte acceptera att solidariskt ansvar vid grov oaktsamhet införs, vilket enligt organisationens mening skulle leda till besvärliga gränsdragningar mellan oaktsamhet och grov oaktsamhet.

Näringslivets skattedelegation anser att behovet av den av utredningen föreslagna ansvarigheten för arbetsgivares ställföreträdare måste anses vara mycket ringa. Som skäl för denna uppfattning framhålls dels att en ställföreträdare som överträder bestämmelserna i aktiebolagslagen eller i bolagsordningen enligt denna lag kan åläggas betala oredovisad skatt som skadestånd till staten, dels att staten kan utta skattebeloppet av arbetsgivaren i flertalet av de fall, då skadeståndsansvar anses böra utkrävas. Vidare framhåller delegationen, att genom kronans förmånsrätt enligt 17 kap. 12 § andra stycket handelsbalken skulle den ansvarighet för ställföreträdaren som föreslagits kunna minska möjligheterna till utdelning åt dennes andra borgenärer, varjämte ställföreträdaren genom användande av sin regressrätt synes kunna återopa kronans förmånsrätt och få en fördel framför andra bolagets borgenärer. Med hänsyn till det anförda avstyrker föreningen förslaget. *Sveriges hantverks- och industriorganisation* anser det inte lämp-

ligt att vid sidan av aktiebolagslagens och brottsbalkens regler tillskapa särskilda bestämmelser i UF och ifrågasätter om man uppnår avsedd verkan genom en sådan åtgärd.

Räntefrågor

Utredningen

I det särskilda avsnittet om räntefrågor i betänkandet (s. 191—209) behandlas gällande rätt och utredningens förslag beträffande de olika räntefrågor som uppkommer på uppbördsområdet. Det må här erinras om att skattskyldig enligt 69 § 1 mom. UF erhåller ränta på det belopp varmed inbetald preliminär skatt överstiger den slutliga skatten. Röntan utgår med 5 % på den del av det överskjutande beloppet, som överstiger 1 000 kr., avrundat till närmast lägre hundratal kronor. Ränta av nu ifrågavarande slag — s. k. ö-skatteränta — får inte överstiga 100 000 kr. för en och samma skattskyldig.

Om å andra sidan den slutliga skatten överstiger den gottskrivna preliminära skatten med minst en femtedel av den slutliga skatten eller med minst 10 000 kr. har den skattskyldige enligt 27 § 3 mom. UF att erlægga ränta med 9 % — för en beräknad tid av ett år — på den del av det överskjutande beloppet, som överstiger 1 000 kr. Det belopp på vilket ränta beräknas skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Denna ränta benämns vanligen kvarskatteränta.

Vid beräkningen av kvarskatteränta görs i vissa avseenden skillnad mellan A-skatt och B-skatt. Skattskyldig med A-skatt måste för att undgå kvarskatteränta inbetala preliminär skatt senast den 30 april efter inkomståret till så stort belopp som fordras enligt den i 27 § 3 mom. UF angivna femtedels- och 10 000-kronorsregeln. I fråga om skattskyldig med B-skatt är det för beräkningen av kvarskatteränta utan betydelse om den preliminära skatten erlagts eller inte. Debiterad B-skatt gottskrivs nämligen den skattskyldige vid ränteberäkningen även om den inte är betald.

Vid taxeringsändringar sker omräkning av tidigare påförd ränta endast i fall ändringen medför att kvarstående skatt enligt tidigare debitering nedsätts. Den påförda kvarskatteröntan justeras då nedåt. Rättelse av fel vid avräkningen mellan preliminär skatt och slutlig skatt medför däremot alltid ny beräkning av kvarskatte- och ö-skatteröntorna.

En annan ränteform i UF är s. k. restitutionsränta som utgör 5 % årsränta och utgår på belopp som restitueras när slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt påförts obehörigen eller med för högt belopp, när överskjutande preliminär skatt tillgodoräknats med för lågt belopp eller när den skattskyldige på annat sätt vunnit nedsättning i eller befrielse från slut-

lig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigats återbekomma ytterligare överskjutande skatt. Restitutionsränta på preliminärt erlagd skatt beräknas från utgången av uppbördsåret om skatten vederbörligen erlagts under uppbördsåret, dvs. tiden räknas från den 1 mars under taxeringsåret. Om den preliminära skatten ej erlagts under vederbörligt uppbördsår beräknas räntan f. n. från den 1 september taxeringsåret eller den 1 mars året efter taxeringsåret, beroende på när skatten erlagts. Ränta utgår tills skatten återbetalts.

UF innehåller en bestämmelse om ytterligare ett slags ränta, nämligen stadgandet i 75 § femte stycket enligt vilket arbetsgivare vid återbetalning av skatt, som han erlagt för arbetstagare, äger uppbära ränta efter 5 % för år.

De nya bestämmelser om ränteberäkning enligt UF som utredningen föreslår innebär i stort sett följande.

Vid omdebitering på grund av nedsättning i taxering beräknas ö-skatteränta och kvars-katteränta som om ändringen kunnat beaktas vid debiteringen av slutlig skatt. Restitutionsränta på preliminärt erlagd skatt, som f. n. beräknas från två olika tidpunkter, beroende på när skatten erlagts, skall beräknas fr. o. m. den 1 januari året efter taxeringsåret och utgå även på den ö-skatteränta, som eventuellt uppkommer vid debiteringen. På annan än preliminärt inbetald skatt skall restitutionsräntan beräknas fr. o. m. den 1 därpå följande juli, om skatten erlagts under förra hälften av ett kalenderår, och fr. o. m. den 1 följande januari månad om skatten erlagts under senare hälften av kalenderåret.

Vid rättelse av felaktighet i debitering eller avräkning av skatt skall vidtas den justering av räntorna som betingas av rättelsen.

Kvars-katteränta eller ö-skatteränta, som skattskyldig blir skyldig att erlägga eller återbetala på grund av rättelse av debitering eller avräkning, skall uttas som tillkommande skatt. Detsamma skall gälla i fråga om ö-skatteränta och restitutionsränta, som tillgodoräknats vid omdebitering på grund av prövningsnämnds eller kammarrättens beslut, men som helt eller delvis bortfaller till följd av skattedomstols utslag. Skyldigheten att återbetala ränta skall även gälla arbetsgivare som förklaras ansvarig för arbetstagens skatt och därför har att återbetala tidigare restituerat skattebelopp.

Motsvarande bestämmelser föreslås i förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst och förordningen om begränsning av skatt i vissa fall, den s. k. 80-procentregeln. Ö-skatteränta skall sålunda beräknas i vanlig ordning, när skatten nedsätts vid tillämpning av dessa förordningar. Hittills har skattskyldig inte fått tillgodoräkna sig ränta i sådana fall.

Remissyttrandena

Utredningens förslag beträffande räntefrågor har i princip tillstyrkts eller lämnats utan erinran av de remissinstanser, som uttalat sig över förslaget. Det tillstyrks i oförändrat skick av bl. a. *CFU, direktionen för Stockholms stads uppborrdsväsen, länsstyrelserna i Uppsala och Västerbottens län, Sveriges advokatsamfund, Sveriges köpmannaförbund, näringslivets skattedelegation, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges stadsfogdar* och *Sveriges häradsskrivarförening*. Det framhålls, att förslaget innebär ett klarare och enklare system samt medför större rättvisa än de gällande reglerna för ränteberäkning.

Några remissinstanser framför anmärkningar mot vissa detaljer i förslaget. Sålunda erinrar *kammarrätten* om att kvarskatteränta infördes som ett tvångsmedel mot skattskyldiga vilka själva hade möjlighet att reglera storleken av den preliminära skatten. Sådan ränta påförs även skattskyldiga som får sin taxering höjd genom beslut av prövningsnämnden inom sådan tid, att beslutet kan beaktas vid debiteringen av slutlig skatt. Kvarskatteränta påförs däremot inte om beslutet fattas av prövningsnämnden vid senare tidpunkt. Som skäl för sitt beslut att inte föreslå ändring i detta hänseende har uppborrdsutredningen anfört administrativa besvärligheter och farhågor för att antalet ärenden om räntebefrielse skulle öka. Kammarrätten påpekar att vid detta övervägande synes endast ha beaktats en alternativ lösning, nämligen att samtliga prövningsnämndens beslut skulle medföra uträkning och debitering av den kvarskatteränta som skulle utgått, om beslutet beaktats vid debitering av slutlig skatt. En annan och närmare till hands liggande lösning anser kammarrätten emellertid vara, att inte några prövningsnämndens beslut om höjning av taxering beaktas vid debitering av kvarskatteränta, vilket naturligtvis även det skulle medföra administrativa problem. Kammarrätten anser dock att en sådan lösning från många synpunkter vore att föredra, bl. a. med hänsyn till att den aktuella kritiska tidpunkten är belägen så tidigt under prövningsnämndsåret att endast ett mindre antal taxeringsmål då hunnit avgöras. Även *häradsskrivaren i Kalix fögderi* berör denna fråga. Han anser det otillfredsställande att påförandet av kvarskatteränta skall påverkas av prövningsnämndens beslut, när länsstyrelsernas varierande arbetskapacitet inte borde få återverka på den skattskyldiges rättsläge.

Enligt *CFU* bör ö-skatteränta utgå även vid restitution enligt reglerna i förordningen den 21 maj 1965 (nr 153) om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar.

Sveriges advokatsamfund erinrar om att samtaxerad make, som påförts kvarskatteränta, har möjlighet att efter ansökan hos länsstyrelsen få räntan nedsatt om räntan blivit lägre därest ränteberäkningen gjorts för makarna gemensamt. Samfundet anser att det bör åläggas lokal skattemyndighet att

ex officio ta hänsyn till sådan gemensam räntebereäkning i samband med debiteringen av makarnas slutliga skatt.

Tillkommande skatt

Utredningen

På s. 210—219 i betänkandet behandlar utredningen frågan om ny utformning av begreppet tillkommande skatt. Utredningens överväganden innehåller i huvudsak följande.

Enligt 22 § UF skall lokal skattemyndighet debitera slutlig, kvarstående och tillkommande skatt. Slutlig skatt är enligt 2 § förordningen sådan skatt, som debiteras på grund av taxeringsbeslut eller för debitering överlämnad handling, som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda senast den 20 november under taxeringsåret. Som tillkommande skatt betecknas dels skatt som debiteras på grund av sådant taxeringsbeslut, som kommit den lokala skattemyndigheten till handa efter den 20 november under taxeringsåret, dels skatt som påförs på grund av eftertaxering, dels ock skatt som utöver tidigare påförd skatt skall erläggas på grund av beslut rörande ändrad debitering. Skillnaden mellan slutlig skatt och tillkommande skatt är således huvudsakligen av teknisk art. Om på grund av beslut om ändrad debitering eller taxering skatt skall erläggas utöver den som upptagits på debetsedel å slutlig skatt, har det ansetts lämpligt att uppbära denna tilläggs-skatt i särskild ordning och ge den särskild benämning.

Bestämmelsen i 2 § UF om vad som skall förstås med tillkommande skatt har vållat tvekan och föranlett oenhetlig rättstillämpning. F. n. används sålunda två olika system, nämligen dels ett enligt vilket varje debitering av en skatt (statlig eller kommunal inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt etc.) efter tiden för debitering av slutlig skatt föranleder påföring av tillkommande skatt (»bruttometoden») och dels ett enligt vilket tillkommande skatt påförs endast om ändringen av debiteringen medför en reell skatteökning för den skattskyldige (»nettometoden»). Vid samtidig höjning och sänkning av olika skatter eller avgifter påförs alltså i sistnämnda fall tillkommande skatt endast till den del höjningen överstiger sänkningen.

Den väsentliga skillnaden mellan de två här redovisade metoderna är alltså den att man enligt »nettometoden» påför tillkommande skatt enbart för det fall att det vid debiteringen visar sig att höjningen av ett eller flera skatteslag överstiger ev. minskningar av andra skatteslag, medan man enligt »bruttometoden» låter varje höjning av ett skatteslag resultera i påföring av tillkommande skatt. Denna skillnad torde i praktiken inte medföra större olägenheter vare sig för de skattskyldiga eller det allmänna. Skiljaktigheter uppkommer dock i fråga om preskription där de två metoderna medför olika utgångspunkter för beräkning av preskriptionstiden.

I valet mellan bruttometoden och nettometoden vid omdebitering av skatt

på grund av taxeringsändring förordar utredningen nettometoden. Begreppet tillkommande skatt får härigenom en något ändrad innebörd. Förslaget i denna del har föranlett utredningen att också föreslå en justering i 40 § förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. rörande den tid inom vilken tilläggsavgift skall erläggas.

Remissyttrandena

Utredningens förslag rörande debitering av tillkommande skatt m. m. tillstyrks i princip av de remissinstanser som yttrat sig i frågan. Förslagets genomförande i oförändrat skick förordas av bl. a. *riksförsäkringsverket*, *CFU*, *länsstyrelserna i Uppsala, Västernorrlands och Västerbottens län, näringslivets skattedelegation*, *Föreningen Sveriges kronokamrerare*, *Föreningen Sveriges stadsfogdar* och *Sveriges häradsskrivarförening*.

Direktionen för Stockholms stads uppbördsväsen framför vissa erinringar mot den föreslagna definitionen av tillkommande skatt. Direktionen pekar på föreskriften i 31 § UF att debitering av tillkommande skatt skall ske efter samma grunder, som gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt. Det är härvid tillkommande skatt i betydelsen »bruttotillkommande» skatt som åsyftas. Om den av uppbördsutredningen föreslagna ändringen av definitionen på tillkommande skatt genomförs kommer man därför att ha två begrepp tillkommande skatt i UF.

Beloppsgräns i vissa fall

Utredningen

I ett särskilt avsnitt i betänkandet (s. 223—228) behandlas frågan om beloppsgräns för återbetalning av överskjutande preliminär skatt och skyldighet att erlägga kvarstående skatt. Härav må återges följande.

Enligt 28 § första stycket UF skall kvarstående skatt som uppgår till lägre belopp än 5 kr. inte erläggas. På motsvarande sätt gäller enligt 68 § 1 mom. första stycket, att återbetalning inte skall ske av överskjutande preliminär skatt, som gottskrivits vid debitering av slutlig skatt, om beloppet understiger 5 kr. Denna gräns vid återbetalning gäller även i fall, då arbetsgivare enligt 40 § tredje stycket UF verkställt avdrag för kvarstående skatt med 25 % av utgående lön och därigenom kommit att innehålla mer än som svarar mot den kvarstående skatt som påförts.

Riksdagsrevisorerna framhöll i sin till 1964 års riksdag avgivna berättelse (§ 21 s. 198—199), att bestämmelser om beloppsgräns, motsvarande dem som gäller i fråga om kvarstående skatt och överskjutande preliminär skatt, inte finns när skattskyldig på grund av taxeringsändring erhåller till-

kommande skatt eller blir berättigad återfå inbetald skatt. Det förekommer därför, påpekar revisorerna, att belopp om exempelvis en krona återbetalas till resp. avkrävs skattskyldig. Revisorerna fann det med tanke på kostnaderna för del administrativa bestyr som följer härmed olämpligt att upp-
börds- och indrivningsorganisationen belastas med dylika bagatellärenden. Enligt revisorerna borde därför bestämmelser av liknande innebörd, som gäller i fråga om kvarstående och överskjutande preliminär skatt, utfärdas i dessa fall. Med hänsyn bl. a. till penningvärdeförändringen ifrågasatte revisorerna vidare om inte beloppsgränsen borde höjas från 5 till förslagsvis 10 kr.

Över revisorernas förslag avgavs yttrande av ett antal myndigheter (riksdagens revisorers berättelse över den år 1963 verkställda granskningen, Del II s. 183 ff.).

Utredningen framhåller, att den beloppsgräns, som gäller i fråga om krav på kvarstående skatt och återbetalning av överskjutande preliminär skatt, närmast kan ses som en teknisk anordning inom upp-
bördssystemet. Enligt utredningens mening torde dock beloppsgränsen inte medföra några större fördelar för de lokala skattemyndigheternas del. Av förarbetena till 1953 års UF framgår att ett slopande av beloppsgränsen t. o. m. skulle förenkla debiteringsarbetet. Efter en övergång till ADB vid debetsedlarnas framställande bör emellertid, uttalar utredningen, en beloppsgräns inte komma att medföra några svårigheter.

Enligt utredningen är en beloppsgräns önskvärd av bl. a. det skälet, att skattskyldiga inte bör besvärmas med att betala rent bagatellartade belopp. Utredningen anser det inte heller rimligt att postverket, banker och utmätningmän engageras med upp-
börd och indrivning av vilka småbelopp som helst. Från dessa synpunkter anser utredningen det inte tillfredsställande med nuvarande regel som innebär en begränsning endast när fråga är om kvarstående skatt. Beloppsgränsen bör i stället vara generell och gälla oberoende av om vad som påförts i ytterligare skatt har framkommit som kvarstående skatt eller som tillkommande skatt på grund av taxeringsändring eller rättelse av ett debiterings- eller avräkningsfel. Utredningen föreslår därför att en och samma beloppsgräns skall gälla för kvarstående och tillkommande skatt.

På grundval av slutlig och preliminär skatt för inkomståret 1961 har beräknats hur kvarstående och överskjutande preliminär skatt för detta år fördelar sig. Antalet fall där den kvarstående eller överskjutande skatten inte överstiger 4 kr. utgjorde ca 44 000. Fördelningen av kvarstående skatt, som uppgick till minst 5 kr., framgår av följande uppställning.

Kvarstående skatt	Antal skattskyldiga
5— 9 kr.	44 000
10—19 »	58 000
20—24 »	22 000
25—29 »	22 000
30—49 »	124 000
50—99 »	225 000
≥ 100 »	1 171 000

Utredningen påpekar att om man begränsar höjningen till 10 kr. skulle enligt tabellen ca 44 000 poster avseende kvarstående skatt bortfalla, vilket antal i och för sig kan synas betydande, men ställt i relation till det totala antalet kvarskatteposter dock blir relativt obetydligt. Från upp-bördssynpunkt bör dessa poster även absolut sett bedömas som få, när de fördelar sig på ett mycket stort antal myndigheter och penninginrättningar. Man kan därför enligt utredningens mening ställa sig tveksam inför tanken på att ändra hittillsvarande ordning för att åstadkomma en höjning till 10 kr. Om man inte är beredd att gå ytterligare något steg uppåt synes övervägande skäl tala för att nuvarande beloppsgräns bibehålls.

Med hänsyn till riksdagsrevisorernas uttalanden anser sig utredningen böra förordna en beloppsgräns på 25 kr. Enligt tabellen ovan skulle därmed ca 124 000 kvarskatteposter bortfalla. Härtill kommer även ett bortfall av ett mindre antal skattebelopp, som annars skulle ha uttagits såsom tillkommande skatt.

Vad angår beloppsgränsen vid återbetalning av överskjutande preliminär skatt, som redovisas i samband med utsändandet av debetsedlarna på slutlig skatt, så kan det enligt utredningen te sig önskvärt och riktigt att ha samma gräns när det föreligger en brist (kvarstående skatt) som när det rör sig om ett överskott (överskjutande preliminär skatt). En sådan ordning anser utredningen i varje fall naturlig om beloppsgränsen för kvarstående skatt stannar vid 10 kr. men uttalar tveksamhet huruvida en sådan linje kan följas, om beloppsgränsen för kvarstående (och tillkommande) skatt anges till 25 kr. Utredningen anser att man skäligen inte kan förvägra de skattskyldiga återbetalning av så pass stora belopp, utan föreslår att gränsen dras vid 10 kr. Därmed skulle enligt en undersökning ca 11 000 skatteposter bortfalla. Denna beloppsgräns bör även kunna gälla, när återbetalning skall ske i annat sammanhang på grund av ändring i taxering. Ett visst antal poster kommer därmed ytterligare att uteslutas från återbetalning. När en felaktighet i debitering eller avräkning rättas till den skattskyldiges fördel bör dock enligt utredningen liksom hittills inte finnas någon beloppsspärr för återbetalning.

Nuvarande beloppsgräns enligt 68 § 1 mom. första stycket UF avser ock-

så sådana fall, då arbetsgivare gjort för stort avdrag för kvarstående skatt på grund av att skatteavdrag skett efter den s. k. 25-procentregeln. Det har i praktiken visat sig vara enklast att inte följa denna bestämmelse utan att i stället alltid återbetala även belopp under 5 kr. En tillämpning av bestämmelsen förutsätter nämligen att man undersöker om det för mycket betalade beloppet uppkommit vid avdrag enligt nämnda regel eller på annat sätt. En sådan undersökning torde i allmänhet medföra större besvär än som följer med att direkt utbetala beloppet. För att vinna rättelse i detta förhållande kan man enligt utredningen tänka sig att antingen föreskriva att belopp under 10 kr. inte skall återbetalas eller undanta förevarande fall från beloppsgränsen. Från praktisk synpunkt torde det vara tämligen likgiltigt vilken lösning man väljer, uttalar utredningen, som emellertid förordar att man här förfar på samma sätt, som när fråga är om återbetalning i samband med rättelse av debiterings- eller avräkningsfel, och alltså i förekommande fall utbetalar även mindre belopp än 10 kr.

Utredningen uppger att de ekonomiska verkningarna av den föreslagna höjningen av beloppsgränsen på grundval av de förut nämnda uppgifterna rörande preliminär skatt för inkomståret 1961 kan beräknas bli förhållandevis obetydliga. Höjningen av gränsbeloppet beträffande överskjutande preliminär skatt skulle vid 1962 års taxering ha gällt skattebelopp om ungefär 80 000 kr. En höjning av gränsbeloppet för kvarstående skatt vid samma taxering till 25 kr. skulle ha lett till ett skattebortfall av omkring 1,6 milj. kr.

Sammanfattningsvis innebär utredningens förslag, att kvarstående och tillkommande skatt som understiger 25 kr. inte behöver erläggas. Restitution skall inte ske av överskjutande preliminär skatt i samband med utsändande av debetsedlarna, om beloppet understiger 10 kr. Samma gräns tillämpas när skattskyldigs taxering nedsätts efter besvär. Beloppsgräns skall däremot inte gälla för restitution när skatten nedsätts genom rättelse av fel i debitering eller avräkning av skatt.

Remissyttrandena

Allmänt anser remissinstanserna att den beloppsgräns som f. n. gäller beträffande återbetalning av överskjutande preliminär skatt resp. uttagande av kvarstående skatt är för låg. Utredningens förslag i denna fråga förordas av några remissinstanser, bl. a. *exekutionsväsendets organisationsnämnd, direktionen för Stockholms stads uppördsväsen, länsstyrelsen i Västerbottens län, näringslivets skattedelegation* och *Svenska byggnadsentreprenörföreningen*. Sistnämnda instans ifrågasätter en gräns för kvarstående skatt om 50 kr. med hänsyn till de höga administrationskostnader som redovisningen av smärre skattebelopp åsamkar staten och företagen.

Sveriges häradskrivarförening uttalar allmänt, att höjda beloppsgränser i fråga om krav på kvarstående och tillkommande skatt utan tvivel

medför en minskning i indrivningsarbetet. I fråga om tillkommande skatt medför en höjning av beloppsgränsen dessutom betydande förenklingar i debiterings- och uppbördsarbetet. Statsverkets kostnader för debitering och uppbörd m. m. överstiger i dessa fall enligt föreningens mening helt säkert de influtna beloppen. Föreningen tillstyrker den föreslagna gränsen om 25 kr. för krav på betalning av tillkommande skatt. Däremot anser föreningen det inte lämpligt med motsvarande höjning av gränsen för kvarstående skatt. Föreningen håller för troligt att åtskilliga skattskyldiga, som har möjlighet att själva reglera skatteinbetalningen, kommer att eftersträva en kvarstående skatt som något understiger 25 kr. Föreningen föreslår en beloppsgräns på 10 kr. för kvarstående skatt. Flera andra remissinstanser, bl. a. *CFU och länsstyrelsen i Uppsala län* anser den föreslagna 25-kronorsgränsen för hög. Länsstyrelsen framhåller bl. a. att en höjning av beloppsgränsen ej medför någon arbetsbesparing hos de lokala skattemyndigheterna och att en stor del av debetsedlarna på slutlig skatt för enbart kommunaltaxerade sommarstugor torde lyda på belopp under 25 kr. Av liknande skäl och i några fall med framhållande av att olika beloppsgränser för berörda skatteslag skulle innebära merarbete och bli en orsak till felaktigheter förordas en enhetlig beloppsgräns om 10 kr. av bl. a. *riksrevisionsverket, länsstyrelserna i Kalmar, Göteborgs och Bohus, Värmlands samt Västmanlands län. Föreningen Sveriges kronokamrerare* uttalar att införandet av två olika beloppsgränser kommer att medföra visst merarbete och öka risken för felaktigheter vid lokal skattemyndighets arbete och föreslår en gemensam beloppsgräns om 25 kr. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* förordar en enhetlig beloppsgräns om 15 kr.

Häradsskrivaren i Härnösands fogderi föreslår höjning av beloppsgränserna i 26 § UF så att B-skatt som inte uppgår till 300 kr. i hemortskommunen eller till 600 kr. i annan kommun inte skall påföras, varvid den nuvarande möjligheten för skattskyldig att begära påföring av B-skatt under stadgad beloppsgräns bör utgå. *Föreningen Sveriges stadsfogdar* anser att en ej oväsentlig arbetsbesparing skulle åstadkommas om uppdelning på terminer ej behövde göras vid erläggande av kvarstående och tillkommande skatt förrän den uppgick till minst 100 kr. Samma förslag framför *uppbördsverket i Uppsala*, som framhåller att kostnaden för mottagande, bokföring och redovisning av småbelopp under 50 kr. kan antas vara proportionsvis hög och förmodligen högre än själva skatten om restföring och indrivning tillkommer. Uppbördsverket föreslår också sådan ändring av bestämmelsen i 28 § UF att högre kvarstående skatt än 50 kr., som uppgår till udda krontal, skall fördelas så att det belopp som förfaller under den första uppbördsterminen blir en krona lägre än det under andra terminen förfallande beloppet. Felaktiga inbetalningar av skatt som uppdelats enligt denna bestämmelse förekommer ofta och förorsakar extra arbete. Uppbördsverket föreslår därför en bestämmelse att kvarstående skatt på udda krontal skall avrundas nedåt med en krona.

*Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst***Utredningen**

Frågan om skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst behandlas som nämnts inledningsvis i ett särskilt betänkande av uppbörsutredningen.

Enligt 27 § konkurslagen (KKL) räknas till konkursbo all egendom som tillhörde gäldenären då beslutet om egendomsavträde meddelades eller tillfaller honom under konkursen och som är av beskaffenhet att kunna tas i mät för gäld samt den egendom som kan återvinnas till konkursboet. Vidare föreskriver paragrafen att av gäldenärens lön eller av vad gäldenären eljest kan förvärva genom eget arbete under konkursen ej mera må tillkomma boet än som återstår sedan avdrag skett för gäldenärens, hans makes och oförsörjda barns eller adoptivbarns skäliga underhåll. Från arbetsförtjänst skall också dras av all kostnad till förlag — sannolikt avses härmed omkostnader.

Enligt 10 § UF skall preliminär A-skatt inte beräknas på ersättning som utbetalas till person vilken är i konkurstillstånd. Kvarstående skatt dras av från lön endast om arbetstagaren har att erlægga preliminär A-skatt (40 § UF). Detta innebär att inte heller kvarstående skatt tas ut från konkursgäldenärs lön.

Berörda bestämmelse i 10 § UF fanns med redan i 1945 års UF. 1944 års uppbörsutredning anförde som skäl för sitt förslag i denna del, att det allmänna inte borde ta ut skatt innan det prövats om det finns borgenärer som har bättre rätt för sina fordringar än det allmänna för skatten (SOU 1945: 27 s. 237). I 1945 års proposition med förslag till omläggning av uppbörsförfarandet framhöll departementschefen bl. a., att vid bestämmandet av gäldenären tillkommande belopp enligt 27 § KKL hänsyn inte torde tas till belopp som kunde erfordras för gäldande av skatter som förföll till betalning framdeles (prop. 1945: 370 s. 184). Även 1949 års uppbördssakkunniga förklarade att skatteavdrag liksom dittills inte borde göras under konkurs, en uppfattning som emellertid departementschefen inte sade sig helt kunna dela (prop. 1953: 100 s. 469). Han uttalade, att gällande beskattningsregler och rättspraxis torde innebära att en konkursgäldenär är skattskyldig för hela sin lön oavsett om han skall avstå viss del därav till konkursboet eller ej och att det därför syntes tveksamt om tillräckliga skäl förelåg för att underlåta skatteavdrag i dylikt fall.

Att skatteavdrag inte skall göras på konkursgäldenärs inkomst får också ses mot bakgrunden av att skattskyldigheten för inkomst under konkurs inte är reglerad i författning och att inte heller rättspraxis ger något entydigt svar på denna fråga. Utredningen redovisar i betänkandet en undersökning av rättsfall på ifrågavarande område som kan sammanfattas på följande sätt.

Det får enligt utredningen anses fastslaget att konkursbo inte skall be-

skattas för inkomster som uppkommer i samband med avvecklingen av konkursgäldenärens tillgångar (jfr RÅ 1955 ref. 21). Utredningen anser sig också kunna konstatera att konkursgäldenär är skattskyldig för arbetsinkomster — de må vara hänförliga till tjänst eller rörelse — som han själv förvärfvar under konkursen och detta oberoende av om en del av inkomsten tas i anspråk av konkursboet (se bl. a. RÅ 1936 not Fi 97). Det finns vidare skäl att anta att konkursgäldenären även skall beskattas för andra till tjänst hänförliga inkomster som han uppbär under konkursen, möjligen också för sådan vinst som uppkommer vid försäljning för konkursboets räkning (RÅ 1952 not Fi 1293). Däremot anser utredningen det mindre antagligt att konkursgäldenär skall beskattas för de inkomster som konkursboet erhåller av gäldenärens fasta egendom eller kapital eller genom att fortsätta gäldenärens rörelse.

Utredningen erinrar om att förbudet mot skatteavdrag från konkursgäldenärens inkomst uppmärksammats av riksdagens revisorer i deras berättelse till 1959 års riksdag (§ 23). Revisorerna uttalade bl. a. att förbudet i fråga kunde medföra olämpliga konsekvenser både för konkursgäldenären och statsverket. Konkurser drog ofta ut på tiden och eftersom de flesta konkursgäldenärer torde inneha avlönade anställningar kunde den resterande skatten vid konkursens avslutande vara avsevärd.

Utredningen redovisar i fortsättningen lagberedningens förslag i dess betänkande »Utsökningsrätt III» (SOU 1964: 57) i vad det har samband med förevarande spörsmål. Beredningen har utgått från att gäldenären redan f. n. i praktiken får behålla sin lön eller annan arbetsförtjänst ograverad under konkursen och anser att lagen i fortsättningen bör utgå från denna ordning som den normala. I enlighet härmed föreslår beredningen som huvudregel att gäldenären skall få behålla vad han genom eget arbete förvärfvar under konkursen eller tidigare intjänat och har inestående vid konkursens början. För att inestående medel skall tillfalla gäldenären krävs dock att de kan rubriceras som avlöning eller därmed vid utmätning jämställd arbetsinkomst. Inestående kundfordringar och liknande, som hänför sig till en av gäldenären driven rörelse, tillkommer däremot konkursboet. Gäldenären får enligt beredningens förslag också behålla vissa andra inkomster, och detta oberoende av om de belöper på tid före eller under konkursen. De inkomster som här åsyftas är vederlag för utnyttjande av rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller liknande samt pension och livränta. Om rättigheten till pensionen eller livräntan kan tas i mät får dock konkursboet enligt förslaget förfoga över den.

Beredningens förslag att gäldenären skall få behålla vissa inkomster är utformat som en huvudregel. Om inkomsterna är så stora att de uppgår till mer än vad gäldenären behöver kan konkursboet ta överskottet i anspråk. För att ett överskott skall kunna anses föreligga krävs bl. a. att gäldenärens inkomster måste anses uppenbart överstiga vad han behöver för sin

försörjning och för att fullgöra honom åvilande underhållsskyldighet. Vid beräkningen skall också hänsyn tas till de skatteavdrag, som skall göras enligt vad därom är stadgat. Beredningen har härvid förutsatt, att man i särskild ordning får överväga hur reglerna om skatteavdrag i samband med konkurs lämpligen bör utformas. Gälldenären skall enligt beredningens förslag vara skyldig att upplysa konkursförvaltaren om sina inkomstförhållanden. Om förvaltaren vill göra anspråk på gälldenärens inkomst, har han att underrätta arbetsgivaren eller annan som skall utge förmånen. Innan sådan underrättelse skett får förfallet belopp utbetalas till gälldenären. Uppstår tvist om hur mycket som tillkommer konkursboet skall frågan härom prövas av rätten på ansökan av förvaltaren, borgenär, gälldenär eller underhållsberättigad.

Utredningen, som påpekar att förbudet mot skatteavdrag under konkurs uppenbarligen har otillfredsställande verkningar, inte minst för konkursgälldenären, överväger i första hand möjligheterna att slopa det gällande förbudet mot skatteavdrag under konkurs med utgångspunkt från lagberedningens förslag till ändring av KKL, men redovisar också en undersökning i vad mån det kan vara möjligt att införa nya avdragsregler oberoende av en lagstiftning på grundval av beredningens förslag.

Utredningen anser att de inkomstslag som enligt lagberedningens förslag skall i första hand tillkomma konkursgälldenär omfattar det slags inkomster på vilka skatteavdrag för preliminär A-skatt skall göras enligt 3 § 2 mom. UF och uttalar att man med hänsyn härtill inte behöver befara att sådant avdrag kommer att göras på annan inkomst än den som avses i den föreslagna 27 § KKL om förbudet mot skatteavdrag i 10 § UF slopas.

Utredningen påpekar att det skattebelopp som arbetsgivare innehåller normalt avser skatten på lönebeloppet men att den skattskyldige har möjlighet att begära att skatteavdrag skall göras med förhöjt belopp (41 § 1 mom. UF) och vidare kan medverka till att skatteavdraget blir för högt genom att inte förete debetsedel på preliminär skatt (40 § UF). Om förbudet mot skatteavdrag på lön till konkursgälldenär slopas bör därför enligt utredningens mening föreskrivas, att lokal skattemyndighet på begäran av konkursbo får förordna om minskning av skatteavdrag på konkursgälldenärens lön. Sådant förordnande bör kunna ges, när det kan antas att skatteavdraget överstiger vad som erfordras för att erhålla överensstämmelse mellan preliminär och motsvarande slutlig skatt. Vidare föreslår utredningen att belopp, som avdragits från gälldenärens lön under konkursen innan ansökan om minskning av skatteavdrag gjorts, skall utbetalas till konkursboet genom länsstyrelsens försorg. Med hänsyn till reglerna om arbetsgivares ansvarighet för innehållen skatt anser utredningen att förordnandet inte bör innebära skyldighet för arbetsgivaren att utbetala innehållet belopp direkt till

konkursboet. Utbetalning bör ske genom länsstyrelsens försorg sedan arbetsgivaren redovisat beloppet. Lokal skattemyndighets beslut angående minskning av skatteavdrag bör kunna överklagas hos länsstyrelsen.

Enligt allmänna regler (86 § UF) skulle rätt till klagan över länsstyrelsens beslut i dessa ärenden inte föreligga. Utredningen anser att framför allt praktiska skäl talar för en sådan begränsning av besvärsrätten även i dessa fall och påpekar att det här är fråga om avdrag för preliminär skatt och att det ligger i sakens natur att avdragets storlek vid en evt. tvist bör bestämmas relativt snabbt. Risken för att ett jämningsbeslut skall få den följderna att för litet preliminär skatt dragits av anser utredningen inte vara särskilt stor. Detta motiverar enligt utredningen i vart fall inte, att man frångår den praktiska lösning som det innebär att göra länsstyrelsen till sista instans.

Vidare behandlar utredningen vilken ställning som i förevarande sammanhang skall tas till lokal skattemyndighets befogenhet enligt 3 § 2 mom. tredje stycket UF att förordna att preliminär A-skatt skall utgå med förhöjt belopp. Utredningen har i sina överväganden i denna fråga kommit till den uppfattningen, att denna befogenhet bör gälla även under konkurs. Endast därigenom skapar man förutsättning för att en konkursgäldenär med arbetsinkomst skall kunna få överensstämmelse mellan sin preliminära och slutliga skatt. Utredningen säger sig vara medveten om att det förhållandet, att den inte framlagt förslag om hur frågan om konkursgäldenärs och konkursbos skattskyldighet bör slutligen regleras kan inge tveksamhet mot att redan dessförinnan införa skyldighet för konkursgäldenär att vidkännas skatteavdrag. Den oklarhet i skattskyldighetsfrågan som föreligger anser utredningen emellertid mera sällan komma att beröra skatteavdragen. Ett slopande av förbudet mot skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst synes utredningen närmast innebära att man jämkar uppbördsreglerna till bättre överensstämmelse med vad som gäller i fråga om konkursgäldenärs skattskyldighet. Eftersom skatteavdrag i princip bara görs på tjänsteinkomst anser sig utredningen kunna utgå från att skatteavdrag inte kommer att beräknas i fråga om andra inkomster än sådana för vilka konkursgäldenär är skattskyldig. Om i något fall skatteavdrag ändå felaktigt skulle beräknas för inkomst för vilken gäldenären inte är skattskyldig, kan på det sätt som förut föreslagits länsstyrelsen utbetala till konkursboet vad som för mycket innehållits.

I frågan om det gällande förbudet mot skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst kan slopas oberoende av om lagberedningens förslag till ändring av 27 § KKL genomförs uttalas följande.

Utredningen finner det tveksamt om man — såsom skett — i den nuvarande utformningen av 27 § KKL har att se ett hinder mot att inom uppbördslagstiftningens ram föreskriva att avdrag på lön för preliminär skatt skall ske enligt vanliga regler även under konkurs. Denna fråga

anser utredningen vidare ha kommit i ett annat läge genom lagberedningens uttalande att det ur konkursrättslig synpunkt inte bör finnas något att invända mot att medge avdrag för preliminär skatt.

Utredningen har ansett sig kunna konstatera, att de inkomstslag, på vilka skatteavdrag för preliminär A-skatt skall verkställas enligt UF, inryms bland de inkomstslag, som anges i lagberedningens förslag till ändring av 27 § KKL. Om man slopar förbudet mot skatteavdrag för preliminär A-skatt utan att samtidigt ändra 27 § KKL, påpekar utredningen, synes man därför nå samma resultat i skatteavdragshänseende som med lagberedningens förslag. Man förhindrar även att konkursgäldenären under konkursen ådrar sig nya skatteskulder för inkomster som han åtnjutit under konkurstiden. Även vad utredningen i övrigt förordat om möjlighet att förordna om minskning av skatteavdrag och att utbetala tidigare innehållen skatt till konkursboet synes bli fullt tillämpligt.

Såvitt utredningen kunnat finna är det sålunda möjligt att upphäva stadgandet om förbud mot skatteavdrag för preliminär A-skatt på konkursgäldenärs inkomster oberoende av om lagberedningens förslag genomförs.

Utredningen påpekar att den utformning, som lagberedningen gett 27 § KKL gör det i och för sig möjligt att införa bestämmelser, som innebär att skatteavdrag även får verkställas för betalning av kvarstående skatt. På frågan i vilken utsträckning man verkligen bör medge avdrag för kvarstående skatt kan anläggas åtskilliga synpunkter bl. a. konkursrättsliga.

Enligt utredningens mening kan man inte gärna införa en sådan ordning, att avdrag för kvarstående skatt avseende beskattningsår, vilket gått till ända före konkursens början, ges företräde framför konkursboets anspråk på gäldenärens inkomster under konkursen. Fordran på sådan kvarstående skatt kan bevakas i konkursen och utgår under vissa förutsättningar med förmånsrätt enligt 17 kap. 12 § handelsbalken. Den kvarstående skatten kan vidare hänföra sig till inkomster, som uppburits under det beskattningsår, då konkursen började, och avse tid såväl före som efter konkursutbrottet. Att i dessa fall tänka sig en lösning t. ex. på det sättet, att man söker fördela skatten på de olika tidsperioderna före och efter konkursens början och medge avdrag för en del av skatten synes utredningen av praktiska skäl inte böra komma i fråga. Utredningen anser därför att man i här avsedda fall bör låta skatteavdraget för kvarstående skatt vika för konkursboets anspråk på konkursgäldenärens inkomster.

Principiellt sett, uttalar utredningen, bör det inte finnas någon erinran mot att avdrag för kvarstående skatt som avser beskattningsår efter konkursutbrottet får företräde framför konkursboets anspråk på gäldenärens lön. Utredningen har emellertid funnit att en differentiering av avdrag för kvarstående skatt till tid före eller efter konkursens början medför att förfarandet skulle mista den eftersträfvade enkelheten. Det kommer också

enligt utredningens mening att höra till undantagen att en gäldenär under konkursen ådrar sig kvarstående skatt som skall tas ut under konkurstillståndet, enär de flesta konkurser torde vara avslutade innan sådan skatt skall erläggas. Utredningen föreslår därför att konkursboets krav på gäldenärens lön får prioritet framför avdrag för kvarstående skatt även då skatten avser beskattningsår som helt faller inom konkursen. Utredningen hänvisar till att avdrag för kvarstående skatt bör ske i vanlig ordning om konkursboet inte gör anspråk på gäldenärens lön såsom lagberedningens förslag innebär. Det finns nämligen inte anledning, påpekar utredningen, att konkursgäldenär skall komma i annan ställning än andra skattskyldiga när detta inte är nödvändigt. En konkursförvaltare, som vill att konkursboets anspråk på lönen blir tillgodosett framför den kvarstående skatten, bör därför vända sig till den lokala skattemyndigheten. Denna myndighet får då fatta beslut om att visst belopp skall förbehållas gäldenären och att avdrag för kvarstående skatt får ske endast i den mån vad gäldenären får behålla för egen del överstiger detta belopp. Att märka är att det förbehållsbelopp, som gäldenären enligt 41 § 2 mom. UF kan erhålla för att minska avdrag för kvarstående skatt, kan bli lägre än den inkomst gäldenären blir förbehållen enligt den föreslagna 27 § KKL. Sedan konkursboet tagit sin del av gäldenärens lön kan det därför — i varje fall teoretiskt — finnas kvar visst utrymme för avdrag för kvarstående skatt.

Utredningen anser att vad den föreslagit om avdrag för kvarstående skatt kan träda i tillämpning även om de av lagberedningen föreslagna ändringarna i KKL inte skulle genomföras.

Utredningen erinrar om att förslaget till ändring av 27 § KKL tar hänsyn endast till skatt som erläggs genom skatteavdrag och att en konkursgäldenär, som inte har att vidkännas skatteavdrag, alltså inte kan påfordra att man vid beräkningen av det överskott, som kan tillkomma konkursboet, skall beakta preliminär B-skatt. En sådan gäldenär kan därför förefalla komma i ett oförmånligare läge än en gäldenär med inkomst av tjänst. Utredningen påpekar emellertid att konkursförvaltaren knappast har möjlighet att komma åt något av gäldenärens inkomst utan att gäldenären själv visar sig villig att periodvis inleverera en viss summa till konkursboet. Gäldenären har därför stora möjligheter att vid överenskommelsen med konkursförvaltaren förbehålla sig så mycket, att det även täcker hans preliminära skatt. Utredningen anser det därför inte vara påkallat att söka finna en särskild lösning för dessa fall.

I förevarande betänkande av uppbördsutredningen behandlas två frågor utöver de berörda, nämligen frågan om minskning av skatteavdrag vid utmätning samt en särskild fråga angående sjömansskatt. Utredningens överväganden härvidlag utmynnar i vissa förslag, som emellertid förutsätter att berörda förslag av lagberedningen genomförs. Detta har emellertid hittills

inte skett varför dessa delar av uppbördsutredningens förslag saknar aktualitet i detta sammanhang.

Utredningen förordar sammanfattningsvis ett upphävande av stadgandet i 10 § tredje stycket UF om att preliminär A-skatt inte skall utgå på ersättning, som utbetalas till konkursgäldenär. Därvid bör även föreskrivas, att lokal skattemyndighet på framställning av konkursbo äger förordna om minskning av skatteavdrag, när det kan antas att detta är större än som fordras för att erhålla överensstämmelse mellan preliminär och motsvarande slutlig skatt. Sådant förordnande bör också kunna innebära, att skattebelopp, som tidigare under konkursen innehållits, utbetalas till konkursboet genom länsstyrelsens försorg.

Vidare föreslår utredningen att i anvisningarna till 41 § UF intas föreskrift om att lokal skattemyndighet på ansökan av konkursbo skall kunna bestämma gäldenärens förbehållsbelopp vid kvarskatteavdrag med hänsyn till konkursboets anspråk på gäldenärens lön. Den lokala skattemyndighetens beslut bör inte få påverka skatteavdrag, som skolat verkställas innan ansökningen inkom till myndigheten. Ansökan om nedsättning av skatteavdrag för kvarstående skatt skall kunna göras även av gäldenären om konkursboet vill ta en del av lönen i anspråk. Över lokal skattemyndighets beslut bör besvär få anföras hos länsstyrelsen.

Den expert som biträtt utredningen har i särskilt yttrande anmält en mening i förevarande fråga som avviker från utredningens. Han påpekar bl. a. frågan att hur skattskyldighet för inkomst under konkurs skall gestaltas är ett beskattningsspörsmål. Det av utredningen föreslagna slopandet av förbudet mot skatteavdrag i konkurs kommer emellertid att medföra en förändring i konkursbos skattskyldighet genom att skattebördan för inkomsten helt eller delvis överflyttas på konkursboet i de fall där gäldenären enligt 27 § KKL har att avstå sin lön eller del därav till boet. Experten ifrågasätter om det med hänsyn till att den föreslagna ändringen får konsekvenser för konkursboet är lämpligt att framlägga ett förslag om slopande av förbudet mot källskatteavdrag i konkurs innan frågan om konkursboets skattskyldighet utretts. Vidare uttalas, att utredningens förslag i viss mån innefattar ett ställningstagande även till frågan om konkursbo bör göras till skattesubjekt, enär skattebördan för i vart fall hela konkursgäldenärens inkomst vid förslagets genomförande kommer att åvila konkursboet, alltså inte enbart den del av lönen som boet uppburit. Den föreslagna ändringen synes enligt expertens mening också binda avgörandet av frågan om beräkningsgrunden för en eventuell skatt på konkursbos inkomster. Förslaget innebär nämligen att även skatten för den del av lön som skall avstås till boet kommer att beräknas efter den skattesats som gäller för konkursgäldenären.

Experten anger som sin mening att den av utredningen föreslagna ändringen i UF rörande skatteavdrag i konkurs inte bör genomföras nu, eftersom konsekvenserna av ändringen skulle bli att det fortsatta utredningsarbetet i alltför hög grad bindes.

Remissyttrandena

I remissyttrandena vitsordas allmänt vad utredningen anfört beträffande de olägenheter, som visat sig sammanhänga med nuvarande förbud mot skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst. I de flesta yttranden föreslås också att behovet tillgodoses genom en ändring enligt utredningens förslag. Några remissinstanser, såsom *Föreningen auktoriserade revisorer, lantbrukets skattedelegation, Sveriges Köpmannaförbund* och *Sveriges advokatsamfund*, anser dock att man bör vänta med denna reform till dess frågan om fördelningen av skattskyldigheten mellan konkursbo och gäldenär definitivt lösts. I samma riktning uttalar sig också *länsstyrelsen i Malmöhus län*, som dock samtidigt förklarar att den inte har någon bestämd uppfattning huruvida reformen kan anses angelägen eller om den bör anstå. Övriga remissinstanser tillstyrker eller lämnar förslaget utan erinran, däribland *hovrätten för Västra Sverige, lagberedningen, kammarrätten, riksrevisionsverket, CFU, sjömansskattenämnden, exekutionsväsendets organisationsnämnd, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus, Södermanlands, Värmlands och Västerbottens län, TCO, LO, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges kronofogdar, Sveriges häradskrivarförning* och *Ackordscentralen i Stockholm*.

Som förut sagts vitsordas genomgående behovet av att nuvarande förbud mot skatteavdrag under konkurs slopas. Åtskilliga remissinstanser uttalar att reformen är så angelägen att den bör genomföras utan dröjsmål och framhåller, att de föreslagna ändringarna synes kunna genomföras utan avvaktan på att spörsmålet om skattskyldighet för konkursbo och gäldenär slutgiltigt löses. *Lagberedningen* finner att det givetvis möter vissa svårigheter att reglera frågan om skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst utan att samtidigt ingå på spörsmålet om konkursbos skattskyldighet och vad därmed sammanhänger. Beredningen har dock inget att erinra mot förslaget, som går i den riktning beredningen anser ändamålsenlig och rimlig. De betänkligheter, som anförts av utredningens expert finner beredningen inte ha sådan praktisk betydelse att de bör hindra att förslaget genomförs som en partiell reform.

Även andra remissinstanser, som tillstyrkt förslaget, har övervägt lämpligheten att slopa förbudet mot skatteavdrag innan frågan om skattskyldigheten lösts. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* framhåller sålunda att stadgandena om källskatteavdrag bör korrespondera med reglerna om

skattskyldighet för inkomst i samband med konkurs och därav betingad slutlig skatt. Ur denna synpunkt synes det länsstyrelsen önskvärt och i princip riktigt, att frågan om skattskyldighet under konkurs löses innan bestämmelsen i 10 § sista stycket UF slopas. Länsstyrelsen finner emellertid övervägande skäl tala för att förbudet mot skatteavdrag bör slopas snarast möjligt utan avvaktan på frågan om konkursbos och gäldenärs skattskyldighet.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har också övervägt om det är lämpligt att slopa förbudet mot skatteavdrag innan frågan om skattskyldigheten lösts. Länsstyrelsen ser inget hinder mot en fristående ändring enligt förslaget eftersom allmän enighet råder om att konkursgäldenären är skattskyldig i vart fall för den del av arbetsinkomsterna, som han får behålla för egen del. Länsstyrelsen framhåller också, att det för förslagets genomförande inte blir av någon betydelse om det under det fortsatta utredningsarbetet skulle visa sig föreligga skäl för att exempelvis beskatta konkursboet för den del av gäldenärens arbetsinkomst, som boet tar i anspråk. Den föreslagna lydelsen av 45 § 3 mom. UF innebär nämligen, påpekar länsstyrelsen, att skatteavdraget skall motsvara den slutliga skatten, vilken senare i sin tur är beroende av den ståndpunkt, som kommer att intas till frågan om konkursgäldenärs skattskyldighet.

Även *exekutionsväsendets organisationsnämnd* anser att vissa skäl talar för den mening som experten i utredningen uttalat. Nämnden tillstyrker emellertid förslaget mot bakgrunden av de otillfredsställande verkningar som gällande bestämmelser har såväl för det allmänna som för konkursgäldenären.

Ackordscentralen i Stockholm uppger att förslaget ansluter sig till vad som redan i praktiken tillämpas i fråga om anspråk från konkursbo på konkursgäldenärs arbetsinkomst. Att den praktiska tillämpningen fått en annan utformning än som förutsätts i UF beror på att boet ytterst sällan har något att vinna på att söka ta i anspråk gäldenärens ev. arbetsinkomster. Om gäldenären inte är rörelseidkare sker handläggningen av konkursen vanligen som s. k. fattigkonkurs och denna avskrivs redan efter någon månad. Har gäldenären en under enskild firma registrerad rörelse och fortsätter han sådan verksamhet efter konkursutbrottet, sker detta som regel i anhörigs namn eller i aktiebolagsform. Gäldenären kan därigenom, framhåller ackordscentralen, förutsättas begagna möjligheten att göra sin inkomst oåtkomlig för konkursboet.

Av de fjorton *lokala skattemyndigheter* som hörts i ärendet har endast en ansett att man bör vänta med reformens genomförande.

Även några av de remissinstanser, som ansett att man bör vänta med reformen, tar viss ställning till förslagets utformning. *Sveriges köpmannaförbund* säger sig sålunda i princip kunna ansluta sig till de av utred-

ningen framförda tankegångarna och anser att förslaget i stort sett torde vara ägnat att främja en bättre ordning på förevarande område. Uttalande av samma innebörd gör också *Sveriges advokatsamfund*.

Uppbördsdirektören i Stockholm vänder sig mot förslaget att förordnande om minskning av skatteavdrag skall kunna ges i fråga om lön som utbetalas till konkursgäldenär. Med hänsyn till att det mycket sällan kommer att föreligga en sådan situation att det blir aktuellt med beslut om minskning ifrågasätter han om man inte kan underlåta att införa stadgande av denna innebörd. Om i enstaka fall konkursgäldenären genom att begära förhöjning av skatteavdrag skulle försöka tillskansa sig obehörig del av avlöningen bör annan utväg att komma till rätta med ett sådant förfarande kunna tillgripas.

Några remissinstanser berör i anslutning till förevarande bestämmelser vissa tillämpningsfrågor. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* framhåller sålunda, att det i något enstaka fall kan tänkas uppstå tveksamhet, huruvida skattskyldighet föreligger för konkursgäldenären, exempelvis i fråga om under konkurs uppkommen realisationsvinst. Intill dess frågan om skattskyldigheten lösts torde enligt länsstyrelsen lokal skattemyndighet i dylika fall få inhämta besked hos vederbörande taxeringsintendent. Enligt *länsstyrelsen i Värmlands län* torde prövningen av konkursbos eller utmätningsmans ansökan om skatteminskning förutsätta att den lokala skattemyndigheten inforrar preliminär självdeklaration av gäldenären. Länsstyrelsen framhåller att härvid bl. a. uppkommer frågan om det är avsett att lokal skattemyndighet skall låta konkursboet eller utmätningsmannen ta del av upprättad deklaration och få tillfälle att inkomma med påminnelser i anledning av gäldenärens uppgifter innan beslut om jämkning meddelas. En annan möjlighet skulle enligt länsstyrelsen kunna tänkas vara, att lokal skattemyndighet får godta förvaltarens eller utmätningsmannens uppgifter om gäldenärens inkomstförhållanden och bereder gäldenären tillfälle att inkomma med påminnelser eller avlämna preliminär självdeklaration om han så önskar. Länsstyrelsen finner det värdefullt att närmare föreskrifter eller uttalanden lämnas om hur jämkningsärendena avses skola handläggas. *Sveriges köpmannaförbund* anser det vara av vikt, att lokal skattemyndighet vid prövning av förvaltarens ansökan om nedsättning av skatteavdrag inte ställer alltför höga krav på bevisningen utan godtar en en av konkursförvaltaren framlagd kalkyl, som ger vid handen att det preliminära skatteavdraget är för stort.

Kammarrätten och Sveriges köpmannaförbund berör slutligen även utredningens förslag att länsstyrelsen skall vara sista besvärinstans i frågor om minskning av skatteavdrag. Kammarrätten har för sin del inget att erinra mot att så blir fallet, men framhåller att utredningen synes ha förutsatt, att besvär inte skall få anföras över länsstyrelsens beslut om utbetalning till konkursbo av för mycket innehållen preliminär skatt. Kammar-

rätten erinrar därvid om att besvärsrätt enligt UF föreligger då det gäller återbetalning av skatt. Sveriges köpmannaförbund anser däremot att vidare besvärsrätt bör medges med hänsyn till att det här kan röra sig om icke obetydliga belopp.

CFU anser att möjligheten för konkursbo och utmätningsman att hos lokal skattemyndighet begära minskning av gäldenärs skatteavdrag även bör komma till uttryck genom särskilt stadgande om inskränkning i arbetstgares rätt att hos arbetsgivare begära förhöjt skatteavdrag. Ett sådant stadgande kan enligt nämnden lämpligen införas i 41 § 1 mom. UF. Nämnden vill vidare ifrågasätta om den föreslagna bestämmelsen om utbetalning av preliminär skatt till konkursbo har sin rätta plats i 68 § UF. Enligt nämnden erhåller man en enklare skrivning och viss likformighet med skrivningen i 45 § 2 mom. UF om de bestämmelser som föreslås i 68 § 7 mom. i stället inarbetas i det av utredningen föreslagna 3 mom. av 45 § och i gällande 68 § 1 mom.

Departementschefen

Allmänt

Källskattesystemet som infördes i vårt land år 1945 innebar en radikal omläggning av uppbördssystemet. Det stod från början klart att det skulle bli nödvändigt att efter en tid göra en översyn av systemet med ledning av vunna erfarenheter. En sådan översyn skedde i början av 1950-talet och ledde fram till den nu gällande uppbördsförordningen av år 1953. Att även denna lagstiftning efter någon tid skulle visa sig vara i behov av en komplettering och modernisering räknade man med redan när den nya förordningen antogs. I slutet av 1950-talet framstod behovet härav klart och jag uppdrog då åt en utredning — uppbördsutredningen — att göra en ny översyn av källskattesystemet, varvid inte minst frågor av processuell natur skulle prövas. Uppbördsutredningen slutförde huvuddelen av detta uppdrag genom att i början av 1965 avge betänkandet »Uppbördsfrågor». Utredningen har i detta betänkande behandlat en mångfald spörsmål inom uppbördssystemet och föreslagit nya bestämmelser i ett flertal hänseenden. Senare har utredningen i ett särskilt betänkande behandlat frågor om skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst.

De nämnda betänkanterna har remissbehandlats i vanlig ordning och fått ett i stort sett gynnsamt mottagande. I det följande behandlar jag till en början uppbördsutredningens huvudbetänkande och följer därvid den uppdelning i olika avsnitt som utredningen gjort och som också iakttagits i det föregående. I ett särskilt avsnitt upptas vissa särskilda frågor inom bl. a. uppbördsväsendet.

Som jag nämnt inledningsvis aktualiserar också statsmakternas beslut år 1963 att ADB skall tillämpas inom folkbokförings- och uppbördsväsendet fr. o. m. årsskiftet 1967/68 vissa författningsändringar som lämpligen bör tas upp i förevarande sammanhang. Jag har tidigare anmält prop. 1967: 88 som innehåller förslag till ny folkbokföringsförordning med anledning av bl. a. övergången till ADB. I denna proposition har förutsatts att de författningsändringar i övrigt som påkallas av ADB-övergången skulle behandlas i samband med uppbördsutredningens förslag. Dessa frågor tar jag upp sist tillsammans med vissa andra, i huvudsak tekniska spörsmål inom uppbörden.

Företrädare för det allmänna i uppbördsfrågor

F. n. saknas särskilda bestämmelser om vem som har att företräda det allmänna i uppbördsfrågor, frånsatt att revisor hos riksrevisionsverket kan överklaga länsstyrelsens beslut rörande verkets anmärkningar i debiteringsärenden. I andra fall kan endast justitiekanslersämbetet i kraft av sin gene-

rella behörighet att företräda det allmänna föra talan till statens förmån i dessa mål. Det ligger i sakens natur att ämbetet utövar sin fullföljdsrätt endast i speciella fall.

Behovet av företrädare för det allmänna har ansetts särskilt framträdande i uppbördsfall rörande arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt. Uppbördsutredningen har emellertid behandlat frågan om allmänt ombud i uppbördsfall i hela dess vidd och uttalar härom, att behov av en legal företrädare finns men knappast kan anses omfattande. Utredningen anser att ett allmänt ombud bör utses av Kungl. Maj:t för varje län. Såsom ombud föreslås en av länsstyrelsens tjänstemän. Ombudet skall äga rätt att föra talan mot vissa beslut av länsstyrelsen och kammarrätten. Däremot bör ombudet enligt utredningen inte ges rätt att föra talan mot lokal skattemyndighets beslut, enär länsstyrelsen enligt gällande bestämmelser skall utöva tillsyn över sådan myndighets verksamhet. Ombudets talerätt föreslås begränsad till att avse länsstyrelsens beslut som innebär nedsättning i eller befrielse från arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt och vidare beslut beträffande restavgift, ränta på kvarstående skatt och riksrevisionsverkets anmärkningar mot debitering. Ombudet skall givetvis få föra talan mot alla kammarrättens utslag i mål som ombudet fullföljt dit och dessutom mot sådana utslag av kammarrätten varigenom länsstyrelsens beslut ändrats.

Remissinstanserna har i stort sett tillstyrkt inrättandet av allmänt ombud i uppbördsfall. Framförda erinringar eller avvikande förslag avser detaljförslag.

För egen del anser jag det påkallat att skapa möjligheter för en bättre bevakning av kronans intressen i hithörande mål. Jag vill därför föreslå att allmänna ombud inrättas för denna uppgift.

I huvudsak ansluter jag mig även till detaljerna i utredningens förslag. Ett allmänt ombud bör sålunda förordnas för varje län och som sådant bör utses en länsstyrelsetjänsteman, som inte deltar i prövningen av uppbördsfall i sin vanliga tjänst. I likhet med bl. a. CFU anser jag att en ersättare bör utses för det allmänna ombudet. Att knyta det allmänna ombudet till ett centralt verk, såsom ett par remissinstanser föreslagit, skulle göra systemet tungrott och väsentligt försvåra det önskvärda närmare samarbetet mellan ombudet och länsstyrelsens uppbördssektion. Samma invändningar kan med skäl framföras mot förslaget att ombudets uppgifter bör anförtros tjänsteman utanför länsstyrelsen. Mot en sådan ordning kan också invändas att disponibla befattningshavare med närmare insikt i uppbördsfrågor inte torde vara att tillgå utanför länsstyrelsen.

Några remissinstanser förordar att ombudets talerätt begränsas och andra att den utvidgas i förhållande till vad utredningen föreslagit. Enligt min mening är förslaget i huvudsak väl avvägt i dessa hänseenden. De fall i vilka besvär rätt bör föreligga redan över länsstyrelsens beslut är sådana där behovet av vägledande praxis är särskilt stort. Jag anser det praktiskt att det

allmänna ombudet övertar den besvärsrätt som f. n. tillkommer revisor hos riksrevisionsverket. Verket har inte heller invänt något mot detta förslag från utredningens sida. Gentemot förslagen att utvidga ombudets besvärsrätt vill jag till att börja med hänvisa till, att avsikten inte är att införa ett partsförhållande mellan kronan och skattskyldig liknande det som finns i skatteprocessen, utan endast att bota vissa uppenbara svagheter i det nuvarande uppbördssystemet. Det skulle säkert bli alltför vidlyftigt om det allmänna ombudet fick besvärsrätt även över lokal skattemyndighets beslut i de frågor där han enligt förslaget kan föra talan mot länsstyrelses beslut. I ett avseende vill jag emellertid föreslå att ombudets befogenhet utvidgas, nämligen vad gäller frågan om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt. Särskilt med hänsyn till behovet av att sådan ansvarighet görs gällande reservationsvis i fall då det är tveksamt vem som är att anse som arbetsgivare bör det allmänna ombudet även hos lokal skattemyndighet kunna yrka att sådan ansvarighet skall åläggas samt föra talan över lokal skattemyndighets beslut rörande arbetsgivares ansvarighet. Såsom några remissinstanser föreslagit bör det allmänna ombudet även kunna föra talan till skattskyldigs eller arbetsgivares förmån, vilket medför viss ändring i den av utredningen föreslagna 86 § UF.

Utredningen har föreslagit att det allmänna ombudet skall förordnas av Kungl. Maj:t. För egen del anser jag att uppgiften att utse allmänt ombud bör anförtros CFU, som redan nu utövar tillsyn över uppbördsväsendet och meddelar bindande förklaring beträffande sättet för uttagande av preliminär skatt samt om verkställande av skatteavdrag. I UF bör därför ges möjlighet för Kungl. Maj:t att utse den myndighet, som skall förordna allmänt ombud och ersättare för denne. Bestämmelser om de uppgifter som tillkommer allmänt ombud bör intagas i en ny 72 a §.

Utredningen har föreslagit att besvärsrätten över beslut rörande avskrivning av skatt skall slopas, enär avskrivning är en ren bokföringsåtgärd som inte hör den skattskyldiges rätt. Förslaget har inte mött någon invändning från remissinstanserna. Jag föreslår att förslaget genomförs och vill erinra om, att besvär i praktiken inte anförs över beslut rörande avskrivning av skatt, sannolikt därför att sådana beslut inte påverkar den skattskyldiges betalningsskyldighet. Besvärsförbud bör emellertid också gälla för beslut enligt 62 § UF, dvs. beslut om konkursansökan eller ackord rörande skatt. Konkursansökan bedöms av allmän domstol och det finns därför inte skäl att pröva det berättigade i en sådan framställning i administrativ ordning. Ackordsförslag måste bedömas snabbt och de synpunkter som är avgörande vid en sådan prövning är uteslutande av ekonomisk karaktär. Jag vill erinra om att förvaltningsdomstolskommittén i sitt nyligen avgivna betänkande »Förvaltningsrättskipning» (SOU 1966: 70) föreslagit besvärsförbud rörande ackordsbeslut över hela linjen (s. 487).

Anstånd med betalning av skatt

Som allmän regel i uppbördsförfarandet gäller att besvär över taxering eller yrkande om nedsättning i eller befrielse från skatt inte påverkar skyldigheten att i föreskriven tid och ordning betala den skatt som debiterats på grund av taxeringen. Skattskyldig kan emellertid under vissa förutsättningar få anstånd med skattebetalningen om han anfört besvär över sin taxering. I sådant fall kan anstånd f. n. medges till dess taxerings- eller debiteringsfrågan blivit prövad under förutsättning att taxeringsintendenten i yttrande över besvären förklarar sig ämna tillstyrka bifall till besvären helt eller delvis. Anstånd kan enligt UF vidare komma i fråga när skattskyldig fått sin skattebetalningsförmåga oförvällat nedsatt och därför har svårighet att erlægga utgående skatt i rätt tid, t. ex. vid sjukdom eller i samband med militärtjänstgöring, samt i vissa andra fall, bl. a. om dubbeltaxering skett.

Mot gällande anståndsregler har länge riktats kritik, bl. a. i motioner i riksdagen, och det har varit en av utredningens huvuduppgifter att undersöka möjligheterna att införa frikostigare anståndsregler. Särskilt har kritiserats att möjligheten att få anstånd vid taxeringsbesvär är beroende av taxeringsintendentens ställningstagande i sakfrågan.

Utredningens förslag går närmast ut på att mjuka upp och komplettera de nuvarande bestämmelserna i olika hänseenden. För det fall att skattskyldig anfört besvär över sin taxering föreslås att anståndsfrågan i vissa fall bedöms oberoende av om taxeringsintendenten tagit ställning i besvärsmålet. I tvistiga mål skall förutsättningen för anstånd vara att skattens betalning i behörig tid skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller på annat sätt framstå som uppenbart obillig. Som ytterligare villkor skall gälla att den skattskyldige ställer godtagbar säkerhet. Om det med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas att skatten ändå kommer att betalas i behörig tid, föreslås att anstånd skall kunna beviljas utan att säkerhet ställs. Beslut om anstånd i anledning av att skattskyldig anfört besvär över taxering föreslås överflyttad från lokal skattemyndighet till länsstyrelsen, som också skall förvalta den säkerhet som ställts.

Behovet av vidgade anståndsmöjligheter vitsordas allmänt av remissinstanserna. Utredningens förslag har i stort sett godtagits utan erinran. Beträffande anstånd i tvistiga taxeringsmål är emellertid meningarna delade. Flertalet hörda myndigheter och sammanslutningar av tjänstemän inom uppbördsorganisationen godtar utredningens förslag som en lämplig avvägning. Näringslivets organisationer anser däremot över lag att förslaget inte går tillräckligt långt. Från flera håll förordas ännu vidsträcktare anstånds rätt, eventuellt i kombination med debitering av ränta

för belopp som det visar sig att den skattskyldige skall betala sedan taxeringsprocessen avgjorts.

Den del av förslaget som mer utgör en justering av gällande regler i syfte att undanröja oklarhet anser jag i likhet med så gott som alla remissinstanser böra genomföras i huvudsak oförändrad. Från några håll ifrågasätts behovet av anståndsregler vid ansökan om tillämpning av den s. k. 80-procentregeln. Jag vill dock inte motsätta mig denna utvidgning i anståndsmöjligheterna även om bestämmelsen torde vara obehövlig för det stora flertalet hithörande fall. Vid remissbehandlingen har vidare riktats kritik mot utredningens förslag att flytta beslutanderätten i fråga om anstånd i samband med skatteberäkning för ackumulerad inkomst och dödsbodefrielse från lokal skattemyndighet till länsstyrelsen. Förslaget sammanhänger med att länsstyrelsen har att behandla själva sakfrågan såsom första instans och synes mig därför praktiskt.

Det största intresset från remissinstansernas sida knyter sig till utformningen av anståndsinstitutet när skattefrågan är tvistig. Remissinstanserna synes vara ense med utredningen om att man vid utformningen av nya regler på området inte bör frångå den hittillsvarande principen att besvär över taxering inte befriar den skattskyldige från att betala den skatt som följer av taxeringen, och jag har ingen annan uppfattning härutinnan. Uppenbarligen är det nödvändigt att medge anstånd med skattebetalning efter tämligen snäva regler. Denna tankegång torde ligga bakom också näringslivets skattedelegations förslag att rättegångsbalkens bestämmelser om skingringsförbud i tvistemål bör tjäna som förebild. Med hänsyn till taxeringsprocessens speciella karaktär kan jag emellertid inte ansluta mig till detta förslag.

Vad remissinstanserna främst vänder sig mot i utredningsförslaget är att taxeringsfrågans beskaffenhet i princip inte avses skola ingå i bedömningen och vidare kravet på säkerhet. I likhet med utredningen anser jag att taxeringsfrågan är av underordnad betydelse i sammanhanget. Det avgörande bör vara den skattskyldiges möjligheter att betala skatten, vilket medför att tyngdpunkten i bedömningen bör ligga på sakens ekonomiska sida. Jag vill emellertid inte förneka att taxeringsfrågan — såsom några remissinstanser påpekat — ändå kan komma in i bilden, nämligen när det gäller att bedöma om skattebetalningen är »obillig».

Vad beträffar utredningens villkor i övrigt är jag inte främmande för att anståndsvillkoren ytterligare något uppmjukas.

Jag kan således delvis instämma i uppfattningen att utredningen i sin motivering för förslaget varit alltför kategorisk. Jag finner t. ex. inte tillräckliga skäl att såsom utredningen tänkt utesluta skattskyldiga med löneinkomster från den nu behandlade anståndsmöjligheten. Vad utredningen anfört i denna del har inte återspeglat sig i utredningens förslag till författningstext och fordrar därför i och för sig ingen ändring däri.

Beträffande villkoret att skattebetalningen skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige kan jag helt ställa mig bakom utredningens uttalanden. Därav följer att skattekrav endast undantagsvis bör bli orsak till fastighetsförsäljning när tvist föreligger om taxeringen. Å andra sidan kan uppenbarligen en ovillkorlig anstånds rätt när skattebetalningen förorsakar försäljning av viss egendom inte godtas.

Bedömningen av frågan när skattebetalningen framstår som uppenbart obillig är vansklig och skulle enligt min mening innebära ett alltför starkt krav. Jag föreslår att uttryckssättet mildras, vilket blir fallet om ordet »uppenbart» utgår ur författningstexten. Till detta ställningstagande bidrar att det enligt min mening vanligtvis är obilligt att utkräva skatt innan slutligt beslut föreligger, om skattskyldigs taxering beror på att taxeringsintendenten driver viss fråga för att få prejudikat. Jag delar således härutinnan en mening som lantbrukets skattedelegation framfört.

I fråga om de allmänna förutsättningarna för säkerhetskravet instämmer jag med utredningen. Jag anser emellertid i motsats till utredningen att in-tecknat skuldebrev inte generellt bör avvisas som säkerhet. Mera tveksam är jag beträffande aktier men anser dock att man knappast bör ställa sig så avvisande som utredningen gjort i denna fråga.

Att anstånd inte bör komma i fråga vid okynnesbesvär ligger i sakens natur och det torde därför inte vara nödvändigt att — såsom några remissinstanser yrkat — uttrycka detta i författningstexten.

Såsom jag framhållit i prop. 1965: 84 bör utredningens förslag kompletteras med anstånds rätt för det fall att äkta makar får nedsättning i taxering enligt reglerna för frivillig särbeskattning.

Vad utredningen föreslagit beträffande behörig myndighet när det gäller att medge anstånd föranleder ingen erinran från min sida. Detta medför att länsstyrelsen i den känsligaste anståndsfrågan blir första instans. Anledning att införa besvär rätt över länsstyrelses beslut i anstånds ärenden synes mig inte finnas. Dessa beslut, som skall grundas på bl. a. skälighetsbedömning och noggrann kännedom om den skattskyldiges personliga situation, fordrar ett snabbt avgörande.

Såsom flera remissinstanser förordat bör en utvidgning av möjligheterna till anstånd förknippas med en skyldighet för den skattskyldige att betala ränta på skattebelopp som skall betalas sedan anståndet upphört. Jag återkommer till denna fråga i avsnittet om räntefrågor.

Skatteavdrag när debetsedel inte lämnats, m. m.

Att skatteavdrag skall göras även när den skattskyldige inte lämnar sin preliminärdebetsedel till arbetsgivaren är i första hand en konsekvens av källskattesystemet som sådant. Bestämmelserna om skatteavdrag i detta fall bör givetvis syfta till att åstadkomma preliminärskatte-

avdrag med ett belopp som så långt möjligt motsvarar den slutliga skatten på inkomsten. De bör emellertid också utformas med hänsyn till intresset av att den skattskyldige lämnar sin debetsedel till arbetsgivaren. Om debetsedel lämnas uppnår man inte bara att källskatteavdraget blir det avsedda utan också att arbetsgivarens skatteredovisning förenklas och att myndigheterna undgår det ofta tidsödande bestyret med att söka identifiera skattebelopp som ej hänförs till utfärdad debetsedel. På grund av det osäkerhetsmoment som är förenat med detta arbete bör det i själva verket också ligga i den skattskyldiges eget intresse att lämna sin debetsedel.

F. n. görs avdrag för preliminär skatt på lön med 25 % av inkomsten när debetsedel inte lämnats. Utredningens förslag innebär att skatteavdraget i sådana fall skall göras enligt den för ensamstående avsedda kolumnen (kol. 1) i den skattetabell, som gäller på den ort där arbetsgivaren har sitt kontor, med tillägg av 10 % av lönen. Några remissinstanser har uttalat sig för andra alternativ som utredningen diskuterat, såsom avdrag efter en enhetlig procentsats, högre än den nuvarande. En remissinstans förordar att förhöjningen sker med 10 % av skatten enligt kolumn 1 i stället för 10 % av lönen och andra föreslår avdrag enligt särskild, för ändamålet upprättad kolumn i skattetabellen.

I likhet med utredningen och flertalet remissinstanser anser jag att den nuvarande konstruktionen med ett fast procentuellt skatteavdrag i hithörande fall bör överges. En anknytning av skatteavdraget till skattetabellen ökar sannolikheten för att den preliminära skatten kommer att täcka den slutliga.

För att öka de skattskyldigas intresse av att debetsedel på preliminär skatt lämnas torde fordras viss höjning utöver avdrag enligt tabell, oavsett vilken kolumn i tabellen som avdraget anknyts till. Utredningen har föreslagit att förhöjningen bestäms till 10 % av lönen. Jag anser emellertid att ett skatteuttag med 110 % av tabellens kolumn 1, vilket en remissinstans föreslagit, i och för sig torde vara tillräckligt för att önskad effekt skall uppnås samtidigt som en sådan regel torde vara enklare att tillämpa än den föreslagna. Höjningen bör dock göras med vissa minimibelopp, nämligen 1 kr. för daglön, 5 kr. för veckolön, 10 kr. för tvåveckorslön och 20 kr. för månadslön.

Utredningen har föreslagit att skatteavdrag vid korttidsanställning, som f. n. är 25 % av lönen, skall göras enligt gällande tabell också när debetsedel inte lämnas. Flera remissinstanser har invänt att det även vid korttidsanställning bör skapas ett visst ekonomiskt tryck på de skattskyldiga i syfte att framtvinga att debetsedel lämnas. Jag delar denna uppfattning och föreslår att skatteuttaget även vid korttidsanställning utgår med förhöjt belopp enligt vad jag nyss anfört för andra anställningsformer.

Skatteavdrag för kvarstående skatt görs f. n. med 25 %

när debetsedel på slutlig skatt inte lämnats. Utredningen har inte föreslagit någon ändring härvidlag. De flesta remissinstanserna har godtagit förslaget. En instans förordar en höjning av detta skatteavdrag till 35 % av inkomsten och en annan remissinstans föreslår — under återopande av praxis beträffande kvarskatteavdrag inom en viss typ av industri — att avdrag för kvarstående skatt skall göras med samma belopp som för den preliminära skatten om debetsedel inte lämnats. För egen del får jag anföra följande.

Den skattskyldiges skäl för att inte förete debetsedel som utvisar kvarstående skatt är oftast hans strävan att undgå eller i varje fall uppskjuta skattebetalningen. För skatteindrivningen medför en sådan underlåtenhet merarbete. I vissa fall leder den till skatteförlust. Det är därför viktigt att schablonavdrag för kvarstående skatt görs med så stort belopp, att den skattskyldige i de flesta fall ingenting har att vinna på att undanhålla debetsedeln. Så torde i viss mån bli fallet redan om schablonavdraget bestäms med hänsyn till skatteprogressionen. En extra inkomst på t. ex. 1 000 kr. kan ju i ett inkomstläge medföra kvarstående skatt om t. ex. 250 kr., och i ett annat inkomstläge en kvarstående skatt om 500 kr. Om inkomstläget för den skattskyldige är i stort sett oförändrat under det inkomstår som den kvarstående skatten avser och det år när samma skatt skall dras av från lönen, har den kvarstående skattens storlek — vanligen uppkommen till följd av extrainkomster, ackordsöverskott o. d. — direkt samband med storleken av den preliminära skatten för det senare året. Med hänsyn härtill och även till behovet av enkla, likartade regler för skatteavdrag enligt schablon anser jag att avdraget för kvarstående skatt när debetsedel på slutlig skatt inte lämnats bör göras med lika stort belopp som preliminärskatteavdraget på lönen utgör. För månadslöner mellan ca 500 och 800 kr. medför en sådan regel avdrag med 25 % av lönen, om kolumn 1 är tillämplig, medan månadslöner under och över detta löneområde får vidkännas lägre resp. högre skatteavdrag än 25 % på lönen.

Enligt anvisningarna till 40 § UF äger arbetsgivare betala tillbaka för mycket innehållen skatt till arbetstagaren om denne visar att tillämpat schablonavdrag är för högt. Jag föreslår en sådan ändring i denna bestämmelse att arbetstagaren har rätt att få tillbaka det belopp som överstiger det rätta skatteavdraget om inte särskilda hinder möter för återbetalningen.

I detta sammanhang vill jag behandla ett spørsmål, som exekutionsväsendets organisationsnämnd och överståthållarämbetet berört i sina remissyttranden, nämligen möjligheten och rätten för lokal skattemyndighet att utlämna uppgifter till skattskyldigs arbetsgivare beträffande den debitering som den skattskyldige åsatts. Nämnden har framhållit att de olägenheter som det hittills inneburit för lokal skattemyndighet att ge arbetsgivare uppgift om skatteavdrag för anställd som inte lämnat debetsedel till arbetsgivaren inte kommer att föreligga efter datareformens genomförande

den 1 januari 1968. Myndigheten kommer nämligen då att ha register över alla mantalsskrivna personer. Överståthållarämbetet har önskat ett uttalande om att hinder inte föreligger för förfarandet att utlämna »skatteband» enligt ADB-systemet till arbetsgivare för överföring av skattedata till »löneband», ett förfarande som f. n. tillämpas i Stockholm beträffande vissa anställda hos Stockholms stad. Justitieombudsmannen har behandlat samma fråga i skrivelse den 10 februari 1967 till Kungl. Maj:t, fastän mer från synpunkten att det nämnda förfarandet visserligen överensstämmer med de allmänna bestämmelserna om skatteavdrag i 39 § UF men inte synes förenligt med bestämmelserna i 40 § UF om avdrag för skatt när debetsedel inte lämnats.

Enligt min mening är tiden knappast mogen för att man skall kunna slutgiltigt bedöma om det är möjligt att generellt medge arbetsgivare rätt att få debetsedel eller skattedata för de anställda från lokal skattemyndighet. Vad som framför allt inger betänkligheter är att en sådan reform kan medföra en ökning av myndighetens arbetsbörda som inte är önskvärd i samband med att datareformen genomförs. Om jag således f. n. ställer mig avvisande till att föreslå skyldighet för lokal skattemyndighet i förevarande hänseende ser jag inget hinder för att länsstyrelse eller lokal skattemyndighet — om så kan ske utan olägenhet — får lämna ut de skattedata till arbetsgivare som denne behöver för att kunna göra skatteavdrag. Ett sådant förfarande kan inte medföra någon obehörig nackdel för den anställde. Jag föreslår därför en bestämmelse med denna innebörd i 44 § UF.

Skatteavdrag på oregelbunden inkomst (engångsbelopp) görs f. n. med 25 % av inkomsten, vare sig debetsedel lämnats eller ej. Lokal skattemyndighet kan dock bestämma högre procentsats för preliminärskatteavdraget. Utredningen föreslår ingen ändring i avdraget om debetsedel lämnas. För att arbetstagare med oregelbundna inkomster i möjligaste mån inte skall få lägre skatteavdrag genom att underlåta att lämna debetsedeln till arbetsgivaren, föreslår utredningen att avdrag i sådana fall görs med hälften av inkomsten. Några remissinstanser har föreslagit lägre procentsats, bl. a. med hänsyn till att schablonavdraget i de flesta fall kommer att vara för högt.

Enligt min mening bör skillnad göras mellan å ena sidan det fallet att en skattskyldig uteslutande har oregelbundna inkomster och å andra sidan det fallet att sådana inkomster upp bärs vid sidan av lön för viss tid, t. ex. ackordsöverskott eller retroaktiv lön. I det förra fallet vill jag föreslå, att det nuvarande avdraget om 25 % med hänsyn till inkomstutvecklingen höjs till 30 %, om debetsedel lämnas och lokal skattemyndighet inte bestämt annat uttag. På vanligt sätt bör avdraget höjas om debetsedel på preliminär skatt inte lämnas, bl. a. därför att skälet för sådan underlåtenhet kan vara att den lokala skattemyndigheten bestämt högre preliminärskatteavdrag än 30 %. Höjningen bör åstadkommas på så sätt att

inkomsten betraktas som månadslön och preliminär skatt dras av enligt vad jag föreslagit om avdrag på månadslön vid underlåtenhet att lämna debetsedel. Preliminärskatteavdraget på oregelbundna inkomster i andra fall bör utformas med hänsyn till storleken av den fasta lönen. Det bör ankomma på CFU att bestämma grunderna för skatteavdraget i dessa fall, som på förslaget sätt bör höjas med 10 % när debetsedel på preliminär skatt uteblir. Kvarskatteavdraget bör liksom i andra fall utgå med samma belopp som preliminärskatteavdraget om den skattskyldige inte företer debetsedel på slutlig skatt eller motsvarande handling.

Innebörden av mitt förslag beträffande skatteavdrag på lön framgår av följande tabell.

Skatteavdrag på lön enligt departementschefens förslag

Inkomstslag	Preliminär A-skatt		Kvarstående skatt	
	Debetsedel (motsvarande) lämnas	Debetsedel (motsvarande) lämnas ej	Debetsedel (motsvarande) lämnas	Debetsedel (motsvarande) lämnas ej
Korttidsanställning (daglön)	Enligt tabell	110 % av tabellbeloppet	Ej avdrag	Ej avdrag
Lön för vecka och längre tid	Enligt tabell och kolumn som anges på debetsedeln	110 % av skattebeloppet enligt kolumn 1 i skattetabellen på arbetsgivarens hemort	Enligt debetsedeln	Samma belopp som preliminärskatteavdraget
Engångsbelopp utöver lön (ackordsersättningar, retroaktiv lön m. m.)	Enligt särskild tabell	110 % av skattebeloppet enligt den särskilda tabellen	Enligt debetsedeln (om lönen inte förslår för avdraget)	Samma belopp som preliminärskatteavdraget
Engångsbelopp i andra fall	30 % av engångsbeloppet	110 % av skattebeloppet för månadslön enligt kolumn 1 i skattetabellen på arbetsgivarens hemort	Enligt debetsedeln	Samma belopp som preliminärskatteavdraget
<i>Anmärkning</i>		Förhöjningen utgör minst 1 kr. för daglön, 5 kr. för vekolön, 10 kr. för halvmånadslön, 20 kr. för månadslön		
	I samtliga fall göres avdrag enligt särskilt beslut av lokal skattemyndighet om sådant föreligger	I samtliga fall göres avdrag enligt besked från länsstyrelse eller lokal skattemyndighet om sådant föreligger	—	I samtliga fall göres avdrag enligt besked från länsstyrelse eller lokal skattemyndighet om sådant föreligger

Restavgift

Utredningens förslag om restavgift innebär dels att gällande avgift höjs från 4 till 6 % och dels att en ny avgift, tilläggsavgift, skall införas och tas ut när arbetsgivare gjort skatteavdrag från lönebelopp men underlåtit att betala skatten i rätt tid och ordning.

Flertalet remissinstanser har godtagit utredningens förslag om höjning av restavgiften. Ett inte ringa antal har dock ställt sig tveksamma under hänvisning till att restavgiften redan nu är hög om man ser den som årsränta och tar hänsyn till den tidrymd som restförd skatt brukar utestå obetald. Det påpekas också att en höjning inte torde medföra ökad betalning i rätt tid. Några remissinstanser föreslår höjning av avgiften till 8 % under åberopande av att vissa skattskyldiga uppskjuter skattebetalningen för att skaffa sig kredit. Andra remissinstanser föreslår en konstruktion av avgiften som i princip innebär procentpåslag efter viss tid.

Vid bestämmandet av restavgiftens storlek måste hänsyn tas till ett flertal faktorer. Syftet med avgiften bör i första hand vara den att driva fram betalning i rätt tid, dvs. inom uppbördsterminen. En underlåtenhet att erlägga skatten i rätt tid och ordning medför risk för att betalningen helt uteblir. Till någon del kan avgiften också ses som ersättning för de extra kostnader som restföring av skatt m. m. innebär. Räntesynpunkten på avgiften har betydelse i flera avseenden, främst kanske på så sätt att avgiftens storlek bör förhindra att den skattskyldige gör räntevinst genom att dröja med skattebetalningen. Det är slutligen angeläget att avgiftsreglerna blir enkla att tillämpa.

Enligt min mening är det knappast sannolikt att de fördelar som skulle vinnas med procentpåslag, t. ex. efter viss tidrymd från uppbördsterminens utgång, uppväger de administrativa olägenheterna av ett sådant avgiftssystem. Den orättvisa det kan innebära att avgiften är lika för den, som tillfälligt försummar skatteinbetalning, och konsekvent dåliga betalare utjämnas i praktiken genom möjligheten för länsstyrelse att efterge eller nedsätta avgiften. Jag anser det därför inte lämpligt med en sådan differentiering av restavgiften genom procentpåslag som några remissinstanser föreslagit.

Utredningen har uttalat att utrymmet för en höjning av procentsatsen för restavgift är relativt litet men av olika skäl ändå tillstyrkt en uppräknings till 6 %. Jag anser liksom bl. a. kammarrätten att åtskilliga skäl — inte minst sociala synpunkter — talar för att procentsatsen behålls oförändrad och vill därför inte nu förordna någon höjning. Jag vill tillägga att jag anser att erfarenheterna av den förestående övergången till ADB-systemet inom skatteuppbörden, som bör kunna medföra att indrivningen av restförda belopp kan påbörjas tidigare än f. n., bör avvaktas innan slutlig ställning tas i denna fråga. Däremot anser jag att lägsta beloppet för restavgiften, f. n. en krona, bör höjas. Särskilt med hänsyn till den kostnad som restföring av

skattebelopp, oberoende av dess storlek, förorsakar statsverket vill jag föreslå att lägsta beloppet för restavgift bestäms till 10 kr.

Utredningen har föreslagit att arbetsgivare som ej betalt innehållen skatt för anställd skall utge särskild tilläggsavgift. Denna avgift föreslås utgå med 6 % för varje påbörjat år utöver det första efter utgången av året efter uppbörds månaden till dess beloppet antingen erläggs eller fastställs till betalning. Utredningen framhåller att arbetsgivare ibland konsekvent redovisar innehållen preliminär skatt med för lågt belopp och påpekar även andra omständigheter som kan göra det svårt att upptäcka försummelse att redovisa innehållen skatt. I sådana fall kan skattebetalningen försenas avsevärd tid. Enligt utredningens mening är det otillfredsställande att arbetsgivaren vid sådan försening skall erlägga samma avgift som då skatten betalas relativt kort tid efter uppbördsterminens utgång.

Endast en remissinstans har helt avvisat tanken på särskild kostnad för arbetsgivare som längre tid underlåter att erlägga skatt. Flera instanser föreslår i stället för avgift en ränta på ej betald skatt medan andra instanser har föreslagit att tilläggsavgiften påförs vid en tidigare tidpunkt än utgången av året efter uppbördsåret. Ett par instanser har föreslagit att tilläggsavgiften beräknas fram till den tidpunkt när skatten erläggs.

För egen del anser jag att utredningen anfört goda skäl för införandet av det särskilda påtryckningsmedel som den föreslagna tilläggsavgiften skulle utgöra. Det synes emellertid uppenbart att tilläggsavgiften skulle kraftigare motverka försummad betalning av innehållen skatt om avgiften påfördes tidigare än vad utredningen föreslagit. Jag anser tilläggsavgift böra utgå fr. o. m. sjätte månaden efter uppbörds månaden och påslag därefter göras vid ingången av var sjätte månad därefter. Påslaget bör med hänsyn härtill vara 4 % av det ej redovisade skattebeloppet och tillsammans med restavgiften inte få överstiga 16 %. I likhet med utredningen anser jag att tilläggsavgiften inte bör öka sedan skatten fastställts till betalning. Jag vill erinra om att befrielse från restavgift kan medges om betalningsförsummelsen är tillfällig. Detsamma bör gälla tilläggsavgiften.

Vissa ändringar som utredningen föreslagit i förordningen om allmän varuskatt och förordningen om sjömansskatt har inte föranlett erinringar från remissinstanserna. Jag föreslår att dessa ändringar genomförs.

Omdebitering, avkortning och restitution

Blir taxering ändrad eller konstateras det att skatt debiterats felaktigt sker s. k. omdebitering. Om den nya debiteringen är lägre än den tidigare skall vidare den tidigare debiterade skatten avkortas i den mån den är obetald. Avkortningen innebär att skattefordran upphör. Även i andra fall skall skatt avkortas, såsom när obetald preliminär B-skatt gottskrivits med högre belopp än debiterad slutlig skatt eller när högre instans undanröjt be-

slut som inneburet att skattebelopp fastställts till betalning. Om däremot den förut debiterade skatten är inbetald till större del än vad som kvarstår efter omdebiteringen skall överskjutande belopp restitueras. I ett flertal fall restitueras också preliminär skatt, t. ex. i det vanliga fallet att preliminärt erlagd skatt överstiger den slutligt debiterade. Restitutionsbeloppet tas i första hand i anspråk för betalning av restförd skatt. Det kan också hållas inne för betalning av tillkommande skatt som påförts eller kan antas bli påförd.

Frånsett återbetalning av överskjutande preliminär skatt ger UF inte någon anvisning om huruvida avkortning eller restitution skall ske omedelbart eller om laga kraft på beslutet skall avvaktas. Eftersom detta föranlett tveksamhet i praxis, anser utredningen att bestämmelserna om avkortning och restitution bör få en klarare utformning.

De regler som utredningen föreslår överensstämmer med vad som gäller i de nordiska grannländerna. Prövningsnämnds eller kammarrättens beslut i skattefråga skall enligt förslaget verkställas genast utan att det vunnit laga kraft. Detsamma skall gälla när arbetsgivare befrias från ansvarighet för arbetstagares skatt och därför är berättigad att återfå inbetalt belopp. Om arbetsgivaren häftar i skuld för egen eller arbetstagares skatt skall emellertid denna skuld betalas med det belopp som eljest skulle ha restituerats. Bestämmelser att restitution eller avkortning får ske utan att laga kraft inväntas föreslås införda även i förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst och i förordningen med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall.

Så gott som alla remissinstanser har tillstyrkt utredningens förslag. Föreningen Sveriges stadsfogdar har emellertid gjort vissa anmärkningar mot utredningens uttalande, att de föreslagna reglerna får till följd att bevakning i konkurs kan ske med förmånsrätt, därför att ny debitering vid höjning av taxering medför ny utgångspunkt för den tid inom vilken förmånsrätten gäller. Föreningen påvisar att debitering enligt förslaget i vissa fall försämrar kronans förmånsrättsläge.

Jag anser för egen del att utredningens förslag i stort sett utgör en acceptabel lösning av de frågor som nu ofta uppkommer genom att bestämmelser saknas rörande förutsättningarna för omdebitering, avkortning och restitution av skatt på grund av nedsättning i taxering eller debitering. Att restitution skall ske vid nedsättning i taxering som inte vunnit laga kraft inger emellertid vissa betänkligheter, särskilt med tanke på att taxeringen återigen kan bli höjd efter besvär av taxeringsintendenten. För att undvika restitution och senare återkrav av samma skattebelopp bör restitutionsfrågan göras beroende av taxeringsintendentens ställningstagande i sådana fall där beslut eller utslag i taxeringsärende gått honom emot. Även om taxeringsintendenten anser att skattebeloppet inte bör restitueras bör emellertid restitution kunna ske om den skattskyldige ansöker härom och ställer

säkerhet på samma sätt som i fråga om vissa fall av anstånd med skattebetalning.

Näringslivets skattedelegation har riktat erinringar gentemot praxis angående verkställighet av beslut om ansvarighet för arbetstagares skatt. Såvitt jag kan finna är denna praxis välgrundad. Den överensstämmer med vad som gäller om verkställighet i vanliga fordringsmål. Jag vill också erinra om att beslut om höjd taxering föranleder omdebitering och skattens uttagande även om beslutet inte vunnit laga kraft.

Preskription av skatt

F. n. gäller enligt 71 § UF att åtgärder för uttagande av skatt inte får vidtas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten skulle ha erlagts enligt verkställd debitering. Med stöd av uttalanden vid UF:s tillkomst tillämpas denna preskriptionsregel inte bara på debiterad skatt utan också på preliminär A-skatt och kvarstående skatt som fastställts till betalning på grund av att arbetsgivare inte innehållit skatten eller ej inlevererat den fastän den innehållits.

Beträffande preskription av skattekrav mot skattskyldig föreslår utredningen det tillägget, att preskriptionstiden för uttagande av skatt, som arbetsgivare underlåtit att dra av, skall räknas från utgången av det uppbördsår under vilket skatten fastställts till betalning. Tillägget torde överensstämma med gällande praxis.

Utredningen påpekar att vissa svårigheter uppstått i tillämpningen av preskriptionsbestämmelsen när det gäller skattefordran mot arbetsgivare i denna hans egenskap genom att bestämmelsen inte direkt avser sådan fordran. Denna brist föreslås avhjälpt med uttryckliga regler som likaledes ansluter sig till rådande praxis. De innebär i korthet följande.

Om arbetsgivare underlåtit att göra skatteavdrag skall skatten inte få tas ut av arbetsgivaren sedan arbetstagarens ansvarighet för skatten upphört. Beträffande skatt som arbetsgivare dragit av från lön men inte inlevererat föreslås dels bestämmelser om den tidrymd inom vilken arbetsgivarens betalningsskyldighet skall kunna fastställas och dels en preskriptionstid för uttagande av skatten. Lokal skattemyndighet får sålunda inte fastställa arbetsgivares ansvarighet för innehållen *preliminär* skatt senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då sådan kvarstående skatt skulle ha erlagts som svarar mot preliminär skatt för det inkomstår när skatteavdraget verkställdes. Om arbetsgivaren underlåtit att betala innehållen *kvarstående* skatt får fastställelse inte ske senare än fem år efter utgången av det uppbördsår under vilket skatten skulle ha erlagts enligt verkställd debitering. Den föreslagna preskriptionsbestämmelsen för uttagande av innehållen, ej inlevererad skatt innebär att åtgärder för indrivning av sådan skatt inte får vidtas

senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då skatten fastställdes till betalning.

En nyhet i förhållande till gällande praxis är utredningens förslag att preskriptionstiden förlängs, om betalningsanstånd meddelats i samband med överklagande av taxering eller debitering. Åtgärder mot skattskyldig för utlagande av skatt, för vars inbetalning anstånd medgetts i avvaktan på kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag, får enligt förslaget vidtas till dess två år förflutit från utgången av den månad då utslaget meddelades. En motsvarande bestämmelse har utredningen föreslagit för skatt som arbetsgivare ansvarar för i denna sin egenskap. Kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag, som förklarar arbetsgivare ansvarig för arbetstagares skatt sedan lägre instans inte ansett honom ansvarig, föreslås kunna verkställas under två år från den månad då utslaget meddelades.

Remissinstanserna har i princip godtagit utredningens förslag till preskriptionsbestämmelser. Även jag anser att förslaget i stort sett är välgrundat. Ehuru förslaget till största delen innebär en kodifiering av gällande praxis kommer dess genomförande att undanröja åtskilliga oklarheter som uppstått i tillämpningen. En fördel för de skattskyldiga innebär förslaget om preskriptionstidens förlängning när besvär anförts enär det möjliggör att medge betalningsanstånd i besvärfallen oberoende av att den normala preskriptionstiden utlöper. Förslaget att förlänga preskriptionstiden gentemot arbetsgivare betingas av bl. a. den omständigheten, att arbetsgivare inte bör undgå sitt slutligt ålagda ansvar av enbart det skälet att en lägre instans i processordningen ansett sådan ansvarighet inte föreligga och preskriptionstiden löpt ut sedan det friande beslutet fattats.

De föreslagna reglerna kan visserligen vid första påseende te sig krångliga men torde i praktiken i själva verket bli enkla att tillämpa. Påpekanden som vissa remissinstanser gjort föranleder mig dock att föreslå några ändringar av förslagets detaljer i förenklande syfte.

En remissinstans har förordat att den föreslagna preskriptionstiden om två år från tiden för skattedomstols utslag, i likhet med andra preskriptionstider i UF, bör räknas från utgången av uppbördsår, dvs. i detta fall från utgången av det uppbördsår då kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag meddelades. En sådan ändring av utredningens förslag innebär enligt min mening en förenkling och bör genomföras. Som Svea hovrätt påpekat gäller den föreslagna normala preskriptionstiden för arbetsgivares ansvarighet även det ansvar för ställföreträdare som utredningen föreslagit och som jag kommer att närmare gå in på i det följande. Dom varigenom sådant ansvar ålägges skall meddelas av allmän domstol. För att den berörda preskriptionsförlängningen om två år skall bli effektiv fordras alltså att den även gäller om ställföreträdare ålagts ansvar för arbetstagares skatt genom domstols lagakraftvunna beslut. Jag vill i detta sammanhang erinra om att arbetsgivare som betalt skatt i skattskyldigs ställe torde ha en sådan

fordran mot den skattskyldige för vilken inte gäller UF:s preskriptionsbestämmelser. Detta synes följa redan av att endast en fordran som tillkommer det allmänna kan anses vara skattefordran. Motsvarande bör gälla om ställföreträdaren har betalt innehållen men ej redovisad skatt i arbetsgivarens ställe.

Jag föreslår vidare att ansvarigheten för arbetsgivare, som inte dragit skatt, skall föreligga även under förlängd preskriptionstid gentemot den skattskyldige på grund av meddelat anstånd.

Ytterligare vill jag ta upp ett spörsmål som utredningen uttalat sig i utan att framställa något direkt förslag, nämligen frågan om tillämpligheten av preskriptionsreglerna sedan utmätning skett för skattefordran. Närmast rör frågan huruvida försäljning av egendom som utmätts för skatt kan ske även om preskriptionstiden löpt ut. Utredningen gör vissa uttalanden i frågan, som torde innebära att försäljningen inte ovillkorligen behöver göras inom preskriptionstiden. Några remissinstanser har emellertid funnit att utredningens uttalande inte ger tillräcklig vägledning för ställningstagande i frågan. För egen del får jag anföra följande.

Som utredningen påpekat avsågs med avfattningen av den gällande preskriptionsregeln att göra klart, att rätten att erhålla utdelning i konkurs för skattefordran förelåg om kronan före preskriptionstidens utgång gjort konkursansökan eller bevakat fordran i konkurs som följt på annan borgenärs konkursansökan. Den åtgärd som skall vidtas inom preskriptionstiden vid konkurs är alltså sådan åtgärd som tillkommer länsstyrelse eller utmättningsman i egenskap av företrädare för staten som borgenär. Om skatteindrivningen och exekution för fordran inte handlades av samma tjänsteman skulle sannolikt samma princip som den antydda ansetts gälla även vid utmätning, dvs. ansökan härom borde ha inkommit inom preskriptionstiden medan exekutiva åtgärder skulle ha kunnat företas oberoende av preskriptionsbestämmelsen. Eftersom det av naturliga skäl inte kan föreligga ansökan hos utmättningsman beträffande utmätning eller införsel för skatt måste man dra en annan gräns för de åtgärder som skall vidtas inom preskriptionstiden än ingivandet av ansökan. Jag anser det rimligt att härvidlag förutsätta att endast själva utmätningen måste göras inom preskriptionstiden. Jag ansluter mig alltså i denna fråga till den åsikt som justitiekanslersämbetet uttalat i sitt remissyttrande.

Arbetsgivarna och uppbördsförfarandet

Detta avsnitt behandlar två huvudspörsmål, nämligen dels kontroll av arbetsgivare och dels det ekonomiska ansvaret för arbetsgivares ställföreträdare i vissa fall.

Beträffande till en början frågan om arbetsgivar kontrollen måste det vara av stort intresse att skattemyndigheterna så snabbt som

möjligt får del av handlingar som arbetsgivare har och som kan vara av betydelse för bedömningen av dennes skattebetalningsskyldighet. För att möjliggöra kontroll åligger det arbetsgivare att efter anmaning tillhandahålla bokföringshandlingar eller anteckningar och lämna uppgift om de anställda, utbetalda löner och beloppet av verkställda skatteavdrag. Hörsammar arbetsgivaren inte sådan anmaning kan länsstyrelsen förelägga honom lämpligt vite.

Utredningen anser det inte vara rationellt att lokal skattemyndighet, som funnit särskilt påtryckningsmedel vara nödvändigt gentemot en försumlig arbetsgivare, måste begära länsstyrelsens hjälp i form av vitesföreläggande för att få tillgång till begärda handlingar. En parallell dras med taxeringsnämnds rätt att förelägga vite enligt 53 § taxeringsförordningen. Om lokal skattemyndighet får möjlighet att själv förelägga försumlig arbetsgivare vite, åstadkoms enligt utredningen både ett snabbare förfarande i fråga om kontrollarbetet och en viss arbetsbesparing.

De flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan har anslutit sig till utredningens uppfattning. En del remissorgan har dock ställt sig kritiska. De åberopar att någon olägenhet av att vitesföreläggandena sker genom länsstyrelse i stället för genom lokal skattemyndighet knappast kan påvisas och att man bör beakta arbetsgivarnas intresse av att vitesföreläggandena övervägs av en myndighet inom länet med erfarenhet även från andra rättsområden.

Enligt min mening döljer sig bakom dessa synpunkter tveksamhet med avseende på de lokala skattemyndigheternas kompetens att rätt bedöma när vitesföreläggande bör tillgripas. Mot ett sådant betraktelsesätt vill jag anföra, att liknande synpunkter på sin tid framfördes över 1955 års taxerings-sakkunnigas förslag (SOU 1955: 51) att medge taxeringsnämnderna rätt att förelägga vite. Denna rätt lagfästes ändå och några olägenheter av den nya ordningen har inte visat sig. Ej heller har anmärkning riktats mot tillämpningen av bestämmelsen i 7 § förordningen angående uppbörd av avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension, m. m., enligt vilken lokal skattemyndighet kan förelägga arbetsgivare vite i vissa fall. Jag anser inte att man behöver hysa betänkligheter från rättssäkerhetssynpunkt mot det nu framlagda förslaget. Jag vill framhålla att frågan om utdömande av vite liksom hittills skall ankomma på länsstyrelsen.

Förslaget om ansvarighet för arbetsgivares ställföreträdare rymmer utan tvekan en del svårösta frågor. F. n. saknas i UF regler om sådan ansvarighet. I straffrättsligt hänseende torde gälla att arbetsgivares ställföreträdare kan ådömas samma ansvar som arbetsgivaren vid underlåtenhet att inom föreskriven tid till statsverket betala skatt som innehållits på arbetstagares lön. Någon möjlighet att ålägga ställföreträdare skyldighet att utge ersättning för ej inbetald skatt torde emellertid inte föreligga annat än i samband med konkurs. I praktiken torde det endast un-

dantagsvis hända att yrkande om betalningsåläggande för oredovisad skatt ens i sådana fall framställs mot ställföreträdare.

Uppgifter föreligger inte — och torde inte heller utan mycket tidsödande undersökningar kunna erhållas — angående storleken av de skatteförluster som f. n. uppkommer till följd av att juridisk person inte redovisar innehållen skatt. Förlusterna är dock med säkerhet av sådan omfattning att behov föreligger av bestämmelser i syfte att reducera dem. I likhet med de flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan anser jag därför att särskilda regler bör skapas som grundar rätt för statsverket att utkräva betalningsansvar av ställföreträdare vid försummelse att redovisa innehållen skatt. Jag delar utredningens uppfattning att det inte är erforderligt att i detta sammanhang utvidga den hittills gällande ansvarigheten i fall där arbetstagares lön utbetalas utan att skatten dragits av.

I fråga om den närmare utformningen av lagstiftningen har de flesta remissinstanserna med endast smärre erinringar anslutit sig till utredningens förslag. Från en del håll har emellertid riktats anmärkningar mot förslaget från principiell synpunkt. Därvid har anförts att den föreslagna brottsstraffningen inte är godtagbar eftersom den till sin konstruktion är direkt avhängig av om tredje man — här den juridiska personen — efter brottets utförande fullgjort en prestation.

Den framförda kritiken riktar sig i huvudsak mot att den föreslagna betalningsskyldigheten skulle ses som en straffsanktion. Avsikten torde emellertid inte ha varit att i detta sammanhang införa en ny straffform utan endast att skapa möjlighet för det allmänna att utkräva ett solidariskt ekonomiskt ansvar av en försumlig ställföreträdare och den arbetsgivare, tillika juridisk person, som han företräder. De föreslagna reglerna om solidarisk betalningsskyldighet kan därför inte jämföras med brottsbalkens sanktionssystem och de bör inte heller ha sin plats bland straffbestämmelserna i UF. I stället bör de placeras i anslutning till de bestämmelser i UF som reglerar sanktioner mot arbetsgivare som ej inbetalat innehållet skattebelopp. Frågan huruvida allmän åklagare skall föra talan om ekonomiskt ansvar för ställföreträdare i samband med brottmålet får bedömas enligt de allmänna regler som gäller om åklagares skyldighet att föra målsägandetalan. Om åklagaren inte för talan om straff eller av annat skäl inte kan medverka till att det ekonomiska ansvaret för ställföreträdare prövas inför domstol, får det ankomma på länsstyrelsen att i varje särskilt fall förordna ombud att utföra talan med stöd av 7 § 2 mom. länsstyrelseinstruktionen den 30 maj 1958 (nr 333).

Självfallet bör ställföreträdarens ansvar inte kunna göras gällande sedan arbetsgivarens ansvarighet preskriberats. Jag vill dock erinra om vad jag i det föregående föreslagit om förlängning av preskriptionstiden mot ställföreträdare i visst fall.

I detta sammanhang bör erinras om att 1965 års riksdag anhållit om utredning beträffande samordning och förenkling av den uppgifts- och uppbördsskyldighet som av det allmänna åläggs arbetsgivare (ABU 30, rskr 261). Mina förslag har givetvis utformats med beaktande av synpunkten att arbetsgivarnas medverkan i uppbördssystemet bör underlättas i görligaste mån. Den av riksdagen begärda utredningen har emellertid en vidare syftning. Jag avser att snarast efter övergången till ADB-systemet begära bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredningen.

Räntefrågor

Räntor enligt UF är av tre slag, nämligen ränta på kvarstående skatt (kvarskatteränta), ränta på överskjutande preliminär skatt som beräknas vid debitering av slutlig skatt (ö-skatteränta) samt restitutionsränta som utgår när annan skatt än preliminär skatt återbetalas till skattskyldig. Utredningens förslag avser att undanröja vissa oklarheter i de nuvarande bestämmelserna samt förenkla ränteberäkningen och göra förfarandet enhetligare. Förslaget avser beräkning av ö-skatteränta och kvarskatteränta vid nedsättning i taxering som åsatts av taxeringsnämnd och vid rättelse av debiteringsfel. Vidare föreslås att restitutionsränta på preliminärt erlagd skatt alltid skall räknas från utgången av taxeringsåret och att sådan ränta skall beräknas på ö-skatteränta som utgår vid taxeringsändring. Det föreslås dessutom att kvarskatteränta eller ö-skatteränta, som skall erläggas eller återbetalas på grund av rättelse i debitering eller avräkning eller höjning av taxering, uttas som tillkommande skatt. Utredningen föreslår slutligen att ränteförbudet enligt 5 § förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst och 3 § förordningen med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall begränsas till att avse endast restitutionsränta.

Utredningens förslag har mottagits positivt av remissinstanserna. För egen del anser jag att förslagets genomförande skulle innebära klara förbättringar och större rättvisa än de nuvarande reglerna. På ett par punkter vill jag föreslå tillägg till de regler som utredningen föreslagit.

Kvarskatteränta påförs f. n. vanligen på grundval av taxeringsnämnds beslut om taxering men även vissa prövningsnämndsbeslut kan föranleda kvarskatteränta, nämligen sådana beslut av prövningsnämnd som har beaktats vid debiteringen av slutlig skatt. Utredningen påpekar att det kan synas otillfredsställande att skattskyldiga som får sin taxering höjd i prövningsnämnden behandlas olika i fråga om kvarskattedebitering beroende på tidpunkten för prövningsnämndens beslut. Utredningen föreslår dock inte någon ändring i detta förhållande. Jag delar utredningens uppfattning härvidlag eftersom det av tekniska skäl är mycket komplicerat att i ADB-

systemet åstadkomma en annan ordning. Jag vill erinra om att länsstyrelse enligt 85 § UF kan medge befrielse från ränta på kvarstående skatt om räntepåföringen beror på förhållande utanför den skattskyldiges kontroll.

Som framgår av ett föregående avsnitt har utredningen föreslagit ökade möjligheter för skattskyldig att få anstånd med betalning av skatt i sådana fall då han anfört besvär över taxering eller debitering. Jag har ansett mig kunna gå något längre än utredningen på denna punkt men som förutsättning för mitt förslag anslutit mig till ett flertal remissinstansers uppfattning att skattskyldig som fått sådant anstånd bör erlægga ränta på åtnjuten skattecredit om yrkad taxeringsnedsättning uteblir. Skälet härför är bl. a. att den som efter meddelat anstånd med skattebetalning får avslag på sina besvär över taxering eller debitering inte från räntesynpunkt bör komma i bättre läge än om han inte fått anstånd utan betalt skatten. Jag vill därför föreslå att i de antydda fallen anståndsrenta skall erläggas med 5 % per år. Som utgångspunkt för ränteberäkningen bör gälla detsamma som enligt utredningens förslag skall tillämpas vid beräkning av restitutionsränta. Bestämmelsen om anståndsrenta torde lämpligen fogas till 49 § UF som ett nytt fjärde moment.

I likhet med CFU anser jag att ö-skatteränta bör utgå även vid restitution enligt reglerna i förordningen om särskild skatteberäkning i vissa fall för äkta makar. Restitution enligt denna förordning har i princip samma karaktär som sådan restitution som medför ö-skatteränta enligt utredningens förslag.

Avslutningsvis vill jag något beröra ett par räntespörsmål som tagits upp vid remissbehandlingen.

Från häradsrättskrivarhåll har det betecknats som otillfredsställande att skattskyldig med B-skatt vid beräkning av kvarskatteränta tillgodoräknas såväl obetald B-skatt som fyllnadsinbetalning. Det ifrågasätts därför om inte den bestämmelsen borde införas att fyllnadsbetalning i första hand skall avräknas på ogulden B-skatt.

Det kan inte bestridas att otillfredsställande resultat ibland uppkommer genom det nuvarande förfarandet att obetald B-skatt tillgodoräknas vid avräkningen mellan slutlig och preliminär skatt. Av tekniska skäl är det dock f. n. inte möjligt att införa den regeln att endast inbetald preliminär skatt skall tillgodoräknas. Detta sammanhänger med redovisningen av skatteindrivningen. Med ett utbyggt ADB-system torde denna fråga kunna lösas. Jag vill också påpeka att de fördelar som skattskyldig med B-skatt på nämnda sätt tillskansar sig kan avsevärt begränsas genom en effektiv indrivning av förfallen preliminär B-skatt. Vidare bör ihågkommas att restavgift beräknas på sådan B-skatt, vilket också begränsar fördelen med utebliven kvarskatteränta.

Sveriges advokatsamfund tar upp den i åtskilliga tidigare sammanhang berörda frågan om att lokal skattemyndighet bör vara skyldig att ex officio

göra beräkning av kvarskatteränta gemensamt för samtaxerade äkta makar. F. n. fordras ansökan om sådan beräkning. Som jag haft anledning framhålla i bl. a. interpellationssvar i riksdagens andra kammare (prot. 1966:4 s. 80) har denna fråga utretts inom finansdepartementet av särskilt tillkallad sakkunnig (Stencil Fi 1964:8). Utredningsmannen har föreslagit att ränteberäkning i viss utsträckning skulle ske ex officio. Vid remissbehandling framfördes dock så vägande invändningar mot förslaget att jag ansåg mig inte böra framlägga förslag i ämnet. Allmänt anses att möjligheterna att tillgodose det i och för sig berättigade kravet på ränteberäkning för äkta makar ex officio förbättras efter övergången till ADB-system. Den av advokatsamfundet väckta frågan torde komma att tas upp till prövning av CFU snarast efter ADB-systemets införande.

Tillkommande skatt

Som tillkommande skatt betecknas i 2 § UF bl. a. skatt som debiterats på grund av sådant taxeringsbeslut som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda efter den 20 november taxeringsåret och skatt som utöver tidigare påfordrad skatt skall betalas på grund av beslut rörande ändrad debitering. Denna bestämmelse tillämpas på två olika sätt. Den ena metoden — den s. k. nettometoden — grundas på förutsättningen att tillkommande skatt är det belopp som skattskyldig skall betala utöver tidigare debiterad slutlig skatt. Detta medför att sänkning av en skattepost avräknas mot höjning av en annan och debetsedel på tillkommande skatt kommer då att utfärdas endast om det efter sådan kvittning uppkommer ett saldo kronan till godo. Debitering av tillkommande skatt enligt den andra metoden — den s. k. bruttometoden — görs däremot alltid då någon av de särskilda skatteposterna är större än motsvarande post vid föregående debitering, som avsett samma taxeringsår. Bruttometoden kan alltså medföra att debetsedel på tillkommande skatt utfärdas fastän debiteringen inte innebär att den skattskyldige är skyldig att betala någon ytterligare skatt.

Utredningen påpekar att varken de skattskyldiga eller det allmänna har någon större olägenhet av att två metoder tillämpas i praktiken. Metoderna verkar dock olika i fråga om preskription och förmånsrätt i konkurs. I valet mellan bruttometoden och nettometoden förordar utredningen den senare. Utredningen påpekar bl. a. att nettometoden ger en fast grundval för det förfarande beträffande ränteberäkningen som utredningen föreslagit.

Samtliga remissinstanser som yttrat sig i denna fråga har biträtt utredningens förslag och jag ansluter mig för egen del till förslaget. Från flera synpunkter måste utredningens förslag anses som det mest praktiska, inte minst med hänsyn till de regler om ränteberäkning som jag föreslagit i det föregående i huvudsaklig överensstämmelse med vad utredningen framfört. Efter påpekande av en remissinstans föreslår jag dock en redaktionell jämkning av utredningens förslag till ändring av 31 § UF.

Tilläggs pensionsavgift som ingår i tillkommande skatt skall vara erlagd inom fyra månader efter utgången av den månad, under vilken den sista av de för skattebetalningen bestämda uppbördsterminerna infallit. Bestämmelse härom finns i 40 § förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. Eftersom de nu föreslagna reglerna om debitering av tillkommande skatt innebär att en höjning av tilläggs pensionsavgift inte ovillkorligen kommer att medföra att debetsedel utfärdas har utredningen ansett nödvändigt att särskild underrättelse lämnas om höjningen. Detta har medfört förslag till en ändring i nyssnämnda förordning av den innebörden, att tilläggs pensionsavgift som inte ingår i slutlig skatt skall vara betald inom åtta månader efter utgången av den månad, under vilken underrättelse om debitering av avgiften utfärdades. Förslaget har inte mött någon erinran från remissinstanserna. För egen del anser jag att det bör genomföras med en mindre jämkning.

Beloppsgräns i vissa fall

Bestämmelser om beloppsgräns för återbetalning av eller krav på betalning av skatt tillämpas f. n. vid den årliga avräkningen mellan preliminär skatt och slutlig skatt. Härvid uppkommen kvarstående skatt, som understiger 5 kr., skall inte erläggas. Inte heller återbetalas överskjutande preliminär skatt som understiger 5 kr. Om kvarstående skatt innehållits till högre belopp än som motsvarar påförd kvarstående skatt på grund av att den skattskyldige inte lämnat debetsedel på slutlig skatt återbetalas inte heller belopp som understiger 5 kr.

Närmast med anledning av ett uttalande av 1964 års riksdagsrevisorer har utredningen upptagit frågan om införande av beloppsgräns för krav på och återbetalning av skattebelopp även i andra fall. Utredningen anser vissa skäl tala för införandet av ytterligare beloppsgränser. Beloppsgräns vid krav på erläggande av skatt bör enligt utredningen vara generell, dvs. samma beloppsgräns bör gälla för kvarstående och tillkommande skatt. Utredningen har härvidlag föreslagit att kvarstående eller tillkommande skatt som understiger 25 kr. inte skall utkrävas. Beträffande återbetalning av överskjutande preliminär skatt föreslår utredningen att den nuvarande gränsen om 5 kr. höjs till 10 kr. Samma beloppsgräns bör tillämpas vid återbetalning på grund av nedsättning i taxering. Gentemot tanken att även här tillämpa en 25-kronorsgräns uttalar utredningen att man inte gärna kan vägra återbetalning av ett så pass stort belopp. Utredningen upplyser att den gällande 5-kronorsgränsen för återbetalning av för mycket innehållen kvarstående skatt inte tillämpas i praktiken beroende på administrativa svårigheter och föreslår därför att denna beloppsgräns slopas.

Remissinstanserna har allmänt uttalat att den nuvarande beloppsgränsen för återbetalning av överskjutande preliminär skatt och uttagande av

kvarstående skatt är för låg. Några instanser förordar utredningens förslag medan andra anser att den föreslagna 25-kronorsgränsen är för hög, i varje fall när det gäller krav på betalning av kvarstående skatt. Det påtalas att den föreslagna bestämmelsen kan föranleda missbruk därigenom att den ger möjlighet för vissa skattskyldiga att reglera sina inbetalningar så att den kvarstående skatten något understiger 25 kr. Vidare framhåller några remissinstanser att en stor del av debetsedlarna för sommarstugor lyder på belopp under 25 kr., att en höjning av beloppsgränsen inte medför någon arbetsbesparing för de lokala skattemyndigheterna och att olika beloppsgränser för skilda skatteslag skulle medföra merarbete och risk för felaktigheter.

Enligt min mening bör utredningens förslag accepteras såvitt gäller att införa en beloppsgräns också beträffande tillkommande skatt. Den nuvarande beloppsgränsen för kvarstående skatt som inbetalts utöver debiterat belopp har visat sig opraktisk och bör därför slopas.

I övrigt vill jag helt allmänt framhålla, att en beloppsgräns — i vart fall när det gäller annat än tillkommande skatt — knappast torde medföra arbetsbesparing för de statliga myndigheterna, vilket också flera remissinstanser framhållit. Den väsentliga grunden för bestämmelser om beloppsgräns är att de skattskyldiga och arbetsgivare inte bör besväras med att betala bagatellbelopp. Det är då angeläget att bestämmelserna också avser skatteposter som måste framstå som helt obetydliga. Med hänsyn härtill anser jag det rimligt att gällande beloppsgränser får avse belopp under 10 kr. De praktiska fördelarna med enhetliga bestämmelser på detta område är enligt min mening så stora att samma beloppsgräns bör gälla över hela debiteringsområdet.

I detta sammanhang vill jag beröra de förslag till ändring av ett par andra beloppsgränser i UF, som några remissinstanser framfört. Enligt 26 § UF skall preliminär B-skatt som inte uppgår till 60 kr. i hemortskommunen eller 200 kr. i annan kommun inte påföras om inte den skattskyldige begär det. Bestämmelsen har tillkommit framför allt för att arbetet med debetsedlar beträffande inkomst av sommarstugor o. d. skall begränsas. Jag anser det lämpligt att gränsen för påföring av preliminär B-skatt höjs till 300 kr. och samma gräns får gälla för hemortskommun och annan kommun. Den nuvarande möjligheten för skattskyldig att särskilt begära sådan påföring av B-skatt som ligger under beloppsgränsen har inte utnyttjats i praktiken och bör därför utgå. Jag vill erinra om att skattskyldig har möjlighet att betala preliminär skatt även om debetsedel inte utfärdats. Vidare föreslår jag att gränsen för uppdelning av kvarstående skatt på två uppördsterminer, som f. n. är 50 kr. enligt 28 § UF, också höjs. En remissinstans har föreslagit höjning till 100 kr. och påpekat, att detta skulle innebära en ej oväsentlig arbetsbesparing. För egen del anser jag en 200-kronorsgräns rimlig. Beloppet avser skatteavdrag under två

månader och torde därför inte medföra någon större belastning för de skattskyldiga. Arbete sparas genom ett sådant förfarande inte bara hos de lokala skattemyndigheterna utan också hos arbetsgivare som har att göra avdrag för kvarstående skatt. Jag vill erinra om att riksdagens revisorer ifrågasatt en ändring av hithörande bestämmelser i berättelse till 1966 års riksdag (§ 22 s. 160—163).

För att restföring av bagatellbelopp skall undvikas föreslår jag att kvarstående skatt som slutar på udda krontal uppdelas så att det högre beloppet erlägges under den andra terminen i stället för under den första såsom nu är fallet. Även denna fråga har berörts i nyssnämnda berättelse av riksdagsrevisorerna. Jag är däremot inte beredd att godta förslaget från en remissinstans att kvarstående skatt skall avrundas med en krona. En sådan bestämmelse torde medföra ett inkomstbortfall på ca 800 000 kr. utan att medföra några egentliga fördelar utöver den av mig föreslagna ändringen i nu gällande ordning.

Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst

Alltsedan tillkomsten av UF har det funnits förbud mot skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst. Förbudet gäller direkt preliminär A-skatt men tillämpas också beträffande avdrag för kvarstående skatt, eftersom sådant avdrag görs endast när den skattskyldige skall erlägga preliminär A-skatt. Förbudet sammanhänger med bestämmelsen i 27 § KKL att till konkursbo räknas bl. a. all egendom som tillfaller gäldenären under konkursen. Bestämmelser om skattskyldighet för inkomst under konkurs saknas. Enligt klar rättspraxis är emellertid konkursgäldenären skattskyldig i vart fall för inkomst av eget arbete under den tid konkursen varar. Skattskyldighet för konkursboet föreligger enligt praxis inte.

Utredningen har påpekat att det ifrågavarande förbudet mot avdrag för preliminär skatt har ootillfredsställande verkningar inte minst för konkursgäldenären, som efter konkursens avslutande har att erlägga hela den slutliga skatt som belöper på hans inkomst under konkursen och dessutom den löpande preliminära skatten. Utredningen diskuterar ett upphävande av förbudet i första hand under förutsättning att ett förslag från lagberedningen om ändring i 27 § KKL genomförs (se SOU 1964:57). Emellertid anser utredningen att förbudet både kan och bör upphävas oberoende av om sistnämnda lagändring kommer till stånd. För att konkursgäldenären inte skall kunna begära för högt skatteavdrag och därigenom undandra konkursboet den del av lönen som tillkommer boet föreslås att lokal skattemyndighet får minska avdraget på ansökan av boet, som då också äger rätt till den skatt som inbetalts för mycket. Motsvarande bör enligt utredningen gälla vid införsel. Beträffande avdrag för kvarstående skatt — som vanligen avser skattefordran som bevakas i konkursen —

bör avdrag göras i vanlig ordning om konkursboet inte gör anspråk på gäldenärens lön. Om så är fallet bör detta anspråk ha prioritet framför skatteavdraget. Det bör ankomma på lokal skattemyndighet att fatta beslut om minskning av skatteavdrag och besvär över sådant beslut får då anföras hos länsstyrelsen men inte i högre instans, eftersom talan inte får föras mot länsstyrelses beslut i frågor av denna art.

Endast ett fåtal remissinstanser har avstyrkt utredningens förslag, varvid vanligen uttalats den åsikten att förslaget bör genomföras först i samband med bestämmelser om skattskyldighet för inkomst under konkurs. De allra flesta remissinstanserna tillstyrker emellertid förslaget förbehållslost. Det uttalas att det visserligen kan finnas betänkligheter mot att slopa förbudet mot skatteavdrag innan frågan om skattskyldigheten under konkurs är reglerad, men att förslaget dock bör genomföras snarast möjligt med hänsyn till de otillfredsställande verkningar som det gällande förbudet mot skatteavdrag har både för det allmänna och konkursgäldenären. Flera instanser framhåller att reformen är så angelägen att den bör genomföras oberoende av om lagberedningens förslag till ändring av 27 § KKL genomförs.

För egen del vill jag framhålla att det givetvis är en otillfredsställande ordning att preliminär skatt inte dras av från konkursgäldenärs lön. Det står i strid mot källskattesystemet, att skattskyldig inte skall erlägga preliminär skatt för sådan inkomst som han ostridigt är skattskyldig för. Så är förhållandet beträffande konkursgäldenärs inkomst av anställning. När man överväger det förslag som utredningen framlagt måste det framhållas, att förslaget som helhet ansluter sig till vad som redan tillämpas i praktiken. Det torde nämligen vara mycket ovanligt, att konkursboet begär att få förfoga över någon del av gäldenärens lön. I normalfallet innebär förslaget alltså att konkursgäldenär kommer i samma läge som andra arbetstagare. Det särskilda förfarande som utredningen föreslagit beträffande reducering av skatteavdrag kommer troligen att tillämpas endast i det fåtal fall då gäldenären har en hög arbetsinkomst.

Jag föreslår med hänsyn till det anförda att utredningens förslag i denna del genomförs. Jag vill emellertid föreslå ett par ändringar i förslaget av i huvudsak teknisk natur. Den ena avser placeringen av den föreslagna bestämmelsen om utbetalning till konkursboet av för mycket innehållen skatt. Bestämmelsen bör som CFU föreslagit få sin plats i det föreslagna 3 mom. i 45 § UF i stället för i 68 §. Vidare ansluter jag mig till CFU:s åsikt att uttrycklig bestämmelse bör införas om att arbetsgivare inte skall få tillmötesgå konkursgäldenärs begäran om förhöjt skatteavdrag sedan lokal skattemyndighet beslutat att avdraget skall minskas. I sammanhanget vill jag uttala att det inte bör föreligga hinder för att arbetsgivaren direkt till konkursboet betalar den del av innehållen skatt som konkursboet har rätt till enligt beslut av den lokala skattemyndigheten.

Gentemot utredningens uttalande att besvär enligt gällande ordning inte kan anföras över beslut som avses i de föreslagna bestämmelserna, har kammarrätten anfört att besvärsrätt föreligger enligt UF över länsstyrelses beslut om återbetalning av skatt. Länsstyrelses beslut om utbetalning av för mycket innehållen preliminär skatt synes alltså kunna överklagas. Jag instämmer i kammarrättens mening men vill tillägga att tvisten i sådant fall enbart kommer att avse uträkningen av det belopp som skall återbetalas. Länsstyrelses beslut om minskning av skatteavdraget torde nämligen falla under gällande besvärsförbud. Jag anser detta lämpligt och kan alltså inte godta ett förslag från Sveriges köpmannaförbund, att besvär bör få anföras över sistnämnda slag av beslut, som dels fordrar snabbt avgörande och dels måste grundas på skälighetsbedömning.

Ett par remissinstanser har uttalat sig om den närmare utformningen av förfarandet när fråga uppkommer om minskning av skatteavdrag i förevarande fall. Bestämmelser härom torde böra utfärdas i administrativ ordning varvid de synpunkter och önskemål som instanserna framfört kan tas under övervägande.

Vissa författningsändringar med anledning av övergången till ADB-systemet

Införandet av ADB-systemet inom uppbördsväsendet vid årsskiftet 1967/68 innebär i princip endast att nya tekniska hjälpmedel tas i anspråk. De grundläggande bestämmelserna om skatteuppbörden, som meddelas av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt, påverkas endast i ringa omfattning av det nya systemet. Däremot medför ADB-systemet att UK måste underkastas omfattande ändringar vilket sammanhänger med att kungörelsen reglerar frågor av mera teknisk natur. Vilka ändringar som fordras i UF och därmed sammanhängande riksdagsförfattningar har undersökts av CFU som lämnat förslag i frågan i betänkandet »Ny folkbokföringsförordning m. m.» I prop. 1967: 88 redovisas CFU:s förslag såvitt avser folkbokföringsfrågor. CFU:s förslag i övrigt innehåller huvudsakligen ändringar av teknisk natur och har vid remissbehandlingen lämnats utan erinran av nästan samtliga remissinstanser. Jag har godtagit förslaget med de smärre ändringar i formellt hänseende som jag kommer att beröra i det följande. Beträffande detaljerna i CFU:s förslag får jag hänvisa till betänkandet. Jag framlägger vidare förslag i syfte att anpassa författningstexten i UF till vissa andra författningar.

F. n. iakttas vid debitering av slutlig skatt alla taxeringsbeslut eller hithörande handlingar som kommit den lokala skattemyndigheten till handa senast den 20 november under taxeringsåret. Skatt som debiteras därefter är tillkommande skatt. CFU föreslår att den tidpunkt som skall vara avgörande för skillnaden mellan slutlig och tillkommande skatt flyttas till den 1 oktober. Efter detta datum skulle maskinella bearbetningar för att ändra

den slutliga skatt, som tidigare uträknats och varom uppgift lagrats i skattebandet, nämligen försvåra ett ekonomiskt och rationellt utnyttjande av de maskinella hjälpmedlen. Eftersom ett sådant förfarande dessutom skulle medföra ett betydande manuellt merarbete hos länsstyrelsen med merkostnader som följd, tillstyrker jag i princip CFU:s förslag men föreslår att tidpunkten inte läses till visst datum. Alla taxerings- och avgiftsbeslut som inkommit innan maskinerna börjat arbeta bör medtas vid beräkning av slutlig skatt. Förslaget medför bl. a. att definitionen av slutlig skatt bör ändras.

Genom CFU:s förslag till omformulering av 33 § UF åstadkoms att skattekort inte behöver utfärdas för bl. a. dödsbon, familjestiftelser samt juridiska personer som redovisas i inkomstlängden del B och C. Skattekort saknar betydelse för dessa skattskyldiga eftersom de alltid själva förfogar över debetsedel. Jag vill emellertid föreslå ytterligare förenkling av paragrafen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma vilka uppgifter som skall tas upp på debetsedel och i vilka fall skattekort skall utfärdas. Likaså bör i administrativ ordning utfärdas bestämmelser om hur debitering m. m. skall bokföras, vilket ger mig anledning föreslå att 32 § UF upphävs. I detta sammanhang vill jag också förordna en sådan ändring av 12 § UF att CFU i stället för Kungl. Maj:t får befogenhet att utfärda skattetabeller för diplomatisk personal.

S. k. summarisk skatteredovisning tillämpas f. n. av staten och — efter särskilt tillstånd — arbetsgivare med minst 100 anställda (53 § 1 mom. UF). Sådan redovisning är fördelaktig för uppbördsmyndigheterna även i ADB-systemet genom att antalet bokföringsposter per löntagare och år nedbringas från sex till en. I likhet med remissinstanserna tillstyrker jag CFU:s förslag att kommunal myndighet jämställs med statlig myndighet i fråga om rätt till summarisk skatteredovisning. Likaså kan jag biträda ett vid remissbehandlingen framställt förslag att också hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser tillerkänns sådan rätt. Beträffande hushållningssällskapen bör dock den begränsning göras som iakttagits i prop. 1967: 74. Arbetsgivare med så stort antal anställda som minst 50 torde i allmänhet ha en fullt tillfredsställande lönebokföring och fullgöra sina skyldigheter i samband med uppbörden av skatt på ett godtagbart sätt. Jag tillstyrker därför CFU:s förslag att minimiantalet arbetstagare sänks från 100 till 50. Därmed ökar dock vikten av att tillståndslämnandet i varje särskilt fall föregås av en noggrann prövning. Jag vill erinra om ett uttalande av rikskontrollverket vid remissbehandlingen, nämligen att de risker för skatteförluster som ligger i vissa företags konjunkturkänslighet bör beaktas vid tillståndsprövningen.

I enlighet med den i prop. 1967: 88 föreslagna ändringen av 37 § 2 mom. taxeringsförordningen bör i 56 § 4 mom. UF införas skyldighet för arbets-

givare att vid inbetalning till centrala skattekontot i vissa fall ange personnumret enligt den nya folkbokföringsförordningen.

F. n. kan endast länsstyrelse rätta fel, varigenom skatt blivit obehörigen utesluten från debitering eller påförd till för ringa belopp eller varigenom preliminär skatt blivit gottskriven med för högt belopp (70 § 2 mom. UF). Befogenheten bör i enlighet med CFU:s förslag överflyttas till lokal skattemyndighet, vilket bör innebära en betydande förenkling av debiteringsarbetet. I detta sammanhang vill jag dessutom föreslå att lokal skattemyndighet får samma möjlighet att ompröva beslut om arbetsgivares ansvarighet för skatt som tillkommer myndigheten beträffande beslut om debitering (70 § UF). Vidare bör lokal skattemyndighet ges möjlighet att självmant rätta felaktighet till skattskyldigs eller arbetsgivares förmån (84 § UF).

Den fortgående rationaliseringen på kontorsområdet har medfört att vissa arbetsgivare beräknar skatteavdrag för sina anställda med hjälp av maskiner för ADB. Därvid använder sig arbetsgivarna ofta av maskinprogram som inte tillåter att skatteavdragen beräknas exakt enligt tillämplig skattetablell. CFU har därför i ett flertal fall medgett att arbetsgivare tills vidare får beräkna preliminär A-skatt för arbetstagare till annat belopp än som anges i skattetablell, under förutsättning att skattebeloppet i varje särskilt fall inte kommer att avvika från motsvarande belopp i tabellen med mer än 2 kr.

Det kan väntas att den krets av arbetsgivare som använder sig av denna metod för beräkning av skatteavdrag kommer att vidgas och att behovet av att göra avvikelser från skattetablellerna kommer att bestå under en förhållandevis lång tid. Mot bakgrund därav torde det vara motiverat att i anvisningarna till 39 § UF inskriva bestämmelser som ger CFU befogenhet att under de förutsättningar i övrigt, som skall gälla vid skatteberäkningen, lämna generella medgivanden om avvikelser från skattetablellerna.

De ändringar som förordas i andra författningar än UF är direkt betingade av övergången till ADB-system och torde inte kräva närmare kommentar. I lagen om viss lindring i skattskyldigheten för den som inte tillhör svenska kyrkan föreslås dock vissa följdändringar till lagen den 2 juni 1961 (nr 436) om församlingsstyrelse. Ytterligare föreslår jag ändring i förordningen den 31 december 1945 (nr 903) om utdebitering av tingshusmedel och i landstingslagen den 14 maj 1954 (nr 319).

Övriga frågor

Jag ämnar i det följande ta upp några speciella frågor rörande uppbörden som enligt min mening bör föranleda ändringar i UF och vissa andra författningar.

I 4 § 1 mom. tredje stycket UF finns bestämmelse om i vilka fall skattetablellerna inte skall uppta preliminär skatt för inkomst. Bestämmelsen

anknyter till vissa belopp taxerad eller beskattningsbar inkomst. Med hänsyn till bl. a. att även sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift avräknas mot preliminär skatt är bestämmelsen numera föråldrad och torde kunna upphävas med hänsyn till att paragrafen i övrigt innehåller tillräckliga bestämmelser om skattetabellernas utformning.

Skatt som arbetsgivare är skyldig att dra av från arbetstagarens lön avser enligt bestämmelse i 39 § 1 mom. UF bl. a. kvarstående skatt, som påförts i kommun där den skattskyldige mantalsskrivits för året näst före taxeringsåret. Bestämmelsen syftar till att arbetsgivare skall dra av endast sådan skatt som debiterats i arbetstagarens hemortskommun, men genom sin utformning har den kommit att avse också det fallet att arbetstagaren inte mantalsskrivits här i riket för inkomståret. Bestämmelsen bör därför ändras till att avse kvarstående skatt som påförts i arbetstagarens *hemortskommun* (jfr 66 § KL och 2 § 1 mom. UF). Motsvarande ändring bör göras i 22 § UF.

Enligt gällande bestämmelser är frågan, huruvida skatt skall erläggas som inkomstskatt eller enligt förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, beroende av om den skattskyldige anses bosatt här i riket eller i utlandet. Motsvarande gäller vid avgörandet huruvida inkomstskatt eller kupongskatt skall erläggas för utdelning på aktier. Den situationen kan därför uppkomma, att skattskyldig blir berättigad återfå erlagd inkomstskatt samtidigt som han blir skyldig att erlägga bevillningsavgift eller kupongskatt. Även den motsatta situationen kan givetvis föreligga. I sådana fall bör enligt min mening det belopp, som tillkommer den skattskyldige, omedelbart kunna tas i anspråk för betalning av den påförda skatten. Detta fordrar ändring i den sistnämnda förordningen samt förordningen den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt och 68 § 5 mom. UF. I sammanhanget vill jag även föreslå en ändring i 8 § förordningen om kupongskatt, som innehåller en föråldrad bestämmelse rörande indrivningsavgift (jfr SFS 1966: 243).

Enligt 75 § fjärde stycket UF får skatt som arbetsgivare inte dragit av från arbetstages lönen i visst fall inte tas ut hos arbetsgivaren, om inte den lokala skattemyndigheten i arbetsgivarens hemort funnit honom ansvarig för skatten. Bestämmelsen har vållat tveksamhet i frågan, huruvida fastställandet av arbetsgivarens betalningsskyldighet tillkommer nämnda lokala skattemyndighet eller den lokala skattemyndigheten i arbetstagarens hemort. Enligt min mening är det lämpligast att den senare myndigheten fastställer betalningsskyldigheten i det fall som bestämmelsen avser. Jag föreslår att bestämmelsen ändras i överensstämmelse härmed. Bestämmelsen att skatt, som felaktigt inte avdragits, i första hand skall avkrävas den skattskyldige får i så fall inte samma betydelse som tidigare och bör därför jämkas något.

Ansökan om rättelse av felaktighet i debetsedel skall göras hos lokal

skattemyndighet inom ett år efter det sökanden erhållit debetsedeln (84 § UF). Denna tidsgräns har emellertid inte någon betydelse för möjligheten att få rättelse, enär länsstyrelsen är skyldig att återbetala för mycket erlagd skatt utan att någon särskild tidsgräns föreskrivits (68 § 2 mom. andra stycket UF). Av praktiska skäl bör därför bestämmelsen om tidsgräns för ansökan enligt 84 § UF utgå.

Enligt 88 § UF äger Kungl. Maj:t förordna om särbestämmelser beträffande debitering m. m. i Stockholm. Sådana bestämmelser finns nu i 66—71 §§ UK. Efter övergången till ADB-systemet inom uppbořdsväsendet torde uppkomma behov att för andra större städer införa särbestämmelser liknande dem som gäller för Stockholm. Jag vill därför föreslå att i 88 § UF ges möjlighet för Kungl. Maj:t att på annan myndighet flytta över befogenhet som tillkommer länsstyrelse enligt förordningen.

Jag vill vidare beröra ett par inkomna framställningar beträffande ändringar i UF. Den ena framgår av en skrivelse den 24 januari 1967 från TCO, i vilken hemställes om sådan ändring i 45 § 1 mom. andra stycket UF att jämkning skall kunna ske i där avsedda fall om preliminär skatt skulle komma att tas ut på grund av jämkningen med minst en tolfedel högre eller lägre belopp än som skulle erläggas utan jämkning. F. n. går gränsen vid en femtedel av nämnda belopp. Organisationen hänvisar till att sjukavdragen höjts i samband med höjningen av sjukpenningbeloppen den 1 januari 1967 så att avdraget i några fall är lika stort som dagslönen. Avdragets storlek medför en viss underkompensation under sjukdomstiden för inkomsttagare med snabbt föränderlig marginalskatt, såvida ej preliminärskatteavdraget jämkas, påpekar organisationen.

Den ifrågavarande bestämmelsen medför att jämkning inte bör ske i fall som TCO nämner, om sjukdomstiden inte varit längre än ca två och en halv månad. Emellertid föreligger inte förbud mot jämkning vid kortare sjukdomstid, varvid kan tas hänsyn till ömmande fall. Lokal skattemyndighets arbetsbörda torde öka avsevärt om en mera ovillkorlig rätt till jämkning införs även till följd av en så pass kort sjukdomstid som en månad. Jag anser på grund härav att TCO:s skrivelse inte bör föranleda någon åtgärd.

Enligt 62 § UF ankommer det på länsstyrelsen att göra framställning om skattskyldigs eller arbetsgivares försättande i konkurs. Länsstyrelsen äger även uppdra åt utmätningsman att själv besluta om sådan framställning. I skrivelse den 17 november 1965 har exekutionsväsendets organisationsnämnd hemställt om sådan ändring av 62 § UF att kronofogde utan bemyndigande av länsstyrelse äger besluta om konkursansökan. Nämndens skrivelse har remissbehandlats, varvid remissinstanserna uttalat starkt delade meningar. Även de instanser, som i princip har biträtt nämndens förslag, anser att beslut om konkursansökan i vissa fall bör förbehållas eller underställas länsstyrelsen. För egen del vill jag hänvisa till att grän-

serna mellan länsstyrelses och kronofogdes behörighet f. n. är något flytande och innehåller åtskilliga frågor som torde få prövas i ett större sammanhang. Jag föreslår därför att nämndens skrivelse inte föranleder någon åtgärd.

Enligt 4 § förordningen med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall skall ansökan om tillämpning av den s. k. 80-procentregeln vara länsstyrelsen till handa före utgången av kalenderåret näst efter taxeringsåret vid äventyr att avkortning eller restitution inte beviljas. Önskvärt är att tillämpningen av 80-procentregeln kan prövas ex officio. F. n. är detta av praktiska skäl inte möjligt men förutsättningarna att genomföra en sådan ordning bedöms bli bättre efter övergången till ADB-systemet. I avvaktan på att förfarandet ändras i denna riktning bör ansökningstiden förlängas, lämpligen så att den överensstämmer med eftertaxeringstiden. Detta innebär att ansökningstiden blir fyra år längre än f. n., vilket bör gälla även äldre taxeringar.

Den nuvarande bestämningen av ansökningstiden kan vidare leda till rättsförlust vid eftertaxering. Jag föreslår därför att ansökningstiden för hithörande fall ändras så att ansökan skall vara länsstyrelsen till handa inom ett år efter det sökanden avfordrats skatten. En sådan lydelse ansluter nära till den första förordningen i ämnet (SFS 1942: 644, jfr 1943: 493). Vidare bör klarare anges att försummelse av ansökningstiden ovillkorligen leder till att avkortning eller restitution inte beviljas.

Slutligen vill jag föreslå ett par mindre ändringar i anvisningarna till KL, som inte har något samband med det föregående. Begreppet näringshjälp har genom arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966 (nr 368) fått en mer begränsad innebörd än tidigare. Eftersom någon motsvarande begränsning av skattefriheten för den gamla näringshjälpen inte har avsetts, bör skattefrihet uttryckligen stadgas i anvisningarna till 19 § KL även för bidrag som numera inte betecknas som näringshjälp (58 och 62 §§ nämnda kungörelse). Vidare bör det första exemplet i anvisningarna till 60 § KL ändras med hänsyn till att garantibeloppet numera är sänkt från 2 1/2 till 2 % av taxeringsvärdet.

Övergångsbestämmelser

De föreslagna ändringarna i UF bör i huvudsak träda i kraft den 1 januari 1968. I fråga om preliminär skatt för inkomståret 1967 samt tillkommande skatt, som skall inbetalas under januari 1968, måste dock äldre bestämmelser i 53 och 57 §§ gälla eftersom uppbörderna av sådan skatt skall omhänderhas av postens skatteavdelningar. Vidare kan de nya bestämmelserna om avdrag för kvarstående skatt, när debetsedel inte lämnats, av tekniska skäl tillämpas först i fråga om skatt på grund av 1968 års taxering. Detsamma bör gälla bestämmelserna om ränta och beloppsgränser.

I vissa avseenden vill jag föreslå en något annorlunda utformning av övergångsbestämmelserna än utredningen. Det torde sålunda inte möta hinder att de nya bestämmelserna om restavgift och tilläggsavgift (58 § UF) samt preskription (71 § UF) gäller all skatt som betalas efter ikraftträdandet såvida den inte rätteligen bort inbetalas tidigare. Preskriptionsförlängning på grund av anstånd i besvärfallen bör dock avse även äldre skatt. I annat fall skulle risken för preskription få inflytande på anståndsfrågan. Vidare bör den förlängda preskriptionstiden för arbetsgivaransvar gälla i mål som avgörs efter ikraftträdandet. Av praktiska skäl bör de nya bestämmelserna om restavgift och tilläggsavgift tillämpas på all skatt som fastställs till betalning efter ikraftträdandet. Tilläggsavgift bör dock utgå endast för tiden efter ikraftträdandet. Dessutom anser jag att bestämmelserna om allmänt ombud bör tillämpas så snart som möjligt. Så blir fallet om de regler som rör ombudets besvärsmått (85 § 1 mom. och 86 § UF) får gälla i alla mål och ärenden som inte avgjorts före den 1 januari 1968. I övrigt bör äldre besvärsmått såsom utredningen föreslagit gälla i fråga om beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Utredningen har föreslagit vissa ändringar i 35 och 53 §§ KL, som be-
tingats av den nya utformningen av begreppet tillkommande skatt. På grund
av numera gällande lydelse av dessa paragrafer är de föreslagna ändringar-
na emellertid inte längre nödvändiga.

Departementschefens hemställan

Under åberopande av det anförda och under framhållande av att hinder
inte synes möta för att frågorna behandlas av riksdagen senare än under
innevarande vårsession hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition
föreslår riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag
till

1) *förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272);*

2) *förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;*

3) *lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);*

4) *förordning angående ändrad lydelse av 8 § och 12 § 1 mom. förordningen den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt;*

5) *förordning angående ändrad lydelse av 1 § 2 mom. förordningen den 31 december 1945 (nr 903) om utdebitering av tingshusmedel;*

6) *förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;*

7) lag angående ändring i lagen den 26 oktober 1951 (nr 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan;

8) förordning om ändrad lydelse av 5 § förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstkatt för ackumulerad inkomst;

9) förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall;

10) lag om ändrad lydelse av 72 § landstingslagen den 14 maj 1954 (nr 319);

11) förordning angående ändrad lydelse av 14 § 2 mom. och 20 § förordningen den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt;

12) förordning angående ändrad lydelse av 55 och 58 §§ förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt;

13) förordning om ändrad lydelse av 8 § förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring;

14) förordning om ändrad lydelse av 17 och 40 §§ förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.;

15) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering av folkpensioneringen;

16) förordning angående ändrad lydelse av 10 § förordningen den 21 maj 1965 (nr 153) om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Margit Edström

Uppbördsutredningens förslag¹

till

Förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas att 2 § 2 mom., 3 § 2 mom., 7 §, 27 § 3 mom., 28, 31 och 40 §§, 48 § 1 och 2 mom., 49 och 50 §§, 58 § 1 mom., 68 § 1 och 2 mom., 69, 71, 75 och 76 §§, 80 § 1 mom., 83 §, 85 § 1 mom. samt 86 och 87 §§ uppbördsförordningen den 5 juni 1953 ävensom anvisningarna till 40 och 49 §§ samma förordning² skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, samt att i nämnda förordning skall införas en ny paragraf, betecknad 72 a §, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

<p>2 m o m. I denna — — — — — förstås med slutlig skatt: — — — — — från slutlig skatt; tillkommande skatt: dels tillkommande skatt: skatt som debiteras på grund av så- som debiteras och skall erläggas på dant taxeringsbeslut, som kommit grund av sådant taxeringsbeslut, som den lokala skattemyndigheten till- kommit den lokala skattemyndighe- handa efter den 20 november under ten tillhanda efter den 20 november taxeringsåret, dels skatt som påfö- under taxeringsåret, eller på grund res på grund av eftertaxering, dels av eftertaxering eller på grund av ock skatt som utöver tidigare påförd beslut rörande ändrad debitering; skatt skall erläggas på grund av be- slut rörande ändrad debitering; i n k o m s t å r: det — — — — — stad kronokamrerare.</p>	<p>2 m o m. Preliminär skatt — — — — — preliminär B-skatt. 1. Preliminär A-skatt — — — — — bedriven rörelse. Med tjänst — — — — — till avdrag. Preliminär A-skatt skall utgå med belopp som angives i skattetabell, varom i 4 § förmåles, eller med den procent av inkomsten, varom i 7 § och 40 § andra stycket sägs. I särskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva annan beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall</p>
---	--

3 §.

2 m o m. Preliminär skatt — — — — — preliminär B-skatt.
 1. Preliminär A-skatt — — — — — bedriven rörelse.
 Med tjänst — — — — — till avdrag.
 Preliminär A-skatt skall utgå med belopp som angives i skattetabell, varom i 4 § förmåles, eller med den procent av inkomsten, varom i 7 § och 40 § andra stycket sägs. I särskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva annan beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall

¹ I betänkandet Uppbördsfrågor (SOU 1965: 23).

² Senaste lydelse av 2 § 2 mom., 3 § 2 mom., 31 § samt 48 § 1 och 2 mom. se 1954: 340, av 27 § 3 mom. se 1959: 558, av 40 § se 1958: 300, av 49 § 1 mom. se 1962: 194, av 58 § 1 mom. och 69 § 2 mom. se 1959: 174, av 68 § 2 mom. och 86 § se 1961: 314, av 69 § 1 mom. se 1960: 155 samt av anvisningarna till 40 § se 1962: 666.

(Nuvarande lydelse)

grund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

Är den, — — — — — av tjänst.

Är i — — — — — preliminär A-skatt.

2. P r e l i m i n ä r B - s k a t t — — — särskild debitering.

(Föreslagen lydelse)

beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

7 §.

Då inkomst av tjänst icke avser bestämd tidsperiod eller icke upp- bäres vid regelbundet återkomman- de tillfällen, skall preliminär A- skatt, därest annat icke föreskrivits, utgå med tjugufem procent av in- komsten och i förekommande fall avrundas till närmast lägre hela krontal.

Då inkomst av tjänst icke avser bestämd tidsperiod eller icke upp- bäres vid regelbundet återkomman- de tillfällen, skall preliminär A- skatt, därest annat icke föreskrivits eller föranledes av bestämmelserna i 40 §, utgå med tjugufem procent av inkomsten och i förekommande fall avrundas till närmast lägre hela krontal.

Här avsedd — — — — — tio kronor.

I första — — — — — i skattetabellerna.

27 §.

3 m o m. Överstiger skattskyldigs — — — efter inkomståret.

Har slutlig eller kvarstående skatt genom fel vid debiteringen blivit på- förd med oriktigt belopp eller har preliminär skatt blivit tillgodoräk- nad med felaktigt belopp eller skall kvarstående skatt av annan anled- ning nedsättas, skall ny beräkning av ränta enligt första stycket verk- ställas.

Vad i denna förordning stadgas angående kvarstående skatt skall, där icke annat angives, äga mot- svarande tillämpning beträffande i *föregående stycke* omförmäld ränta.

Vad i denna förordning stadgas angående kvarstående och *tillkom- mande* skatt skall, där icke annat angives, äga motsvarande tillämp- ning beträffande i *första och andra styckena* omförmäld ränta.

28 §.

Kvarstående skatt, som icke upp- går till minst *fem* kronor, skall icke erläggas.

Kvarstående skatt skall — — — förra terminen.

Kvarstående skatt, som icke upp- går till minst *tjugufem* kronor, skall icke erläggas.

31 §.

Debitering av tillkommande skatt skall ske efter samma grunder, som

Debitering av tillkommande skatt skall ske efter samma grunder, som

(Nuvarande lydelse)

gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt, dock att vid debitering på grund av eftertaxering skall iakttas vad i 63 § kommunalskattelagen finnes stadgat.

(Föreslagen lydelse)

gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt. Innebär beslut, som föranleder debitering, att viss i 1 § omförmäld skatt eller avgift skall utgå med högre belopp medan annan där angiven skatt eller avgift skall beräknas till lägre belopp än enligt tidigare beslut, iakttages att höjningen av viss skatt eller avgift i första hand avräknas mot sänkningen av annan skatt eller avgift.

Vid debitering på grund av eftertaxering skall iakttas vad i 63 § kommunalskattelagen finnes stadgat.

Tillkommande skatt — — — 28 § sägs.

Tillkommande skatt, som icke uppgår till minst tjugufem kronor, skall icke erläggas.

40 §.

Det åligger — — — anställningen tillträtts.

Arbetstagare, som icke har att gälda preliminär A-skatt, skall inom i första stycket angiven tid för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å preliminär B-skatt, påförd i hemortskommunen, eller skattekort å sådan skatt eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att erlägga preliminär A-skatt. Har debetsedel, skattekort eller intyg som nyss sagts ej uppvisats för arbetsgivaren och har till denne ej heller överlämnats debetsedel å preliminär A-skatt eller företetts skattekort å sådan skatt, skall skatteavdrag för preliminär A-skatt verkställas med tjugufem procent av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. Skatteavdrag som nyss sagts skall vid anställning, avsedd att vara kortare tid än en vecka, dock icke göras å dagsinkomst understigande tio kronor.

Arbetstagare, som icke har att gälda preliminär A-skatt, skall inom i första stycket angiven tid för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å preliminär B-skatt, påförd i hemortskommunen, eller skattekort å sådan skatt eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att erlägga preliminär A-skatt. Har debetsedel, skattekort eller intyg som nyss sagts ej uppvisats för arbetsgivaren och har till denne ej heller överlämnats debetsedel å preliminär A-skatt eller företetts skattekort å sådan skatt, skall skatteavdrag för preliminär A-skatt verkställas med

1) i fråga om inkomst av anställning som är avsedd att vara kortare tid än en vecka: det belopp som i skattetabellerna angives för sådan inkomst,

2) i fråga om inkomst, som icke avser bestämd tidsperiod eller icke uppbäres vid regelbundet återkommande tillfällen: hälften av inkomsten,

3) i övriga fall: ett belopp motsvarande avdrag enligt den i 4 § 2 mom.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

första stycket vid 4) avsedda kolumnen i skattetabellen för den ort, där arbetsgivaren har sitt kontor eller lönen eljest utbetalas, jämte tio procent av lönen.

Skatteavdrag för — — — — — 39 § 1 mom.

Därest arbetstagaren — — — löneutbetalningen avser.

Det belopp, — — — — — hela kronal.

(Se vidare anvisningarna.)

48 §.

1 m o m. Skattskyldig, vars skattebetalningsförmåga på grund av arbetslöshet eller sjukdom eller eljest oförvällat blivit nedsatt, må *beviljas* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under högst två av de uppbördsterminer, vilka utlöpa närmast efter det ansökan om anstånd gjorts. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den första av nyssnämnda terminer infaller.

2 m o m. Värnpliktig, som inryckt till militärtjänstgöring och vars skattebetalningsförmåga till följd härav blivit nedsatt, må *beviljas* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under uppbördstermin, vilken helt eller delvis infaller under tiden för militärtjänstgöringen eller under tiden därefter, dock senast under tredje kalendermånaden efter den då tjänstgöringen upphör. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den uppbördstermin infaller som anståndet avser, dock att anstånd därutöver må beviljas för tiden intill dess den värnpliktige efter beviljad ledighet för återgång till civil verksamhet (hempermittering) eller hemförlov-

1 m o m. Skattskyldig, vars skattebetalningsförmåga på grund av arbetslöshet eller sjukdom eller eljest oförvällat blivit nedsatt, må *av lokal skattemyndighet erhålla* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under högst två av de uppbördsterminer, vilka utlöpa närmast efter det ansökan om anstånd gjorts. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den första av nyssnämnda terminer infaller.

2 m o m. Värnpliktig, som inryckt till militärtjänstgöring och vars skattebetalningsförmåga till följd härav blivit nedsatt, må *av lokal skattemyndighet erhålla* anstånd med erläggande av preliminär B-skatt, kvarstående skatt eller tillkommande skatt, som förfaller till betalning under uppbördstermin, vilken helt eller delvis infaller under tiden för militärtjänstgöringen eller under tiden därefter, dock senast under tredje kalendermånaden efter den då tjänstgöringen upphör. Anståndet må avse hela skatten eller del därav. Anståndstiden må bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad, varunder den uppbördstermin infaller som anståndet avser, dock att anstånd därutöver må beviljas för tiden intill dess den värnpliktige efter beviljad ledighet för återgång till civil verksamhet (hem-

(Nuvarande lydelse)

ning tre kalendermånader i följd varit fri från tjänstgöring.

49 §.

1 mom. *Skattskyldig, som anfört besvär över taxeringsnämnds, prövningsnämnds eller skattedomstols beslut rörande taxering, må beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxeringen, därest vederbörande taxeringsintendent i yttrande över den skattskyldiges framställning om anstånd förklarar sig icke hava något att erinra mot bifall, helt eller delvis, till densamma. Under enahanda förutsättning må skattskyldig, som hos prövningsnämnd gjort ansökan om skatteberäkning för ackumulerad inkomst eller som anfört besvär över prövningsnämnds eller skattedomstols beslut angående dylik skatteberäkning, beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxering, varigenom den ackumulerade inkomsten tages till beskattning. Anstånd må avse skatt till belopp, som betingas av taxeringsintendentens yttrande.*

Har skattskyldig taxerats å mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet, må anstånd medgivas med inbetalning, helt eller delvis, av ettdera eller båda av de skattebelopp, som påförts i anledning av taxeringen i fråga.

Anståndet skall gälla till dess två månader förflutit från dagen för prövningsnämndens eller vederbörande skattedomstols beslut i anledning av besvär eller ansökan som i första stycket avses.

(Föreslagen lydelse)

permittering) eller hemförlovning tre kalendermånader i följd varit fri från tjänstgöring.

1 mom. *Skattskyldig må av lokal skattemyndighet erhålla anstånd med inbetalning av skatt eller ränta*

1) *om taxeringsintendenten anfört besvär över taxering med yrkande om ändring i densamma till den skattskyldiges förmån: till belopp, som betingas av taxeringsintendentens yrkande,*

2) *om taxeringsintendenten i yttrande över besvär, som den skattskyldige anfört över taxering, helt eller delvis tillstyrkt den skattskyldiges yrkanden: till belopp, som betingas av taxeringsintendentens yttrande,*

3) *om taxering, varöver den skattskyldige anfört besvär, blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende: till belopp, som betingas av felräkningen, misskrivningen eller förbiseendet,*

4) *om den skattskyldige taxerats å mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet: till belopp, motsvarande ettdera eller båda av de skattebelopp, som påförts i anledning av taxeringen,*

5) *om den skattskyldige gör gällande att på grund av fel vid debitering skatt påförts honom obehörigen eller med för högt belopp: till belopp, som betingas av felaktigheten i debiteringen,*

6) *om preliminär skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas den skattskyldige, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och kan beräknas bli avkortad enligt 65 § samt den skattskyldige försummat att begära jämkning inom den i 45 § 1 mom. sista stycket angivna tiden: till så stor del av skatten, som kan antagas bli avkortad.*

(Nuvarande lydelse)

2 m o m. Har dödsbo ansökt om befrielse från erläggande av skatt, som påförts den avlidne eller dödsboet, eller har dödsboet anfört besvär över beslut i sådan fråga, skall vad i 1 mom. första och tredje styckena sägs äga motsvarande tillämpning.

3 m o m. Gör skattskyldig gällande att han på grund av fel vid debiteringen påförts skatt obehörigen eller med för högt belopp och har han häri sökt rättelse hos lokal skattemyndighet, må den skattskyldige beviljas anstånd med erläggande av skatten eller del därav. Anståndet skall gälla till dess en månad förflytit från dagen för den lokala skattemyndighetens beslut i anledning av ansökningen om rättelse i debiteringen.

4 m o m. Om den preliminära skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas skattskyldig, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och om det överskjutande beloppet är helt eller delvis oguldet, må den skattskyldige, därest han försummat att begära jämkning inom den i 45 § 1 mom. sista stycket angivna tiden, beviljas anstånd med erläggande av så stor del av nämnda belopp, som kan antagas bli avkortat enligt 65 §.

(Se vidare anvisningarna.)

(Föreslagen lydelse)

2 m o m. Skattskyldig eller, i fall som nedan vid 2) sägs, dödsbo må av vederbörande länsstyrelse erhålla anstånd med inbetalning av skatt eller ränta,

1) om den skattskyldige anfört besvär över taxering och erläggandet i behörig tid av skatt, som påförts i anledning av den icke laga-kraftvunna taxeringen, skulle för den skattskyldige medföra betydande skadeverkningar eller eljest framstå såsom uppenbart obilligt: till belopp, som betingas av den skattskyldiges yrkande i fråga om taxeringen,

2) om ansökan gjorts angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst eller angående befrielse från erläggande av skatt, som påförts avliden person eller hans dödsbo eller om skattskyldig eller dödsbo anfört besvär över beslut i anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären,

3) om ansökan gjorts angående avkortning enligt förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall eller angående befrielse enligt 85 § 2 mom. från erläggande av ränta å kvarstående skatt eller om besvär anförts över beslut i anledning av sådan ansökan: till belopp, som betingas av ansökningen eller besvären.

Anstånd i fall, som i första stycket vid 1) avses, må medges endast om den skattskyldige till länsstyrelsen avlämnar nöjaktig säkerhet, därest det icke med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antagas, att det belopp, som med anståndet avses, ändock kommer att behörigen erläggas.

3 m o m. Anstånd må, utom i fall som i 1 mom. vid 6) avses, medde-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

las att gälla längst intill dess två månader förflutit från dagen för beslut i anledning av ansökan eller besvär, varom i 1 och 2 mom. förmäles. Meddelat anstånd må, när skäl därtill äro, omedelbart återkallas.

(Se vidare anvisningarna.)

50 §.

Beslut om anstånd, som i 48 och 49 §§ sägs, meddelas, efter skattskyldigs framställning, av den lokala skattemyndighet, som utfärdat debetsedel å den skatt som med anståndet avses.

Beslut om anstånd, som i 48 § och 49 § 1 mom. sägs, meddelas av den lokala skattemyndighet, som utfärdat debetsedel å den skatt som med anståndet avses.

Ansökan om — — — — — till prövning.

Beslut om — — — — — för denne.

I fråga — — — — — motsvarande tillämpning.

58 §.

1 m o m. Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, skall utgå restavgift, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt krontal. Vad nu sagts skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den uppbördstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast den 18 i den månad under vilken nämnda uppbördstermin infaller.

1 m o m. Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, skall utgå restavgift, beräknad efter sex öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än en krona.

Arbetsgivare, som i första stycket avses, skall utöver restavgift erlagga tilläggsavgift för varje påbörjat år, utöver det första, efter utgången av den uppbördsmånad, under vilken skatten rätteligen skolat erläggas, intill dess skatten inbetalas eller ock av den lokala skattemyndigheten fastställs till betalning. Tilläggsavgift skall för varje sådant år beräknas till sex öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Vad i denna förordning finnes stadgat om restavgift skall äga motsvarande tillämpning i fråga om tilläggsavgift.

Restavgift skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt krontal.

Vad i första, andra och tredje styc-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

kena sagts skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den upp- bördstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast den 18 i den månad under vilken nämnda upp- bördstermin infaller.

68 §.

1 m o m. Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt eller har genom skatteavdrag enligt 40 § tredje stycket innehållits mer än som svarar mot den skattskyldige påförd kvarstående skatt, skall länsstyrelsen i det län, där skatten debiterats, skyndsamt ombesörja att det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige utan kostnad för denne. Restitution skall dock icke ske av belopp understigande *fem* kronor.

Det åligger ————— i staden.

Sedan beslut, ————— äger återbekomma.

Finner Kungl. ————— därom förordna.

2 m o m. Har vid ————— mycket erlagts.

Finner länsstyrelsen ————— erlagt belopp.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återbekomma ytterligare överskjutande preliminär skatt, äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt.

1 m o m. Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt eller har genom skatteavdrag enligt 40 § tredje stycket innehållits mer än som svarar mot den skattskyldige påförd kvarstående skatt, skall länsstyrelsen i det län, där skatten debiterats, skyndsamt ombesörja att det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige utan kostnad för denne. Restitution *av preliminär skatt* skall dock icke ske av belopp understigande *tio* kronor.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återbekomma ytterligare överskjutande preliminär skatt, äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt. *Restitution av belopp understigande tio kronor skall dock ske endast när fråga är om rättelse av felaktighet i debitering eller avräkning.*

69 §.

1 m o m. Därest den ————— preliminär skatt.

Ränta som i föregående stycke sägs skall icke utgå å belopp, varå

Har slutlig eller kvarstående skatt genom fel vid debiteringen blivit på-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

i 2 mom. omförmäld ränta tillgodoföres den skattskyldige.

förd med oriktigt belopp eller har preliminär skatt blivit tillgodoräknad med felaktigt belopp eller skall slutlig eller kvarstående skatt av annan anledning nedsättas, skall ny beräkning av ränta enligt första stycket verkställas.

2 m o m. Den som — — — — — den skattskyldige.

Ränta enligt första stycket skall utgå, förutom å det skattebelopp som skall återbetalas, jämväl å det belopp, som beräknas jämlikt 1 mom. andra stycket.

Vid beräkning — — — — — skall iakttas:

att ränta utgår för skatt, som preliminärt erlagts under vederbörligt uppbördsår, från utgången av nämnda år samt för annan skatt, därest den erlagts under förra hälften av ett uppbördsår, från och med den 1 därpå följande september och, därest den erlagts under senare hälften av ett uppbördsår, från och med den 1 därpå följande mars;

att ränta utgår för skatt, som preliminärt erlagts ävensom för ränta enligt 1 mom. andra stycket, från utgången av taxeringsåret samt för annan skatt, därest den erlagts under förra hälften av ett kalenderår, från och med den 1 därpå följande juli och, därest den erlagts under senare hälften av ett kalenderår, från och med den 1 därpå följande januari;

att, därest — — — — — beloppet återbetalas.

3 m o m. Har beslut, som föranlett ränta enligt 1 mom. andra stycket eller 2 mom., ändrats på sådant sätt att, om ändringsbeslutet beaktats vid ränteberäkningen, ränta icke skulle ha utgått eller utgått med lägre belopp, är den skattskyldige pliktig återbetala vad han sålunda för mycket uppburit. Vad i denna förordning stadgas om tillkommande skatt skall därvid äga motsvarande tillämpning.

71 §.

Åtgärder för uttagande av skatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten enligt verkställd debitering skolat erläggas.

1 m o m. Åtgärder för uttagande av skatt må icke vidtagas mot skattskyldig senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten enligt verkställd debitering skolat erläggas eller, i fråga om preliminär skatt som i 27 § 2 mom. vid 2) avses, fastställts till betalning.

Utan hinder av vad i första styc-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ket sagts må åtgärder för uttagande av skatt, beträffande vilken anstånd med inbetalning medgivits jämlikt 49 § i avvaktan på kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag i anledning av besvär, vidtagas till dess två år förflutit från utgången av den månad, då utslaget meddelades.

2 m o m. Har arbetsgivare verkställt skatteavdrag för preliminär skatt men icke inbetalat det innehållna beloppet, må beslut av lokal skattemyndighet om fastställelse av arbetsgivarens ansvarighet icke meddelas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då sådan kvarstående skatt skulle ha erlagts, som svarar mot preliminär skatt för det inkomstår då skatteavdraget verkställdes. Avser skatteavdraget kvarstående skatt, må fastställelsen icke ske senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten enligt verkställd debitering skolat erläggas.

Åtgärder för indrivning av skatt, som arbetsgivare innehållit genom skatteavdrag, må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det uppbördsår då beslut om fastställelse, som i första stycket sagts, meddelades.

Har arbetsgivare underlåtit verkställa skatteavdrag, må åtgärder för uttagande av skatten icke vidtagas mot arbetsgivaren, sedan arbetstagarens ansvarighet för skatten enligt bestämmelserna i 1 mom. första stycket upphört.

Utan hinder av vad som ovan stadgats må dock kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag, genom vilket arbetsgivare förklarats ansvarig för arbetstagares skatt, bringas till verkställighet genom indrivning under en tid av två år från utgången av den månad utslaget meddelades.

72 a §.

Kungl. Maj:t förordnar inom varje län ett allmänt ombud att föra det

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

allmännas talan i mål, som avses i 86 § fjärde stycket.

75 §.

Underlåter arbetsgivare, — — — i fråga.

Efterkommer arbetsgivaren — — — må beviljas.

Arbetsgivare eller — — — erlægga restavgift.

Har lokal — — — ansvarighet föreligga.

Därest arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut funnits icke vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som denne erlagt för arbetstagaren, jämte *erlagd* restavgift ävensom ränta efter fem procent för år.

Därest arbetsgivare efter besvär över lokal skattemyndighets beslut funnits icke vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall länsstyrelsen till arbetsgivaren återbetala skatt, som denne erlagt för arbetstagaren, jämte restavgift ävensom ränta efter fem procent för år. *Häftar arbetsgivare för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken han funnits ansvarig, äger han dock utfå allenast vad som överstiger det oguldna beloppet jämte därå belöpande restavgift. Förklaras arbetsgivare enligt senare meddelat beslut, helt eller delvis, ansvarig för skatten, är han pliktig återbetala uppburen ränta i vad den avser skattebelopp, för vilket han funnits ansvarig. Vad i andra stycket sägs skall därvid äga motsvarande tillämpning.*

Har arbetstagares — — — å indrivningskvittot.

76 §.

Arbetsgivare, som — — — erlagt skatten.

Utmätningssmannen må — — — erlægga restavgift.

Den, som jämlikt 80 § 1 mom. tredje stycket förpliktats att jämte arbetsgivare svara för belopp, varmed arbetstagares lön minskats för gäldande av dennes skatt, äger söka erlagt skattebelopp åter av arbetsgivaren. Därvid skall i tillämpliga delar gälla vad i första och andra styckena sagts.

80 §.

1 m o m. Utbetalar arbetsgivare, — — — med dagsböter.

Fullgör arbetsgivare — — — sex månader.

Beror underlåtenhet, som i andra stycket sagts, på uppsåt eller grov oaktsamhet hos någon som företräder arbetsgivare, vilken är juridisk

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

person, må domstol på därom förd talan förplikta företrädaren att jämte arbetsgivaren svara för skattebeloppet. När särskilda skäl äro därtill, må ansvarigheten jämkas eller eftergivas.

83 §.

Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration eller att för jämkning inkomma med för den skattskyldige utfärdad debetsedel å preliminär skatt, eller

underlåter någon att hörsamma anmaning enligt 19 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han skatteavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 43 eller 78 §,

äger länsstyrelsen förelägga den försumlige lämpligt vite.

Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration eller att för jämkning inkomma med för den skattskyldige utfärdad debetsedel å preliminär skatt, eller

underlåter någon att hörsamma anmaning enligt 19 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han skatteavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 43 eller 78 §,

äger den lokala skattemyndigheten eller länsstyrelsen förelägga den försumlige lämpligt vite. Vite må ej bestämmas under etthundra eller över femtusen kronor.

Vite må icke föreläggas staten, kommun eller annan menighet, ej heller ämbets- eller tjänsteman i tjänsten.

Om uttagande — — — — eller häradskskrivare.

Finnes, då fråga uppkommer om utdömande av vite, ändamålet med vitet hava förfallit, må vitet ej utdömas. Har vitesföreläggande iakttagits först efter det anmälan enligt tredje stycket inkommit, skall ändamålet med vitet icke anses hava därigenom förfallit.

Vid prövning av anmälan enligt tredje stycket må jämväl fråga, huruvida och med vilket belopp vitet bort erläggas, komma under bedömande.

85 §.

1 m o m. Den, som — — — — av beslutet.

Över beslut, varigenom vite förelagts, må klagan ej föras.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

86 §.

Över länsstyrelses beslut enligt denna förordning må besvär anföras hos kammarrätten, dock att klagan icke må föras över länsstyrelses beslut rörande preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag eller anstånd med inbetalning av skatt. Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen inom en månad från den dag, då klaganden erhöll del av beslutet, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke upptagas till prövning. Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till länsstyrelsen ingivits till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären till kammarrätten inkommit före utgången av nyss stadgade besvärstid. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till vederbörande länsstyrelse.

Besvärsrätt tillkommer den som beslutet avser, så ock, när fråga är om beslut enligt 68 § 2 mom. eller 70 § 2 mom. i anledning av underrättelse från riksrevisionsverket, *vederbörande revisor*.

Sedan besvären — — — — giva anledning.

Över kammarrättens — — — — till prövning.

Över länsstyrelses beslut enligt denna förordning må besvär anföras hos kammarrätten, dock att klagan icke må föras över länsstyrelses beslut rörande preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag eller anstånd med inbetalning av skatt *eller beslut, varigenom vite förelagts eller förordnande om avskrivning av skatt meddelats*. Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen inom en månad från den dag, då klaganden erhöll del av beslutet, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke upptagas till prövning. Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till länsstyrelsen ingivits till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären till kammarrätten inkommit före utgången av nyss stadgade besvärstid. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till vederbörande länsstyrelse.

Besvärsrätt tillkommer den som beslutet *eller utslaget* avser, så ock *allmänt ombud*, när fråga är om beslut enligt 68 § 2 mom. eller 70 § 2 mom. i anledning av underrättelse från riksrevisionsverket *eller länsstyrelses beslut, som innebär nedläggning i eller befrielse från ansvarighet för arbetstagares skatt, restavgift eller ränta å kvarstående skatt. Mot kammarrättens utslag i andra mål än som nu sagts må talan föras av allmänt ombud, i den mån länsstyrelses beslut genom utslaget ändrats.*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Vid prövning av besvär över utdömande av vite må jämväl frågan, huruvida vitet bort föreläggas, komma under bedömande.

87 §.

Besvär över — — — — — erläggas skatt.

Åtgärd enligt denna förordning må vidtagas utan hinder av att det beslut eller utslag som föranleder åtgärden icke äger laga kraft.

Anvisningar

till 40 §.

I 40 § andra och tredje styckena angivna skatteavdrag med tjugufem procent av lönebeloppet skola ej verkställas, då det är för arbetsgivaren uppenbart att anställningen hos honom är att anse såsom bisyssla. Är så ej fallet, må avdrag underlåtas allenast därest arbetstagaren med intyg från lokal skattemyndighet styrker att fråga är om bisyssla.

I 40 § andra och tredje styckena angivna skatteavdrag skola ej verkställas, då det är för arbetsgivaren uppenbart att anställningen hos honom är att anse såsom bisyssla. Är så ej fallet, må avdrag underlåtas allenast därest arbetstagaren med intyg från lokal skattemyndighet styrker att fråga är om bisyssla.

Skatteavdrag skall — — — — — av anställningen.

Det åligger — — — — — att göras.

Har genom — — — — — mycket innehållits.

Kan det — — — — — lokala skattemyndigheten.

Vad i — — — — — så förordnar.

till 49 §.

1. Lokal skattemyndighets beslut i anledning av framställning om anstånd enligt 49 § 1 mom. första stycket skall grundas på det yttrande över framställningen, som det åligger taxeringsintendent att avgiva. Denne skall, därest detta med hänsyn till föreliggande omständigheter är möjligt, i yttrande tillkännagiva sitt ställningstagande till de över taxeringen anförda besvären. Är utredningen i besvärärendet icke avslutad och anser sig taxeringsintendenten med hänsyn härtill eller av annat skäl icke kunna göra något uttalande rörande sitt framtida ställningstagande till besvären, skall detta meddelas den lokala skattemyndigheten, som i sådant fall har

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

att avslå framställningen om anstånd med skattens erläggande.

2. I fall som avses i 49 § 1 mom. andra stycket bör anståndet avse skatten enligt den taxering, som kan beräknas skola undanröjas. Har preliminär skatt avräknats å slutlig skatt enligt nämnda taxering, kan anstånd beviljas även med betalning av så stor del av skatten på grund av den å rätt ort påförda taxeringen, som motsvaras av nämnda preliminära skatt.

1. I fall som avses i 49 § 1 mom. vid 4) bör anståndet avse skatten enligt den taxering, som kan beräknas skola undanröjas. Har preliminär skatt avräknats å slutlig skatt enligt nämnda taxering, kan anstånd beviljas även med betalning av så stor del av skatten på grund av den å rätt ort påförda taxeringen, som motsvaras av nämnda preliminära skatt.

2. Till ledning för prövning av ansökan om anstånd enligt 49 § 2 mom. första stycket vid 1) må följande vägledande synpunkter anges. Om skattebeloppet är förhållandevis ringa eller om den skattskyldiges ekonomi är allmänt sett god torde — om förutsättningar för anstånd eljest föreligga — anstånd utan säkerhet ofta kunna medges. Detsamma är förhållandet om det kan antagas, att besvären över taxeringen med hänsyn till bestämmelserna i 89 § taxeringsförordningen eller av annan anledning komma att bli avgjorda inom en nära framtid. Om så anses lämpligt kan anståndstiden begränsas; förlängning av anståndstiden medges då först efter förnyad ansökan och prövning av den skattskyldiges förhållanden. Om skäl därtill äro må anstånd begränsas till att avse blott en del av det skattebelopp varom fråga är.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. I samband med ikraftträdandet skall följande iakttagas.

1. Förordningens bestämmelser skola gälla redan före ikraftträdandet i avseende på åtgärder för förordningens tillämpning därefter.

2. Äldre bestämmelser i 27 § 3 mom., 28 §, 68 § 1 mom. och 69 § skola alltjämt gälla i fråga om skatt på grund av 1966 eller tidigare års taxering.

3. Äldre bestämmelser i 58 § 1 mom., 71 § och 80 § 1 mom. skola alltjämt gälla i fråga om skatt, som förfallit till betalning före den 1 mars 1967, eller, såvitt angår skatt som avses i 75 §, i fråga om skatt, vilken bort redovisas före sistnämnda dag, därest skatteavdrag verkstälts i behörig ordning.

4. Äldre bestämmelser i 85 § 1 mom. och 86 § skola alltjämt gälla i fråga om besvär över beslut, som meddelats före den 1 januari 1967.

Uppbördsutredningens förslag

till

Lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 35 § 5 mom., 46 § 2 mom. och 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

35 §.

5 m o m. Till intäkt som i 1 mom. avses räknas jämväl dels lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, dels ock intäkt genom restitution, avkortning eller avskrivning av sådan *i slutlig eller tillkommande skatt ingående* folkpensionsavgift eller tilläggsavgift, för vilken avdrag av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

(Se vidare anvisningarna.)

5 m o m. Till intäkt som i 1 mom. avses räknas jämväl dels lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, dels ock intäkt genom restitution, avkortning eller avskrivning av sådan folkpensionsavgift eller tilläggsavgift, för vilken avdrag av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen —
2) för dels sådan *i slutlig eller tillkommande skatt ingående* tilläggsavgift, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

3) för dels sådan *i slutlig eller tillkommande skatt ingående* sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande

— eller uppfostran;
2) för dels sådan tilläggsavgift, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

3) för dels sådan sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i

¹ Senaste lydelse av 35 § 5 mom. se 1959:564, av 46 § 2 mom. se 1964:76 och av 53 § 1 mom. se 1963:303.

(Nuvarande lydelse)

slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

- 4) för belopp ————— 1 000 kronor.
 Har skattskyldig ————— eller underhållsbidraget.
 Därest skattskyldig ————— nämnda tid.
 Avdrag, som ————— 18 år.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att ————— 73 §§ sägs:

a) fysisk person:
 för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

—————
 för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående folkpensionsavgift eller tilläggs pensionsavgift, som restituerats, avkortats eller avskrivits, i den mån avdrag därför av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar;

- b) staten: ————— eller rörelse.
 Riksskattenämnden må, ————— icke föras.

(Föreslagen lydelse)

förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

a) fysisk person:
 för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

—————
 för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för sådan folkpensionsavgift eller tilläggs pensionsavgift, som restituerats, avkortats eller avskrivits, i den mån avdrag därför av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar;

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967.

Uppbördsutredningens förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt

Häri genom förordnas, att 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — — — — ske för underskott, som — — — — — eller lotterivinst;

slutlig skatt eller fastighetsskatt, som här i riket påförts skattskyldig på grund av taxering under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller sådan här i riket påförd tillkommande skatt, vara skattskyldig under förstnämnda år erhållit debetsedel, allt till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet eller avser sådan tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före taxeringsåret och för vilken avdrag icke åtnjutits enligt nästföljande stycke.

allmän kommunalskatt, som här i riket påförts skattskyldig på grund av taxering under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller sådan tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före taxeringsåret och för vilken avdrag icke åtnjutits enligt nästföljande stycke.

Skattskyldig, som — — — — — kommunalskattelagen sägs.

Har sådan — — — — — i fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 mom. se 1964: 77.

Uppbördsutredningens förslag

till

**Förordning om ändrad lydelse av 5 § förordningen den 30 november 1951
(nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad
inkomst**

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 30 november 1951 angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall er- hålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

5 §.

Bifalles ansökan varom i 4 § sägs, skall länsstyrelsen meddela förordnande om avkortning eller, där restitution skall ske, tillstålla den skattskyldige honom tillkommande belopp över postgiro.

Å restituerat belopp utgår icke ränta.

Bifalles ansökan varom i 4 § sägs, skall länsstyrelsen meddela förordnande om avkortning eller, där restitution skall ske, tillstålla den skattskyldige honom tillkommande belopp över postgiro. *Förordnande som nu sagts må meddelas utan hinder av att det beslut eller utslag, som föranleder avkortning eller restitution, icke äger laga kraft.*

Å restituerat belopp utgår icke ränta, *som i 69 § 2 mom. uppbördsförordningen sägs.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser angående ränta skola alltjämt gälla i fråga om skatt på grund av 1966 eller tidigare års taxering.

Uppbördsutredningens förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 3 och 5 §§ förordningen den 6 juni 1952 (nr 410) om begränsning av skatt i vissa fall

Härigenom förordnas, att 3 och 5 §§ förordningen den 6 juni 1952 om begränsning av skatt i vissa fall skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall, där avkortning kan ske, sådan i första hand äga rum. Kan avkortning icke ske eller kan sådan ske allenast till viss del, skall det enligt 2 § beräknade beloppet, i den mån det ej kunnat avkortas och det täckes av erlagt skattebelopp, återbetalas till den skattskyldige. Å sålunda återbetalat belopp utgår icke ränta.

Vid tillämpning av denna förordning skall, där avkortning kan ske, sådan i första hand äga rum. Kan avkortning icke ske eller kan sådan ske allenast till viss del, skall det enligt 2 § beräknade beloppet, i den mån det ej kunnat avkortas och det täckes av erlagt skattebelopp, återbetalas till den skattskyldige. Å sålunda återbetalat belopp utgår icke ränta, som i 69 § 2 mom. uppbördsförordningen sägs.

5 §.

Finnes ansökning böra bifallas, skall länsstyrelsen eller överståthållarämbetet antingen meddela förordnande om avkortning eller tillställa sökanden honom tillkommande *restituerat* belopp över postgiro eller ock vidtaga båda dessa åtgärder.

Finnes ansökning böra bifallas, skall länsstyrelsen eller överståthållarämbetet antingen meddela förordnande om avkortning eller, *där återbetalning skall ske*, tillställa sökanden honom tillkommande belopp över postgiro eller ock vidtaga båda dessa åtgärder. *Avkortning eller återbetalning som nu sagts må ske utan hinder av att det beslut eller utslag, som föranleder åtgärden, icke äger laga kraft.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser angående ränta skola alltså gälla i fråga om skatt på grund av 1966 eller tidigare års taxering.

Uppbördsutredningens förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 14 § 2 mom. och 20 § förordningen
den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt

Härigenom förordnas, att 14 § 2 mom. och 20 § förordningen den 16 maj 1958 om sjömansskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

14 §.

2 m o m. Inbetalas sjömansskatt senare än i 1 mom. sägs, skall *restavgift utgå med fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts i rätt tid. Uppkommer vid beräkningen öretal, iakttages att öretal över femtio avrundas uppåt och annat öretal avrundas nedåt till helt krontal, dock att restavgift icke i något fall utgår med mindre än en krona.*

2 m o m. Inbetalas sjömansskatt senare än i 1 mom. sägs, skall *utgå restavgift och tilläggsavgift beräknade enligt bestämmelserna i 58 § 1 mom. första, andra och tredje styckena uppbördsförordningen. Beloppet av tilläggsavgift bestämmes därvid i förhållande till det antal påbörjade år, utöver det första, efter utgången av den tid, under vilken skatten rätteligen skolat erläggas, intill dess skatten inbetalas eller revisionskrav, som i 17 § 2 mom. sägs, fastställs.*

20 §.

Åtgärder för uttagande av sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag verkställts eller skolat verkställas.

Har redare underlåtit verkställa avdrag för sjömansskatt, må åtgärder för uttagande av skatten icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag skolat verkställas.

Revisionskrav mot redare i anledning av att innehållen sjömansskatt icke inbetalats må icke av sjömansskattenämnden fastställas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdraget verkställdes.

Åtgärder för indrivning av skatt, som i andra stycket här ovan avses, må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket fråga om fastställelse av revisionskravet prövats av sjömansskattenämnden.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

Utan hinder av vad som ovan stadgats må dock kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag, genom vilket redare förklarats ansvarig för sjömansskatt, bringas till verkställighet under en tid av två år från utgången av den månad utslaget meddelades.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser skola alltjämt tillämpas i fråga om skatt, som genom skatteavdrag innehållits eller skolat innehållas under år 1966 eller tidigare år.

Uppbördsutredningens förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 55 och 58 §§ förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt

Häri genom förordnas, att 55 och 58 §§ förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

55 §.

Skattskyldig, som anfört besvär över beslut rörande taxering till allmän varuskatt, må beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxeringen. I fråga om sådant anstånd skola bestämmelserna i 49 § 1 mom. uppbördsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Bestämmelserna i 49 § 1 mom. vid 1)—3) samt 2 mom. uppbördsförordningen om anstånd i vissa fall med inbetalning av skatt skola äga motsvarande tillämpning i fråga om skatt på grund av taxering till allmän varuskatt.

58 §.

Har deklaration ej avgivits och preliminär allmän varuskatt ej inbetalats inom föreskriven tid eller har skattskyldig underlåtit att inom sådan tid inbetala i avgiven deklaration *angivet belopp*, skall restavgift utgå å icke inbetalat belopp. Vad nu sagts skall gälla jämväl där preliminär allmän varuskatt eljest fastställts till betalning och skatten ej inbetalats inom i fastställelsebeslutet angiven tid, så ock där skattskyldig underlåtit att inbetala kvarstående eller tillkommande allmän varuskatt i tid och ordning som i 50 eller 51 § sägs.

Har deklaration ej avgivits och preliminär allmän varuskatt ej inbetalats inom föreskriven tid eller har skattskyldig underlåtit att inom sådan tid inbetala i *enlighet med* avgiven deklaration *utgående skatt*, skall restavgift utgå å icke inbetalat belopp. Vad nu sagts skall gälla jämväl där preliminär allmän varuskatt eljest fastställts till betalning och skatten ej inbetalats inom i fastställelsebeslutet angiven tid, så ock där skattskyldig underlåtit att inbetala kvarstående eller tillkommande allmän varuskatt i tid och ordning som i 50 eller 51 § sägs.

Restavgiften utgår efter *fyra* öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronal.

Restavgiften utgår efter *sex* öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronal.

Vad i ————— är fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser i 58 § andra stycket skola alltjämt tillämpas i fråga om skatt, som förfallit till betalning före den 1 mars 1967.

Uppbördsutredningens förslag

till

**Förordning om ändrad lydelse av 40 § förordningen den 18 december 1959
(nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän
försäkring, m. m.**

Härigenom förordnas, att 40 § förordningen den 18 december 1959 angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

40 §.

Tilläggs pensionsavgift skall vara erlagd före den 1 oktober året näst efter taxeringsåret eller, såvitt gäller *i tillkommande skatt ingående tilläggs pensionsavgift, inom fyra månader* efter utgången av den månad, under vilken *den sista av de för skattebetalningen bestämda uppbörds-*terminerna *infallit.*

Tilläggs pensionsavgift skall vara erlagd före den 1 oktober året näst efter taxeringsåret eller, såvitt gäller *avgift, som icke ingår i slutlig skatt, inom åtta månader* efter utgången av den månad, under vilken *underrättelse om debitering av avgiften utfärdades.*

Har tilläggs pensionsavgift, — — — — — stycket stadgas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser skola alltjämt gälla i fråga om tilläggs pensionsavgifter som debiterats före ikraftträdandet.

Bilaga 2

Uppbördsutredningens förslag¹

till

Förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas, att 10 § och 60 § 4 mom. uppbördsförordningen den 5 juni 1953² ävensom anvisningarna till 41 § samma förordning skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, samt att i samma förordning skola fogas, till 45 § ett nytt 3 mom. och till 68 § ett nytt 7 mom. av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

10 §.

Preliminär A-skatt skall icke beräknas — — — kostnadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall icke utgå — — — allmän försäkring.

Preliminär A-skatt skall vidare icke utgå å ersättning, som utbetalas till person, vilken är i konkurs.

45 §.

3 mom. Sker avdrag för preliminär A-skatt för arbetstagare, som är försatt i konkurs, och kan det antagas att avdraget är större än som fordras för att den preliminära skatten skall motsvara den slutliga skatten, må den lokala skattemyndigheten efter ansökan av konkursboet genom jämkning förordna om minskning av skatteavdraget.

Motsvarande gäller efter ansökan av utmättningsman när lön tages i anspråk genom införsel (eller utmätning).³

(Se vidare anvisningarna.)

60 §.⁴

4 mom. Beträffande införsel för skatt skall iakttagas vad som är stadgat i 21 § lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta.

4 mom. Beträffande införsel för skatt är särskilt stadgat.

¹ I betänkandet Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst (Stencil Fi 1966: 7).

² Senaste lydelse av 10 § se 1963: 300.

³ Stadgandet inom parentes förutsätter lagstiftning i enlighet med lagberedningens förslag (SOU 1964: 57).

⁴ Denna ändring förutsätter lagstiftning i enlighet med lagberedningens förslag (SOU 1964: 57).

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

68 §.

7 m o m. Finner lokal skatte- myndighet vid jämkning enligt 45 § 3 mom. första stycket att preliminär A-skatt under konkurs innehållits med för stort belopp, skall länsstyrelsen utbetala överskjutande belopp till konkursboet i den mån arbets- givaren inbetalat beloppet.

Anvisningar

till 41 §.

Då befrielse — — — till fullo, verkställas högst med belopp motsvarande viss angiven kvotdel av inkomstökningen.

Skatteavdrag för kvarståen- de skatt må såsom framgår av 42 § icke verkställas förrän skatte- avdrag för preliminär skatt till fullo verkställts. Vid nedsättning av skatte- avdraget för kvarstående skatt på grund av existensminimum bör den lokala skattemyndigheten därför ta- ga hänsyn till dels den skattskyldi- ges existensminimum och dels den preliminära skatt den skattskyldige har att erlagga. Då särskilda skäl göra det påkallat, äger den lokala skattemyndigheten dels i erfor- derlig mån höja det belopp, som enligt vad nyss sagts skall förbehållas den skattskyldige, dels ock för- ordna att vid inkomstökning utöver det förbehållna beloppet skatteav- drag må verkställas högst med be- lopp motsvarande viss angiven kvot- del av inkomstökningen.

Skatteavdrag för kvarståen- de skatt må såsom framgår av 42 § icke verkställas förrän skatte- avdrag för preliminär skatt till fullo verkställts. Vid nedsättning av skatte- avdraget för kvarstående skatt på grund av existensminimum bör den lokala skattemyndigheten därför ta- ga hänsyn till dels den skattskyldi- ges existensminimum och dels den preliminära skatt den skattskyldige har att erlagga. Då särskilda skäl göra det påkallat, äger den lokala skattemyndigheten dels i erfor- derlig mån höja det belopp, som enligt vad nyss sagts skall förbehållas den skattskyldige, dels ock för- ordna, att vid inkomstökning utöver det förbehållna beloppet skatteav- drag må verkställas högst med be- lopp motsvarande viss angiven kvot- del av inkomstökningen. *I fråga om skattskyldig som är försatt i kon- kurs skall efter ansökan av den skattskyldige eller konkursboet hän- syn tagas jämväl till vad den skatt- skyldige av sin lön har att avstå till konkursboet.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1967.

Uppbördsutredningens förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 17 § 2 mom. förordningen den
16 maj 1958 (nr 225) om sjömansskatt¹

Härigenom förordnas, att 17 § 2 mom. förordningen den 16 maj 1958 om sjömansskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

17 §.

2 m o m. Har skatt icke erlagts i rätt tid, åligger det sjömansskattekontoret att snarast möjligt framställa krav mot redaren (revisionskrav). Därest redaren visar, att underlåtenheten berott på oriktig uppgift lämnad av sjömannen, skall kravet i stället riktas mot denne.

2 m o m. Har skatt icke erlagts i rätt tid, åligger det sjömansskattekontoret att snarast möjligt framställa krav mot redaren (revisionskrav). Därest redaren visar, att underlåtenheten berott på oriktig uppgift lämnad av sjömannen eller att avdrag för sjömansskatt icke kunnat verkställas på grund av meddelat beslut om införsel för underhållsbidrag, skall kravet i stället riktas mot sjömannen.

Bestrides riktigheten — — — är ansvarig.

Redare eller — — — 14 § 2 mom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1967.

¹Förslaget förutsätter lagstiftning i enlighet med lagberedningens förslag (SOU 1964: 57).

Centrala folkbokförings- och uppborädsnämndens förslag

till

Förordning om ändring i uppborädsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas, att 2 § 2 mom., 22, 23, 32, 33, 35, 37 och 38 §§, 45 § 1 mom., 53 § 1 och 3 mom., 54 §, 56 § 1 och 4 mom., 57 §, 70 § 2 mom. samt punkt 5 av anvisningarna till 39 § och punkt 1 av anvisningarna till 45 § uppborädsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Anm.: Se efter övergångsbestämmelserna.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

2 mom. I denna förordning förstås med

slutlig skatt: skatt, som debiteras på grund av sådant taxeringsbeslut eller sådan för debitering överlämnad handling, som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda senast den 20 november under taxeringsåret;

preliminär skatt: ————— slutlig skatt;

kvarstående skatt: ————— slutlig skatt;

tillkommande skatt: dels skatt som debiteras på grund av sådant taxeringsbeslut, som kommit den lokala skattemyndigheten tillhanda efter den 20 november under taxeringsåret, dels skatt som påföres på grund av eftertaxering, dels ock skatt som utöver tidigare påförd skatt skall erläggas på grund av beslut rörande ändrad debitering;

inkomstår: det ————— föregått taxeringsåret;

uppborädsår: tiden ————— nästföljande år;

landet: jämväl ————— tillhör fögderi;

stad: stad ————— fögderi; samt

lokal skattemyndighet: ————— stad kronokamrerare.

2 mom. I denna förordning förstås med

slutlig skatt: skatt, som debiteras på grund av taxeringsbeslut, som kan beaktas vid debitering senast den 1 oktober under taxeringsåret, eller skatt som debiteras i sammanhang därmed;

tillkommande skatt: skatt som skall erläggas på grund av beslut rörande ändrad debitering eller som debiteras och skall erläggas på grund av eftertaxering eller, sedan slutlig skatt debiterats, på grund av beslut rörande ändrad taxering;

¹ Senaste lydelse av 2 § 2 mom. se 1964:672, av 22 § och 35 § se 1954:340, av 23 §, 33 § och punkt 5 av anv. till 39 § se 1964:354, av 53 § 1 mom. se 1960:155, 56 § 1 mom. se 1958:300 och av 70 § 2 mom. se 1961:314.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

22 §.

Det ankommer — — — — — 33 § förmåles.

I den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer skall länsstyrelse medverka i debiteringsarbetet.

23 §.

Skatt skall — — — — — under uppbördstermin.

Uppbördsterminerna under — — — — — mån förskjutes.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden må om särskilda omständigheter därtill föranleda, efter *generalpoststyrelsens* hörande, föreskriva att uppbördstermin under viss månad skall infalla under annan tid än nyss sagts.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden må om särskilda omständigheter därtill föranleda, efter *poststyrelsens* hörande, föreskriva att uppbördstermin under viss månad skall infalla under annan tid än nyss sagts.

32 §.

För envar skattskyldig skall *uppläggas särskilt uppbördskort*. Närmare föreskrifter härom samt rörande debitering av skatt å sådant kort eller i debiteringslängd, m. m. meddelas av Kungl. Maj:t.

För envar skattskyldig skall *beslut angående debitering av skatt m. m. antecknas i därför avsedda handlingar*. Närmare föreskrifter härom meddelas av Kungl. Maj:t.

33 §.

För skattskyldig skall utfärdas debetsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt samt för tillkommande skatt. Debetsedel skall upptaga å *uppbördskortet eller i debiteringslängden* angivna uppgifter. Vid debetsedel skola vara fogade skatteanvisningar, avsedda för inbetalning av skatt.

Vid debetsedel, avseende preliminär skatt, skall därjämte vara fogat skattekort, upptagande å debetsedeln angivna uppgifter angående den skattskyldige och det slag av skatt, som påförts honom. Upptager debetsedeln uppgift angående tillämplig skattetabell och kolumn i tabellen, skall jämväl nämnda uppgift angivas å skattekortet. Vid debetsedeln skall i sist angivet fall fogas ett exemplar av tabellen i fråga.

För skattskyldig skall utfärdas debetsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt samt för tillkommande skatt. Debetsedel skall upptaga i *sådan handling, varom i 32 § sägs*, angivna uppgifter. Vid debetsedel skola vara fogade skatteanvisningar, avsedda för inbetalning av skatt.

Vid debetsedel, avseende preliminär skatt för *inkomst, för vilken fysisk person skall taxeras i hemortskommunen eller, därest han saknar hemortskommun, i Stockholm av den gemensamma taxeringsnämnden*, skall därjämte vara fogat skattekort, upptagande å debetsedeln angivna uppgifter angående den skattskyldige och det slag av skatt, som påförts honom. Upptager debetsedeln uppgift angående tillämplig skattetabell och kolumn i tabellen, skall jämväl nämnda uppgift angivas å skattekortet. Vid debetsedeln skall i

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

sist angivet fall fogas ett exemplar
av tabellen i fråga.

Debetsedel med — — — — — fastställt formuiär.

35 §.

Debetsedel å slutlig skatt skall senast den 15 december under taxeringsåret med posten utan kostnad för den skattskyldige tillställas denne *under adress som är angiven i mantalslängd, taxeringslängd eller befolkningsregistret eller anmälts till den lokala skattemyndigheten.*

Debetsedel å slutlig skatt skall senast den 15 december under taxeringsåret med posten utan kostnad för den skattskyldige tillställas denne.

Debetsedel, avseende — — — — — under inkomståret.

Har skattskyldig tidigare icke haft inkomst, för vilken preliminär A-skatt skolat utgöras, men börjar han under inkomståret uppbära sådan inkomst, skall han ofördröjligen göra anmälan därom hos vederbörande lokala skattemyndighet. Denna har att *under i anmälningen uppgiven eller eljest känd adress* till den skattskyldige skyndsamt översända debetsedel.

Har skattskyldig tidigare icke haft inkomst, för vilken preliminär A-skatt skolat utgöras, men börjar han under inkomståret uppbära sådan inkomst, skall han ofördröjligen göra anmälan därom hos vederbörande lokala skattemyndighet. Denna har att till den skattskyldige skyndsamt överlämna debetsedel.

37 §.

Därest skattskyldig som icke senast fem dagar efter den tidpunkt, som i 35 § första eller andra stycket eller i 36 § första stycket angives, erhållit vederbörlig debetsedel, hos den lokala skattemyndigheten gör anmälan härom, åligger det denna att, om debetsedel bort utfärdas, *under i anmälningen uppgiven eller eljest känd adress* ofördröjligen översända sådan till den skattskyldige. Anmälan, som här avses, bör göras senast tio dagar efter nyssnämnda tidpunkt.

Därest skattskyldig som icke senast fem dagar efter den tidpunkt, som i 35 § första eller andra stycket eller i 36 § första stycket angives, erhållit vederbörlig debetsedel, hos den lokala skattemyndigheten gör anmälan härom, åligger det denna att, om debetsedel bort utfärdas, ofördröjligen översända sådan till den skattskyldige. Anmälan, som här avses, bör göras senast tio dagar efter nyssnämnda tidpunkt.

38 §.

Skattskyldig äger hos vederbörande lokala skattemyndighet, då behov av ytterligare skatteanvisningar föreligger eller anledning eljest uppkommit, göra framställning om utfärdande av duplettdebetsedel. Har sådan framställning gjorts, skall duplettdebetsedel skyndsamt översändas till den skattskyldige *under i*

Skattskyldig äger hos vederbörande lokala skattemyndighet, då behov av ytterligare skatteanvisningar föreligger eller anledning eljest uppkommit, göra framställning om utfärdande av duplettdebetsedel. Har sådan framställning gjorts, skall duplettdebetsedel skyndsamt översändas till den skattskyldige.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

framställningen uppgiven eller eljest
känd adress.

45 §.

1 mom. Sedan debetsedel å preliminär skatt utfärdats, må, därest bättre överensstämmelse mellan den preliminära och den motsvarande slutliga skatten därigenom kan antagas uppkomma, genom jämkning föreskrivas ändrade grunder för uttagande av den preliminära skatten. Jämkning skall göras bland annat i följande fall, nämligen

1) då skattskyldig har att utgöra preliminär A-skatt och enligt under rättelse från *länsbyrå för folkbokföringen* sådan ändring skett i den skattskyldiges civilstånd, vartill hänsyn skall tagas vid taxering under året näst efter inkomståret;

2) då skattskyldig visar eller, såvitt hans ortsavdrag är beroende av makes inkomst, gör sannolikt att ändring skett i förhållande, vartill hänsyn skall tagas vid bestämmande av ortsavdrag för honom vid den taxering, som skall verkställas under året näst efter inkomståret;

3) då skattskyldig gör sannolikt eller det eljest för myndigheten framstår såsom troligt, att den preliminära skatten till följd av ändring i inkomst eller i avdrag för omkostnader i förvärvskälla eller beträffande allmänna avdrag eller av annan anledning kommer att avvika från motsvarande slutliga skatt;

4) då skattskyldig visar eller myndigheten eljest erhåller kännedom om att den skattskyldiges skatteförmåga blivit väsentligen nedsatt av anledning, varom i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen förmåles, dock att jämkning av skäl, som angivas i tredje stycket nämnda moment, icke skall ske, om den skattskyldige har att utgöra preliminär A-skatt och således bestämmelserna i 41 § 2 mom. äro tillämpliga; eller

5) då genom ändring i inkomst-

1 mom. Sedan debetsedel å preliminär skatt utfärdats, må, därest bättre överensstämmelse mellan den preliminära och den motsvarande slutliga skatten därigenom kan antagas uppkomma, genom jämkning föreskrivas ändrade grunder för uttagande av den preliminära skatten. Jämkning skall göras bland annat i följande fall, nämligen

1) då skattskyldig har att utgöra preliminär A-skatt och enligt under rättelse från *länsstyrelsen* sådan ändring skett i den skattskyldiges civilstånd, vartill hänsyn skall tagas vid taxering under året näst efter inkomståret;

2) då skattskyldig visar eller, såvitt hans ortsavdrag är beroende av makes inkomst, gör sannolikt att ändring skett i förhållande, vartill hänsyn skall tagas vid bestämmande av ortsavdrag för honom vid den taxering, som skall verkställas under året näst efter inkomståret;

3) då skattskyldig gör sannolikt eller det eljest för myndigheten framstår såsom troligt, att den preliminära skatten till följd av ändring i inkomst eller i avdrag för omkostnader i förvärvskälla eller beträffande allmänna avdrag eller av annan anledning kommer att avvika från motsvarande slutliga skatt;

4) då skattskyldig visar eller myndigheten eljest erhåller kännedom om att den skattskyldiges skatteförmåga blivit väsentligen nedsatt av anledning, varom i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen förmåles, dock att jämkning av skäl, som angivas i tredje stycket nämnda moment, icke skall ske, om den skattskyldige har att utgöra preliminär A-skatt och således bestämmelserna i 41 § 2 mom. äro tillämpliga; eller

5) då genom ändring i inkomst-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

förhållandena eller av annat skäl
ändrad skatteform synes påkallad.förhållandena eller av annat skäl
ändrad skatteform synes påkallad.

I fall, ————— sexhundra kronor.

Oaktat vad ————— särskild omständighet.

Erhåller lokal skattemyndighet ————— må erfordras.

Innan jämkning ————— är obehövt.

Jämkning må ————— efter inkomståret.

53 §.

1 mom. Debiterad skatt samt sådan preliminär A-skatt, som av arbetsgivare innehållits med ledning av debetsedel, skall, där ej nedan i denna paragraf eller i 56 § annorlunda stadgas, senast under den uppbördstermin, då skatten förfaller till betalning, medelst skatteanvisning inbetalas å fast postanstalt inom riket eller hos sådan penninginrättning, varom i 52 § sägs.

Inbetalning, som icke skall ske på sätt i nästföljande stycke sägs, må ock kunna fullgöras sålunda, att skattebeloppet medelst girering överföres till postgirokontoets skatteavdelning. För att dylik inbetalning, avseende viss uppbördstermin, skall anses fullgjord under denna termin, skall försändelse innehållande *girokort* jämte skatteanvisning eller skatteanvisningar ävensom, i sistnämnda fall, summerad förteckning över de olika skattebeloppen hava inkommit till postanstalt senast å terminens sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare, så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken *länsstyrelsen* eller *i stad*¹ den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller *girokort* inbetalas eller överföres till *postgirokontoet för skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden*. Samtidigt skola skatte-

1 mom. Debiterad skatt samt sådan preliminär A-skatt, som av arbetsgivare innehållits med ledning av debetsedel, skall, där ej nedan i denna paragraf eller i 56 § annorlunda stadgas, senast under den uppbördstermin, då skatten förfaller till betalning, medelst skatteanvisning inbetalas å postanstalt inom riket eller hos sådan penninginrättning, varom i 52 § sägs.

Inbetalning, som icke skall ske på sätt i nästföljande stycke sägs, må ock kunna fullgöras sålunda, att skattebeloppet medelst girering överföres till postgirokontoets skatteavdelning. För att dylik inbetalning, avseende viss uppbördstermin, skall anses fullgjord under denna termin, skall försändelse innehållande *giringskort* jämte skatteanvisning eller skatteanvisningar ävensom, i sistnämnda fall, summerad förteckning över de olika skattebeloppen hava inkommit till postanstalt senast å terminens sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare, så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller *giringskort* inbetalas eller överföres till *särskilt skattepostgirokonto för länsstyrelsen i länet*. Samtidigt skola skatteanvisningar insändas till *länsstyrelsen*.

¹ Ändringen överensstämmer med i nämndens betänkande Uppbördsverkens förstatligande föreslagen ändring.

(Nuvarande lydelse)

att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må inbetala skatt för arbetstagare i annan ordning än i denna förordning sägs.

(Föreslagen lydelse)

uppbördsterminen infaller, dels ock att viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare må inbetala skatt för arbetstagare i annan ordning än i denna förordning sägs.

54 §.

Har skattskyldig eller annan arbetsgivare än i 53 § 1 mom. tredje stycket sägs försummat att under uppbördstermin inbetala därunder förfallande skatt, äger han att senast den 18 i den månad, under vilken terminen infallit, å *fast* postanstalt inom riket medelst skatteanvisning erlægga skatten, därvid han tillika skall gälda särskild avgift, utgörande för skattebelopp om

högst 20 kronor... 20 öre över 20 men icke över 50 kronor... 50 öre

över 50 men icke över 100 kronor... 1 krona samt

över 100 kronor... 1 krona för varje påbörjat hundratal kronor.

Oavsett om —————

Inbetalas skatt ————— särskilda avgiften.

Då särskilda ————— denna paragraf.

Har skattskyldig eller annan arbetsgivare än i 53 § 1 mom. tredje stycket sägs försummat att under uppbördstermin inbetala därunder förfallande skatt, äger han att senast den 18 i den månad, under vilken terminen infallit, å postanstalt inom riket medelst skatteanvisning erlægga skatten, därvid han tillika skall gälda särskild avgift, utgörande för skattebelopp om

högst 20 kronor... 20 öre över 20 men icke över 50 kronor... 50 öre

över 50 men icke över 100 kronor... 1 krona samt

över 100 kronor... 1 krona för varje påbörjat hundratal kronor.

ett hundra kronor.

56 §.

1 mom. Inbetalas i annat fall än i 53 § 1 mom. tredje stycket eller 54 § sägs skatt medelst skatteanvisning under tiden mellan två uppbördsterminer, skall skatten anses vara inbetald under den senare av dessa terminer, såvida icke av anteckning å inbetalningskort eller *girokort* eller eljest framgår att inbetalningen avser skatt, som förfallit till betalning under en tidigare uppbördstermin.

4 mom. Skatt, som inbetalas till centrala skattekontot, skall anses vara inbetald den dag då inbetalningskort eller försändelse innehållande *girokort* inkommit till postanstalt.

Vid inbetalningen skall å inbetalningskortet eller *girokortet* angivas

1 mom. Inbetalas i annat fall än i 53 § 1 mom. tredje stycket eller 54 § sägs skatt medelst skatteanvisning under tiden mellan två uppbördsterminer, skall skatten anses vara inbetald under den senare av dessa terminer, såvida icke av anteckning å inbetalningskort eller *gireringskort* eller eljest framgår att inbetalningen avser skatt, som förfallit till betalning under en tidigare uppbördstermin.

4 mom. Skatt, som inbetalas till centrala skattekontot, skall anses vara inbetald den dag då inbetalningskort eller försändelse innehållande *gireringskort* inkommit till postanstalt.

Vid inbetalningen skall å inbetalningskortet eller *gireringskortet* an-

(Nuvarande lydelse)

den skattskyldiges namn och postadress ävensom skatteslag, uppbördsår och uppbördstermin, samt, där så kan ske, den skattskyldiges födelsetid och mantalsskrivningsadress samt debetsedelns nummer. Då arbetsgivare inbetalar genom skatteavdrag innehållen skatt, skall därjämte arbetsgivarens namn och adress angivas. Ej må inbetalnings- eller *girokort* avse mer än en skattskyldig och en skattepost.

Då arbetsgivare — — — — — tillhandahållen blankett.

(Föreslagen lydelse)

givas den skattskyldiges namn och postadress ävensom skatteslag, uppbördsår och uppbördstermin, samt, där så kan ske, den skattskyldiges födelsetid och mantalsskrivningsadress samt debetsedelns nummer. Då arbetsgivare inbetalar genom skatteavdrag innehållen skatt, skall därjämte arbetsgivarens namn och adress angivas. Ej må inbetalnings- eller *gireringskort* avse mer än en skattskyldig och en skattepost.

57 §.

Penninginrättning, varom i 52 § sägs, postanstalt och postgirokonto- rets skatteavdelning skola redovisa inbetald skatt till *skatteavdelning vid postkontor i residensstad* i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

Skatteavdelning vid postkontor el- ler, såvitt gäller skattskyldiga i stad och Kungl. Maj:t ej annorlunda för- ordnat, den lokala skattemyndighe- ten i staden skall anteckna inbetald skatt å uppbörds kort samt upprätta restlängd i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

Penninginrättning, varom i 52 § sägs, postanstalt och postgirokonto- rets skatteavdelning skola redovisa inbetald skatt till *länsstyrelse* i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

Länsstyrelse skall i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer anteckna inbetald skatt för envar skattskyldig samt upprätta restlängd.

70 §.

2 mom. Har vid granskning hos riksrevisionsverket av verkställd de- bitering befunnits, att skatt blivit från debitering obehörigen utesluten eller till för ringa belopp påförd eller att preliminär skatt blivit gottskriven med för högt belopp, skall vederbö- rande länsstyrelse underrättas här- om. Länsstyrelsen har att verkstäl- la den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig, och att, om för- hållande, som nyss sagts, finnes fö- religga, efter hörande av den skatt- skyldige fastställa det belopp denne har att gälda.

Finner länsstyrelsen efter anmä- lan av lokal skattemyndighet eller eljest sådant förhållande vara för handen, skall länsstyrelsen likaledes,

2 mom. Har vid granskning hos riksrevisionsverket av verkställd de- bitering befunnits, att skatt blivit från debitering obehörigen utesluten eller till för ringa belopp påförd eller att preliminär skatt blivit gottskriven med för högt belopp, skall vederbö- rande länsstyrelse underrättas här- om. Länsstyrelsen har att verkstäl- la den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig. *Föreligger* förhål- lande, som nyss sagts, *skall länssty- relsen*, efter hörande av den skatt- skyldige *när så finnes påkallat*, fast- ställa det belopp denne har att gälda.

Finner lokal skattemyndighet ef- ter anmälan eller eljest sådant för- hållande vara för handen, skall *myndig- heten*, efter hörande av den

(Nuvarande lydelse)

efter hörande av den skattskyldige, fastställa det belopp denne har att erlægga.

(Föreslagen lydelse)

skattskyldige, när så finnes påkallat, fastställa det belopp denne har att erlægga.

Anvisningar

till 39 §.

5. Det ankommer — — — — — skall verkställas.

Nämnden äger medgiva att preliminär A-skatt, som skall utgå med belopp enligt skattetabell, må beräknas till annat belopp än som angives i tabellen under förutsättning att avvikelsen endast är att anse som ringa.

till 45 §.

1. Har skattskyldig, som skall erlægga preliminär A-skatt, enligt underrättelse från *länsbyrå för folkbokföringen* ändrat civilstånd under förra delen av inkomståret, skall lokal skattemyndighet utan särskild anmälan från den skattskyldige vidtaga den jämkning av nämnda skatt, som av ändringen må betingas.

1. Har skattskyldig, som skall erlægga preliminär A-skatt, enligt underrättelse från *länsstyrelsen* ändrat civilstånd under förra delen av inkomståret, skall lokal skattemyndighet utan särskild anmälan från den skattskyldige vidtaga den jämkning av nämnda skatt, som av ändringen må betingas.

Lokal skattemyndighet — — — — — icke uttages.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968; dock att förordningens bestämmelser skola gälla redan dessförinnan såvitt fråga är om åtgärder, som erfordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

Beträffande preliminär skatt avseende inkomståret 1967 samt tillkommande skatt, som skall inbetalas under uppbördsterminen i januari månad 1968, skola äldre bestämmelser i 53 och 57 §§ gälla.

Ann.: I betänkande angående uppbördsverkens förstatligande har nämnden framlagt förslag till vissa ändringar i uppbördsförordningen, som tar bort den nuvarande skillnaden mellan land och stad i uppbördsavseende. Enär någon skillnad mellan land och stad inte göres i datasystemet sammanfaller de sålunda föreslagna ändringarna i förordningens nuvarande lydelse i stort sett med de ändringar som i förevarande hänseende påkallas av datareformens genomförande. I anledning härav har i ovanstående förslag ej intagits samtliga de ändringar i förordningens nuvarande lydelse, som föranledes av datareformens genomförande. I betänkande angående uppbördsverkens förstatligande redovisat förslag till ändring av uppbördsförordningen har intagits såsom *Bilaga* till förevarande betänkande.

**Centrala folkbokförings- och uppbördsnämndens förslag
till**

**Lag om ändring i lagen den 26 oktober 1951 (nr 691) om viss lindring i
skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan**

Härigenom förordnas, att 1, 2, 4 och 5 §§ lagen den 26 oktober 1951 (nr 691)¹ om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Avgifter till svenska kyrkan eller hennes prästerskap, kyrkomusiker eller betjäning, vilka efter kyrkostämmas beslut eller eljest utdebiteras efter de grunder som för kommunalutskylders utgörande i allmänhet äro stadgade, skola efter endast sextio procent av det belopp för skatte-krona och skatteöre, vilket bestämts till utdebitering, påföras den, som är för inkomståret mantalsskriven här i riket men som vid ingången av inkomståret icke tillhör svenska kyrkan.

Församlingsskatt, varom i lagen om församlingsstyrelse är stadgat och som efter kyrkofullmäktiges beslut eller eljest utdebiteras efter de grunder som för kommunalskatts utgörande är stadgat, skall efter endast sextio procent av det belopp för skatte-krona och skatteöre, vilket bestämts till utdebitering, påföras den, som är för inkomståret mantalsskriven här i riket men som vid ingången av inkomståret icke tillhör svenska kyrkan.

2 §.

Det åligger — — — — — enligt 1 §.

Har i stomme till debiteringslängd, som överlämnats till den lokala skattemyndigheten från länsbyrå för folkbokföringen, intagits uppgift att skattskyldig vid ingången av inkomståret icke tillhör svenska kyrkan, skall debiteringen ske i enlighet med den sålunda lämnade uppgiften.

4 §.

Har rätt till skattenedsättning enligt 1 §, på grund av oriktig uppgift från länsbyrå för folkbokföringen eller av annan anledning, icke beaktats vid debiteringen äger den skattskyldige söka rättelse hos den lokala skattemyndighet som verkställt de-

Har rätt till skattenedsättning enligt 1 § icke beaktats vid debiteringen äger den skattskyldige söka rättelse hos den lokala skattemyndighet som verkställt debiteringen; och skall därvid vad i uppbördsförordningen är stadgat angående rättelse

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1953:402.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

biteringen; och skall därvid vad i
uppbördsförordningen är stadgat an-
gående rättelse av felaktig debitering
av slutlig eller tillkommande skatt
äga tillämpning.

av felaktig debitering av slutlig eller
tillkommande skatt äga tillämp-
ning.

5 §.

I denna lag förstås med

t a x e r i n g s å r: det — — — — — verkställs; samt

i n k o m s t å r: det — — — — — föregått taxeringsåret.

*Vad i denna lag stadgas angående
länsbyrå för folkbokföringen skall
beträffande stad, där det tryckande
registret föres hos den lokala skat-
temyndigheten, avse sistnämnda
myndighet.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämndens förslag

till

Förordning om ändring av 8 § förordningen den 18 december 1959 (nr 551)

angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om

allmän försäkring

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen den 18 december 1959 (nr 551)¹ angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

8 §.

Har belopp — — — — — stycket sägs.

Om pensionsgrundande — — — — — pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsgrundande inkomst som överståthållarämbetet eller lokal skattemyndighet bestämt senast den 20 november under taxeringsåret skall, därest debetsedel å slutlig skatt utfärdas för den försäkrade, angivas å debetsedeln. Har pensionsgrundande inkomst bestämts efter nämnda tidpunkt, skall underrättelse härom sändas till den försäkrade.	Pensionsgrundande inkomst som överståthållarämbetet eller lokal skattemyndighet bestämt senast den 1 oktober under taxeringsåret skall, därest debetsedel å slutlig skatt utfärdas för den försäkrade, angivas å debetsedeln. Har pensionsgrundande inkomst bestämts efter nämnda tidpunkt, skall underrättelse härom sändas till den försäkrade.
---	---

Har verkställd — — — — — den försäkrade.

Underrättelse enligt — — — — — över beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Ang. förordningens rubrik och senaste lydelse av 8 § se 1962:395.

**Centrala folkbokförings- och uppbördsnämndens förslag
till**

**Förordning om ändring av 17 § förordningen den 18 december 1959 (nr 552)
angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.**

Häri genom förordnas, att 17 § förordningen den 18 december 1959 (nr 552)¹ angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

17 §.

Arbetsgivaravgift uppgående — — — därtill föreligga.

Riksförsäkringsverket skall *särskilt för varje uppbördsdistrikt, såvitt gäller Stockholm före den 1 augusti och i övrigt före den 1 september* under året näst efter utgiftsåret, lämna *vederbörande lokala skattemyndighet* uppgift om de arbetsgivaravgifter som skola påföras i samband med slutlig skatt.

Riksförsäkringsverket skall *senast den 1 oktober* under året näst efter utgiftsåret lämna uppgift om de arbetsgivaravgifter, som skola påföras i samband med slutlig skatt. *Närmare föreskrifter härom meddelas av centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden efter samråd med riksförsäkringsverket.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

¹ Rubrikens lydelse enligt 1962: 396. Senaste lydelse av 17 § se 1961: 261.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämndens förslag
till

**Lag om ändring av 2 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering
av folkpensioneringen**

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398)¹ om finansiering av folkpensioneringen skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall, såvitt ej annat följer av vad i andra stycket sägs, envar erlægga folkpensionsavgift för år, då för honom beräknats till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst, under förutsättning att han vid utgången av detta år fyllt minst aderton och högst sextiosex år, att han varit här i riket mantalsskriven för året näst före taxeringsåret samt att han vid *tidpunkten för tryckningen av stomme till inkomstlängd* för taxeringsåret var svensk medborgare.

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall, såvitt ej annat följer av vad i andra stycket sägs, envar erlægga folkpensionsavgift för år, då för honom beräknats till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst, under förutsättning att han vid utgången av detta år fyllt minst aderton och högst sextiosex år, att han varit här i riket mantalsskriven för året näst före taxeringsåret samt att han vid *ingången av året näst före taxeringsåret* var svensk medborgare.

Folkpensionsavgift skall — — — — — före taxeringsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser skola fortfarande gälla beträffande pensionsavgifter som påföras för år 1967 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1965:74.

**Centrala folkbokförings- och upphördsnämndens förslag
till**

**Förordning om ändring av 10 § förordningen den 21 maj 1965 (nr 153)
om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar**

Härigenom förordnas, att 10 § förordningen den 21 maj 1965 (nr 153) om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

10 §.

Bifalles ansökan om skatteberäkning enligt denna förordning senast den *20 november* under taxeringsåret, skall skatteberäkningen iakttagas vid debitering av slutlig skatt.

Bifalles ansökan — — — — —

Föranleder skatteberäkning, varom beslut meddelats efter den *20 november* under taxeringsåret, att ytterligare skatt skall uttagas, äga uppbördsförordningens bestämmelser om tillkommande skatt tillämpning.

Bifalles ansökan om skatteberäkning enligt denna förordning senast den *1 oktober* under taxeringsåret, skall skatteberäkningen iakttagas vid debitering av slutlig skatt.

— — icke ränta.

Föranleder skatteberäkning, varom beslut meddelats efter den *1 oktober* under taxeringsåret, att ytterligare skatt skall uttagas, äga uppbördsförordningens bestämmelser om tillkommande skatt tillämpning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

Innehåll

Propositionens huvudsakliga innehåll	2
Författningsförslag	3
Inledning	52
Uppbördsutredningen och remissyttrandena	54
Företrädare för det allmänna i uppbörds mål	54
Utredningen	54
Remissyttrandena	56
Anstånd med betalning av skatt	59
Utredningen	59
Remissyttrandena	61
Skatteavdrag när debetsedel inte lämnats, m. m.	65
Utredningen	65
Remissyttrandena	69
Restavgift	75
Utredningen	75
Remissyttrandena	77
Omdebitering, avkortning och restitution	81
Utredningen	81
Remissyttrandena	83
Preskription av skatt	84
Utredningen	84
Remissyttrandena	85
Arbetsgivarna och uppbördsförfarandet	87
Utredningen	87
Remissyttrandena	89
Räntefrågor	94
Utredningen	94
Remissyttrandena	96
Tillkommande skatt	97
Utredningen	97
Remissyttrandena	98
Beloppsgräns i vissa fall	98
Utredningen	98
Remissyttrandena	101
Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst	103
Utredningen	103
Remissyttrandena	110
Departementschefen	114
Allmänt	114
Företrädare för det allmänna i uppbörds mål	114
Anstånd med betalning av skatt	117
Skatteavdrag när debetsedel inte lämnats, m. m.	119
Restavgift	124
Omdebitering, avkortning och restitution	125

Preskription av skatt	127
Arbetsgivarna och uppbördsförfarandet	129
Räntefrågor	132
Tillkommande skatt	134
Beloppsgräns i vissa fall	135
Skatteavdrag på konkursgäldenärs inkomst	137
Vissa författningsändringar med anledning av övergången till ADB-systemet	139
Övriga frågor	141
Övergångsbestämmelser	144
Departementschefens hemställan	145
Bilaga 1	147
Bilaga 2	171
Bilaga 3	174